MARC LEVY

Prima zi

3
TREI

Marc Levy

Prima zi

Traducere din franceză şi note de
Marie-Jeanne Vasiloiu

„Suntem cu toţii praf de stele.”
André BRAHIC

Lui Pauline
şi
lui Louis

Prolog

– Unde încep zorii?

Când mi-am luat inima în dinţi şi am pus această întrebare, înfruntându-mi sensibilitatea bolnăvicioasă, abia împlinisem zece ani. Profesorul de ştiinţele naturii s-a întors cu un aer abătut, a ridicat din umeri şi a continuat să scrie pe tablă tema zilei, de parcă nici n-aş fi existat. Mi-am plecat fruntea asupra pupitrului, prefăcându-mă că nu bag în seamă privirile răutăcioase şi batjocoritoare ale colegilor, care nu ştiau nici ei mai mult decât mine în această privinţă. Unde încep zorii? Unde se sfârşeşte ziua? De ce este luminată bolta cerească de milioane de stele, fără ca noi să putem vedea sau cunoaşte lumile din care fac ele parte? Cum a început totul?

În copilărie, noapte de noapte, după ce adormeau părinţii mei, mă sculam şi mă duceam tiptil la fereastră, îmi lipeam faţa de jaluzele şi scrutam cerul.

Mă numesc Adrianos, dar, cu excepţia celor din satul în care s-a născut mama, toţi îmi spun, de multă vreme, Adrian. Sunt astrofizician, specialist în stelele din afara sistemului solar. Am biroul la Gower Court, în incinta Universităţii din Londra, departamentul de Astronomie, dar nu sunt aproape niciodată acolo. Pământul este rotund, spaţiul – curb, şi, pentru a încerca să pătrunzi tainele Universului, trebuie să-ţi placă să te deplasezi, să străbaţi fără încetare planeta, spre locurile cele mai pustii, în căutarea celui mai bun punct de observaţie, a întunericului deplin, departe de marile oraşe. Îmi închipui că ceea ce mă mâna de atâţia ani să renunţ la viaţa obişnuită a majorităţii oamenilor, cu casă, nevastă şi copii, era speranţa de a găsi, într-o zi, răspunsul la întrebarea care n-a încetat niciodată să mă frământe: Unde încep zorii?

Dacă astăzi încep să scriu un jurnal, o fac cu altă speranţă: aceea că, într-o zi, cineva o să găsească aceste pagini şi, odată cu ele, curajul de a spune povestea lor.

Cea mai sinceră dovadă de umilinţă din partea unui om de ştiinţă este să accepte că nimic nu e imposibil. Astăzi, înţeleg cât de departe eram de această smerenie, în seara când am întâlnit-o pe Keira.

Ceea ce am trăit în lunile din urmă mi-a împins la infinit câmpul cunoştinţelor şi a răsturnat toate câte credeam că le ştiu despre naşterea lumii.

PRIMUL CAIET

Soarele se înălţa în extremitatea estică a Africii. De acum, situl arheologic din valea Omo ar fi trebuit să fie luminat de cele dintâi licăriri portocalii ale zorilor, dar dimineaţa nu semăna cu nicio alta. Aşezată pe un zid scund de pământ uscat, Keira îşi strângea în palme cana de cafea, ca să se încălzească, scrutând linia încă întunecată a orizontului. Câteva picături de ploaie ricoşară pe solul arid, ridicând ici-colo particule de praf. Un băiat tânăr veni în fugă spre ea.

– Te-ai şi sculat? întrebă Keira, ciufulind părul băieţandrului.

Harry dădu din cap.

– De câte ori ţi-am spus să nu mai alergi când intri în aria săpăturilor? Dacă te-ai împiedica, ai risipi câteva săptămâni de lucru. Ceea ce ai distruge ar fi de neînlocuit. Vezi aleile delimitate cu sforicele? Ei bine, imaginează-ţi că ăsta e un mare magazin de porţelanuri, în aer liber. Ştiu eu că nu e un teren de joacă ideal pentru un băiat de vârsta ta, dar n-am ce altceva mai bun să-ţi ofer.

– Nu e terenul meu de joacă, e al tău! Şi, pe urmă, „magazinul” ăsta e mai degrabă un cimitir vechi.

Harry arătă cu degetul frontul de nori care înainta spre ei.

– Ce-i aia? întrebă băiatul.

– N-am mai văzut niciodată un cer ca ăsta, dar nu prevesteşte nimic bun.

– Ar fi straşnic să plouă!

– Vrei să spui că ar fi o catastrofă. Şterge-o şi caută-l pe şeful de echipă; prefer să pun la adăpost zona cercetărilor.

Băieţandrul o luă la goană, după care se opri la câţiva paşi de Keira.

– De data asta ai toate motivele ca să alergi. Dă-i bătaie! ordonă ea, dând din mână.

În depărtare, cerul se întuneca tot mai mult; o pală de vânt dădu deoparte un colţ de pânză care acoperea un cairn[1].

– Asta mai lipsea, mormăi Keira, dându-se jos de pe ziduleţul ei.

O luă pe cărarea ce ducea în tabără şi se întâlni la jumătatea drumului cu şeful de echipă, care venea spre ea.

– Dacă vine ploaia, trebuie să acoperim cât mai multe parcele

[1] Grămadă de pietre.

cu putinţă. Întăriţi caroiajele[2], mobilizaţi-vă toţi oameni; la nevoie, cereţi ajutor în sat.

– Nu e ploaie, răspunse cu resemnare şeful de echipă; şi, pe urmă, nu putem face nimic: sătenii fug deja.

O uriaşă furtună de praf, stârnită de Shamal, înainta spre ei. În vremuri normale, acest vânt puternic, care traversează deşertul Arabiei Saudite, o ia spre Golful Oman, la est, dar noi nu mai trăim în vremuri normale, aşa că direcţia vântului distrugător se schimbase spre vest. Văzând privirile îngrijorate ale Keirei, şeful de echipă îşi continuă explicaţiile.

– Tocmai am ascultat alerta transmisă la radio; furtuna a măturat deja Eritrea, a trecut de frontieră şi vine drept spre noi. Nu-i rezistă nimic. Singurul lucru pe care-l putem face e să fugim spre munţi şi să ne adăpostim în peşteri.

Keira protestă: nu puteau abandona, aşa, situl.

– Domnişoară Keira, oasele astea, care vă sunt atât de dragi, au stat îngropate aici mii de ani. Vom săpa din nou, vă promit eu, dar, pentru asta, trebuie să fim în viaţă. Să nu pierdem timpul, că nu prea mai avem.

– Unde e Harry?

– N-am idee, răspunse şeful de echipă, privind în jur, nu l-am văzut în dimineaţa asta.

– N-a venit să vă anunţe?

– Nu. După cum v-am spus, am auzit ştirea la radio, am dat ordinul de evacuare şi am venit imediat după dumneavoastră.

Acum, cerul era negru. La câţiva kilometri de ei, norul de nisip înainta ca un val uriaş între cer şi pământ.

Keira lăsă să-i scape din mână cana de cafea şi o luă la fugă. Părăsi drumul şi coborî colina, până la malul fluviului, îi era aproape cu neputinţă să-şi mai ţină ochii deschişi. Praful ridicat de vânt îi zgâria faţa şi, când striga numele lui Harry, înghiţea nisip. Simţea că se sufocă. Dar nu se lăsa. Prin vălul cenuşiu ce devenea tot mai gros, reuşi să vadă cortul unde băiatul venea s-o trezească în fiecare dimineaţă, pentru a descoperi împreună cu ea răsăritul soarelui, în vârful colinei.

Dădu pânza deoparte: cortul era gol. Tabăra arăta ca un oraş fantomă; nu era nici ţipenie. În depărtare, încă se mai zăreau săteni care urcau coasta spre grotele din vârf. Keira cercetă

[2] Sistem de împărţire a terenului unde se fac săpături, pentru a situa cu precizie descoperirile.

corturile învecinate, strigând întruna numele băiatului, dar nu-i răspundea decât vuietul furtunii. Şeful de echipă o apucă şi o târî după el aproape cu forţa. Keira se uita spre înălţimile dealurilor.

– Prea târziu! strigă el prin stofa care-i acoperea faţa. O luă pe Keira de umeri şi o ghidă spre malul fluviului.

– Fugiţi, fir-ar să fie! Fugiţi!

– Harry!

– Şi-a găsit, cu siguranţă, un adăpost pe undeva, tăceţi şi ţineţi-vă bine de mine.

Un val uriaş de praf îi urmărea, câştigând tot mai mult teren. În aval, fluviul se strecura printre doi pereţi înalţi, de stâncă. Şeful zări o scobitură şi o duse pe Keira, în graba mare, într-acolo.

– Intraţi! spuse el, împingând-o spre fundul cavităţii. Scăpaseră în ultima clipă. Cărând pământ, pietriş şi resturi de vegetaţie smulsă, valul se rostogoli pe deasupra adăpostului pus de întâmplare în calea lor. Înăuntru, Keira şi şeful de echipă se ghemuiseră la pământ.

Grota fu cufundată cu totul în întuneric. Vuietul furtunii era asurzitor. Pereţii grotei începură să se zguduie, în timp ce ei se întrebau dacă nu cumva aveau să se prăbuşească, îngropându-i acolo pentru totdeauna.

– Poate că, peste zece milioane de ani, ne vor găsi şi nouă oasele; humerusul tău lângă tibia mea, claviculele tale lângă omoplaţii mei. Paleontologii vor decreta că am fost o pereche de agricultori sau tu un pescar care pescuia în fluviu, iar eu, soţia lui, îngropaţi aici. De bună seamă că absenţa ofrandelor din mormântul nostru nu ne va asigura deloc consideraţia lor. Vom fi încadraţi în categoria scheletelor de schmock sau, mai exact, de celebrii necunoscuţi şi ne vom petrece restul eternităţii într-o cutie de carton de pe rafturile unui muzeu oarecare!

– Zău că nu e momentul să facem glume; nu-i deloc vesel, bombăni şeful de echipă. Şi, pe urmă, ce-i un schmock?

– E un om ca noi, care munceşte fără să socotească orele – ca să realizeze nişte lucruri de care, până la urmă, lumii puţin îi pasă – şi care îşi vede eforturile risipite în câteva secunde, fără să poată face ceva.

– Ei, mai bine să fii un celebru necunoscut viu, decât un celebru necunoscut mort!

– E un punct de vedere!

Vuietul dură minute nesfârşite. Din când în când, din pereţi se

desprindeau bucăţi de pământ, dar adăpostul lor părea să reziste bine.

Lumina zilei pătrunse iar în grotă; furtuna se îndepărta. Şeful de echipă se ridică şi-i întinse Keirei mâna, ca s-o ajute să se scoale de jos, dar ea îl refuză.

– N-ai vrea să închizi bine uşa, după ce ieşi? spuse ea. O să rămân aici; nu sunt sigură că vreau să văd ce ne aşteaptă.

Şeful de echipă o privi mâhnit.

– Harry! exclamă Keira, repezindu-se afară.

Totul arăta jalnic. Arbuştii de pe marginea fluviului fuseseră decapitaţi; malul, de obicei ocru, căpătase culoarea brună a pământului care îl acoperise. Fluviul purta grămezi de noroi spre delta situată la câţiva kilometri de acolo. În tabără, nu mai rămăsese în picioare niciun cort. Colibele din sat nu rezistaseră nici ele în faţa asaltului dat de vânt. Mutate din loc, se risipiseră pe zeci de metri, lovite de stânci şi de trunchiurile copacilor. În vârful dealului, sătenii îşi părăseau adăposturile, pentru a vedea ce se alesese de vitele şi de câmpurile lor. O femeie din valea Omo plângea, strângându-şi copiii în braţe; ceva mai departe, se adunau membrii altui trib. Nici urmă de Harry. Keira privi în jur: pe mal, zăceau trei cadavre, îi veni greaţă.

– Trebuie să fie ascuns prin vreo grotă, nu fiţi îngrijorată, o să-l găsim, spuse şeful de echipă, silind-o să-şi întoarcă privirea.

Keira se agăţă de braţul lui şi urcară împreună colina. Pe platoul unde se afla terenul săpăturilor, caroiajul dispăruse cu totul, pământul era plin de resturi, furtuna distrusese totul. Keira se apleacă şi luă de jos o lunetă de teren. O şterse de praf cu un gest maşinal, dar lentilele aparatului erau distruse iremediabil. Puţin mai departe, trepiedul unui teodolit zăcea răsturnat. Deodată, în mijlocul sitului devastat, apăru mutrişoara înspăimântată a tânărului Harry.

Keira alergă la el şi-l luă în braţe. Asta nu era un lucru obişnuit; chiar dacă ea ştia să-şi exprime prin cuvinte afecţiunea pentru cei ce ştiuseră s-o îmblânzească, în schimb nu lăsa să-i scape nici cel mai mic gest de tandreţe. Dar, de data asta, îl strângea pe Harry atât de tare, încât băiatul aproape că se zbătu să scape din îmbrăţişarea ei.

– M-ai făcut să trag o spaimă…, spuse ea, ştergând pământul de pe faţa băiatului.

– Eu te-am făcut să tragi o spaimă? După tot ce s-a întâmplat, eu sunt ăla care te-a făcut să tragi o spaimă? repetă Harry,

descumpănit.

Keira nu-i răspunse. Ridică fruntea şi contemplă ceea ce mai rămăsese din munca ei: nimic. Până şi micul zid de pământ uscat, pe care stătuse nu mai departe decât în dimineaţa aceea, se prăbuşise, măturat de Shamal. În câteva minute, pierduse totul.

– Auzi, magazinul tău a încasat-o al naibii de rău, spuse Harry.

– … magazinul meu de porţelanuri, murmură Keira.

Harry îşi strecură palma în mâna Keirei. Se aştepta ca ea să se desprindă; avea să facă un pas înainte, ca de obicei, pretextând că văzuse ceva important, atât de important, încât trebuia să afle imediat despre ce era vorba, şi apoi, mai târziu, avea să atingă părul băiatului, în chip de scuză că nu putuse să fie tandră. De data asta, mâna Keirei o reţinu pe a lui Harry, oferită cu nevinovăţie şi i-o cuprinse cu degetele.

– S-a zis, spuse ea, aproape fără glas.

– Poţi să sapi din nou, nu?

– Nu mai este posibil.

– N-ai decât să mergi mai în adâncime, protestă copilul.

– Chiar şi mai în adâncime, tot degeaba. S-a ales praful.

– Atunci, ce-o să se întâmple?

Keira se aşeză turceşte pe pământul pustiit; Harry o imită, respectându-i tăcerea.

– Ai să mă părăseşti, ai să pleci, nu-i aşa?

– Nu mai am de lucru.

– Ai putea să ajuţi la reconstruirea satului. Totul e dărâmat. Oamenii de aici te-au ajutat pe tine.

– Da, îmi închipui că am putea face asta câteva zile, cel mult câteva săptămâni, dar, după aia, ai dreptate, trebuie să plecăm.

– De ce? Doar eşti fericită aici, nu?

– Mai fericită ca niciodată.

– Atunci, trebuie să rămâi! declară băieţandrul.

Şeful de echipă veni lângă ei. Keira se uită la Harry şi-i dădu de înţeles că, acum, trebuia să-i lase singuri. Harry se îndepărtă câţiva paşi.

– Nu te duce la râu! îi spuse ea băiatului.

– Ce-ţi pasă, dacă tot pleci?

– Harry! îl imploră Keira.

Dar băieţandrul o luase deja la picior exact în direcţia pe care ea i-o interzisese.

– Abandonaţi şantierul? întrebă, uimit, şeful de echipă.

– Cred că da; în curând, n-o să mai avem încotro.

– De ce să ne descurajăm? E de ajuns să ne apucăm iar de treabă. Bunăvoinţa nu lipseşte.

– Din păcate asta nu e o problemă de voinţă, ci de mijloace. Aproape că nici nu mai avem bani ca să plătim oamenii. Singura mea speranţă era să facem la iuţeală o descoperire, ca să ni se reînnoiască creditele. De acum, tare mi-e teamă că suntem cu toţii în şomaj tehnic.

– Şi ăla mic? Ce aveţi de gând să faceţi cu el?

– Nu ştiu, răspunse Keira, abătută.

– De când a murit maică-sa, îi sunteţi singura fiinţă apropiată. De ce nu-l luaţi cu dumneavoastră?

– Nu mi-ar da voie autorităţile. La frontieră, l-ar opri imediat şi l-ar ţine săptămâni în şir într-o tabără, după care l-ar trimite înapoi, aici.

– Şi când te gândeşti că, în ţara dumneavoastră, noi suntem socotiţi sălbatici!

– N-ai putea să te ocupi dumneata de el?

– Şi-aşa, abia dacă pot asigura existenţa alor mei. Mă îndoiesc că nevastă-mea ar accepta încă o gură de hrănit. Şi, pe urmă, Harry este un mursi, face parte din triburile de pe Omo, iar noi suntem amhara; e mult prea greu. Keira, sunteţi cea care i-a schimbat numele, cea care, în aceşti trei ani, l-aţi învăţat limba voastră. La drept vorbind, l-aţi adoptat. Sunteţi responsabilă pentru el. Nu poate fi abandonat de două ori, nu şi-ar mai reveni niciodată.

– Cum ai fi vrut să-i spun? Trebuia să-i dau un nume; când l-am luat, nici măcar nu vorbea!

– În loc să stăm la discuţii, primul lucru pe care ar trebui să-l facem ar fi să-l căutăm. După mutra pe care o avea adineauri, când a plecat, mă îndoiesc că o să apară prea curând.

Colegii Keirei se adunaseră în jurul terenului de săpături. Atmosfera era apăsătoare. Fiecare constata întinderea distrugerilor. Toţi se întoarseră spre Keira, aşteptând instrucţiuni,

– Nu vă uitaţi aşa la mine, nu sunt mama voastră! se burzului tânăra femeie.

– Ne-am pierdut toate lucrurile, protestă un membru al echipei.

– În sat au murit oameni; am văzut trei corpuri în râu, răspunse Keira. Mi se rupe-n paişpe de sacul tău de dormit.

– Trebuie să îngropăm cât mai iute cadavrele, sugeră un altul.

N-avem nevoie să ne mai cadă pe cap şi o epidemie de holeră, pe lângă toate celelalte probleme.

– Voluntari? întrebă, gânditoare, Keira.

Nimeni nu ridică mâna.

– Atunci, mergem toţi, ordonă Keira.

– Ar fi de preferat să aşteptăm până vin familiile lor să-i caute. Trebuie să respectăm tradiţiile.

– Shamal a avut grijă să nu respecte nimic; să acţionăm până nu se contaminează apa, insistă Keira.

Grupul se puse în mişcare.

Trista corvoadă le ocupă tot restul zilei. Scoaseră corpurile din râu, săpară gropi la distanţă mare de mal şi le acoperiră pe toate cu mici moviliţe de piatră. Fiecare se ruga în felul lui, după credinţa lui, gândindu-se la cei care-i stătuseră alături în aceşti trei ani. La lăsarea serii, arheologii se adunară în jurul focului. Nopţile erau răcoroase şi nu mai aveau cu ce se apăra de frig. Făceau de pază pe rând, în timp ce restul grupului dormea lângă foc.

A doua zi, echipa se duse în sat, să dea o mână de ajutor. Copiii fuseseră adunaţi la un loc. Bătrânele tribului îi vegheau, iar tinerele strângeau tot ce putea folosi la reconstruirea locuinţelor. Aici, problema întrajutorării nu se punea, era evidentă; toată lumea era la muncă, fiecare ştia în mod natural ce avea de făcut. Unii tăiau lemne, alţii strângeau crengi, pentru a reclădi colibele, sau alergau pe câmp, încercând să adune caprele şi vacile care nu fuseseră ucise de furtună.

În cea de-a doua noapte, sătenii primiră echipa de arheologi şi împărţiră cu ei masa lor săracă. În ciuda tristeţii, a doliului care abia începea, cântară şi dansară pentru a le mulţumi zeilor că-i cruţaseră pe cei ce mai erau în viaţă.

Zilele următoare fură identice. Două săptămâni mai târziu, dacă natura mai purta încă urmele dramei, satul, în schimb, aproape că îşi recăpătase aspectul obişnuit.

Şeful tribului le mulţumi arheologilor. Keira îi solicită o întrevedere particulară. Chiar dacă privirile sătenilor arătau că nu apreciau deloc faptul că o străină intra în coliba lui, şeful acceptă, din recunoştinţă, întâlnirea. După ce ascultă cererea invitatei sale, el jură că, dacă Harry avea să apară, va veghea asupra lui până la reîntoarcerea Keirei; în schimb, ea îi promise

că se va întoarce. Şeful îi dădu de înţeles că întrevederea luase sfârşit. El îi zâmbi: cu toate că se ascundea, Harry nu putea fi departe; în ultimele nopţi, o jivină ciudată venise şi şterpelise merinde, în timp ce satul dormea, iar urmele celui ce dădea târcoale semănau al naibii de bine cu ale băiatului.

În a noua zi de după furtună, Keira îşi adună echipa şi o anunţă că venise vremea să părăsească Africa. Radioul fusese distrus; nu se mai puteau bizui decât pe ei înşişi. Trebuiau să aleagă între două posibilităţi: fie o luau pe jos pe un drum periculos – care, la drept vorbind, nici nu era un drum şi, în cursul căruia trebuiau să facă escaladări, ca să poată străbate anumite trecători – până în orăşelul Turmi, unde, cu puţin noroc, aveau să găsească un vehicul care să-i ducă spre nord, până în capitală; fie coborau fluviul, către valea joasă a acestuia şi, în câteva zile, aveau să ajungă la lacul Turkana. După ce-l traversau, pe coasta kenyană acestuia, la Lowdar, îi aştepta un mic aerodrom. Acolo, nişte avioane prăpădite făceau naveta, cu regularitate, pentru aprovizionarea regiunii. Aveau să găsească ei un pilot care să vrea să-i ia.

– Lacul Turkana, ce idee epatantă! exclamă un colaborator.

– Preferi să te caţeri prin munţi? întrebă Keira, peste măsură de agasată.

– Paisprezece mii, cam ăsta este numărul crocodililor care mişună în lacul tău salvator. În timpul zilei, e o căldură toridă, iar furtunile de acolo sunt cele mai violente de pe continentul african. Având în vedere cât echipament ne-a rămas, mai bine ne-am sinucide pe loc; măcar aşa am câştiga timp şi am suferi mai puţin!

O soluţie miraculoasă nu exista. Keira le propuse să voteze prin ridicarea mâinii. Drumul spre lac fu adoptat în unanimitate, minus un vot. Şeful de echipă ar fi vrut tare mult să-i însoţească, dar trebuia să urce în nord, să-şi întâlnească familia. Ajutaţi de săteni, începură să adune câteva provizii, căci plecarea era programată pentru a doua zi, la primele ore ale dimineţii.

Keira nu dormi toată noaptea. Se foia întruna pe rogojina ei. Cum închidea ochii, cum îi apărea chipul lui Harry. Îşi amintea de ziua în care îl întâlnise, la întoarcerea dintr-o excursie făcută la zece kilometri de tabără. Harry era singur, abandonat în faţa unei colibe. Nu se zărea nimeni, iar copilul o privea ţintă, cufundat în tăcerea lui. Ce era de făcut? Să-şi vadă de drum ca şi cum nu se întâmplase nimic? Se aşezase lângă el; el nu scosese

o vorbă. Vârându-şi capul pe deschizătura locuinţei sale jalnice, ea descoperise că maică-sa tocmai murise. Îl descususe pe băieţel, ca să afle dacă avea familie, dacă era vreun loc unde l-ar fi putut duce, însă el tăcea; în ochii lui, nicio lacrimă, doar privirea aceea vie şi persistentă. Keira rămăsese cu el ore în şir, fără să spună o vorbă. Apoi, se ridicase şi pornise iar spre tabără. Pe drum, parcă i se păruse că băiatul se ţine după ea, de la distanţă, şi că se ascundea, cum o vedea că se întoarce. Dar, ajungând lângă corturi, în spatele ei nu se vedea nici ţipenie. La început, se gândise că puştiul se întorsese din drum. A doua zi, când şeful de echipă o anunţase că dispăruse din mâncare, Keirei îi venise inima la loc.

A fost nevoie de multe săptămâni până când să se revadă, în cele din urmă. Keira dăduse ordin ca, noaptea, să i se lase întotdeauna mâncare şi apă lângă cortul ei. Şi, în fiecare seară, şeful de echipă protesta: ăsta era cel mai bun mijloc de-a atrage animalele de pradă; dar cel pe care Keira voia să-l îmblânzească n-avea nimic dintr-un animal sălbatic, era doar un copil singur şi înfricoşat.

Pe măsură ce timpul trecea, gândurile Keirei erau tot mai preocupate de comportamentul neobişnuit al copilului. Seara, în cort, stătea la pândă, ca să audă paşii aceluia pe care îl botezase deja „Harry”. De ce acest nume? Habar n-avea, aşa i se arătase în vis. Într-o noapte, Keira îndrăznise să aştepte în faţa lăzii unde îi lăsau de mâncare copilului. De data asta, îi pusese masa şi, până la urmă, totul arătase ca un supeu aranjat în mijlocul pustietăţii.

Harry apăruse pe cărarea care urca dinspre râu. Cu umerii drepţi, cu fruntea înălţată, cu mersul mândru. Când ajunsese, Keira îl salutase cu mâna şi începuse să mănânce. El şovăise, apoi se aşezase în faţa ei. Aşa au împărţit prima lor cină la lumina stelelor, iar Keira a început să-l înveţe pe Harry primele cuvinte în franceză. Copilul nu-l repetase pe niciunul, dar a doua zi, la masă, recitase tot ce auzise în ajun, fără să facă vreo greşeală.

Abia mai târziu, în cursul lunii, se arătase Harry în plină zi. Keira îndepărta cu delicateţe pământul, sperând să descopere, în sfârşit, ceva. Băiatul se apropiase. Momentul care urmase fusese cât se poate de neobişnuit. Fără să-şi facă griji dacă Harry o înţelege, Keira îi explica fiecare dintre gesturile pe care le făcea, de ce era atât de important pentru ea să caute neîncetat acele

minuscule fragmente fosilizate, cum ar fi putut dovedi ele felul în care a apărut omul pe planeta noastră.

Harry se întorsese a doua zi, la aceeaşi oră, şi petrecuse, de data asta, toată după-amiaza în tovărăşia Keirei.

Făcuse la fel şi în zilele următoare, sosind mereu cu o punctualitate deconcertantă: Harry n-avea ceas. Trecuseră nişte săptămâni şi, fără ca cineva să-şi dea seama, cu adevărat, când şi cum, băieţelul nu mai părăsise tabăra, înaintea fiecărei mese, la prânz şi seara, îndura fără să cârtească dăscăleala Keirei, care îl învăţa să vorbească.

În seara asta, ar fi vrut să-i audă încă o dată paşii, ca atunci când dădea târcoale pe lângă cort, aşteptând permisiunea de a intra. I-ar fi povestit o legendă africană, ştia o mulţime.

Cum să plece la drum, a doua zi, fără să-l revadă? O plecare fără un cuvânt este mai rea decât un abandon, tăcerea este o trădare. Keira luă în mână cadoul pe care i-l făcuse, într-o zi, Harry. La gâtul ei, legat cu o cordeluţă de piele, atârna un obiect ciudat, de care nu se despărţea niciodată. Era triunghiular, neted şi dur ca abanosul; avea chiar şi culoarea acestuia, dar oare fusese cioplit chiar din acest lemn? Keira n-avea idee. Obiectul nu semăna cu o podoabă tribală; nici chiar şeful satului nu-i putuse defini originea. Când Keira i-l arătase, bătrânul clătinase din cap, nu ştia despre ce era vorba, poate că n-ar fi trebuit să-l păstreze asupra sa. Dar era un cadou de la Harry… Când Keira îl întrebase despre provenienţa lui, băiatul îi explicase că l-a găsit, într-o zi, pe insuliţa din mijlocul lacului Turkana. Dibuise comoara asta când coborâse cu taică-său în craterul unui vulcan bătrân, stins de secole întregi, acolo unde pământul e acoperit din gros cu un mâl fertil.

Keira şi-l lăsă din nou pe piept şi închise ochii, căutând somnul care nu venea.

În zori, îşi adună bagajul şi îşi trezi colegii. Îi aştepta o călătorie lungă. După ce luă la iuţeală un mic dejun frugal, grupul o porni la drum. Pescarii le oferiseră două pirogi, fiecare putând să ducă patru persoane. În unele locuri, pentru a ocoli cascadele, trebuiau să meargă pe mal şi să-şi care ambarcaţiunile.

Sătenii se adunaseră pe marginea apei. Un singur omuleţ lipsea la apel. Şeful de echipă o cuprinse pe Keira în braţe; îi era foarte greu să-şi ascundă emoţia. Apoi, arheologii se urcară în pirogi; copiii intrară în apă ca să-i ajute să se îndepărteze de mal,

iar curentul făcu restul, ducându-i, uşor, cu el.

În cursul primelor mile parcurse, de pe câmpurile învecinate se vedeau mâini care le făceau semne. Keira era tăcută, pândind-o pe aceea pe care încă mai spera s-o vadă. Când fluviul făcu un cot, înainte de a se pierde între doi pereţi înalţi, de stâncă, i se risipiră şi ultimele speranţe. De acum, erau prea departe.

– Poate că e mai bine aşa, şopti Michel, un coleg francez, cu care Keira se înţelegea cel mai bine.

Ar fi vrut să-i răspundă, dar avea un nod în gât.

– Se va întoarce la viaţa lui, continuă Michel. N-ai de ce să regreţi; fără tine, Harry probabil că ar fi murit de foame, şi, pe urmă, şeful satului ţi-a promis că o să se ocupe de el.

Şi, deodată, în timp ce fluviul se înfunda şi mai mult printre stânci, silueta lui Harry apăru pe o plajă minusculă. Keira se ridică atât de brusc, încât piroga fu gata să se răstoarne. Michel îi restabili echilibrul, ceilalţi doi colegi bodogăniră, dar Keira nu le asculta mustrările, n-avea ochi decât pentru băietanul care stătea ciucit şi o privea de departe.

– Am să mă întorc, Harry, îţi jur! strigă ea.

Copilul nu-i răspunse. Măcar o auzise?

– Te-am căutat peste tot, urlă ea cât o ţineau puterile. Nu voiam să plec fără să te revăd. O să-mi lipseşti, omuleţule, spuse ea, sughiţând de plâns. Îţi jur că am să mă întorc, trebuie să mă crezi, auzi? Te implor, Harry, fă un gest, un semn mic de tot, ca să-mi spui că mă auzi.

Dar copilul nu făcu niciun gest, nici cel mai mic semn. Silueta lui dispăru, curând după aceea, la cotitura fluviului; tânăra femeie n-avea cum să mai vadă mâna băiatului, care îi trimitea un fragil adio.

Platoul Atacama, Chile

Cât e noaptea de lungă, mi-e imposibil să lipesc geană de geană. De fiecare dată când cred că, în sfârşit, somnul e gata să mă fure, mă ridic, cu o săritură, pe cuşetă, având acea groaznică senzaţie de sufocare, care nu mă mai slăbeşte. Erwan, un coleg australian obişnuit cu altitudinea, a renunţat încă de la sosire să mai doarmă. Face yoga, şi asta îl ajută să se descurce aproape bine. Chiar dacă m-am distrat, pe vremea unei vagi legături cu o

dansatoare, ducându-mă de două-trei ori pe săptămână într-o sală specializată, de pe Sloane Avenue, e clar că nu stăpânesc această disciplină suficient de bine pentru a putea ajuta organismul să compenseze astfel efectele unei asemenea altitudini. La cinci mii de metri deasupra nivelului mării, oxigenul din aer scade cu patruzeci la sută. Răul de munte începe să se facă simţit după câteva zile; sângele se îngroaşă, capul devine greu, gândirea îşi pierde logica, scrisul devine stângaci, iar cel mai mic efort fizic îţi arde energia într-un mod disproporţionat. Cei care muncesc aici de mai mult timp ne recomandă să consumăm cât mai multă glucoză. Pentru iubitorii de dulciuri, acest loc ar putea fi un adevărat paradis: nu e niciun pericol să iei în greutate; abia ingerat, zahărul este imediat metabolizat de către organism. Singurul necaz, la cinci mii de metri deasupra nivelului mării, e că îţi pierzi de tot apetitul. Eu mă hrănesc, aproape în exclusivitate, cu batoane de ciocolată.

Platoul Atacama este un loc situat în afara timpului. O vastă întindere aridă, înconjurată de munţi. Dacă n-ar fi atât de greu să respiri, te-ai crede în mijlocul oricărui deşert de piatră. Dar, aici, suntem pe unul dintre acoperişurile lumii; numai că, în jurul nostru, din lume, aproape că nu mai există nimic. Nicio vegetaţie, nicio viaţă animală, doar pietre şi praf vechi de douăzeci de milioane de ani. Aerul pe care îl respirăm cu greu este cel mai uscat de pe planetă, chiar de cincizeci de ori mai uscat decât în Valea Morţii. Vârfurile care ne înconjoară degeaba urcă la peste şase mii de metri: sunt lipsite de zăpadă. Tocmai din acest motiv lucrăm noi aici. Pentru că nu are nici urmă de umiditate, acest loc este numai bun pentru a găzdui cel mai vast proiect din domeniul astronomiei, pe care l-a văzut pământul vreodată. Un pariu aproape imposibil: implantarea a şaizeci şi patru de antene telescopice, fiecare cât o clădire cu zece etaje, toate legate între ele. După ce construcţia se va încheia, vor fi conectate la un computer capabil să efectueze şaisprezece miliarde de operaţiuni pe secundă. De ce? Pentru a scoate din întuneric şi pentru a fotografia cele mai îndepărtate galaxii, pentru a descoperi acele spaţii pe care încă nu le vedem astăzi şi, poate, pentru a capta imagini din primele clipe ale Universului.

Acum trei ani, m-am alăturat Organizaţiei Europene de Cercetări Astronomice şi am venit în Chile.

De fapt, locul meu de muncă este la o sută de kilometri de

aici, la observatorul din La Silla. Această regiune se situează pe una dintre cele mai mari falii seismice de pe glob, acolo unde se întâlnesc două plăci tectonice, două mase cu o putere colosală, care, împingându-se una pe alta, au dat naştere odinioară Anzilor Cordilieri. De curând, într-o noapte, s-a cutremurat pământul. N-am avut răniţi, însă Naco şi Sinfoni – fiecare dintre telescoapele noastre poartă un nume – trebuie să suporte nişte lucrări de întreţinere.

Profitând de această inactivitate forţată, directorul centrului nostru ne-a dat, lui Erwan şi mie, misiunea de a supraveghea punerea în funcţiune a celei de a treia antene-gigant din amplasamentul Atacama. Iată de ce respir atât de greu, în acest moment: din cauza unei tâmpenii de cutremur, care m-a adus aici, la cinci mii de metri altitudine.

Abia dacă s-au împlinit cincisprezece ani de când astrofizicienii încă mai dezbăteau problema existenţei planetelor din afara sistemului nostru solar. Am mai spus: cea mai sinceră dovadă de umilinţă din partea unui om de ştiinţă este să accepte că nimic nu e imposibil. În ultimul deceniu, au fost descoperite o sută şaptezeci de planete. Toate prea diferite, prea masive, prea apropiate sau prea depărtate de sorii lor pentru a fi comparate cu Pământul şi pentru a ne da speranţa că, acolo, s-ar fi putut dezvolta o formă de viaţă apropiată de cea pe care o cunoaştem… până la descoperirea făcută de colegii mei, la puţin timp după ce sosisem în Chile.

Mulţumită telescopului danez instalat în amplasamentul La Silla, au văzut o altă „Terra”, situată la douăzeci şi cinci de mii de ani-lumină de a noastră.

Doar de cinci ori mai mare, efectuează o rotaţie completă în jurul soarelui său în zece ani socotiţi în timpul nostru. Dar cine poate afirma că timpul de pe acea planetă, atât de apropiată şi, totodată, atât de îndepărtată, se scurge pentru a forma minute şi ore asemănătoare cu ale noastre? Însă, chiar dacă este de trei ori mai îndepărtată de soarele ei, chiar dacă temperatura de acolo e mai scăzută, ea pare a întruni condiţiile necesare pentru naşterea vieţii.

Această descoperire se pare că n-a fost îndeajuns de senzaţională pentru a fi publicată de pagina întâi a ziarelor, astfel că a trecut aproape neobservată.

În ultimele luni, munca ne-a fost întârziată de fel de fel de

defecţiuni şi modificări; astfel că, pentru mine, sfârşitul de an se anunţa dificil. În lipsa unor rezultate concludente, zilele mele în Chile erau numărate. Totuşi, în ciuda greutăţilor de aclimatizare la altitudini mari, n-aveam niciun chef să mă întorc la Londra. Pentru nimic în lume n-aş fi schimbat vastele spaţii chiliene şi batoanele de ciocolată cu ferestruica chiţimiei care îmi este birou şi cu friptura de vită cu garnitură de fasole albă, care este servită la cârciuma din colţul lui Gower Court.

Au trecut deja trei săptămâni de când am urcat pe platoul Atacama, şi corpul tot nu mi se obişnuieşte cu lipsa de oxigen. Când centrul acesta va fi operaţional, clădirile vor fi presurizate, dar, până atunci, trebuie să trăim în condiţii dificile. Erwan consideră că am o mină înspăimântătoare, vrea să cobor în tabăra de bază. „Până la urmă, o să cazi bolnav de-a binelea şi, dacă faci un accident vascular cerebral, o să fie prea târziu ca să-ţi regreţi imprudenţa”, îmi tot repetă de două zile.

Punctul lui de vedere nu e lipsit de temei, dar, să renunţ acum ar însemna să-mi compromit toate şansele de a participa la aventura fabuloasă care se pregăteşte aici. Să poţi dispune de echipamente atât de puternice, să fii admis în sânul acestei echipe este un vis cu ochii deschişi.

La căderea nopţii, ne-am părăsit bungalowul. O oră de mers, pentru a ajunge acolo unde se află cea de-a treia antenă telescopică a sitului. Erwan se ocupă de reglaje, eu asigur înregistrarea undelor pe care le captăm. Aceste unde, care au traversat spaţiul, sosesc din universuri atât de îndepărtate, încât, în urmă cu zece ani, eram incapabili să ne imaginăm până şi existenţa lor. Tot aşa cum, astăzi, şi eu sunt incapabil să-mi imaginez măreţia descoperirilor pe care le vom face atunci când toate cele şaizeci de antene parabolice vor fi interconectate şi legate la computerul central.

– Captezi ceva? mă întreabă Erwan, căţărat pe pasarela de metal ce merge de-a lungul celui de-al doilea etaj al antenei.

Sunt sigur că i-am răspuns, însă colegul meu îşi repetă întrebarea. Poate n-oi fi vorbit destul de tare? Aerul este uscat, iar sunetul răzbate cu greu.

– Adrian, ce naiba, primeşti vreun semnal? Doar n-o să fac echilibristică ore în şir.

Mă căznesc rău de tot să articulez cuvintele; frigul, fără îndoială. E îngrozitor de frig, abia îmi mai simt degetele. Buzele

îmi sunt amorţite.

– Adrian! Mă auzi?

Bineînţeles că-l aud pe Erwan, el de ce nu mă aude? Îi aud şi paşii: coboară de pe bara unde stătea.

– Da', la urma urmei, ce faci aici? bodogăneşte, apropiindu-se de mine.

Face o mutră ciudată şi, deodată, îşi lasă uneltele şi aleargă spre mine. Se apropie şi văd cum se schimbă la faţă: expresia lui trădează neliniştea.

– Adrian, nasul tău! Ţi-a dat borşul pe nas!

Mă aşază în capul oaselor şi mă ajută să mă ridic; nu-mi dădusem seama că stăteam pe jos. Erwan îşi ia staţia de emisie-recepţie şi cere ajutor. Încerc să-l opresc, n-are de ce să-i deranjeze pe ceilalţi, e doar puţină oboseală; dar mâinile nu mă mai ascultă, nu sunt în stare să-mi coordonez nici cea mai slabă mişcare.

– Baza, baza, aici Erwan, la antena numărul 3, răspundeţi! Mayday, Mayday! repetă întruna colegul meu.

Zâmbesc. Cuvântul „Mayday" nu se foloseşte decât în aviaţie, dar nu e momentul să dau lecţii, mai ales că mă apucă un râs nebun, prostesc.

Şi cu cât râd, cu atât devine şi Erwan mai îngrijorat; tocmai el, care îmi reproşează mereu că nu iau viaţa mai uşor. Asta-i culmea.

Aud hârâieli în aparatul de emisie-recepţie; e o voce cunoscută, dar nu-i pot asocia niciun nume. Erwan spune că nu mă simt bine, nu-i adevărat, n-am fost niciodată mai fericit, aici totul este frumos, chiar şi Erwan, care are totuşi faţa îndeajuns de brăzdată. În seara asta, nu ştiu dacă o fi de vină culoarea deosebită a clarului de Lună, însă găsesc că el arată destul de bine. Şi, curând după aceea, nu mai găsesc absolut nimic; vocea lui, la început vătuită, nu mai ajunge la urechile mele, parcă s-ar juca, aşa cum fac puştii, articulând cuvinte fără a le rosti. Chipul îi devine vag, simt că-mi pierd cunoştinţa.

Erwan a rămas lângă mine, ca un frate. M-a zgâlţâit întruna, până când a reuşit să mă trezească. În clipa aia, mi-a fost necaz pe el: nu era deloc frumos din partea lui, după ce nu mai dormisem de atâta timp. După zece minute de la apelul lui, a sosit un jeep. Colegii, care se îmbrăcaseră în goana mare, m-au dus la barăci. Medicul a ordonat să fiu evacuat imediat. Se alesese praful de proiectele mele de la Atacama. Un elicopter m-

a transportat în vale, la spitalul din San Pedro. Am fost lăsat să ies de acolo doar după ce am stat conectat trei zile la inhalatorul de oxigen. Erwan a venit să mă vadă, împreună cu directorul centrului de cercetări, care era dezolat că trebuia să-l lase pe „un om de ştiinţă de talia mea” să plece. Am luat complimentul ca pe un premiu de consolare: câteva cuvinte liniştitoare, pe care să mi le pun în bagaj, înainte de a mă întoarce în biroul meu de la universitate, cu ferestruica ce dădea în stradă, şi la cârciuma din Gower Court, cu scârboşenia ei de friptură de vită cu garnitură de fasole. Acolo unde va trebui să mă fac că nu bag de seamă privirile batjocoritoare ale colegilor mei londonezi. De amintirile din copilărie nu scapi niciodată cu totul. Te urmăresc ca nişte fantome, îţi bântuie viaţa de adult.

În costum cu cravată, în halat de cercetător sau în haine de clovn, copilul care ai fost rămâne pentru totdeauna în tine.

*

Nici vorbă s-o iau pe şoseaua boliviană, serpentinele ei urcă până la patru mii de metri. Un avion m-a dus de la San Pedro până în Argentina şi, de acolo, am decolat din nou, spre Londra. În timp ce priveam prin hublou la Anzii Cordilieri, care se îndepărtau, am urât această călătorie, furios pentru ceea ce mi se întâmplase. Dacă aş fi ştiut ce mă aşteaptă, starea mea sufletească poate că ar fi fost alta.

Londra

Burniţa care cade peste oraş îmi aduce aminte unde mă aflu. Taxiul o ia pe autostrada M1. E de-ajuns să închid ochii ca să simt din nou mirosul lemnăriei vechi ce împodobeşte holul universităţii, al podelelor ceruite şi chiar al servietelor de piele şi al trendurilor ude dezbrăcate de confraţii mei.

Mi-e cu neputinţă să trec pe acasă; în Chile, când mi-am făcut bagajele, nu mi-am găsit cheia apartamentului nici să dai cu tunul. Cred că am dublură în sertarul biroului, aşa că o să las pe diseară întâlnirea cu praful care trebuie să se fi aşternut în casă, de când am plecat.

Când ajung în faţa imobilului administrativ al Academiei, este trecut de prânz. Scot un ultim oftat şi intru în clădirea unde, cât de curând, îmi voi relua activitatea.

– Adrian! Ce surpriză plăcută să te vedem aici!

Walter Glencorse, responsabilul personalului didactic. Individul trebuie să-mi fi pândit de la fereastră sosirea şi mi-l închipui lesne coborând scara, încetinindu-şi viteza şi oprindu-se în faţa oglinzii mari, de la etajul întâi, ca să-şi aranjeze cele câteva fire de păr blond care îi mai stau încă pe ţeastă.

– Dragă Walter! Surpriza este la fel de reciprocă.

– Cu excepţia faptului că nu am fost plecat în Peru şi, prin urmare, e mai normal ca, între aceste ziduri, să fiu văzut eu, decât să fii întâlnit tu, prietene.

– Am fost în Chile, Walter.

– Chile, bineînţeles, bineînţeles, unde mi-o fi fost capul? Şi povestea aia cu altitudinea… am auzit de regretabilul incident care ţi s-a întâmplat. Ce păcat, nu?

Walter face parte dintre acei inşi capabili să afişeze o expresie sinceră şi blajină, în timp ce, în sinea lor, un oribil gnom în trening rozaliu se tăvăleşte de râs pe socoteala ta; este unul dintre rarii supuşi ai regatului nostru, pe care, dacă l-ar vedea fie chiar şi o singură dată, vacile şi caprele din Anglia ar renunţa mai mult ca sigur la iarba grasă de pe păşuni şi ar deveni carnivore.

– Mi-am rezervat pentru tine micul dejun, eşti invitatul meu, spune el, punându-şi mâinile în şolduri.

Pentru ca Walter să scoată din pungă câteva lire sterline, ar trebui să fie mandatat de Academie sau să aibă de cerut ceva foarte important. Îmi las valiza la vestiar – era inutil să urc până în biroul meu, doar ca să descopăr talmeş-balmeşul care trebuie să mă fi aşteptat acolo – şi ies în stradă, de data asta în tovărăşia inefabilului Walter.

De îndată ce ne instalarăm la o masă dintr-un pub, Walter comandă din oficiu câte un meniu al zilei, câte un pahar de vin roşu, prost – vasăzică, Academia era aia care făcea trataţia –, şi se plecă spre mine, ca şi cum s-ar fi temut să nu audă vecinii conversaţia ce avea să urmeze.

– Ce şansă pe tine să trăieşti o asemenea aventură, cred că a fost ceva nemaipomenit… îmi închipui cât de pasionant trebuie să fie să lucrezi pe situl Atacama.

Ia uite, de data asta, Walter nu numai că nu a greşit ţara, dar şi-a amintit până şi locul unde mă găseam doar cu o săptămână în urmă. Cum a evocat locul, m-am şi pomenit purtat din nou spre imensitatea peisajului chilian, măreţia răsăriturilor de Lună în toiul după-amiezii, puritatea nopţilor şi strălucirea fără seamăn a bolţii cereşti.

– Adrian, mă asculţi?

I-am mărturisit că, pe moment, pierdusem firul conversaţiei.

– Te înţeleg şi este absolut firesc; după recentul episod de astenie şi călătoria lungă pe care ai făcut-o, îţi mai cad şi eu pe cap, fără să te las să-ţi vii în fire; te rog să mă scuzi, Adrian.

– Ei, zău, Walter, hai să lăsăm politeţurile astea între noi! Într-adevăr, m-am învârtit de o mică indispoziţie la cinci mii de metri şi de câteva zile de spital pe un pat conceput pentru un fachir deosebit de vicios, am continuat cu douăzeci şi cinci de ore de zbor cu genunchii la gură, aşa că hai să n-o mai ocolim. Sunt retrogradat? Mi se interzice accesul în laborator? Sunt mătrăşit din Academie, despre asta e vorba?

– Da’ ce idee, Adrian! Accidentul ăsta i s-ar fi putut întâmpla oricui. Dimpotrivă, aici, toată lumea te admiră pentru munca pe care ai depus-o la Atacama.

– Te rog, nu-mi mai repeta numele acesta la fiecare frază şi spune-mi ce anume justifică faptul că-mi oferi acest oribil meniu al zilei.

– Vrem să-ţi cerem un mic serviciu.

– Vrem?

– Da, mă rog, Academia al cărui membru eminent eşti şi tu, Adrian, răspunse la iuţeală Walter.

– Ce fel de serviciu?

– Unul care ţi-ar permite să pleci din nou în Chile, peste câteva luni.

De data asta, Walter reuşise să-mi trezească atenţia.

– E ceva destul de delicat, Adrian, fiindcă e vorba despre o problemă de bani, şopti Walter.

– Ce bani?

– Cei de care Academia ar avea mare nevoie ca să-şi continue lucrările, să-şi plătească cercetătorii şi chiria, fără să uităm de refacerea acoperişului, care e tot mai ciuruit, pe zi ce trece. Dacă mai plouă aşa, o să trebuiască să-mi redactez rapoartele de activitate încălţat cu cizme de cauciuc.

– Ăsta era un risc pe care ţi l-ai asumat deja când te-ai instalat la ultimul etaj, singurul care avea puţină lumină. Eu nu sunt nici moştenitorul vreunei mari averi, nici tinichigiu, Walter. Şi, atunci, în ce chip ar putea calităţile mele să servească Academia?

– Tocmai, că ne poţi face acest serviciu nu atât ca membru, cât ca astrofizician emerit.

– Care lucrează totuşi pentru Academie!

– Bineînţeles! Dar nu neapărat în cadrul misiunii pe care am vrea să ţi-o încredinţăm.

Am chemat-o pe chelneriţă, i-am dat înapoi scârboşenia aia de friptură de vită cu garnitură de fasole albă şi am comandat două pahare cu vin de Kent foarte bun şi două farfurii de chester. Walter n-a suflat o vorbuliţă.

– Walter, explică-mi exact ceea ce aşteptaţi de la mine, altfel, după ce înghit brânza asta, trec la pudding-bourbon, şi încă pe socoteala ta, bineînţeles.

Walter se porni. Contul bancar al Academiei era la fel de rarefiat ca aerul de pe podişul Atacama. La orizont, nicio speranţă de rectificare bugetară; până să accepte autorităţile cererea, Walter ar putea să pescuiască păstrăvi în biroul lui.

– Ar fi nepotrivit ca prestigioasa noastră instituţie să facă apel la donaţii; mai devreme sau mai târziu, presa ar afla şi s-ar isca un scandal, continuă el.

Peste două luni, o anumită Fundaţie Walsh organiza o ceremonie. Ca în fiecare an, avea să-i ofere un premiu celui sau celei care prezenta, în faţa juriului său, proiectul de cercetare considerat a fi cel mai promiţător.

– Care este cifra acestui generos premiu? îl întrebai.

– Două milioane de lire sterline.

– Într-adevăr, e foarte generos! Dar tot nu văd cum vă pot fi de folos eu.

– Lucrările tale, Adrian! Le-ai putea prezenta şi ai câştiga acest premiu… pe care ni l-ai da nouă de bună voie. Este evident că presa ar vedea aici gestul unui gentleman dezinteresat şi recunoscător instituţiei care îl sprijină de atâta vreme, în cercetările sale. Onoarea ta ar fi mai mare, onoarea Academiei ar rămâne nepătată, iar situaţia financiară a departamentului nostru aproape că s-ar echilibra.

– În ceea ce priveşte eventualul meu interes faţă de bani, spusei, făcându-i semn chelneriţei să-mi umple din nou paharul, e de-ajuns o vizită în cele două încăperi în care locuiesc, ca să nu mai existe nicio îndoială pe această temă; în schimb, când spui „recunoscător instituţiei care îl sprijină în cercetările sale”, tare aş vrea să ştiu la ce anume faci aluzie? La biroul prăpădit pe care îl ocup? La rechizitele şi la lucrările pe care le cumpăr cu banii proprii, sătul să văd că cererile mele nu duc la nimic?

– După câte ştiu, te-am sprijinit în expediţia pe care ai făcu t-o

în Chile!

– Sprijinit? Vorbeşti adică despre misiunea pe care am întreprins-o în cadrul unui concediu fără plată?

– Ţi-am susţinut candidatura.

– Walter, te rog, nu fi chiar în halul ăsta de englez! N-aţi crezut niciodată în cercetările mele!

– Să descoperi steaua originară, mama tuturor constelaţiilor! Trebuie să recunoşti că e un proiect cam ambiţios şi hazardat.

– La fel de hazardat ca şi acela de a prezenta chiar proiectul menţionat, în faţa Fundaţiei Walsh, nu?

– Nevoia te duce unde nu ţi-e voia spunea sfântul Bernard.

– Şi îmi închipui că v-ar prinde tare bine să-mi leg un butoiaş la gât[3].

– Bine, Adrian, las-o baltă. Le-am spus eu că n-ai să fii de acord. Tu ai fost întotdeauna un tip care nu acceptă nicio autoritate, doar n-o să te schimbi din cauza unui scurt episod de carenţă de oxigen.

– Adică, n-ai fost singurul care a avut ideea asta aiurea?

– Nu, s-a reunit consiliul de administraţie, iar eu m-am mărginit să propun numele cercetătorilor susceptibili de a avea o şansă. Şansa de a câştiga aceste două milioane de lire sterline.

– Care sunt ceilalţi candidaţi?

– N-am găsit…

Walter ceru nota.

– Fac eu cinste, Walter. În felul ăsta, nu se va repara acoperişul Academiei, dar o să-ţi poţi cumpăra măcar nişte cizme.

Plătii şi ieşirăm din pub; ploaia se oprise.

– Ştii, n-am deloc pică pe tine, Adrian.

– Nici eu, Walter.

– Sunt sigur că, mai lăsând puţin de la noi, ne-am putea înţelege foarte bine.

– Dacă spui tu.

Făcurăm în tăcere restul scurtei noastre plimbări. Potrivindu-ne paşii în acelaşi ritm, o luarăm spre Gower Court; paznicul ne făcu semn din gheretă. În holul clădirii principale, îl salutai pe Walter şi mă îndreptai spre aripa în care se afla biroul meu. Pe prima treaptă, Walter se întoarse şi-mi mulţumi pentru prânz. O

---

[3] Joc de cuvinte: aluzie la câinii Saint-Bernard, care salvează oamenii prinşi de avalanşe. *(N.t.)*

oră după aceea, încă mă mai căzneam să intru în încăperea sordidă unde lucram. Pesemne că umezeala umflase tocul uşii: degeaba trăgeam sau împingeam, nu-mi era de nici-un folos. În cele din urmă, epuizat, mă lăsai păgubaş şi făcui cale-ntoarsă; oricum, acasă trebuie că mă aştepta destulă treabă şi n-aveam să-i dau de capăt tot restul după-amiezii.

Paris

Keira deschise ochii şi se uită pe fereastră. Acoperişurile ude străluceau sub cerul înseninat pe alocuri. Tânăra arheologă se întinse cât era de lungă, dădu cearşaful deoparte şi se sculă. Dulapurile din chicinetă erau goale, cu excepţia unei punguţe de ceai, pe care o găsi într-o cutie veche, de tablă. Ceasul cuptorului arăta ora 17, cel de pe perete 11:15. Bătrânul deşteptător de pe noptieră indica 14:20. Ridică receptorul şi îşi sună sora.

– Cât e ceasul?

– Bună, Keira!

– Bună, Jeanne, cât e ceasul?

– Mai e puţin până la două.

– Aşa de târziu?

– Te-am luat de la aeroport alaltăieri seară, Keira!

– Am dormit treizeci şi şase de ore?

– Depinde de ora la care te-ai culcat.

– Eşti ocupată?

– Sunt în biroul meu, la muzeu, şi lucrez. Hai să ne întâlnim pe cheiul Branly, te duc la masă.

– Jeanne!

Soră-sa închisese deja telefonul.

Ieşind din baie, Keira scotoci prin şifonierul din dormitor, în căutarea unor haine curate. Din îmbrăcămintea luată în călătorie nu mai rămăsese nimic, Shamal luase totul. Dibui nişte blugi uzaţi „dar care mai ţineau încă la tăvăleală”, un tricou bleu „nu chiar atât de nasol, la urma urmei” şi o geacă veche de piele, care avea să-i dea o mică notă „vintage”. Îmbrăcată, îşi uscă părul, se machie cum dădu Dumnezeu, în faţa oglinzii de la intrare, şi încuie uşa garsonierei. Ajunsă în stradă, se urcă într-un autobuz şi îşi făcu loc lângă geam. Firmele magazinelor, trotuarele pline de lume, ambuteiajele… efervescenţa capitalei era îmbătătoare, după aceste luni lungi, petrecute departe de

toate. Coborând din autobuzul prea înăbuşitor pentru gustul ei, Keira merse de-a lungul cheiului şi se opri puţin, ca să admire cum curge Sena. Astea nu erau malurile fluviului Omo, ci podurile Parisului, totuşi era frumos.

În faţa Muzeului Artelor şi Civilizaţiilor din Africa, Asia, Oceania şi America, fu surprinsă de grădina dispusă pe verticală. La plecarea ei din Paris, clădirea era încă în lucru; acum, flora luxuriantă ce acoperea faţada muzeului părea o adevărată minune a tehnicii.

– Fascinant, nu-i aşa? o întrebă Jeanne.

Keira tresări.

– Nu te-am văzut când ai venit.

– Eu da, răspunse sora ei, arătându-i fereastra biroului. Te pândeam. Vegetaţia asta e o nebunie, nu?

– Acolo unde trăiam eu, era greu să faci să crească legumele chiar şi la orizontală, aşa că, pe pereţi… ce vrei să-ţi spun?

– Nu începe să faci bot. Vino.

Jeanne o conduse pe Keira în muzeu. La capătul unei scări ce urca în spirală ca o panglică lungă, vizitatorul descoperea un platou imens, sugerând marile spaţii geografice din care proveneau cele trei mii cinci sute de obiecte prezentate. Loc de întâlnire al unor civilizaţii, credinţe, stiluri de viaţă şi moduri de gândire diferite, acest muzeu îţi îngăduia să treci, în câţiva paşi, din Oceania în Asia sau din America în Africa. Keira se opri în faţa unei colecţii de ţesături africane.

– Dacă-ţi place locul ăsta, o să ai tot timpul să te întorci şi să-ţi vezi sora ori de câte ori vei dori; o să-ţi fac un permis de intrare. Acum, uită-ţi Etiopia două secunde şi vino, insistă Jeanne, trăgând-o pe Keira de braţ.

După ce se aşezară la o masă a restaurantului panoramic, Jeanne comandă două ceaiuri de mentă şi prăjituri orientale.

– Ce proiecte ai? întrebă Jeanne. Rămâi şi tu puţin la Paris?

– Prima mea mare misiune este un eşec de toată splendoarea. Ne-am pierdut materialul, echipa pe care o conduceam era la limita epuizării, aşa că ăsta nu e un *trackrecord* [4] teribil, după cum îi zic prietenii noştri englezi. Mă îndoiesc foarte tare că mi se va da ocazia să mai plec curând.

– Ce s-a întâmplat acolo nu e din vina ta, după câte ştiu.

– În meseria asta, contează doar rezultatele. Trei ani de

---

[4] Trackrecord (engl.) – palmares; realizări, merite. *(N.t.)*

muncă fără să găseşti nimic cu adevărat concludent... Am mai mulţi detractori decât aliaţi. Ceea ce este de-a dreptul dezgustător, fiindcă sunt convinsă că eram aproape de ţintă. Dacă am fi avut mai mult timp, până la urmă am fi găsit.

Keira tăcu. O femeie – de origine somaleză, se gândi ea, văzând motivele şi culorile rochiei pe care o purta aceasta – se aşeză la o masă învecinată. Un băieţel care îşi ţinea mama de mână observă privirea Keirei şi-i făcu cu ochiul.

– Cât timp vrei să mai tot întorci pe dos la pământ şi nisip? Cinci ani, zece, toată viaţa ta?

– De acord, Jeanne, mi-ai lipsit mult, dar nu într-atât încât să îndur dăscăleala ta de doi bani, aşa soră mai mare cum eşti, răspunse Keira, fără să-şi poată lua privirea de la băieţelul care înfuleca o îngheţată.

– Nu vrei să ai şi tu un copil, într-o zi? o ţinu pe-a ei Jeanne.

– Te rog nu-mi începe iar cu refrenul ăla despre ceasornicul biologic. Eliberaţi-ne ovarele! exclamă Keira.

– Mi-ai face un mare serviciu dacă nu mi-ai prezenta numărul tău obişnuit, şopti Jeanne. Crezi că pe tine nu te priveşte chestia asta, că poţi sfida timpul?

– Mi se fâlfâie de tic-tacul pendulei tale afurisite, Jeanne. Eu nu pot avea copii.

Sora Keirei îşi puse din nou paharul de ceai pe masă.

– Îmi pare nespus de rău, murmură ea. De ce nu mi-ai spus? Ce ai?

– Fii pe pace, nimic ereditar.

– De ce nu poţi avea copii? insistă Jeanne.

– Pentru că, în viaţa mea, nu există niciun bărbat. E un motiv puternic, nu? Bun, nu că m-ar plictisi conversaţia ta, deşi... dar trebuie să fac cumpărături. Frigiderul meu e atât de gol, încât poţi auzi în el ecoul.

– Inutil, în seara asta cinezi şi dormi la mine acasă, afirmă Jeanne.

– Pentru care motiv?

– Pentru că nici în viaţa mea nu mai există niciun bărbat, şi am chef să te văd.

Petrecură restul după-amiezii împreună. Jeanne îi oferi soră-sii o vizită ghidată prin muzeu. Cunoscând dragostea Keirei pentru continentul african, insistă s-o prezinte unuia dintre prietenii săi, care lucra la Societatea Ştiinţifică a Africaniştilor. Ivory părea să aibă şaptezeci de ani. În realitate, avea mult mai mulţi, probabil

peste optzeci, însă îşi ţinea vârsta în secret, de parcă ar fi fost vorba de o comoară. Probabil de frică să nu fie silit să iasă la pensie, de care nici nu voia să audă.

Etnologul îşi primi vizitatoarele în birouaşul lui, din fundul unui culoar. O întrebă pe Keira despre ultimele luni pe care le petrecuse în Etiopia. Deodată, privirea bătrânului fu atrasă de bijuteria de la gâtul ei.

– Unde aţi cumpărat această piatră atât de frumoasă? întrebă el.

– N-am cumpărat-o, e un cadou.

– Vi s-a spus de unde provine?

– Nu, e doar un fleac găsit în pământ de un băieţel, iar el mi l-a dăruit mie. De ce?

– Îmi daţi voie să mă uit mai îndeaproape la acest dar? Vederea mea nu mai e la fel de ageră ca odinioară.

Keira îşi trecu peste cap cordeluţa colierului şi i-l întinse savantului.

– Cât e de ciudat, n-am mai văzut niciodată aşa ceva. N-aş fi deloc în stare să vă spun ce trib l-ar fi putut prelucra în felul acesta. Lucrătura pare perfectă.

– Ştiu, şi eu mi-am pus întrebări. Ca să vă spun totul, cred că e vorba pur şi simplu de o bucată de lemn patinat de vânturi şi de apele fluviului.

– Posibil, murmură bărbatul, care părea totuşi că se îndoieşte. Dacă am încerca să aflăm mai multe despre el?

– Da, dacă doriţi, răspunse Keira, şovăind. Dar nu sunt sigură că rezultatul ar fi ceva de mare interes.

– Poate da, poate nu, spuse bătrânul. Veniţi mâine, o îndemnă, restituind colierul proprietarei sale. Vom încerca să răspundem împreună măcar la această întrebare. Sunt încântat că v-am cunoscut. În sfârşit, ştiu cum arată sora de care Jeanne îmi vorbeşte atât de des. Atunci, pe mâine! adăugă el, conducându-le până la uşa biroului.

Londra

Locuiesc la Londra, pe o străduţă cu foste grajduri şi magazii pentru trăsuri, transformate în vilişoare. Dacă nu e întotdeauna uşor să mergi fără să te împiedici de vechile pietre de pavaj dispuse neregulat, în schimb, locul are farmecul dat de timpul ce

pare să-şi fi suspendat curgerea. Căsuţa vecină a fost a Agathei Christie. Abia în faţa uşii mi-am amintit că n-aveam cheile. Cerul s-a întunecat şi a început să toarne de m-a udat până-n măduva oaselor. Vecina mea, care îşi închidea ferestrele, m-a văzut şi m-a salutat. Am profitat de ocazie şi am întrebat-o încă o dată – vai, nu era prima –, dacă îmi dă voie să trec prin grădina ei. Ea mi-a deschis, foarte amabilă, şi, trecând peste gard, am aterizat în spatele casei mele. Dacă uşa din spate nu fusese reparată, şi nu văd prin ce miracol ar fi fost, nu trebuia decât să-i trag una clanţei, ca să intru, în sfârşit, în casă.

Eram rupt de oboseală, încă nu-mi trecuse supărarea pentru faptul că mă aflam în Anglia, dar gândul că-mi regăseam casa şi cele câteva chinezării descoperite în talciocurile capitalei, lângă care aveam să petrec o seară liniştită, îmi stârnea o un soi de bucurie.

Această linişte fu însă de scurtă durată: cineva sună la uşă. Pentru că tot nu puteam deschide, nici chiar fiind înăuntru, urcai la etaj şi-l descoperii jos, în străduţă, pe Walter, leoarcă şi, după toate semnele, abţiguit.

– Adrian, n-ai dreptul să mă laşi cu fundul în baltă!

– Dar, după câte ştiu, nu te-am ţinut niciodată în braţe, Walter!

– Nu e momentul să faci jocuri de cuvinte mocirloase! Toată cariera mea e în mâinile tale, zbieră el şi mai şi.

Vecina îşi deschise din nou fereastra şi se oferi să-l lase şi pe invitatul meu să treacă prin grădină. Era încântată să facă acest gest, adăugă ea, mai ales că, astfel, evitam să sculăm din somn tot cartierul.

– Îmi pare nespus de rău că îţi impun prezenţa mea în felul ăsta, dar n-am încotro, spuse el, debarcând în salon. Ia uite, pentru un apartament cu două camere, ăsta nu e deloc rău!

– O cameră la parter, una la etaj!

– Da, mă rog, nu asta era ideea pe care mi-o făceam despre un apartament modest cu două camere. Şi ţi-ai putut oferi vilişoara asta din salariu?

– Walter, ai venit aici ca să-mi evaluezi patrimoniul?

– Nu, iartă-mă. Adrian, am nevoie, cu adevărat, să mă ajuţi.

– Dacă-mi vorbeşti iar despre proiectul ăla absurd şi de Fundaţia Walsh, îţi pierzi timpul.

– Vrei să ştii de ce nu ţi-a susţinut nimeni din Academie lucrările? Pentru că eşti îngrozitor de singuratic, nu lucrezi decât

pentru tine, nu te integrezi în niciun grup.

– Ei bine, sunt încântat că m-ai definit cu atâta precizie! Şi ce portret măgulitor! Vrei să nu-mi mai deschizi toate dulapurile? Trebuie să fie nişte whisky lângă şemineu, dacă asta cauţi.

Lui Walter nu-i trebui mult până ce descoperi sticla, luă două pahare de pe un raft şi se lungi pe canapea.

– E al naibii de cozy[5] la tine!

– Poate vrei să-ţi arăt casa!

– Nu-ţi bate joc, Adrian. Crezi că aş fi venit să mă umilesc aşa, în faţa ta, dacă aş fi avut altă soluţie?

– Nu văd cum de poate fi umilitor să-mi bei whisky-ul, doar are cincizeci de ani!

– Adrian, eşti singura mea speranţă, trebuie să te implor? continuă invitatul meu – pe care, de altfel, nici nu-l invitasem –, aşezându-se în genunchi.

– Te rog, Walter, nu face asta. Oricum, n-am nicio şansă să câştig premiul ăla. Aşa că, de ce te chinuieşti atâta?

– Bineînţeles că ai toate şansele, proiectul tău este cel mai pasionant şi mai ambiţios pe care l-am putut citi de când am intrat în Academie.

– Dacă tu crezi că mă abureşti cu linguşeala asta jalnică, poţi să iei sticla şi să te duci s-o termini la tine acasă. Am nevoie de somn, zău, Walter.

– Nu te linguşesc deloc, chiar am citit teza ta, Adrian, este perfect… documentată.

Starea colegului meu îmi stârnea mila. Nu-l mai văzusem niciodată aşa. El, care era, de obicei, atât de distant, aproape trufaş! Cel mai rău, în toată chestia asta, era că părea sincer. Ultimii zece ani din viaţă mi-i închinasem căutării, în galaxii îndepărtate, a unei planete care să semene cu a noastră, dar, la Academie, nu aveam prea mulţi susţinători ai lucrărilor mele. Această bruscă schimbare de opinie, deşi oportunistă, mă amuza totuşi.

– Să presupunem că aş câştiga această donaţie…

Nici nu rostii bine aceste cuvinte, că Walter îşi şi uni mâinile ca şi cum s-ar fi pregătit să rostească o rugăminte.

– Walter, ia-mi o piatră de pe inimă, eşti matol?

– Cu desăvârşire, Adrian, dar, te implor, continuă.

– Eşti încă îndeajuns de lucid ca să-mi răspunzi la câteva

---

[5] Cozy (engl.) – confortabil; tihnit. *(N.t.)*

întrebări simple?

– Cu siguranţă, dacă nu întârzii prea mult să mi le pui.

– Să presupunem că am o şansă minimă de a câştiga acest premiu şi că, îl ofer, ca un perfect gentleman, Academiei. Cât din această sumă s-ar pregăti consiliul să aloce pentru cercetările mele?

Walter tuşi.

– Un sfert ţi s-ar părea o ofertă rezonabilă? Bineînţeles că ţi-am pune la dispoziţie un birou nou, o asistentă cu normă întreagă şi, dacă doreşti, câţiva colegi ar putea fi degrevaţi de obligaţiile lor şi afectaţi lucrărilor tale.

– În niciun caz!

– Atunci, niciun coleg…, dar o asistentă?

Îi mai torn lui Walter un pahar. Ploaia se înteţise, n-ar fi fost un gest uman să-l las să plece pe timpul ăsta şi, mai ales, în starea lui.

– Dacă tot s-a ales praful, mă duc să-ţi caut o cuvertură şi ai să dormi pe canapea.

– Nu vreau să-ţi cad pe cap…

– Treaba e deja făcută.

– Şi… cu Fundaţia?

– Când trebuie să aibă loc evenimentul?

– Peste două luni.

– Şi termenul-limită pentru depunerea candidaturilor?

– Trei săptămâni.

– La chestia cu asistenta o să mă mai gândesc, dar te rog să începi prin a-mi deschide uşa biroului.

– La prima oră, poţi dispune, cum doreşti, de al meu.

– Walter, mă bagi într-o poveste aiurea.

– Să nu crezi asta. Fundaţia Walsh a premiat întotdeauna proiectele cele mai originale. Membrii comitetului său apreciază tot ceea ce este, cum să-ţi spun, foarte avangardist.

Ieşind din gura lui Walter, mă îndoiam că această ultimă reflecţie era atât de binevoitoare pe cât părea. Dar omul era la ananghie şi nu mai aveam timp pentru reproşuri. Trebuia să iau cât mai repede o hotărâre. Bineînţeles, probabilitatea de a câştiga acest premiu mi se părea infimă, dar eram gata de orice ca să mă întorc la Academie; prin urmare, ce aveam de pierdut?

– De acord, Walter. Îmi iau riscul de a mă face de râs în public, însă cu o singură condiţie: dacă vom câştiga, îmi promiţi că, în următoarele treizeci de zile, mă urci în avionul de Santiago.

– Am să te duc personal la aeroport, Adrian. Îţi promit.

– În acest caz, am făcut târgul!

Walter sări de pe canapea, se clătină şi se aşeză imediat la loc.

– Am ciocnit destule pahare în seara asta. Uite, ia un pled, o să-ţi ţină cald la noapte. Eu, unul, mă culc.

În timp ce urcam scara, Walter mă strigă:

– Adrian! Pot să te întreb despre ce ai zis că „s-a ales praful”?

– Despre seara mea, Walter!

Paris

Keira adormise în patul surorii ei. O sticlă de vin cinstit, un platou cu de-ale gurii, vorbe depănate de-a lungul serii, un film vechi alb-negru, care rula pe un canal de pe cablu, stepul bătut de Gene Kelly au fost ultimele amintiri din noaptea aceea. Când o trezi lumina zilei, vinul din ajun, care poate că nu fusese chiar aşa de cinstit, veni să-i bată până şi în tâmple.

– Am tras mult la măsea? întrebă Keira, intrând în bucătărie.

– Da! răspunse Jeanne cu o strâmbătură. Ţi-am făcut cafea.

Jeanne se aşeză la masă şi fixă cu privirea oglinda de pe perete, în care se reflectau chipurile soră-sii şi al ei.

– Ce ai, de te uiţi aşa la mine? întrebă Keira.

– Nimic.

– Adică te uiţi la mine ţintă, în oglindă, când eu stau în faţa ta, şi n-ai nimic?

– E cam ca atunci când eşti la celălalt capăt al lumii. Nu mai sunt obişnuită să te am lângă mine. În apartamentul ăsta, sunt poze de-ale tale peste tot, am una chiar şi printr-un sertar al biroului meu de la muzeu. În fiecare zi, îţi spun bună ziua sau bună seara; în momentele mai grele, mă întind cu tine la taifas, până ce îmi dau seama că astea nu sunt conversaţii, ci monologuri. De ce nu mă suni niciodată? Dacă ţi-ai da şi tu niţică osteneală, poate că te-aş simţi mai puţin îndepărtată. Ce dracu’, Keira, sunt sora ta!

– Jeanne, trebuie să te opresc! Unul dintre puţinele avantaje ale celibatului e că nu ai nevoie să suporţi scene de menaj; aşa că, te rog, fără chestii de-astea între noi! În valea Omo nu sunt deloc cabine telefonice şi nici telefoanele mobile nu merg, zău! E doar o reţea prin satelit, care funcţionează când are ea chef. De

fiecare dată când am fost la Jimma, te-am sunat.

– La două luni o dată? Şi ce conversaţii intime! „Eşti bine?... Legătura nu e prea grozavă... Când te întorci?... N-am idee, cât mai târziu cu putinţă, săpăm întruna; şi tu, muzeul, gagiul tău?... Gagiul meu se numeşte Jérôme; de trei ani, ai fi putut şi tu să ţii minte!...” Mă despărţisem de el, dar n-aveam nici timp, nici chef să-ţi spun; şi, pe urmă, la ce bun? Mai ziceai două-trei vorbe şi închideai.

– Soră-ta e prost crescută, Jeanne, are toate caracteristicile unei scârbe egoiste, nu? Dar şi tu eşti de vină, într-o oarecare măsură; fiindcă eşti cea mare şi ai fost întotdeauna modelul meu.

– Las-o încurcată, Keira.

– Bineînţeles c-o las încurcată, doar n-o să-ţi fac jocul!

– Ce joc?

– Care dintre noi două va reuşi s-o facă pe cealaltă să se simtă vinovată! Sunt în faţa ta, nu în poză, nu în oglinda aia, aşa că uită-te la mine şi vorbeşte.

Jeanne se ridică, dar Keira o apucă brusc de mână şi o sili să se aşeze la loc.

– Mă doare, tâmpito.

– Eu sunt paleoantropolog, nu lucrez într-un muzeu, şi, de ani de zile, n-am timp să cunosc vreun Pierre sau vreun Antoine sau vreun Jérôme. N-am copii. Am şansa insolentă de a face o meserie grea, pe care o iubesc, de a trăi o pasiune care n-are nimic reprobabil. Dacă ţie ţi-e lehamite de viaţa pe care o duci, nu-mi da mie peste bot cu regretele tale. Şi, dacă îţi lipsesc, găseşte şi tu un mod mai blând să-mi spui asta.

– Îmi lipseşti, Keira, bâigui Jeanne, ieşind din bucătărie.

Keira îşi contemplă imaginea din oglindă.

– Chiar că sunt regina toantelor, murmură ea.

Iar în baia de alături, despărţită printr-un perete subţire, Jeanne zâmbi, spălându-se pe dinţi.

La începutul după-amiezii, Keira traversă cheiul Brandy şi se duse la muzeu, să-şi întâlnească sora; înainte de a intra în biroul ei, se hotărî să viziteze expoziţia permanentă. Tocmai admira o mască, sperând să-i ghicească provenienţa, când o voce îi şopti la ureche:

– E o mască malinké. Vine din Mali. Nu e o piesă deosebit de veche, însă e foarte frumoasă.

Keira tresări şi îl recunoscu pe acel Ivory, care o primise în ajun.

– Tare mi-e teamă că sora dumneavoastră e tot în şedinţă. Am încercat să dau de ea acum câteva clipe, dar mi s-a spus că va fi ocupată încă o oră.

– „Vi” s-a spus?

– Muzeele sunt nişte microcosmosuri, cu ierarhii între departamente, compartimente şi domenii de competență. Omul e un animal ciudat, are nevoie să trăiască în societate, dar nu se poate împiedica să n-o segmenteze. Probabil că asta e o rămăşiţă a instinctului gregar. Creăm spaţii comunitare, ca să ne liniştim temerile. Dar probabil că vă plictisesc cu pălăvrăgeala mea. Pesemne că ştiţi toate astea mai bine decât mine, nu-i aşa?

– Sunteţi un tip haios, îi răspunse Keira.

– Probabil, râse din toată inima Ivory. Dacă am merge să discutăm despre asta în grădină, la un suc? Vremea e plăcută, de ce să nu profităm?

– Despre ce să discutăm?

– Păi, despre ce-i aia „un tip haios”! Tocmai voiam să vă pun întrebarea asta.

Ivory o duse pe Keira spre cafeneaua din curtea interioară a muzeului. Acum, la mijlocul după-amiezii, aproape toate mesele erau libere. Keira o alese pe cea mai depărtată de o mare sculptură ce înfăţişa un cap moaï.

– Aţi descoperit ceva important pe malurile fluviului Omo? întrebă Ivory.

– Am găsit un băieţel de zece ani, care îşi pierduse părinţii. Din punct de vedere arheologic, nu mare lucru.

– Dar, din punctul de vedere al acestui copil, îmi închipui că era ceva mult mai important decât nişte oase îngropate în pământ. Parcă am auzit că o furtună urâtă v-a distrus lucrările şi v-a alungat de pe situl săpăturilor.

– O furtună destul de puternică pentru a mă aduce până aici!

– Ceva foarte neobişnuit pentru regiunea aceea. Shamalul n-a mai cotit-o niciodată spre vest.

– Cum de sunteţi la curent cu toate astea? Îmi închipui că n-au apărut pe prima pagină a cotidienelor!

– Nu, bineînţeles: sora dumneavoastră mi-a povestit despre păţaniile astea. De felul meu, sunt curios, poate cam prea curios; mi-a fost de-ajuns să clămpănesc pe tastatura computerului meu şi am aflat mai multe.

– Ce v-aş putea povesti ca să vă potolesc curiozitatea?

– De fapt, ce căutaţi în valea Omo?

– Domnule Ivory, dacă v-aş spune, din punct de vedere statistic, aş avea mai multe şanse să râdeţi de mine, decât să vă trezesc interesul pentru lucrările mele.

– Domnişoară Keira, dacă viaţa mea ar fi fost guvernată de statistici, aş fi studiat matematica şi nu antropologia. Prin urmare, încercaţi-vă norocul.

Keira îşi cercetă interlocutorul. Bătrânul ăsta avea o privire captivantă.

– Îi căutam pe bunicii touma'i-ilor şi ai lui *Ardipithecus Kadabba.* În unele zile, îmi închipuiam chiar că-i voi descoperi pe străbunicii stră-străbunicilor lor.

– Numai atât? Vreţi să găsiţi cel mai vechi schelet care se poate înrudi cu genul uman? Omul zero?!

– Nu asta căutăm cu toţii? De ce mi-aş interzice acest vis?

– Şi de ce în valea Omo?

– Poate din cauza instinctului feminin!

– La o vânătoare de fosile? Să fim serioşi!

– Mi-aţi zis-o! răspunse Keira. La sfârşitul secolului al douăzecilea, eram convinşi că mama omenirii era Lucy[6], o tânără femeie moartă cu ceva mai mult de trei milioane de ani în urmă. Comunitatea oamenilor de ştiinţă continuă să dezbată – ca să nu zis să se bată – în privinţa diferiţilor descendenţi pe care trebuie să-i socotim înrudiţi sau nu cu speţa umană. Pentru mine nu contează dacă strămoşii noştri au fost bipezi sau patrupezi. Nici măcar nu cred că asta e adevărata problemă a originii omului. Toată lumea se gândeşte numai la mecanica scheletului, la modul de viaţă, la alimentaţie.

O chelneriţă se apropie, dar Ivory o concedie cu un gest al mâinii.

– Iată o atitudine destul de arogantă. Şi, după părerea dumneavoastră, ce anume ar defini originea omului?

– Gândirea, sentimentele, raţiunea! Ceea ce ne face diferiţi de alte specii nu este faptul că am fi vegetarieni sau carnivori, nici

[6] Lucy a fost descoperită la 30 noiembrie 1974, pe malul râului Awash, la Hadar, în cadrul unui proiect ce reunea vreo treizeci de cercetători etiopieni, americani şi francezi, condus de Donald Johanson, Maurice Taïeb şi Yves Coppens. Scheletul a fost botezat Lucy fiindcă cei care l-au găsit fredonau toată ziua melodia Beatles-ilor, „Lucy in the sky with Diamonds".

agilitatea dobândită datorită poziţiei bipede. Noi căutăm să aflăm de unde venim, fără să vrem să privim ceea ce suntem astăzi: nişte prădători de o extremă complexitate şi de o incredibilă diversitate, capabili să iubim, să ucidem, să construim şi să ne autodistrugem, să rezistăm în faţa instinctului de supravieţuire, care guvernează comportamentul tuturor celorlalte specii animale. Suntem înzestraţi cu o extremă inteligenţă, cu o cunoaştere în perpetuă evoluţie, şi totuşi, suntem atât de ignoranţi uneori. Dar ar trebui să ne comandăm băuturile, chelneriţă noastră îşi încearcă norocul pentru a doua oară.

Ivory ceru două ceaiuri şi se aplecă spre Keira.

– Nu mi-aţi spus totuşi de ce valea Omo şi nici ce căutaţi, cu adevărat, acolo.

– Toţi, europeni, asiatici sau africani, indiferent de culoarea pielii, suntem purtători ai unei gene identice; suntem miliarde, fiecare diferit de ceilalţi, şi totuşi ne tragem dintr-un singur om. Cum a apărut el pe Pământ, şi de ce? Pe el, pe primul om, îl caut eu! Şi sunt gata să cred că a apărut cu mai bine de zece-douăzeci de milioane de ani în urmă.

– În plin Paleogen? V-aţi pierdut capul!

– Vedeţi, aveam dreptate în privinţa statisticilor; acum, eu sunt aia care vă plictiseşte cu poveştile mele.

– Am spus că v-aţi pierdut capul, nu raţiunea!

– Sunteţi foarte drăguţ. Dar dumneavoastră, Ivory, ce fel de cercetări faceţi?

– La anii mei, te afli în treabă, iar toată lumea din jurul tău se face că nu-şi dă seama. Nu mai cercetez nimic, am ajuns la vârsta când prefer să învârtesc dosarele, în loc să redactez unele noi. Dar nu faceţi mutra asta, dacă mi-aţi cunoaşte cu adevărat vârsta, aţi vedea că mă descurc destul de bine. Însă nu încercaţi s-o aflaţi, e un secret pe care o să-l iau în mormânt.

Keira se plecă, la rândul ei, spre Ivory, lăsând la vedere colierul pe care îl purta la gât.

– Nu păreţi chiar aşa de înaintat în vârstă!

– Sunteţi drăguţă că mi-o spuneţi, dar ştiu eu mai bine! Vreţi să aflăm mai multe despre acest ciudat obiect?

– V-am spus deja, e doar un cadou de la un băieţel.

– Dar ieri mi-aţi spus că aţi fi tentată să-i aflaţi adevărata provenienţă.

– Într-adevăr, de ce nu?

– Am putea începe prin a-l data. Dacă e vorba chiar de o

bucată de lemn, o simplă analiză cu carbon 14 ne-ar putea informa.

– Cu condiţia să nu aibă mai mult de cincizeci de mii de ani.

– Vă închipuiţi că ar fi mai vechi?

– De când v-am cunoscut, Ivory, încep să devin circumspectă în problemele de vârstă.

– Prefer să consider că mi-aţi făcut un compliment, răspunse bătrânul savant, ridicându-se. Veniţi cu mine.

– Doar n-o să-mi spuneţi că aveţi un accelerator de particule ascuns la subsolul muzeului!

– Nu, n-am să vă spun, răspunse Ivory, râzând.

– Şi nici că aveţi un vechi prieten la Saclay, care o să dea peste cap programul de cercetări ale Comisariatului pentru Energia Atomică doar ca să-mi studieze mie colierul.

– Nu, nici asta, şi-mi pare nespus de rău, vă asigur.

– Atunci, unde mergem?

– În biroul meu, unde vreţi să mergem?

Keira îl urmă pe Ivory spre lift. Se pregătea să-l ia la întrebări, dar el nu-i lăsă răgazul.

– Dacă aveţi răbdare până ne instalăm confortabil, spuse, înainte să scoată ea o vorbă, vă promit că vă voi scuti de multe întrebări inutile.

Cabina îi urcă la etajul trei.

Ivory se aşeză la birou şi o invită pe Keira să ia loc într-un fotoliu. Ea se ridică de îndată, ca să vadă de-aproape ce tot învârtea Ivory la computer.

– Internetul! De când am descoperit drăcovenia asta, sunt nebun după ea. Dacă aţi şti câte ore stau în faţa calculatorului! Noroc că sunt văduv, altfel, cred că acest hobby ar fi omorât-o pe nevastă-mea sau, mai degrabă, m-ar fi omorât ea din cauza lui. Ştiaţi că, pe „sferă” – e un cuvânt foarte „in”, pe care l-am învăţat de la studenţii mei –, pe scurt, pe sferă sau pe pânză – se mai zice şi aşa –, nu mai cauţi o informaţie, ci o „googlelizezi”? Nu-i hazliu? Ador acest vocabular nou şi, cel mai caraghios e că, atunci când îmi scapă un termen, intru imediat pe internet şi, hop, i-am şi dibuit sensul. Vă spun eu, aici găseşti aproape totul, chiar şi laboratoare private care fac analize cu carbon 14. Epatant, nu?

– Ce vârstă aveţi, de fapt, Ivory?

– Mi-o reinventez în fiecare zi, Keira. Important e să nu te laşi.

Ivory printă o listă de adrese şi o flutură cu mândrie în faţa

invitatei sale.

– Nu ne mai rămâne decât să dăm câteva telefoane, ca să-i găsim pe cei ce vor accepta să ne rezolve problema la un preţ convenabil şi într-un termen rezonabil, conchise el.

Keira se uită la ceas.

– Sora dumneavoastră! strigă Ivory. Cred că trebuie să fi ieşit de ceva vreme din şedinţă. Duceţi-vă la ea, mă ocup eu de toate.

– Nu, rămân, spuse Keira, jenată; nu vă pot lăsa să faceţi toată munca asta de unul singur.

– Ba da, insist; la urma urmei, şi eu m-am prins în jocul ăsta, la fel de tare ca dumneavoastră, dacă nu chiar mai mult. Duceţi-vă la Jeanne şi mâine veniţi din nou pe la mine. O să aflăm mai multe.

Keira îi mulţumi profesorului.

– Aţi accepta să-mi încredinţaţi colierul dumneavoastră în seara asta? O să prelevez din el un fragment infim pentru analiză. Vă promit că voi proceda cu fineţea unui chinez, n-o să se vadă nimic.

– Bineînţeles, dar am încercat şi eu de mai multe ori, şi n-am reuşit niciodată nimic. Poate doar să-l zgârii.

– Aveţi un diamant ca acesta? întrebă Ivory, scoţând, mândru, din sertar, un instrument de tăiat.

– Hotărât lucru, sunteţi plin de resurse, Ivory! Nu, eu n-aveam un asemenea scalpel.

Keira şovăi o clipă şi îşi lăsă colierul pe biroul lui Ivory. Acesta dezlegă cu delicateţe cordeluţa de piele care lega obiectul triunghiular şi i-o dădu înapoi proprietarei.

– Pe mâine, Keira, treceţi când doriţi, voi fi aici.

Londra

– Nu, nu şi nu, Adrian! Vorbele tale ar adormi până şi publicul de la un concert AC/DC.

– Ce amestec are AC/DC aici?

– Absolut niciunul, dar e singurul grup de hard-rock pe care îl ştiu. Comitetul Fundaţiei nu o să distribuie un premiu, ci un glonţ în capul celor care or să aibă răbdarea să te asculte..., ca să le scurteze suferinţa!

– Bun, de data asta, cred că am priceput, Walter! Dacă textul meu e aşa de arid, găseşte-ţi alt orator!

– Care să aibă şi el visul de a se întoarce în Chile? Îmi pare nespus de rău, dar n-am timp.

Întorsei încă o pagină din caiet şi tuşii, înainte de a relua lectura.

– O să vezi, îi spusei lui Walter, continuarea e mult mai interesantă, n-o să mai ai când să te plictiseşti.

Dar, cum începui a treia frază, Walter scoase un sforăit parodic.

– Soporific! exclamă, deschizând ochiul drept. Absolut ucigător!

– Vrei să spui că sunt searbăd?

– Uite, chiar aşa, searbăd! Stelele alea nemaipomenite ale tale nu sunt decât nişte simple combinaţii de cifre şi de litere imposibil de reţinut. Ce vrei tu să facă membrii juriului cu X321 şi cu Z254? Nu suntem într-un episod din *Star Trek,* sărmane prieten! Cât despre galaxiile alea îndepărtate, tu ne dai distanţa până la ele în ani-lumină! Te-ntreb şi eu: cine ştie să socotească în ani-lumină? Încântătoarea ta vecină? Dentistul? Poate mămica ta? E ridicol. Nimeni nu supravieţuieşte unei indigestii pricinuite de cifre, aşa ca asta.

– Dar, la urma urmei, ce mama dracului vrei să fac? Să-mi botez constelaţiile ca pe roşii, praz şi cartofi, doar ca să-mi înţeleagă mama ta lucrările?

– N-ai să mă crezi, de bună seamă, dar te-a citit.

– Mama ta mi-a citit teza?

– Absolut!

– Sunt foarte flatat.

– Suferă de o insomnie groaznică. N-o mai ajuta niciun medicament. Şi, atunci, mi-a dat prin minte să-i aduc un exemplar broşat din opera ta. Ar trebui să te pui iar pe scris, în curând n-o să mai aibă ce citi!

– Dar ce aştepţi de la mine, în fond?

– Să vorbeşti despre cercetările tale în termeni accesibili unor fiinţe normale. Ce agasantă mai e şi mania asta a cuvintelor savante! Uite, de exemplu, în medicină, ce nevoie avem de păsăreasca aia? Nu-i de ajuns că suntem bolnavi? Trebuie să mai ascultăm şi că avem o displazie a şoldului? Cuvântul deformare nu e bun?

– Îmi pare nespus de rău că suferi din cauza oaselor, Walter.

– Da, ei bine, să nu-ţi pară, că nu vorbeam despre mine. Câinele meu e ăla care suferă de o „displazie”.

– Ai un câine?

– Da, un jack russell încântător. E la mama; dacă i-a citit ultimele pagini din teza ta, probabil că dorm tun amândoi.

Îmi venea să-l strâng de gât pe Walter, dar, ca un laş, m-am mărginit să-l privesc şi atât. Răbdarea lui mă descumpănea; voinţa lui, de asemenea. Fără să ştiu, cu adevărat cum, limba mi s-a dezlegat şi, pentru prima oară – din copilărie, încoace – m-am auzit spunând cu voce tare:

„Unde încep zorii?”…

Se revărsa de ziuă, şi Walter tot nu adormise.

Paris

Keira nu-şi găsea somnul. De teamă să n-o trezească pe soră-sa, ieşise din dormitor şi se dusese pe canapeaua din salon. De câte ori nu-şi blestemase patul de campanie, tare ca piatra? Şi totuşi cât de mult îi lipsea! Se sculă şi se duse la fereastră. Aici, nu avea noaptea înstelată, doar un şir de felinare care luminau strada pustie. Era cinci dimineaţa; la cinci mii opt sute de kilometri de acolo, în valea Omo, se făcuse, de-acum, ziuă. Keira încerca să-şi închipuie ce făcea Harry. Se întoarse pe canapea şi, bântuită de gânduri, în cele din urmă adormi.

Pe la jumătatea dimineţii, un telefon de la profesorul Ivory o trezi din vise.

– Trebuie să vă dau două veşti.

– Începeţi cu aia proastă! răspunse Keira, întinzându-se.

– Aţi avut dreptate. Nici măcar cu diamantul acela, de care eram aşa de mândru, n-am reuşit să prelevez un fragment cât de mic din bijuteria dumneavoastră.

– V-am spus eu. Şi vestea bună?

– Un laborator din Germania se poate ocupa, în cursul săptămânii, de comanda noastră.

– O să coste mult?

– Pentru moment, nu vă faceţi griji, consideraţi că e o contribuţie din partea mea.

– Exclus, Ivory, şi, pe urmă, n-are niciun rost.

– Doamne, oftă bătrânul, de ce trebuie să găsim un rost pentru orice. Plăcerea descoperirii nu e de-ajuns? Vreţi un

pretext? Poftim unul: obiectul dumneavoastră misterios m-a ţinut treaz aproape toată noaptea şi, credeţi-mă, pentru un moş care cască de plictiseală cât e ziua de lungă, asta e mai important decât suma modică cerută de laborator.

– Atunci, jumătate-jumătate. Ori aşa, ori deloc!

– Jumătate-jumătate, atunci! Prin urmare, acceptaţi să le trimit preţiosul dumneavoastră obiect. Va trebui să vă despărţiţi de el pentru o bucată de vreme.

Keira nu se gândise la asta. Ideea de a nu-şi mai purta pandantivul o contrarie, dar profesorul părea atât de entuziasmat, atât de fericit să înfrunte o nouă provocare, încât Keira nu avu curajul să se eschiveze.

– Cred că miercuri, cel mai târziu, am să vi-l pot restitui, îl voi trimite cu poşta expres. Până atunci, am să mă cufund iar în hârţoagele mele, să văd dacă nu există vreo imagine care să arate un obiect asemănător.

– Sunteţi sigur că merită să vă căzniţi atât? îl întrebă Keira.

– Ei, Doamne, despre ce rău vorbiţi? Aici, eu nu văd decât bine! Vă las; mulţumită dumneavoastră, de data asta, mă aşteaptă o treabă adevărată!

– Mulţumesc, Ivory, spuse Keira şi închise telefonul.

Zilele treceau. Keira îşi reînnoda legăturile cu colegii şi prietenii pe care nu-i mai văzuse de foarte multă vreme. Fiecare seară era o ocazie pentru o cină cu amicii, într-un mic restaurant din oraş sau în apartamentul surorii ei. Conversaţia se învârtea întotdeauna în jurul aceloraşi subiecte, de cele mai multe ori străine Keirei, care se plictisea. Jeanne i-o şi reproşase, când ieşiseră de la o cină unde se pălăvrăgise mai mult decât la celelalte.

– Nu mai veni la sindrofiile astea, dacă te sâcâie aşa de mult, o dăscălise Jeanne.

– Dar nu mă sâcâie!

– Ei bine, în ziua când ai să te plictiseşti cu adevărat, să mă anunţi, ca să mă pregătesc pentru spectacol. Adineauri, la masă, parcă erai o morsă eşuată pe o banchiză.

– Ei drăcie, Jeanne, tu cum faci ca să suporţi genul ăsta de conversaţii?

– Asta se cheamă a avea viaţă socială.

– Asta, viaţă socială? Keira izbucni în râs şi chemă un taxi. Cu tipul ăla, care ne-a bătut la cap cu discursul lui interminabil

despre criză, unde a repetat toate banalităţile citite în presă? Cu vecinul lui, care se hrăneşte numai cu rezultate sportive, ca o maimuţă care înfulecă banane? Cu psihopata aia în devenire, care înşira locuri comune despre infidelitate? Cu avocatul care a trăncănit douăzeci de minute despre recrudescenţa criminalităţii din mediul urban, fiindcă i s-a furat scuterul? Trei ore de cinism absolut! Teorii şi contra-teorii despre disperarea umană! Jalnic!

– Ţie nu-ţi place nimeni, Keira! îi spusese Jeanne, când taxiul le lăsase în faţa casei.

Disputa se încheiase ceva mai târziu, în aceeaşi noapte. Şi totuşi a doua zi, Keira îşi însoţise sora la o altă sindrofie. Poate pentru că singurătatea ei din ultima vreme era mai profundă decât voia să admită.

În weekendul următor, traversând grădina Tuileries, sub ameninţarea unei averse gata să înceapă, îl întâlni pe Max. Alergau amândoi pe aleea centrală, în încercarea de a ajunge, mai înainte să pornească răpăiala, la grilajul intrării din Castiglione. Cu sufletul la gură, Max se oprise în faţa scării, la picioarele soclului pe care doi lei de bronz atacau un rinocer. De partea cealaltă a scării, Keira se sprijinise de cel pe care două leoaice sfâşiau un mistreţ muribund.

– Max? Tu eşti?

Deşi era un bărbat frumos, Max nu era mai puţin miop; dincolo de ochelarii lui aburiţi, totul era doar o ceaţă, dar ar fi recunoscut vocea Keirei dintr-o sută.

– Eşti la Paris? o întrebă surprins, ştergându-şi lentilele.

– Da, după cum vezi.

– Acum, da, văd! spuse el, punându-şi ochelarii la loc, pe nas. Eşti de mult timp aici?

– În parc? De o jumătăţică de oră, răspunse Keira, încurcată.

Max o privea cu atenţie.

– La Paris sunt de câteva zile, îi satisfăcu ea, în cele din urmă, curiozitatea.

Un bubuit din cer îi convinse pe amândoi să se refugieze sub arcadele străzii Rivoli. Începu o ploaie diluviană.

– N-aveai de gând să mă suni? o întrebă Max.

– Ba sigur că da.

– Atunci, de ce n-ai făcut-o? Iartă-mă, te bombardez cu întrebări idioate. Dacă ai fi avut chef să ne vedem, m-ai fi sunat.

– La drept vorbind, nu ştiam cum s-o fac.

– Atunci, ai avut dreptate, era de ajuns să aşteptăm ca

providenţa să ne aducă pe acelaşi drum…

– Sunt mulţumită să te văd, îl întrerupse Keira.

– Şi eu sunt mulţumit să te văd.

Max îi propuse să bea o bere la Hotel Meurice.

– Cât stai? Uite că iar încep cu întrebările mele!

– Nicio nenorocire, răspunse Keira. Tocmai am fost, şase seri la rând, la petreceri unde oamenii vorbeau numai despre politică, greve, afaceri şi cancanuri fără importanţă. Nimeni nu pare să se mai intereseze de cineva. Până la urmă, m-am gândit că oi fi fost invizibilă. M-aş fi spânzurat cu şervetul de masă, doar ca să mă întrebe şi pe mine cineva ce mai fac şi să aibă răbdare să-mi asculte răspunsul.

– Ce mai faci?

– Ca leul în cuşcă.

– Şi de când eşti în cuşca asta? De cel puţin o săptămână?

– Ceva mai mult.

– Rămâi sau pleci din nou?

Keira îi vorbi lui Max despre peripeţiile ei din Etiopia şi despre întoarcerea forţată. Speranţa de a găsi o modalitate de finanţare a unei noi expediţii i se părea tare slabă. La ora 20, ea se duse să-i telefoneze lui Jeanne şi s-o anunţe că avea să se întoarcă târziu.

Luă cina la Meurice împreună cu Max, şi fiecare povesti cum îşi dusese viaţa în cele treizeci şi şase de luni, de când nu se mai văzuseră. După plecarea Keirei şi despărţirea lor, Max îşi abandonase, în cele din urmă, postul de profesor de arheologie, de la Sorbona, şi începuse să se ocupe de tipografia tatălui său decedat în urma unui cancer, cu un an mai înainte.

– Acum, eşti tipograf?

– Fraza potrivită ar fi fost: „îmi pare nespus de rău pentru tatăl tău”, îi replică Max, cu un zâmbet.

– Dar, Max, prietene, tu mă cunoşti, eu nu spun niciodată fraza care trebuie, îmi pare nespus de rău pentru tatăl tău… parcă îmi aduc aminte că nu vă înţelegeaţi bine.

– Până la urmă, ne-am împăcat… la spitalul din Villejuif.

– De ce ţi-ai părăsit postul? Tu adorai profesia asta!

– Adoram mai ales scuzele pe care mi le furniza.

– Ce scuze? Erai un profesor bun.

– Eu n-am avut niciodată nebunia asta, care, pe tine, te însufleţeşte şi te mână pe teren.

– Şi la tipografie e mai bine?

– Aici, cel puţin, privesc adevărul în faţă. Nu mai pretind că aştept misiunea care mi-ar fi îngăduit să fac descoperirea secolului. Mi-e lehamite de braşoavele mele. Eram un arheolog de amfiteatru, bun doar să-şi seducă studentele.

– Ia vezi, şi eu am făcut parte din club! îl ironiza Keira.

– Ai fost mai mult decât atât, şi tu ştii asta foarte bine. Sunt un aventurier parizian de bulevard. Acum, cel puţin, sunt lucid. Dar tu ai găsit ce căutai acolo?

– Dacă vorbeşti despre săpăturile mele, nu; doar nişte sedimente care m-au convins că eram pe o pistă bună, că nu m-am înşelat. Dar ceea ce am descoperit, e un mod de viaţă pe placul meu.

– Prin urmare, o să pleci iar…

– Adevăr pentru adevăr: îmi doresc să petrec noaptea cu tine; de ce nu mâine? Dar, luni, o să am chef să fiu singură, şi tot aşa în zilele următoare. Dacă se va ivi ocazia, voi pleca imediat. Când? Habar n-am. Dar, până atunci, trebuie să-mi găsesc de lucru.

– Înainte de a-mi face propunerea să mă culc cu tine, ai putea măcar să mă întrebi dacă nu există cineva în viaţa mea!

– Dacă ar fi fost aşa, ai fi sunat-o, fiindcă e trecut de miezul nopţii.

– Dacă ar fi fost aşa, n-aş fi cinat cu tine. Ai vreo pistă, ca să-ţi găseşti de lucru?

– Nu, pentru moment n-am niciuna; n-am prea mulţi prieteni, în meseria mea.

– Aş putea înşira pe faţa de masă, în două minute, o întreagă listă de cercetători care ar fi încântaţi să primească în echipa lor o persoană ca tine.

– Nu vreau să contribui la descoperirea altcuiva. Mi-am făcut deja anii de stagiu, vreau să-mi conduc propriul proiect.

– Până atunci, vrei să lucrezi la tipografie?

– Am amintiri frumoase de pe timpul când eram alături de tine, la Sorbona. Dar aveam douăzeci şi unu de ani. La drept vorbind, nu le am deloc cu rotativele. Şi, apoi, nu cred că ar fi o idee bună, răspunse Keira, zâmbind, însă îţi mulţumesc pentru propunere.

În zori, Jeanne descoperi canapeaua din salon goală. Se uită la telefonul mobil: soră-sa nu-i lăsase niciun mesaj.

Londra

Data fatidică până la care trebuiau depuse la Fundaţia Walsh dosarele de candidatură se apropia. Marea disertaţie urma să se ţină în mai puţin de două luni. Eu îmi petreceam dimineţile acasă, comunicând cu confraţi din cele patru colţuri ale lumii şi răspunzând la mailuri. Primele cărora le acordam atenţie erau cele primite din când în când de la colegii din Atacama. Walter venea să mă ia pe la prânz şi ne duceam la pub, unde îi prezentam pe scurt stadiul în care mă aflam cu dosarul. Apoi, după-amiaza, mergeam la biblioteca cea mare a Academiei, unde conspectam lucrări pe care le citisem totuşi de nenumărate ori, în timp ce Walter îmi parcurgea însemnările. Seara, mă mai distram uneori, hoinărind spre Primrose Hill, iar în weekend evadam pe aleile talciocului din Camden Lock. În fiecare zi, mă obişnuiam din nou, tot mai mult, cu gustul vieţii londoneze, cu cartierele oraşului meu, legând un soi de prietenie cu Walter.

Paris

Miercuri, Ivory primi rezultatele de la laboratorul german de lângă Dortmund. Îşi notă raportul de analiză pe care i-l dictă interlocutorul său şi îl rugă pe acesta să fie amabil şi să expedieze unui alt laborator, de la periferia Los Angeles-ului, obiectul încredinţat. După ce închise telefonul, şovăi un moment destul de lung şi sună din nou, de data asta de pe mobil. Fu lăsat să aştepte, apoi i se făcu legătura.

– A trecut un car de ani!

– La drept vorbind, nu prea aveam de ce să vorbim din nou, spuse Ivory. Tocmai ţi-am trimis un e-mail, te rog să iei cunoştinţă de el de îndată ce vei putea; am multe motive să cred că o să vrei să ne întâlnim fără întârziere.

Ivory închise şi se uită la ceas. Convorbirea durase mai puţin de patruzeci de secunde. Ieşi din birou, închise uşa cu cheia şi coborî la parter. Profită de năvala unui grup de studenţi în holul muzeului şi se strecură, cu discreţie, afară din clădire.

Luând-o pe cheiul Branly, traversă Sena, îşi deschise mobilul, îi scoase cipul şi îl aruncă în fluviu. Apoi, se duse la braseria Alma, coborî la subsol, intră în cabina telefonică şi aşteptă să audă soneria.

– Cum a ajuns obiectul ăsta în mâinile tale?

– Cele mai mari descoperiri sunt adesea rodul întâmplării, unii îi zic destin, alţii, noroc.

– Cine ţi l-a dat?

– Nu contează şi, de altfel, prefer să păstrez secretul.

– Ivory, deschizi din nou un dosar închis de mult, iar raportul pe care mi l-ai comunicat nu dovedeşte mare lucru.

– Nu te obliga nimeni să mă suni aşa de repede.

– Ce vrei?

– Am expediat obiectul în California, pentru o serie de teste suplimentare, dar va trebui ca factura pentru analize să-ţi fie trimisă direct ţie. Eu n-am mijloace.

– Dar proprietarul acestui obiect este la curent?

– Nu, n-are nici cea mai mică idee despre ce este vorba şi bineînţeles că eu nu am de gând să-i spun ceva.

– Când speri să afli mai multe?

– Ar trebui să primesc primele rezultate în câteva zile.

– Sună-mă din nou, dacă merită, şi trimite-mi factura, o s-o plătim noi. La revedere, Ivory.

Profesorul puse receptorul în furcă şi mai rămase câteva clipe în cabină, întrebându-se dacă luase o hotărâre bună. Plăti consumaţia şi plecă spre muzeu.

Keira bătuse la uşa biroului. Nu primise niciun răspuns şi coborâse la recepţie, ca să se informeze. Funcţionara îi confirmase că-l văzuse pe profesor. Poate c-o fi fost la bufet. Keira îşi aruncă o privire prin grădină. Sora ei, care lua prânzul în compania unui coleg, plecă de la masă şi-i ieşi în cale.

– Ai fi putut să mă suni.

– Da, aş fi putut. L-ai văzut pe Ivory? Nu reuşesc să dau de el.

– Am vorbit cu el în dimineaţa asta, dar nu stau să-l urmăresc şi, pe urmă, muzeul e mare. Unde ai dispărut astea două zile?

– Jeanne, te laşi aşteptată de persoana cu care îţi iei prânzul; n-ai putea lăsa pe mai târziu interogatoriul ăsta?

– Am fost îngrijorată, atâta tot.

– Ei bine, mă vezi, sunt în perfectă stare, nu mai ai niciun motiv să fii îngrijorată.

– Mănânci cu mine diseară?

– Nu ştiu, e de-abia prânzul.

– De ce eşti aşa de grăbită?

– Ivory mi-a lăsat un mesaj, m-a rugat să trec pe la el, şi ia-l

de unde nu-i.

– Ei bine, ţi-am spus, e altundeva, muzeul e mare; trebuie să fie pe la vreun alt etaj. E aşa de urgent?

– Pare-mi-se că amicul tău îţi mănâncă desertul.

Jeanne îşi aruncă un ochi spre colegul ei, care o aştepta răbdător, răsfoind o revistă; când se întoarse, soră-sa se făcuse nevăzută.

Keira urcă la primul etaj, apoi la al doilea şi, cuprinsă de îndoială, se întoarse spre biroul lui Ivory. De data asta, uşa era deschisă, iar profesorul stătea în fotoliu. Îşi ridică ochii.

– Ah, iată-vă, sunteţi foarte amabilă că aţi venit.

– Am trecut adineauri pe aici, v-am căutat peste tot, dar nu eraţi nicăieri.

– Sper că n-aţi fost şi pe la toaleta bărbaţilor.

– Nu, răspunse Keira, încurcată.

– Atunci, totul se explică. Luaţi loc, trebuie să vă comunic nişte informaţii.

Analiza cu carbon 14 nu dăduse niciun rezultat: cadoul lui Harry fie că avea mai mult de cincizeci de mii de ani, fie că nu era dintr-o materie organică, adică nu era de abanos.

– Când îl vom recupera? întrebă Keira.

– Laboratorul ni-l va trimite înapoi chiar de mâine; peste cel mult două zile o să vi-l puteţi pune din nou la gât.

– Vreau să-mi spuneţi cât vă datorez, cota-parte care îmi revine. Aşa am căzut de acord, dacă vă amintiţi.

– Rezultatele nefiind concludente, laboratorul nu ne cere nimic de plată. Cheltuielile de expediţie se ridică la vreo sută de euro.

Keira depuse jumătate din sumă pe biroul profesorului.

– Misterul rămâne de nepătruns. La urma urmei, o fi vorba de o simplă piatră vulcanică! gândi ea cu voce tare.

– Aşa de netedă şi mătăsoasă? Mă îndoiesc; şi, apoi, lava fosilă este friabilă.

– Atunci, să spunem că e doar un pandantiv.

– Cred că e o decizie înţeleaptă. Vă voi suna de îndată ce voi intra din nou în posesia lui.

Keira îl părăsi pe Ivory şi se duse să-şi caute sora.

– De ce nu-mi spui că te-ai revăzut cu Max? o întrebă Jeanne pe Keira, de cum intră în birou.

– Dacă ştii deja, de ce să-ţi mai spun?

– O să fiţi iar împreună?

– Am petrecut seara împreună şi m-am dus să mă culc la mine acasă, dacă vrei să ştii totul.

– Şi duminică ai stat singură, în casă?

– M-am întâlnit cu el din întâmplare şi am fost să ne plimbăm. Cum de ştii că ne-am revăzut? Te-a sunat el?

– Max să mă sune? Glumeşti. El e prea mândru ca să facă aşa ceva. După plecarea ta, nu mi-a mai dat niciodată vreun semn de viaţă; cred chiar că a făcut pe dracu-n patru ca să evite petrecerile unde m-ar fi putut întâlni. De la despărţirea voastră, nu ne-am mai vorbit niciodată.

– Atunci, cum de ai ştiut?

– V-a văzut o prietenă la Hotelul Meurice; pare-se că gângureaţi ca doi amanţi nelegitimi.

– Zău dacă Parisul ăsta nu e un sătuc! Ei bine, nu, nu suntem amanţi; doar două vechi cunoştinţe care s-au regăsit şi stau de vorbă. Nu ştiu cine e prietena asta aşa de limbută, însă o detest.

– Verişoara lui Max; şi nici ea nu te iubeşte. Pot să te întreb ce tot învârteşti cu Ivory?

– Mă simt foarte bine în compania profesorilor; şi asta ar trebui s-o ştii, nu?

– Nu-mi aduc aminte ca Ivory să fi predat.

– Jeanne, mă sâcâi cu întrebările tale.

– Atunci, ca să nu te mai sâcâi, n-am să-ţi spun că, azi-dimineaţă, ţi s-au trimis flori acasă. Cartea de vizită care însoţeşte buchetul e în geanta mea, dacă te interesează.

Keira înhaţă pliculeţul, îl dezlipi şi trase uşor afară cartonaşul. Zâmbi, şi îşi puse biletul în buzunar.

– Diseară n-am să cinez cu tine, te las cu prietenele tale atât de bine intenţionate.

– Keira, fii atentă cu Max; i-au trebuit luni de zile ca să dea pagina, nu redeschide nişte răni, dacă, după aia, trebuie să pleci iar. Fiindcă ai să pleci iar, nu?

– Foarte tare! Întrebarea ucigătoare, pitită bine în lecţia de morală. Păi, trebuie să-ţi spun că, în rolul tău de soră mai mare, eşti excelentă. Max are cu cincisprezece ani mai mult decât mine; crezi că e în stare să-şi conducă de unul singur viaţa şi sentimentele, sau vrei să-i propun serviciile tale? Nici nu poate fi vis mai frumos decât să te dădăcească sora scorpiei, nu?

– De ce ai atâta necaz pe mine?

– Pentru că tu judeci toate alea, tot timpul.

– Ieşi, Keira, du-te şi distrează-te, eu am de lucru, iar tu ai

perfectă dreptate: nu mai ai vârsta la care să mă suporţi făcând pe sora mai mare. Oricum, nu te-ai sinchisit niciodată de sfaturile mele. Încearcă doar să nu-l mai laşi Max făcut încă o dată arşice. Ar fi un gest plin de răutate şi inutil pentru reputaţia ta.

– Fiindcă am o reputaţie?

– După ce ai plecat, limbile s-au dezlegat şi n-au fost prea binevoitoare la adresa ta.

– Dacă ai şti cât mi se fâlfâie! Eram prea departe ca să aud gurile astea rele de prietene ale tale.

– Poate. Însă mie, nu; eu eram aia care îţi lua apărarea.

– Dar ce se amestecă toţi oamenii ăştia în mica ta viaţă socială, Jeanne? Cine sunt prietenii ăştia aşa de buni, care trăncănesc, bârfesc şi vorbesc de rău?

– Îmi închipui că erau cei care îl consolau pe Max! Ah, o ultimă chestie: în caz că te întrebi din nou dacă nu te-ai purtat cumva ca o jevruţă cu sora ta, răspunsul este da!

Keira ieşi din biroul lui Jeanne, trântind uşa. După câteva clipe, mergea pe cheiul Branly, către podul Alma. Traversând fluviul, se opri şi, cu coatele pe parapet, se uită după un şlep care plutea spre pasarela Debilly. Îşi luă mobilul şi o sună pe Jeanne.

– Doar n-o să ne ciorovăim de fiecare dată când ne vedem. Vin mâine să te iau la prânz; o să stăm la masă doar tu şi cu mine. O să-ţi povestesc toată aventura mea etiopiană, deşi nu-i mare lucru de spus. Iar tu ai să-mi dezvălui totul despre viaţa pe care ai dus-o în ultimii trei ani. O să te las chiar şi să-mi mai explici o dată de ce v-aţi despărţit tu şi Jérôme. Parcă aşa îl chema: Jérôme, nu?

Londra

Walter nu spunea nimic, însă era greu să nu vezi că, pe zi ce trece, era tot mai descurajat, încercarea de a-i explica lucrările mele era la fel de lipsită de realism ca şi aceea de a-l învăţa chineza în câteva zile. Astronomia, cosmologia studiază spaţii atât de vaste, încât unităţile cu care măsurăm, pe pământ, timpul, viteza, distanţele sunt inoperante, în acest caz. Au trebuit inventate altele, multipli de multipli, ecuaţii încâlcite. Ştiinţa noastră nu e făcută decât din probabilităţi şi incertitudini, pentru că înaintăm pe bâjbâite, incapabili să ne imaginăm adevăratele

limite ale acestui Univers din care facem parte.

De două săptămâni încoace, nu reuşisem să formulez o frază fără ca Walter să se încrunte când sensul unui termen îi era de neînţeles sau când însemnătatea unui raţionament îi scăpa.

– Walter, o dată pentru totdeauna, Universul este plat, sau curb?

– Curb, probabil. Mă rog, dacă am înţeles bine ce spui, Universul ar fi în permanentă mişcare şi s-ar dilata întocmai ca o ţesătură de care tragi, ducând cu sine galaxiile agăţate de fibrele ei.

– E puţin cam schematic, dar este un mod de a rezuma teoria expansiunii Universului.

Walter îşi lăsă capul în mâini. La această oră înaintată a serii, sala marii biblioteci era pustie. Doar mesele noastre mai erau luminate.

– Adrian, eu nu sunt decât un umil gestionar; totuşi, activitatea mea zilnică se desfăşoară în incinta Academiei de Ştiinţe. Cu toate astea, nu înţeleg nimic din ce-mi spui.

Observai, pe o masă, o revistă pe care un cititor uitase probabil s-o pună la loc. Pe copertă, avea un foarte frumos peisaj din Devon.

– Cred că am o idee care o să ţi le lămurească pe ale tale, îi spusei lui Walter.

– Te ascult.

– M-ai ascultat deja, dar am găsit ceva mai bun decât cuvintele, prin care să te învăţ câteva noţiuni solide despre cosmos. E timpul să trecem de la teorie la practică. Vino cu mine!

Îmi luai învăţăcelul de braţ şi traversarăm împreună, în pas vioi, holul bibliotecii. Ajunşi în stradă, chemai un taxi şi-i spusei să ne ducă în graba mare acasă. Când sosirăm, îl dusei pe Walter nu spre uşa casei, ci, de data asta, spre o mică boxă lipită de ea.

– E vreo sală de joc clandestină, în spatele oblonului ăstuia de fier? mă întrebă Walter, făcându-mi, pişicher, cu ochiul.

– Îmi pare rău că te dezamăgesc, e doar un garaj, îi răspunsei, ridicând oblonul.

Walter lăsă să-i scape un fluierat. Deşi cota ei e mai coborâtă decât a unei maşini moderne, vechea mea MG din 1962 provoca deseori astfel de reacţii.

– Mergem în vâjâială? întrebă Walter, entuziasmat.

– Dacă binevoieşte ea să pornească, spusei, răsucind cheia de

contact.

Apăsai de câteva ori pe acceleraţie şi motorul zumzăi aproape imediat.

– Urcă şi nu te uita după centura de siguranţă, fiindcă nu există!

După o jumătate de oră, treceam de periferia Londrei.

– Unde mergem? întrebă Walter, încercând să-şi potolească singura şuviţă rebelă care-i mai rămăsese.

– Pe malul mării; ajungem în trei ore.

Şi, în timp ce goneam sub frumosul cer înstelat, mă gândeam la platoul Atacama, pe care visam întruna că-l voi revedea, şi îmi dădeam seama, în acelaşi timp, cât de mult îmi lipsise Anglia, atunci când mă aflasem acolo.

– Cum ai făcut ca această mică minune să rămână în asemenea formă, după ce ai abandonat-o într-un garaj, vreme de trei ani?

– Cât am fost plecat, i-am încredinţat-o unui mecanic, iar acum, tocmai am recuperat-o.

– S-a ocupat bine de ea, continuă Walter. N-ai cumva vreo foarfecă în torpedou?

– Nu, de ce?

– Nu contează! răspunse Walter, trecându-şi mâna peste creştet.

La miezul nopţii, trecusem de Cambridge, iar după două ore soseam la destinaţie. Parcai MG-ul lângă o plajă de la Sheringham, apoi îi cerui lui Walter să binevoiască a mă urma până la mal şi să se aşeze pe nisip.

– Am făcut tot drumul ăsta doar ca să ne jucăm în nisip? mă întrebă.

– Dacă îţi dă inima ghes, n-am nimic împotrivă, dar nu e ăsta scopul vizitei noastre.

– Păcat!

– Ce vezi, Walter?

– Nisip!

– Ridică ochii şi spune-mi ce vezi?

– Marea, ce altceva vrei să văd pe ţărm?

– La orizont ce vezi?

– Absolut nimic, e beznă!

– Nu vezi lumina farului de la intrarea în portul Kristiansand?

– E vreo insulă pe aici, prin larg? Nu-mi amintesc.

– Kristiansand e în Norvegia, Walter.

– Eşti caraghios, Adrian, am eu vedere bună, dar să văd totuşi până la coasta norvegiană… Nu vrei cumva să-ţi spun şi ce culoare are pomponul de pe bereta paznicului de far?

– Kristiansand nu e decât la şapte sute treizeci de kilometri. Suntem în toiul nopţii, lumina parcurge spaţiul cu viteza de 299 792 de kilometri pe secundă; lumina farului n-ar face până la noi decât două miimi de secundă şi jumătate.

– Ai făcut bine că n-ai uitat jumătatea, aş fi putut pierde şirul raţionamentului tău!

– Dar nu vezi lumina farului de la Kristiansand?

– Tu da? întrebă, îngrijorat, Walter.

– Nu, nimeni n-o poate vedea. Şi totuşi, este acolo, chiar în faţa noastră, ascunsă de curbura Pământului, ca în spatele unei coline invizibile.

– Adrian, oare tu eşti pe cale să-mi explici că am făcut trei sute de kilometri cu maşina ca să venim şi să verificăm cu ochii noştri că nu pot zări de aici, de pe coasta de est a preascumpei noastre Anglii, farul norvegian de la Kristiansand? În acest caz, îţi declar că, dacă ţi-ai fi dat osteneala să-mi sugerezi chestia asta adineauri, la bibliotecă, te-aş fi crezut pe cuvânt.

– M-ai întrebat de ce e aşa de important să înţelegi că Universul e curb. Răspunsul e în faţa ta, Walter. Dacă, pe marea asta, ar pluti, din milă în milă, miliarde de obiecte care reflectă lumina, această strălucire, care le-ar lumina pe toate, ar veni de la farul din Kristiansand, fără ca tu să vezi totuşi acest far. Dar, cu puţină răbdare şi cu calcule, ai ghici că el există şi, până la urmă, i-ai găsi poziţia exactă.

Walter se uită la mine ca şi cum aş fi înnebunit dintr-o dată. Rămase cu gura căscată, apoi se lăsă pe spate, ca să scurteze bolta înstelată.

– Bine! spuse după o lungă contemplare. Dacă am înţeles bine, stelele pe care le vedem deasupra noastră sunt încă pe partea vizibilă a colinei. Iar cele pe care le cauţi se află, evident, pe celălalt versant.

– Dar nimeni nu-mi spune că ar fi numai o singură colină, Walter.

– Îmi sugerezi că Universului tău nu-i e destul că e curb, dar, pe lângă asta, mai cântă şi la acordeon?

– Da. Că e ca un ocean străbătut de valuri înalte. Walter îşi puse mâinile la ceafă şi rămase tăcut câteva clipe.

– Câte stele sunt deasupra capetelor noastre? întrebă, cu

glasul unui copil fermecat.

– Pe un cer cum e acesta de deasupra noastră, poţi vedea cele mai apropiate cinci mii de stele.

– Aşa de multe sunt? întrebă, visător, Walter.

– Sunt încă şi mai multe; dar ochii noştri nu pot vedea mai departe de o mie de ani-lumină de aici.

– Nu-mi închipuiam că am o vedere atât de bună! Iubita paznicului de la farul tău din Norvegia ar face bine să nu se fâţâie îmbrăcată sumar prin faţa ferestrei!

– Aici nu e vorba de acuitatea ta vizuală, Walter. Cea mai mare parte din sutele de miliarde de stele care alcătuiesc galaxia noastră este mascată de un nor de praf cosmic.

– Deasupra noastră sunt sute de miliarde de stele?

– Dacă vrei să te apuce de-a binelea ameţeala, îţi pot spune că, în Univers, există câteva sute de miliarde de galaxii. Calea Lactee a noastră nu este decât una dintre ele, şi fiecare galaxie are sute de miliarde de stele.

– E ceva imposibil de imaginat.

– Atunci, imaginează-ţi că am număra toate grăuncioarele de nisip de pe planetă; abia dacă ne-am apropia de numărul probabil al stelelor din Univers.

Walter se ridică, luă un pumn de nisip şi îl lăsă să-i curgă printre degete. În tăcerea tulburată doar de zgomotul valurilor, contemplam cerul, ca doi puştani uluiţi de această imensitate.

– Crezi că, pe undeva, pe sus, o fi viaţă? întrebă el pe un ton grav.

– O sută de miliarde de galaxii care au, fiecare, o sută de miliarde de stele şi aproape tot atâtea sisteme solare? Probabilitatea ca noi să fim singuri e cvasinulă. Dar asta nu înseamnă că aş crede în omuleţii verzi. Viaţa există cu certitudine, dar sub ce formă? De la o simplă bacterie, până la fiinţe poate şi mai avansate decât noi în procesul de evoluţie. Cine ştie?

– Te invidiez, Adrian.

– Mă invidiezi? Oare cerul ăsta înstelat să te fi făcut deodată să visezi la platoul meu chilian, cu care te-am tot bătut la cap?

– Nu, te invidiez pentru visurile tale. Viaţa mea e făcută numai din cifre, din mici economii, din bugete ştirbite pe ici, pe colo, dar tu, tu mânuieşti numere care mi-ar spulbera maşinuţa de calculat din birou, iar aceste numere fără sfârşit continuă să-ţi însufleţească visurile de puşti. De aia te invidiez. Sunt fericit că

am venit aici. Nu contează dacă luăm sau nu premiul, am câştigat deja multe în seara asta. Dacă am găsi un loc simpatic, unde să mergem în weekend, ca să-mi ţii viitorul curs de astronomie?

Am rămas aşa, cu braţele sub cap, lungiţi pe plaja din Sheringham, până în zori.

Paris

Keira şi Jeanne se împăcară în cursul unui prânz care se prelungi până după-amiaza târziu. Jeanne acceptase să povestească despre despărţirea ei de Jérôme. Odată, când cinau la nişte prieteni, văzându-şi iubitul care nu o pierdea din ochi pe vecina lui de masă, Jeanne se trezi la realitate. În drum spre casă, ea rostise această scurtă frază, care spunea totuşi foarte multe: „Trebuie să stăm de vorbă".

Jérôme negase cu tărie că i-ar fi arătat vreun interes acelei femei, al cărei nume îl şi uitase. Lucrurile nu stăteau aşa, ea era cea care ar fi vrut să fie sedusă în seara aia, dar Jérôme nu-i aruncase nicio privire în timpul cinei. Discutaseră toată noaptea, iar în zori se despărţiseră. După o lună, Jeanne aflase că Jérôme s-a mutat la cea care, într-o anumită seară, stătuse la masă alături de el. De atunci, Jeanne se întreba dacă, uneori, omul nu-şi anticipează destinul ori, dimpotrivă, nu şi-l provoacă.

Se interesă ce intenţii avea Keira în privinţa lui Max; sora ei îi răspunse că n-avea niciuna.

După trei ani trăiţi în Etiopia, ideea de a se lăsa purtată de viaţă, fără calcule şi fără reţineri, nu-i displăcea.

Tânăra arheologă era îndrăgostită de libertate şi nu se simţea pregătită pentru vreo schimbare.

În timpul mesei, telefonul îi vibrase de mai multe ori. Poate că era chiar Max, care încerca să dea de ea. Văzând insistenţa apelurilor, Keira răspunse, în cele din urmă.

– Sper că nu vă deranjez!

– Nu, bineînţeles, îi răspunse Keira lui Ivory.

– Când v-a expediat pandantivul, laboratorul din Germania a greşit adresa. Vă asigur că pachetul nu s-a rătăcit, le-a fost returnat. Îl vor expedia din nou, fără întârziere. Sunt foarte jenat, dar mi-e teamă că n-o să vă recuperaţi preţiosul obiect până luni,

sper că n-o să fiţi supărată pe mine, pentru asta.

– Sigur că nu; nu e vina dumneavoastră, eu sunt cea mâhnită pentru tot timpul ăsta, pe care v-am făcut să-l pierdeţi.

– Să nu fiţi; a fost foarte plăcut, chiar dacă cercetările noastre nu au dus nicăieri. Ar trebui să primiţi coletul luni, pe la sfârşitul dimineţii; veniţi la mine, la birou, să-l luaţi. O să vă duc la masă, ca să-mi cer scuze.

După ce închise telefonul, Ivory împături raportul de analiză pe care îl primise, cu o oră în urmă, de la laboratorul din preajma Los Angelesului, şi îl puse în buzunarul vestonului.

Instalat pe bancheta taxiului care îl ducea spre esplanada turnului Eiffel, bătrânul profesor îşi privi petele maronii de pe mâini şi oftă.

– Ce nevoie oi mai fi având să te bagi, la vârsta ta, în chestii de-astea? Nici măcar n-o să ai timp să afli ultimul cuvânt. La ce ţi-o folosi?

– Poftim, domnule? îl întrebase şoferul, privindu-şi pasagerul prin retrovizor.

– Nu, nimic, îmi pare rău, vorbeam de unul singur.

– Oh, nu vă scuzaţi, şi mie mi se întâmplă, de multe ori; pe timpuri, vorbeam cu pasagerii, dar, în ziua de azi, clientela vrea s-o laşi în pace. Atunci, dau drumul la radio, ca să-mi ţină de urât.

– Puteţi deschide aparatul, dacă doriţi, încheiase Ivory, zâmbindu-i şoferului.

Coada din faţa liftului de la picioarele turnului era formată doar din vreo douăzeci de vizitatori.

Ivory intră în restaurantul de la etajul întâi. Privi prin sală, îi arătă fetei de la recepţie că celălalt conviv era deja acolo şi se aşeză la masa unde aştepta un bărbat în costum bleumarin.

– De ce n-ai trimis rezultatele direct la Chicago?

– Ca să nu-i alertez pe americani.

– Atunci, de ce ne alertezi pe noi?

– Pentru că, acum treizeci de ani, voi, francezii, aţi ştiut să fiţi mai moderaţi; şi, pe urmă, te cunosc de mult, Paris, eşti un om discret.

– Te ascult, continuă bărbatul în costum bleumarin, pe un ton prea puţin afabil.

– Analiza cu carbon 14 nu a dat nimic; am făcut alta, prin simulare optică – te scutesc de detalii, e ceva teribil de tehnic şi

n-ai înţelege mare lucru –, iar rezultatele sunt destul de surprinzătoare.

– Ce ai obţinut?

– Tocmai, că n-am obţinut nimic.

– N-ai obţinut niciun rezultat, şi-mi fixezi întâlnirea asta? Ţi-ai pierdut minţile?

– Prefer, în loc de telefon, contactul direct; şi ar fi mai bine să asculţi ce am de spus. Că acest obiect nu reacţionează la metoda de datare pe care ţi-am pomenit-o este primul mister; dar, că ne lasă să presupunem cum că ar avea cel puţin patru sute de mii de ani este un mister şi mai mare.

– Este comparabil cu cel pe care îl cunoaştem?

– Forma nu-i este absolut identică şi nu pot să-ţi certific nimic cu privire la compoziţia lui, de vreme ce n-am putut-o determina niciodată pe a obiectului aflat în posesia noastră.

– Dar crezi că aparţine aceleiaşi familii.

– Două este cam puţin, pentru a vorbi despre o familie, dar ar putea fi înrudite.

– Noi toţi credeam că acela de care dispunem este unic în felul lui.

– Eu nu, n-am crezut-o niciodată, şi de aia m-aţi şi îndepărtat. Dar, acum, înţelegi mai bine de ce am cerut această întâlnire.

– Nu există alte procedee de analiză care să ne permită să aflăm mai multe?

– O datare cu uraniu, dar e prea târziu ca s-o folosim.

– Ivory, chiar crezi cu toată sinceritatea că aceste două obiecte sunt legate într-un anume fel, ori urmăreşti o himeră proprie? Ştim cu toţii că această descoperire are o mare importanţă pentru tine şi că suprimarea bugetului care îţi fusese alocat a avut legătură cu decizia ta, de atunci, de a ne părăsi.

– De atunci, am trecut de vârsta la care joci jocuri de genul ăsta, iar dumneata eşti încă departe de cea care te-ar autoriza să-mi aduci asemenea acuzaţii.

– Dacă înţeleg bine ce-mi spui, singura asemănare dintre cele două obiecte este totala lor lipsă de reacţie la testele la care sunt supuse.

Ivory îşi dădu deoparte scaunul, gata să plece de la masă.

– N-aveţi decât să stabiliţi legătura între ele cum vă taie capul. Eu mi-am făcut datoria. Cum am aflat de posibila existenţă a unui al doilea exemplar, am făcut un adevărat tur de forţă ca să pun mâna pe el, i-am făcut analizele pe care le-am considerat

utile şi v-am dat de veste. De acum, voi trebuie să hotărâţi desfăşurarea evenimentelor; aşa cum mi-ai amintit pe drept cuvânt, am ieşit la pensie de multă vreme.

– Stai jos, Ivory, n-am terminat discuţia. Când vom putea recupera obiectul?

– Nu se pune problema să-l recuperaţi. Luni, i-l voi restitui proprietarei.

– Credeam că ţi l-a dat un bărbat.

– Eu nu ţi-am spus niciodată asta şi, oricum, contează prea puţin.

– Mă îndoiesc că biroul nostru va vedea cu ochi buni chestia asta. Îţi dai seama ce valoare are obiectul, dacă presupunerile noastre se adeveresc? E pur şi simplu o nebunie să-l laşi să circule în lumea largă.

– Hotărât lucru, psihologia n-a fost niciodată punctul forte al organizaţiei noastre. Pentru moment, proprietara lui nu bănuieşte nimic, şi nu există niciun motiv ca lucrul asta să se schimbe. Ea poartă piatra la gât; e greu de găsit un loc în care obiectul să fie mai anonim şi în mai mare siguranţă. Vrem să nu atragem atenţia nimănui şi, mai ales, vreau să evităm o nouă înfruntare între serviciile noastre, în lupta de a afla cine anume din Geneva, Madrid, Frankfurt, de la voi sau mai ştiu eu de pe unde va încerca să pună mâna pe acest al doilea exemplar. Până aflăm dacă e vorba într-adevăr de un al doilea exemplar – or, e prea curând să spunem asta – obiectul îi va fi restituit, cât se poate de iute, tinerei sale proprietare.

– Şi dacă îl pierde?

– Crezi cu adevărat că la noi ar fi în mai mare siguranţă?

– *„Fair enough”,* cum ar zice amicii noştri englezi. Putem considera că gâtul acestei femei e un fel de teritoriu neutru.

– Sunt convins că ar fi încântată să audă asta!

Bărbatul în costum bleumarin, cu numele Paris, se uită pe fereastră. Acoperişurile oraşului se întindeau cât vedeai cu ochii.

– Raţionamentul dumitale nu stă în picioare, profesore. Cum să aflăm mai multe, dacă pandantivul nu este în posesia noastră?

– Zău că, uneori, mă întreb dacă n-am ieşit prea devreme la pensie! N-aţi învăţat nimic din ceea ce m-am căznit atâta să vă învăţ. Dacă obiectul este cu adevărat ruda celui pe care îl deţinem, testele n-or să ne aducă nicio informaţie în plus.

– Totuşi, tehnica a avansat mult în ultimii ani.

– Singurul lucru care a avansat este cunoaşterea contextului care ne preocupă.

– Lasă lecţiile, că doar ne cunoaştem de mult! Ce-ţi umblă, de fapt, prin minte?

– Proprietara este arheolog, unul foarte bun. O tipă aprigă, hotărâtă şi îndrăzneaţă. O doare în cot de ierarhii, este încredinţată că are mai mult talent decât confraţii ei şi nu face decât cum o taie capul. De ce n-am lăsa-o să lucreze pentru noi?

– Ai fi fost un director de resurse umane foarte convingător! Ai vrea s-o recrutăm, când are un asemenea profil?

– Am zis eu asta? A stat trei ani în Etiopia, unde a scormonit pământul în condiţii dificile, şi sunt gata să pun pariu că, dacă o furtună nenorocită n-ar fi alungat-o, poate că ar fi reuşit să găsească ceea ce căuta.

– Şi ce te face să crezi că şi-ar fi atins scopul?

– Are un atu nepreţuit.

– Care?

– Şansa!

– A câştigat la loto?

– Mai bine! N-a făcut nici cel mai mic efort: obiectul a venit la ea, i-a fost dăruit.

– Asta nu pledează în favoarea competenţelor sale. Şi, pe urmă, nu văd în ce măsură ar fi ea mai aptă să ridice vălul de pe un mister pe care noi, cu toate mijloacele de care dispunem, nu l-am putut elucida.

– Aici nu este vorba de mijloace, ci de pasiune. Hai să-i dăm, pur şi simplu, un motiv puternic pentru a fi interesată de obiectul pe care îl poartă la gât.

– Sugerezi să teleghidăm un electron liber?

– Dacă-l teleghidăm, electronul nu va fi liber decât în aparenţă.

– Şi dacă ai deţine dumneata comanda?

– Nu, ştii foarte bine că ideea asta n-ar fi acceptată de comitet. Dar eu pot demara procesul, pot stârni interesul candidatei noastre, îi pot aţâţa dorinţa în sensul dorit de noi. Cât despre rest, iei ştafeta chiar tu.

– Este o abordare interesantă. Ştiu că va fi întâmpinată cu unele reţineri, dar o pot susţine eu în faţa unui comitet restrâns. În fond, resursele noastre nu vor fi solicitate din cale-afară.

– Totuşi, impun o regulă care nu se negociază, şi avertizează-ţi comitetul restrâns că voi veghea ca nimeni să n-o încalce:

securitatea acestei tinere nu trebuie să fie compromisă! Cer ca toţi responsabilii de birouri să fie de acord şi, prin asta, înţeleg absolut toţi.

– Dacă ţi-ai vedea faţa, Ivory! Parcă ai fi un spion de pe timpuri. Citeşte jurnalele: războiul rece s-a terminat de mult. Suntem în plină antantă cordială. Zău, drept cine ne iei? Şi, pe urmă, e vorba doar de o piatră; de acord, are un trecut care intrigă, totuşi e o piatră.

– Dacă am fi convinşi că e vorba de o piatră oarecare, n-am fi aici, ca să ne jucăm de-a conspiratorii, aşa cum zici; nu mă considera mai ramolit decât sunt.

– Îmi dai, îţi dau. Să presupunem că fac pe dracu-n patru şi-i conving că asta e cea mai bună modalitate; cum să le dăm de înţeles că protejata dumitale o să fie în stare să afle mai multe, când eforturile noastre de până acum au fost zadarnice?

Ivory înţelese că, pentru a-şi convinge interlocutorul, trebuia să-i dea ceva mai multe informaţii decât ar fi dorit.

– Voi toţi aţi crezut că obiectul pe care îl deţineţi este unic în felul lui. Deodată, apare un al doilea. Dacă ele fac parte din aceeaşi „familie”, aşa cum ai zis, cu totul spontan, adineauri, de ce să credem că ar exista doar două?

– Sugerezi că…

– Că familia poate fi mai mare? Întotdeauna am crezut asta. Şi nu numai atât: cu cât ne vom oferi mai multe şanse să descoperim şi alte specimene, cu atât vom fi mai capabili să înţelegem despre ce este vorba. Ceea ce aveţi în seiful vostru nu e decât un fragment; adunaţi bucăţile care lipsesc şi veţi vedea că realitatea este şi mai grea de consecinţe decât tot ceea ce aţi binevoit să presupuneţi.

– Şi propui ca o asemenea responsabilitate să-i revină acestei tinere pe care chiar dumneata o categoriseşti ca incontrolabilă?

– Hai totuşi să nu exagerăm! Lasă-i deoparte caracterul; de ştiinţa şi de talentul ei avem noi nevoie în primul rând.

– Nu-mi place, Ivory. Dosarul ăsta era închis de ani de zile, şi închis ar fi trebuit să rămână. Şi aşa am cheltuit de-a surda, pentru el, o mulţime de bani.

– Fals! Am cheltuit o mulţime de bani ca să nu afle nimeni nimic, nu-i acelaşi lucru. Cât timp crezi că veţi mai putea păstra secretul asupra acestui obiect, dacă nu mai sunteţi singurii care îi ghicesc sensul?

– Cu condiţia să se întâmple un asemenea lucru!

– Sunteţi dispuşi să vă asumaţi riscul?

– Nu ştiu, Ivory. Am să raportez, ei vor decide, iar eu am să-ţi dau de veste în zilele următoare.

– Ai răgaz până luni.

Ivory îşi salută comeseanul şi se ridică. Înainte de a pleca de la masă, se plecă spre urechea lui Paris şi-i şopti:

– Salută-i din partea mea, spune-le, în special, că ăsta e ultimul serviciu pe care li-l mai fac şi transmite sincerele mele urări neprieteneşti ştii tu cui.

– O voi face negreşit.

Kent

– Adrian, trebuie să-ţi fac o confidenţă.

– Walter, e foarte târziu, eşti beat cu desăvârşire!

– Tocmai: acum ori niciodată!

– Te previn: e mai bine să te stăpâneşti, indiferent ce ai de gând să-mi spui! Eşti într-un hal fără hal, sunt sigur că mâine o să-ţi pară rău.

– Ba nu, taci şi ascultă-mă, o să încerc s-o spun dintr-o dată. Uite: sunt îndrăgostit.

– În sine, asta e o veste bună; şi, atunci, de ce ai un ton aşa de grav?

– Pentru că principala interesată habar n-are.

– Asta complică, într-adevăr, lucrurile. Despre cine este vorba?

– Prefer să nu-ţi spun.

– Cum doreşti.

– E vorba de Miss Jenkins.

– Recepţionera de la Academia noastră?

– Chiar ea; de patru ani sunt mort, sunt nebun după ea.

– Şi ea nu bănuieşte nimic?

– Ei, poate că o fi bănuit de vreo două ori, cu instinctul ăla teribil pe care-l au femeile. Dar cred că-mi ascund foarte bine jocul. Mă rog, îndeajuns ca să pot trece prin faţa biroului ei, în fiecare dimineaţă, fără să fiu nevoit să roşesc din cauza situaţiei mele ridicole.

– De patru ani, Walter?

– De patruzeci şi opt de luni, asta e cifra; am sărbătorit aniversarea cu câteva zile înainte de întoarcerea ta din Chile. Să

nu-ţi pară rău, n-a fost nicio petrecere.

– Dar de ce nu i-ai spus nimic?

– Fiindcă sunt un laş, continuă Walter, sughiţând. Un laş îngrozitor. Şi vrei să-ţi spun ce e mai jalnic în toată chestia asta?

– Nu, nu sunt prea sigur că aş vrea!

– Ei bine, în tot timpul ăsta i-am fost fidel.

– Chiar aşa!?

– Îţi dai seama ce absurditate. Bărbaţii căsătoriţi, care au şansa de a trăi lângă cele pe care le iubesc, găsesc mijlocul de a le înşela, iar eu, unul, îi sunt fidel unei femei care nici măcar nu ştie că mi-a căzut cu tronc. Şi, te rog, să nu-mi repeţi „chiar aşa”!

– N-aveam de gând. Dar de ce să nu-i mărturiseşti totul? După atâta timp, ce ai de pierdut?

– Ca să se termine povestea de iubire? Eşti ţicnit! Dacă mă respinge, n-am să mă mai pot gândi la ea în felul ăsta; faptul că mă uit după ea, aşa cum o fac, pe şest, ar deveni ceva de o nedelicateţe intolerabilă. Ce ai, de te uiţi aşa la mine, Adrian?

– N-am nimic, mă întrebam doar dacă mâine, când o să-ţi treacă mahmureala, şi, având în vedere tot ce ai băut în seara asta, n-o să se întâmple înainte de jumătatea după-amiezii, îmi vei povesti toate chestiile astea în acelaşi fel.

– Nu născocesc nimic, Adrian; îţi jur, sunt îndrăgostit ca un nebun de Miss Jenkins. Dar depărtarea dintre ea şi mine este comparabilă cu cele din Universul tău, cu colinele alea ciudate ale lui, care te împiedică să vezi pe partea cealaltă. Miss Jenkins se află în farul de la Kristiansand – strigă Walter, arătând cu degetul spre est –, iar eu sunt eşuat, ca un caşalot, pe coasta englezească! bătu el cu pumnul în nisip.

– Walter, vizualizez destul de bine ceea ce-mi descrii, dar depărtarea care desparte biroul tău de biroul lui Miss Jenkins se calculează în trepte de scară, nu în ani-lumină.

– Dar teoria relativităţii? Crezi că amicul tău, Einstein, deţine monopolul? Pentru mine, fiecare dintre aceste trepte este la fel de îndepărtată ca galaxiile tale!

– Cred că e timpul să te însoţesc la hotel, Walter.

– Nu, o să ne continuăm seara, iar tu, explicaţiile. Probabil că mâine n-o să-mi mai amintesc nimic, nu-i nicio nenorocire. Petrecem nişte momente plăcute, şi asta e tot ce contează.

Aerul lui îngăduitor ar fi putut stârni râsul oricui, însă mie îmi era milă de Walter. Şi eu, care credeam că, pe platoul Atacama,

cunoscusem singurătatea… E cu putinţă să-ţi imaginezi un exil mai dureros decât acela de a sta zi de zi, cu trei etaje mai sus de femeia pe care o iubeşti, fără a găsi vreodată forţa de a-ţi mărturisi dragostea?

– Walter, n-ai vrea să organizez o cină cu Miss Jenkins, la care să participi?

– Nu, cred că, după atâta timp, n-o să am curajul să-i vorbesc. Mă rog, ai fi atât de drăguţ să-mi faci totuşi din nou propunerea asta mâine?… La sfârşitul după-amiezii?

Paris

Keira era în întârziere; îşi trase pe ea nişte blugi, îşi puse un pulover, îşi aranjă în fugă părul. Mai rămânea să-şi descopere cheile. Nu prea dormise în weekendul ăsta, iar lumina posomorâtă a zilei nu izbutise s-o trezească din somn. La Paris, să găseşti un taxi dimineaţa era o adevărată minune. Merse până la bulevardul Sébastopol, coborî spre Sena, privindu-şi, la fiecare intersecţie, încheietura mâinii: îşi uitase ceasul. O maşină se vârî pe culoarul autobuzelor şi se opri în dreptul ei. Şoferul se aplecă să coboare geamul şi o strigă pe nume.

– Vrei să te las undeva?

– Max?

– M-am schimbat chiar atât de mult, de ieri?

– Nu, dar nu mă aşteptam să te văd pe aici.

– Fii pe pace, nu te urmăresc, ăsta e un cartier unde se mai află încă multe tipografii, iar a mea e chiar în colţul străzii din spatele tău.

– Dacă eşti aproape de biroul tău, nu vreau să te deranjez.

– De unde ştii că nu plecam de la birou? Hai, urcă, văd în retrovizor un autobuz care o să mă claxoneze.

Keira nu se lăsă rugată; deschise portiera şi se aşeză lângă Max.

– Pe cheiul Branly, la Muzeul Artelor şi Civilizaţiilor, şi dă-i zor, că am întârziat foarte rău.

– Am dreptul totuşi la un sărut?

Dar, aşa cum prevăzuse Max, un claxon îi făcu să tresară: autobuzul mai să li se lipească de bara de protecţie. Max băgă în viteza întâi şi eliberă culoarul la iuţeală. Circulaţia era densă, Keira trepida de nerăbdare, uitându-se mereu la ceasul de pe

tabloul de bord.

– Pari foarte grăbită!

– Aveam o întâlnire la prânz… acum un sfert de oră.

– Dacă e un bărbat, sunt sigur că o să te aştepte.

– Da, e un bărbat, şi nu-mi începe, are de două ori vârsta ta.

– Tu ai apreciat întotdeauna maturitatea.

– Dacă s-ar pune problema aşa, n-am mai fi ieşit împreună!

– 1–0, mingea la centru. Cine e?

– Un profesor.

– Ce predă?

– Ia uite, ce nostim, observă Keira, nu l-am întrebat.

– Fără a voi să fiu indiscret, traversezi pe ploaie tot Parisul ca să iei masa cu un profesor şi tu nu ştii ce predă?

– De fapt, asta nici nu prea are importanţă; e pensionar.

– Şi de ce luaţi prânzul împreună?

– E o poveste lungă, fii atent la drum şi scoate-ne din învălmăşeala asta. E vorba de pandantivul meu, o piatră dăruită de Harry. Mi-am pus multe întrebări cu privire la provenienţa ei. Profesorul acesta crede că e foarte veche. Am încercat să-i aflăm originea, însă am dat chix.

– Harry?

– Max, mă calci pe nervi cu întrebările tale. Harry are un sfert din vârsta ta! Şi stă în Etiopia.

– E cam tânăr pentru un concurent serios. Îmi arăţi şi mie piatra asta foarte veche?

– N-o mai am, tocmai mă duc s-o recuperez.

– Dacă vrei, am un amic, mare specialist în pietre vechi; pot să-l rog s-o studieze.

– Nu cred să merite cu adevărat osteneala de a-l deranja pe prietenul tău. Îmi închipui, de fapt, că acest bătrân profesor se plictiseşte şi a găsit un pretext ca să se distreze şi el un pic.

– Dacă te răzgândeşti, nu ezita. Uite, cheiurile s-au eliberat, ajungem în zece minute. Şi tânărul Harry unde a găsit piatra?

– Pe o insuliţă vulcanică din mijlocul lacului Turkana.

– Poate o fi vreo zgură?

– Nu, obiectul nu poate fi tăiat; nici măcar nu i-am putut face o gaură. Ca să mi-l pun la gât, a trebuit să-l prind cu o fâşie de piele, şi trebuie să-ţi spun că felul în care a fost şlefuit e de o perfecţiune remarcabilă.

– Îmi stârneşti curiozitatea. Uite ce îţi propun: diseară, să luăm cina amândoi. O să mă uit la pandantivul tău misterios. Am

tras eu oblonul de câţiva ani, dar tot mai ţin minte câte ceva.

– Bună încercare, dragă Max, de ce nu? Dar, în seara asta, stau în tête à tête cu soră-mea. Trebuie să câştigăm câte ceva din timpul pierdut, şi ea, şi eu; de când m-am întors, mi-am tot vărsat nervii pe ea. E musai s-o fac să-mi ierte două-trei fraze deplasate sau, mai degrabă, douăşpe-treişpe, ba chiar mai bine de treizeci.

– Oferta mea rămâne valabilă pentru toate celelalte seri ale săptămânii. Iată-ne în faţa muzeului tău. Aproape că nici nu ai întârziat, ceasul meu e înainte cu un sfert de oră…

Keira îl sărută pe frunte şi coborî zorită. El ar fi vrut să-i spună să-l sune după-amiază, dar ea o luase deja la fugă pe trotuar.

– Îmi pare nespus de rău că v-am făcut să aşteptaţi, se scuză Keira, gâfâind, în timp ce deschidea uşa. Ivory!

În încăpere nu era nimeni. Privirea Keirei fu atrasă de o foaie de hârtie de sub lampa de birou. Rândurile scrise erau şterse, dar putu să descifreze o serie de cifre, „lacul Turkana” şi numele ei. În josul foii, o schiţă reprezenta cu abilitate pandantivul. Keira n-ar fi trebuit să treacă de cealaltă parte a mesei de lucru şi, cu atât mai puţin, să se aşeze în fotoliul profesorului; probabil că n-ar fi trebuit nici să deschidă sertarul din faţa ei. Dar nu era încuiat cu cheia, şi nu puteai fi arheolog fără să fii şi curios din fire. Înăuntru, găsi un caiet vechi cu coperte de piele crăpată. Îl puse pe birou şi descoperi, pe prima pagină, un alt desen, mai vechi, înfăţişând un obiect care semăna, într-un anumit fel, cu cel purtat de ea la gât. Zgomotul unor paşi o făcură să tresară. Făcu ordine, la iuţeală, şi mai avu timp doar să se ascundă sub masă, când intră cineva. Ghemuită ca un copil indiscret, Keira îşi ţinu respiraţia. La câţiva centimetri de ea, stătea în picioare un bărbat. Stofa pantalonilor săi o atinse. Apoi, lumina se stinse, silueta se întoarse spre uşă, o cheie se răsuci în broască şi în biroul bătrânului profesor se aşternu liniştea.

Keirei îi trebuiră câteva minute ca să-şi recapete calmul. Ieşi din ascunzătoare, se duse la uşă şi apăsă pe clanţă. Din fericire, zăvorul se putea deschide şi pe dinăuntru. Liberă, se năpusti pe culoar, alunecă şi se întinse pe jos cât era de lungă. O mână generoasă îi veni în ajutor. Keira ridică privirea şi, când descoperi chipul lui Ivory, scoase un ţipăt care se auzi în tot holul.

– V-aţi lovit chiar aşa de tare? întrebă profesorul, îngenunchind lângă ea.

– Nu! Doar m-am speriat.

Vizitatorii care se opriseră să asiste la scenă se risipiră. Incidentul era închis.

– Cu o căzătură ca asta, e de înţeles! V-aţi fi putut rupe vreun os. De ce fugeaţi aşa? Aţi întârziat puţin, dar nu e nevoie să vă rupeţi gâtul pentru atâta lucru.

– Îmi pare nespus de rău, se scuză Keira, sculându-se de jos.

– Unde aţi fost? Am lăsat vorbă la recepţie să veniţi după mine, în grădină.

– Am urcat direct în biroul dumneavoastră; uşa era închisă cu cheia şi am avut ideea proastă de a o lua la fugă încoace.

– Uite aşa păţeşti când te laşi aşteptat. Veniţi, mor de foame; la vârsta mea, mesele se iau la ore fixe.

Şi, pentru a doua oară în ziua aceea, Keira se simţi ca o fetiţă prinsă cu greşeala.

Se instalară la aceeaşi masă ca data trecută. Ivory, care se vedea că e prost dispus, stătea cu nasul în meniu.

– Ar putea să-şi mai varieze şi ei bucatele, din când în când; au mereu acelaşi lucru. Vă recomand mielul, asta e tot ce au mai bun deocamdată. Două porţii de miel, îi comandă Ivory chelneriţei.

Profesorul îşi desfăcu şervetul şi se uită lung la Keira.

– Să nu uit, spuse el, scoţând pandantivul din buzunarul vestonului, vă dau înapoi ceea ce vă aparţine.

Keira luă în mână obiectul şi îl privi îndelung. Îşi scoase cordeluţa de piele de la gât şi legă pandantivul în cruce, de două ori, o dată prin faţă, o dată prin spate, exact cum o învăţase Harry.

– Trebuie să recunosc că e mai bine pus în valoare acolo, exclamă Ivory, care zâmbea pentru prima oară.

– Mulţumesc, răspunse Keira, puţin stânjenită.

– Sper totuşi că nu sunt eu cel care vă face să roşiţi! Prin urmare, de ce aţi întârziat?

– Mi-e ruşine, domnule profesor, aş putea inventa tot felul de scuze, dar adevărul e că nu m-am trezit. Pur şi simplu.

– Cât vă invidiez, răspunse Ivory, pufnind în râs. Eu n-am mai reuşit să mă trezesc târziu de cel puţin douăzeci de ani. Nu e deloc nostim să ai insomnii, ca să nu mai spun că, în felul acesta, zilele se lungesc. Bun, gata cu vorbăria, nu sunt aici ca să vă bat la cap cu insomniile mele. Dar îmi plac tare mult oamenii care spun adevărul. De data asta, vă iert. O să-mi schimb mutra asta

supărată, care vă necăjeşte atâta!

– Făceaţi dinadins?

– Categoric!

– Prin urmare, analizele n-au dat niciun rezultat? întrebă Keira, jucându-se cu pandantivul.

– Din păcate, nu.

– Vasăzică, n-aveţi nici cea mai mică idee cu privire la vârsta acestui obiect?

– Nu… răspunse profesorul, ferindu-se de privirea Keirei.

– Pot să vă întreb ceva?

– Tocmai aţi făcut-o, spuneţi-mi mai degrabă ce vă interesează.

– Ce materie aţi predat?

– Religia! Mă rog, nu în sensul pe care vi-l imaginaţi. Mi-am consacrat viaţa încercării de a înţelege în ce moment al evoluţiei sale a hotărât omul să creadă într-o forţă superioară şi a botezat-o „Dumnezeu”. Ştiaţi că, acum vreo sută de mii de ani, lângă Nazaret, nişte *Homo sapiens* au înhumat – probabil pentru prima oară în istoria omenirii – rămăşiţele pământeşti ale unei femei de aproximativ douăzeci de ani? La picioarele ei se odihneau osemintele unui copil de şase ani. Cei care au descoperit mormântul au găsit, de asemenea, în jurul celor două schelete, o mare dintr-un tip anume de argilă ocru. Pe un sit aflat nu departe de acolo, o altă echipă de arheologi a scos la lumină cam treizeci de morminte asemănătoare. Toate corpurile erau dispuse în poziţie fetală, toate acoperite cu ocru, fiecare mormânt conţinând obiecte rituale. Acestea poate că sunt cele mai vechi semne de religiozitate. Oare pe suferinţa care însoţea pierderea unei fiinţe apropiate se grefa o imperioasă necesitate de a onora moartea? Oare acesta să fi fost momentul exact în care s-a născut credinţa într-o altă lume, în care cei răposaţi ar fi continuat să existe?

Sunt atâtea teorii cu privire la acest subiect, încât de bunăseamă că nu vom şti niciodată în ce moment al evoluţiei sale a început omul să creadă, cu adevărat, într-un Dumnezeu. Fascinat şi, în aceeaşi măsură, înfricoşat de mediul în care trăia, el a început să divinizeze o forţă care îl depăşea. Trebuia ca omul să dea un sens acelui mister al zorilor şi al asfinţitului, al stelelor care apăreau pe cerul de deasupra lui, al anotimpurilor care se schimbau ca prin farmec, al peisajelor care se metamorfozau aşa cum şi corpul se transforma pe măsură ce trecea vremea, până

ce era constrâns să-şi dea ultima suflare. Cât de fascinant este să constaţi că toate operele rupestre, descoperite în aproape o sută şaizeci de ţări, au similitudini. Culoarea roşie este omniprezentă, ca un simbol absolut al contactului cu celelalte lumi. De ce toate fiinţele umane reprezentate – indiferent de locul din lume unde trăiau – sunt desenate în poziţie de rugă, cu braţele ridicate spre cer, încremenite în aceeaşi gestică? Vedeţi, Keira, lucrările mele nu sunt chiar aşa departe de ale dumneavoastră. Vă împărtăşesc punctul de vedere. Îmi place unghiul sub care vă interpretaţi cercetările. Întâiul om să fie oare cu adevărat cel care a adoptat pentru prima oară poziţia bipedă? Să fie cel care a hotărât să cioplească lemnul şi piatra pentru a-şi face din ele unelte? Cel care a plâns pentru prima oară moartea unei fiinţe apropiate, devenind conştient că propriul sfârşit era inevitabil? Cel care a crezut pentru prima oară într-o forţă superioară lui sau, poate, cel care şi-a exprimat pentru prima oară sentimentele? Cu ce cuvinte, cu ce gesturi, cu ce ofrande şi-a arătat prima fiinţă omenească iubirea? Şi cui i se adresa: părinţilor, femeii lui, copiilor sau unui dumnezeu?

Degetele Keirei lăsară pandantivul; ea îşi puse amândouă mâinile pe masă şi se uită îndelung la profesor.

– Probabil că nu vom cunoaşte niciodată răspunsul.

– De unde ştiţi? Totul e doar o chestiune de răbdare, de hotărâre şi de deschidere a spiritului. Uneori, e de ajuns să privim mai îndeaproape, ca să vedem ceea ce ne scapă de la distanţă.

– De ce îmi spuneţi asta?

– Aţi petrecut trei ani din viaţă scormonind pământul în căutarea câtorva oase fosilizate, care să vă permită să pătrundeţi misterul originii omenirii. A trebuit să ne întâlnim şi să vă aţâţ curiozitatea, ca să începeţi, în sfârşit, să priviţi cu atenţie obiectul insolit pe care îl purtaţi la gât.

– Ce comparaţie ciudată! Nu există nicio legătură între această piatră şi…

– Obiectul ăsta nu e de piatră, nu e de lemn, iar noi nu suntem în stare să spunem din ce este făcut. Dar perfecţiunea lui ne determină să ne îndoim că natura l-ar fi putut fasona aşa! Mai consideraţi şi acum că am făcut o comparaţie ciudată?

– Ce anume încercaţi să-mi spuneţi? întrebă Keira, strângându-şi colierul în mână.

– Dacă ceea ce căutaţi de atâţia ani s-ar afla, pur şi simplu, la

gâtul dumneavoastră? De când v-aţi întors în Franţa, nu visaţi în fiecare secundă decât să vă întoarceţi în valea Omo, nu-i aşa?

– Se vede chiar atât de limpede?

– Valea Omo e pe pieptul dumneavoastră, domnişoară. Cel puţin unul dintre cele mai mari mistere pe care le ascunde.

Keira şovăi o clipă şi începu să râdă în hohote.

– Ivory, zău că aţi fost gata-gata să mă păcăliţi. Eraţi atât de convingător, încât mi s-a făcut pielea de găină. Ştiu că, în ochii dumneavoastră, sunt doar o tânără arheologă care vine târziu la întâlniri, totuşi... Nu deţinem niciun element pe baza căruia să putem crede că acest obiect ar avea o reală valoare ştiinţifică.

– Vă pun din nou întrebarea: acest obiect este mult mai vechi decât ne putem imagina, nicio tehnică modernă n-a reuşit să preleveze din el un fragment cât de mic şi nici să-l dateze cu certitudine; cum vă explicaţi că a fost şlefuit într-un mod atât de remarcabil?

– Recunosc că mă intrigă, mărturisi Keira.

– Sunt fericit că vă puneţi întrebări, dragă Keira, după cum sunt la fel de fericit că v-am cunoscut. Vedeţi, acolo, în birouaşul meu de la etaj, speranţa de a face o ultimă descoperire era, trebuie să fiţi de acord, destul de slabă. Şi totuşi, mulţumită dumneavoastră, şi eu am făcut statisticile să mintă.

– Atunci, sunt încântată, spuse Keira.

– Nu vorbeam despre acest obiect. Sarcina de a-l identifica vă aparţine.

– Dar, atunci, despre ce descoperire vorbiţi?

– Ei bine, despre descoperirea unei femei straşnice!

Ivory se ridică şi plecă de la masă. Keira îl privi îndepărtându-se. El se întoarse încă o dată şi-i făcu noii sale prietene un mic semn cu mâna.

Londra

Nu mai aveam decât o săptămână ca să depunem dosarul de candidatură. Proiectul ajunsese să-mi acapareze tot timpul. Walter şi cu mine ne luaserăm obiceiul să ne întâlnim în fiecare seară la biblioteca Academiei, unde îi prezentam sinteza lucrărilor mele de peste zi; după ce îi repetam textul – aveam deseori dispute –, ne duceam să cinăm într-un mic restaurant indian din cartier. Chelneriţa avea un decolteu generos, care nu

ne lăsa nepăsători, nici pe Walter, nici pe mine. După aceste cine, în cursul cărora chelneriţa nu ne adresa nici cea mai mică privire, ne continuam conversaţiile, plimbându-ne de-a lungul Tamisei. Nu renunţam nici chiar atunci când, în aceste preumblări nocturne, eram însoţiţi de ploaie.

Dar, în seara aceea, îi pregătisem discipolului meu o surpriză. Deoarece, din weekendul trecut, MG-ul meu îmi făcea nişte fiţe de domnişoară bătrână, am luat un taxi care ne-a lăsat la gara Euston, nu departe de cea de la King's Cross. Eram în întârziere şi, decât să răspund la a douăzecea întrebare a lui Walter – „Dar unde mergem?” –, am preferat să-l atrag într-o goană nebunească spre peronul de unde pleca trenul nostru, care se şi pusese în mişcare. L-am împins pe Walter pe platforma vagonului din coadă şi, în ultima clipă, m-am urcat şi eu. Şinele scrâşneau deja sub boghiuri.

Periferia Londrei cedă locul câmpiei englezeşti, care, la rândul ei, dispăru la periferia Manchesterului.

– Manchester? Ce căutăm la Manchester, la zece noaptea? întrebă Walter.

– Cine ţi-a spus că am ajuns la destinaţie?

– Controlorul, care tocmai a anunţat: „Capătul, toată lumea coboară”, de exemplu!

– Dar legăturile, dragul meu Walter? Hai, ia-ţi sacoşa şi vino, nu mai avem nici zece minute.

O nouă alergătură prin pasajele subterane ale gării şi iată-ne pe amândoi urcaţi în personalul care o lua, de data asta, spre sud.

Mica staţie de la Holmes Chapel nu ne întâmpină decât pe noi în seara aceea; şeful de gară îi dădu liber, cu un fluierat, trenului din care coborâserăm. Garnitura dispăruse deja. Eu mă uitai la ceas, pândind maşina care trebuia să ne ia. Era clar că persoana aşteptată întârzie.

– Bine, acum e 10:30; în loc de cină, am înghiţit sandviciul ăla oribil, cu castravete şi carne deshidratată de curcă, pe care ai avut generozitatea să mi-l oferi, suntem în câmp deschis, şi, aici, expresia îşi justifică pe deplin sensul. Ai de gând să-mi spui ce învârtim în gaura asta uitată de lume, sau nu?

– Nu!

Walter trăsnea şi plesnea, iar eu trebuie să mărturisesc că simţeam o oarecare plăcere văzându-l că turbează. În fine, pe

drumeagul paralel cu gara apăru un vechi break Hillman din 1957, pe care îl recunoscui imediat; prin urmare, Martyn nu uitase de întâlnirea pe care i-o fixasem, din ajun, la telefon.

– Îmi pare nespus de rău, spuse el, coborând pe uşa din spate. Am întârziat îngrozitor de mult, dar toţi eram concentraţi asupra lucrului care vă aduce în seara asta şi n-am putut scăpa mai devreme! Sunt nevoit să vă pun să urcaţi pe aici, adăugă vechiul meu coleg şi prieten, arătându-ne uşa din spate. Păcătoasele astea de portiere nu se mai deschid de când am rămas cu mânerele lor în mână şi nu se mai găsesc în circulaţie prea multe piese schimb.

Maşina nu mai era decât un maldăr de tablă ruginită, iar parbrizul îi crăpase pe toată lungimea. Walter întrebă, cu o voce febrilă, dacă mergeam departe. După scurta prezentare de rigoare, Martyn se vârî cel dintâi în habitaclu, trecând peste bancheta din spate. Odată aşezat la volan, îl rugă pe Walter să fie aşa de bun şi să tragă cu toată puterea uşa, ca să se închidă, însă nu prea tare totuşi. Părăsirăm micuţa gară şi ne avântarăm pe drumurile desfundate ale comitatului Macclesfield.

Walter fu nevoit să renunţe la ideea de a se mai ţine de cureaua de piele: ultimul şurub care o mai fixa tocmai cedase. Îl văzui că ezită o clipă, apoi îl băgă în buzunar.

– Asta e, s-a făcut! spuse el, când breakul devie într-o curbă lungă. Curca şi castravetele şi-au unit destinele întru veşnicie.

– Iertaţi-mă că merg aşa de iute, dar nu trebuie să pierdem chestia asta sub niciun motiv. Ţineţi-vă bine, în curând vom fi la destinaţie.

– Dar de ce vreţi să mă ţin? strigă Walter, ridicând cureaua de piele desprinsă. Şi, la urma urmei, unde mergem?

Martyn mă privi uimit, dar îi făcui semn să nu spună nimic. Walter mă fulgera cu privirea de fiecare dată când ieşeam dintr-un viraj; încetă să mai spumege abia când, în faţa noastră, apăru deodată imensa antenă telescopică a observatorului de la Jodrell.

– Fir-aş al dracu'! fluieră Walter, n-am văzut niciodată una aşa de aproape.

Observatorul de la Jodrell depindea de Departamentul de Astronomie al Universităţii din Manchester. În timpul studiilor, petrecusem aici câteva luni şi aşa mă împrietenisem cu Martyn, care se căsătorise din facultate cu o oarecare Eleonor Atwell, moştenitoarea lăptăriilor cu acelaşi nume din regiune, şi îşi continuase cariera la observator. După cinci ani de căsătorie

chipurile idilică, Eleonor îl părăsise pe Martyn. Se mutase la Londra împreună cu cel mai bun prieten al lui Martyn, acesta fiind, la rândul lui, moştenitorul unei averi provenite din lumea finanţelor, care, în ziua de azi, părea mai solidă decât cea a lactatelor. Bineînţeles că niciodată n-am abordat cu Martyn acest subiect delicat. Observatorul de la Jodrell era unic în felul lui. Principalul său element era o gigantică parabolică cu diametrul de şaptezeci şi şase de metri, fixată pe un suport de metal care avea înălţimea de şaptezeci şi şapte de metri de la sol. Radiotelescopul acesta era cel de-al treilea din lume, ca mărime. Alte trei telescoape mai mici completau situl. Jodrell aparţinea unei reţele complexe de antene situate pe teritoriul englez, toate interconectate pentru a-şi transmite reciproc multitudinea de informaţii provenind din spaţiu. Reţeaua fusese botezată Merlin. Dar, din păcate, nu era deloc un omagiu adus vrăjitorului, ci un acronim rezultat din iniţialele unei serii de savanţi. Misiunea principală a astronomilor care lucrau la Jodrell era urmărirea meteoriţilor, quasarilor, pulsarilor, a lentilelor gravitaţionale de la graniţele galaxiilor şi, chiar mai mult, detectarea găurilor negre care s-au format atunci când s-a născut Universul.

– O să vedem o gaură neagră? exclamă Walter, înflăcărându-se, deodată, plin de entuziasm.

Martyn zâmbi şi nu răspunse.

– Cum era la Atacama? mă întrebă, în timp ce Walter se căznea din greu să iasă din maşină.

– Pasionant, o echipă extraordinară, răspunsei cu o nostalgie pe care vechiul meu coleg o simţi imediat.

– De ce nu vii la noi? Mijloacele noastre nu sunt la fel de importante, dar ştii că şi echipa de aici este plină de calităţi.

– Nu mă îndoiesc, Martyn, şi nu mi-aş permite niciodată să dau de înţeles că echipa de la Atacama i-ar întrece cu ceva pe confraţii de la Jodrell. Îmi lipsesc aerul din Chile, singurătatea platourilor înalte, puritatea nopţilor. Dar, pentru moment, suntem aici, şi-ţi mulţumesc.

– Ei, mormăi Walter, care aştepta pe pajişte, vedem gaura aia neagră sau nu?

– Întrucâtva, spusei, ieşind la rândul meu din break, în timp ce Martyn pufni într-un hohot de râs nestăpânit.

Colegii lui Martyn ne întâmpinară, după care îşi reluară imediat treburile. Walter spera să arunce o privire prin obiectivul unei lunete gigantice, însă fu dezamăgit când îl anunţai că

trebuia să se mulţumească doar cu imaginile de pe ecranele computerelor din sala în care ne aflam. Agitaţia din încăpere aproape că era palpabilă. Toţi oamenii de ştiinţă adunaţi acolo aveau ochii pironiţi la pupitrele din faţa lor. Când şi când, în depărtare, se puteau auzi scrâşnetele antenei ce pivota cu câţiva milimetri, pe uriaşele axe metalice. Apoi se aşternea din nou tăcerea şi fiecare în felul lui asculta semnalele care ajungeau până la noi, de la începuturile timpurilor.

Pentru a-i elibera pe colegii lui Martyn, îl luai pe Walter, care îi hărţuia cu întrebările, şi-l scosei din clădire.

– De ce sunt aşa de agitaţi? şopti el.

– Aici, poţi vorbi normal, fără să-ţi fie teamă că-i deranjezi, în seara asta, speră să urmărească naşterea unei găuri negre. Este un eveniment rar în viaţa unui radio-astronom.

– O să vorbeşti de găurile negre şi în faţa comisiei?

– Bineînţeles.

– Atunci, dă-i drumul, te ascult.

– Pentru un astronom, gaura neagră reprezintă ultima necunoscută; nici măcar lumina nu scapă din ea.

– Cum ştiţi că există?

– Ele se formează în ultima implozie a unei stele masive, cu mult mai mare decât Soarele nostru. Rămăşiţele acestei stele sunt atât de grele, încât nicio formă naturală nu le poate împiedica să se prăbuşească sub propria greutate. Când un fragment de materie se apropie de o gaură neagră, intră în rezonanţă şi sună ca un clopot. Acest sunet care ne parvine este un *si* bemol. La cincizeci şi şapte octave sub *do* din registrul mediu. Îţi închipuiai că am putea asculta o muzică emisă în cele mai adânci străfunduri ale Universului?

– Pare aproape incredibil, şopti Walter.

– Există lucruri şi mai incredibile. În jurul găurii negre, timpul şi spaţiul se deformează, timpul îşi încetineşte curgerea. Un om care ar călători până la periferia unei găuri negre fără să fi fost înghiţit de ea s-ar întoarce pe pământ mult mai tânăr decât cei pe care i-a lăsat acolo în momentul plecării.

Când ne-am întors în sala unde confraţii mei pândeau apariţia fenomenului atât de aşteptat, Walter nu mai era acelaşi. Privea ţintă la ecranele pe care se imprimau puncte minuscule, martori ai unor epoci îndepărtate, când omul încă nu exista. La ora 3 şi 7 minute dimineaţa, pereţii încăperii în care ne aflam fură zguduiţi

de nişte urale imense. Martyn, de obicei atât de flegmatic, făcu o asemenea săritură, încât fu gata-gata să cadă pe spate. Dovada care se afişa pe ecrane era de necontestat; a doua zi, comunitatea astronomilor din lumea întreagă avea să se bucure de descoperirea colegilor mei englezi, iar eu mă gândii la prietenii mei de pe platoul Atacama, care poate că vor avea şi ei un gând pentru mine.

Walter era fascinat de ceea ce îi spusesem despre deformarea timpului. A doua zi, pe când ne conducea la mica gară Holmes Chapel, Martyn îi destăinui lui Walter că visul său suprem era să identifice, într-o bună zi, o gaură de vierme. Abia dezmeticit, după ce descoperise existenţa găurilor negre, Walter crezuse la început să Martyn glumea; apoi, îl rugase să-i dea mai multe informaţii, însă Martyn se căznea din greu să-şi menţină bătrânul break pe o traiectorie rectilinie; de aceea, îi explicai tot eu lui Walter că găurile de vierme erau nişte scurtături în spaţiul-timp, ca nişte uşi între două puncte ale Universului, şi că, dacă am reuşi cândva să obţinem dovada existenţei lor, poate că atunci am face primii paşi spre posibilitatea de a călători în spaţiu cu o viteză mai mare decât cea a luminii.

Pe peronul gării, Walter îl strânse în braţe pe Martyn, declarându-i, nu fără emoţie, că avea o meserie formidabilă. Apoi, scoase brăţara de piele din buzunar şi i-o restitui solemn proprietarului.

În trenul de Londra, în timp ce ne îndepărtam de Manchester, Walter îmi mărturisi că, dacă membrii Fundaţiei Walsh nu ne vor premia proiectul, ne vor face, după părerea lui, o teribilă nedreptate.

Paris

Aşa cum îi jurase lui Max, Keira îşi petrecu toate serile din săptămâna aceea alături de sora ei, cu care împărtăşi momente de caldă complicitate.

– Te gândeşti des la tata?

Keira îşi băgă capul pe uşa bucătăriei şi o văzu pe Jeanne contemplând o ceaşcă de porţelan.

– În fiecare dimineaţă, tata îşi bea cafeaua din ea, spuse Jeanne, turnând ceai de plante în ceaşcă şi întinzându-i-o Keirei. Ce tâmpenie, de fiecare dată când o văd în dulapul ăsta, mă apucă aleanul.

Keira îşi observa sora în tăcere.

– Şi, de fiecare dată când o folosesc, am impresia că el e aici, în faţa mea, şi-mi zâmbeşte. Ridicol, nu?

– Nu. Îţi fac şi eu o confidenţă: i-am păstrat una dintre cămăşi; din când în când, o port şi am aceeaşi senzaţie ca tine. Cum mi-o pun, parcă ar veni el şi şi-ar petrece ziua cu mine.

– Crezi că era mândru de noi?

– Două fete nemăritate, fără copii, şi care împart acelaşi apartament, la treizeci de ani trecuţi? Cred că, dacă ar fi în paradis, cum şi-ar arunca un ochi aici, pe pământ, ca să vadă ce am ajuns, cum şi-ar da drumul pe toboganul care duce în infern.

– Mi-e dor de tata şi de mama, Keira, nici nu-ţi poţi imagina cât de mult.

– Vrei să schimbăm subiectul, Jeanne?

– O să pleci, cu adevărat, înapoi, în Etiopia?

– Habar n-am. Nu ştiu nici măcar ce-o să fac săptămâna viitoare. Şi ar trebui să fac ce-oi face ca să-mi găsesc repede ceva, altfel, cât de curând, o să trebuiască să mă întreţii.

– Îţi spun o chestie care o să-ţi pară egoistă, dar aş vrea atât de mult să rămâi! Tata şi mama ne lipsesc; totuşi asta e în firea lucrurilor, şi, apoi, vreau să cred că ei s-au regăsit. Noi însă suntem în viaţă şi, dacă tu pleci aşa departe, pierdem prea mult timp.

– Ştiu, Jeanne, dar, mai devreme sau mai târziu, ai să întâlneşti un alt Jérôme, şi, de data asta, o să fie cel bun. Vei avea copii, iar tanti Keira va veni să-i vadă, când se va întoarce din misiune, şi le va spune multe poveşti frumoase. Pe urmă, eşti sora mea, şi, chiar dacă sunt departe, tot mă gândesc la tine. Îţi promit că, dacă plec din nou, o să te sun mai des, fie şi numai ca să ne spunem banalităţi.

– Ai dreptate, să schimbăm subiectul, n-aveam dreptul să-ţi spun asta. Vreau să trăieşti acolo unde îţi este cel mai bine. Bun, să fim practice şi să lăsăm sentimentele deoparte. Ce ţi-ar trebui ca să te întorci în valea aia Omo a ta?

– O echipă, echipament, bani cu care s-o plătesc pe prima şi cu care să acopăr costul celui de-al doilea. Altfel spus, mai nimic!

– Cât?

– Mult peste ce ai tu în carnetul de economii pentru locuinţă, soră mai mare!

– De ce nu încerci să obţii o finanţare prin sectorul privat?

– Pentru că arheologii se fâţâie rareori prin faţa camerelor de luat vederi ale televiziunii, cu tricouri care ridică în slăvi mărci de detergenţi şi de băuturi acidulate ori cine ştie ce bănci. Ca urmare, sponsorii sunt rari, ca să nu zic că lipsesc cu desăvârşire. Uite o idee, am putea organiza o întrecere. Un gen de curse în saci de cartofi, cu câte o mistrie în mână. Primul care reuşeşte să dezgroape un os câştigă un abonament de un an la o revistă canină.

– Nu lua totul în băşcălie, nu e chiar o tâmpenie ceea ce spui. E obositor: când enunţi o idee, primul răspuns este mereu acelaşi: „Nu se poate!” Dacă ţi-ai prezenta lucrările la anumite fundaţii, poate că ţi s-ar oferi nişte ocazii. Nu poţi să ştii.

– Toată lumea îmi ia cercetările în râs, Jeanne. Cine ar miza pe mine chiar şi un euro?

– Cred că n-ai destulă încredere în tine. Ai fost trei ani pe teren, ai înnegrit atâtea pagini cu rapoartele tale. Ţi-am citit teza şi, dacă aş avea mijloace, ţi-aş finanţa pe loc viitoarea expediţie.

– Dar tu eşti soră-mea! Jeanne, eşti drăguţă, însă ipoteza ta e prea puţin probabilă. Totuşi, îţi mulţumesc, m-ai făcut să visez treizeci de secunde.

– În loc să-ţi pierzi timpul toată ziua, mai bine ai intra pe internet şi ai lista toate organismele – din Franţa şi din Europa – care ar putea fi interesate de ceea ce faci tu.

– Eu nu-mi pierd timpul!

– Ce mişculai cu Ivory la muzeu, zilele trecute?

– E un tip ciudat, nu? E pasionat de pandantivul meu şi trebuie să-ţi mărturisesc că a reuşit să mă intrige. Am încercat să-l datăm, dar fără niciun rezultat. Totuşi, el rămâne convins că această pietricică e foarte veche, dar nimic nu dovedeşte că ar avea dreptate sau nu.

– Instinctul lui?

– Cu tot respectul pentru el, asta nu e de-ajuns.

– Ce-i drept, obiectul ăsta e destul de deosebit. Am un prieten specialist în pietre preţioase, vrei să-l rog să-şi arunce o privire?

– Asta nu e o piatră şi nu-i nici lemn fosilizat.

– Atunci, ce e?

– Nu ştim.

– Ia dă-mi să văd! îi ceru Jeanne, cuprinsă brusc de interes.

Keira îşi scoase pandantivul şi i-l întinse surorii ei.

– Dacă o fi vreun fragment de meteorit?

– Ai mai auzit tu de vreun meteorit care să fie neted ca pielea unui bebeluş?

– Nu pot spune că aş fi o specialistă în materie, dar îmi închipui că suntem departe de a fi descoperit tot ceea ce ne vine din spaţiu.

– E o ipoteză, răspunse Keira, regăsindu-şi reflexele de arheolog. Îmi aduc aminte că am citit pe undeva cum că, într-un an, pe Pământ ar cădea aproape cincizeci de mii de asemenea obiecte.

– Întreabă un specialist.

– Ce fel de specialist?

– Unul de la măcelăria din colţ, toanto! Ce ştiu eu? Un tip care se ocupă cu aşa ceva: un astronom sau un astrofizician.

– Bineînţeles, scumpa mea Jeanne, o să-mi iau agenda şi o să mă uit la pagina cu „amici astronomi”. Chiar mă şi întreb pe care dintre ei să-l sun mai întâi!

Hotărâtă să nu se certe, Jeanne nu ripostă la înţepătura surorii. Se îndreptă spre micul birou de lângă intrare şi se instală în faţa computerului.

– Ce faci? întrebă Keira.

– Muncesc pentru tine! Încep eu în seara asta, iar mâine continui tu; nu te mişti de aici. Rămâi lipită de ecranul ăsta şi, când mă întorc, vreau să găsesc lista tuturor organismelor care sprijină cercetările din arheologie, paleontologie, geologie, inclusiv a celor care se ocupă de dezvoltarea durabilă din Africa. E un ordin!

Zürich

La ultimul etaj al clădirii Creditului Naţional Elveţian mai era un singur birou ocupat. Un bărbat elegant termina de citit e-mailurile pe care le primise în lipsă. Se întorsese de la Milano chiar în cursul dimineţii, iar ocupaţiile de peste zi nu-i lăsaseră o clipă de răgaz. Şedinţele şi lectura dosarelor se ţinuseră lanţ. Îşi privi ceasul; n-avea să mai stea, se putea întoarce acasă, ca să se bucure de sfârşitul serii. Îşi întoarse fotoliul, apăsă pe o tastă a telefonului şi aşteptă să-i răspundă şoferul.

– Pregăteşte maşina, în cinci minute sunt jos.

Îşi strânse nodul cravatei, făcu ordine pe birou şi, deodată, observă pe ecranul computerului o imagine colorată care îi arăta că scăpase din vedere un mesaj. Îl citi şi îl şterse imediat. Îşi scoase un carneţel negru din buzunarul interior al vestonului, îl răsfoi, îşi potrivi ochelarii ca să citească numărul pe care îl căuta şi ridică receptorul.

– Tocmai ţi-am citit mesajul. Cine mai este la curent?

– Paris, New York şi dumneavoastră, domnule.

– Când a avut loc întâlnirea?

– Alaltăieri.

– Ne vedem într-o jumătate de oră, pe esplanada Şcolii Politehnice.

– O să-mi fie destul de greu, intru la Operă.

– Ce se joacă în seara asta?

– Puccini, *Madame Butterfly.*

– Ei bine, o să te aştepte. Pe curând.

Bărbatul îşi sună din nou şoferul, ca să anuleze ordinul anterior, şi-i dădu liber pentru restul nopţii. De fapt, avea de lucru mai mult decât crezuse, aşa că urma să stea la birou până târziu. Nu era nevoie să-l ia de acasă a doua zi, probabil că avea să doarmă în oraş. Cum termină convorbirea, se duse la fereastră şi dădu deoparte lamelele storurilor, ca să se uite jos, în stradă. Când îşi văzu maşina ieşind din parcare şi traversând Paradeplatz, îşi părăsi postul de observaţie, îşi luă pardesiul din cuier, ieşi şi încuie uşa cu cheia.

La această oră târzie, un singur ascensor mai deservea clădirea. În hol, paznicul îl salută şi-i deschise uşa rotativă centrală.

Ajuns afară, bărbatul îşi croi drum prin mulţimea tot mai densă, care umplea piaţa principală a Zürichului. Se îndreptă spre Bahnhofstrasse şi se aruncă în primul tramvai care trecea. Instalat în spatele vagonului, la staţia următoare îi cedă locul unei femei care nu găsea scaun.

Când tramvaiul abandonă marea arteră comercială şi coti, pentru a traversa podul de peste râu, se auzi scrâşnetul troleului care aluneca pe fire. Bărbatul coborî în staţia de pe malul opus şi se îndreptă spre funicular.

Acest Polybahn, cu roşul lui strălucitor, e o maşină ciudată; apărând ca prin farmec în mijlocul unei faţade scunde, se caţără de-a lungul unei pante abrupte, traversează un pâlc de castani stufoşi şi apare, în cele din urmă, în vârful colinei. Bărbatul nu

întârzie defel pentru a admira de pe terasa Şcolii Politehnice, situată deasupra oraşului, panorama oferită. Traversă cu paşi egali marea alee dalată, ocoli cupola Institutului de Ştiinţe, coborî scările ce duceau la colonade. Era deja aşteptat.

– Îmi pare nespus de rău că ţi-am stricat seara, dar chestia asta nu putea aştepta până mâine.

– Înţeleg, domnule, răspunse interlocutorul.

– Hai să mergem puţin pe jos, aerul o să-mi facă numai bine, toată ziua am stat închis în birou. De ce a fost avertizat Paris înaintea noastră?

– Ivory l-a contactat direct.

– Şi chiar a avut loc o întâlnire?

Bărbatul aprobă printr-un gest din cap şi preciza că întrevederea avusese loc la primul etaj al turnului Eiffel.

– Ai vreo fotografie?

– De la prânzul lor? întrebă omul, uimit.

– Ei, nu! A obiectului.

– Ivory nu a transmis niciuna, iar piesa care ne interesează a părăsit laboratorul din Los Angeles mai înainte ca să putem interveni noi.

– Ivory crede că obiectul este de acelaşi gen ca acela pe care îl deţinem?

– El a fost convins întotdeauna că există mai multe, domnule. Însă, după cum ştiţi, e singurul care crede asta.

– Sau singurul care a avut îndrăzneala să o spună cu voce tare. Ivory e un moş nebun, dar deosebit de inteligent. Şi poznaş. Poate că-şi urmăreşte o veche idee fixă sau ne face o farsă, ca să-şi râdă de noi.

– Ce interes ar avea?

– O revanşă pe care o aşteaptă de mult… are un caracter îngrozitor.

– Şi în ipoteza contrară?

– În acest caz, se impun anumite măsuri. Trebuie să punem mâna cu orice preţ pe obiectul ăsta.

– După spusele lui Paris, Ivory i l-ar fi restituit proprietarei.

– Ştim cine e femeia asta?

– Încă nu, el n-a vrut să ne dezvăluie nimic.

– E mai ţicnit decât îmi imaginam, dar asta mă convinge şi mai mult că e serios. Ai să vezi că, în câteva zile, o să facă în aşa fel încât să-i descoperim toţi, în acelaşi timp, identitatea.

– De ce credeţi asta?

– Pentru că, acţionând astfel, ne constrânge să redeşteptăm celula şi să ne reunim. Dar te-am făcut să pierzi şi aşa destul timp. Întoarce-te la opera dumitale, iar eu o să mă ocup de cursul pe care va trebui să-l ia această supărătoare afacere.

– Actul al doilea nu începe decât într-o jumătate de oră. Spuneţi-mi cum consideraţi că veţi proceda?

– O să pornesc la drum chiar în seara asta, ca să mă întâlnesc cu el mâine dimineaţă, la prima oră, şi să-l conving să termine cu joaca.

– O să treceţi frontiera în puterea nopţii? Deplasarea dumneavoastră riscă să nu rămână neobservată.

– Ivory ne-a luat-o înainte. Dar n-o să-l las să conducă hora. Trebuie să-i bag minţile în cap.

– Sunteţi în stare să conduceţi şapte ore?

– Nu, probabil că nu, răspunse bărbatul, trecându-şi mâna peste chipul obosit.

– Maşina mea e parcată la două străzi de aici, lăsaţi-mă să vin cu dumneavoastră, o să conducem pe rând.

– Îţi mulţumesc, e foarte generos din partea dumitale, dar, dacă un paşaport diplomatic ar atrage atenţia la frontieră, două ar însemna să ne jucăm cu focul în mod inutil. În schimb, dacă ai accepta să-mi încredinţezi cheile maşinii dumitale, mi-ai îngădui să economisesc un timp preţios. În seara asta, i-am dat liber şoferului meu.

Într-adevăr, coupé-ul sport al colegului său nu era prea departe. Jörg Gerlstein se instală la volan, trase scaunul înapoi, adaptându-l la lungimea picioarelor sale, şi băgă cheia în contact.

Aplecat în dreptul portierei, interlocutorul său îl invită să deschidă torpedoul.

– Dacă oboseala devine prea apăsătoare, găsiţi nişte CD-uri. Sunt ale fiică-mi, are şaisprezece ani şi vă asigur că muzica pe care o ascultă ar scula şi un mort.

La ora 21 şi 10, coupé-ul o luă pe Universität Strasse, îndreptându-se spre nord.

Autostrada era liberă. Jörg Gerlstein ar fi trebuit să se încadreze pe banda din stânga, pentru a o lua pe banda ce ducea către Mulhouse, dar preferă să-şi continue drumul spre nord. Trecând prin Germania, drumul era mai lung însă, în felul

acesta, Gerlstein putea intra în Franţa fără să-şi prezinte actele. Paris n-avea să ştie nimic de vizita lui.

La miezul nopţii, ajunse la Karlsruhe; după o jumătate de oră, ieşea din Baden-Baden. Dacă socotise bine, la 2 şi 30 noaptea urma să ajungă la Thionville, iar pe la 6 dimineaţa avea să fie în insula La Cité.

Farurile luminau drumul în serpentine, motorul sforăia plăcut, răspunzând la cea mai mică solicitare a pedalei de acceleraţie. La ora 1 şi 40 maşina devie uşor spre dreapta. Gerlstein îşi recapătă la iuţeală controlul asupra vehiculului şi deschise larg geamul. Aerul proaspăt îi biciui faţa şi-i risipi oboseala care îi apăsa până şi ceafa. Se aplecă să deschidă torpedoul şi bâjbâi după CD-urile fiicei colegului său, cele care trebuiau să-l ţină treaz până la destinaţie. Dar nu mai avu răgazul să asculte prima bucată. Pneul din dreapta-faţă muşcă din marginea şoselei, apoi se năpusti într-o groapă; spatele coupé-ului derapă şi se răsuci ca o sfârlează. În clipa următoare, sări peste un pietroi şi-şi încheie cursa strivindu-se de un pin centenar. Reducerea brutală a vitezei, de la 75 la 0 kilometri pe oră, în mai puţin de o secundă, împinse înainte creierul lui Gerlstein şi i-l strivi de craniu cu o forţă de trei tone. În cutia toracică, inima avu aceeaşi soartă; venele şi arterele îi plesniră pe loc.

Când un şofer, care văzuse în lumina farurilor resturile maşinii, dădu alarma, era cinci dimineaţa. Jandarmeria naţională găsi cadavrul lui Gerlstein scăldat într-o mare de sânge. Căpitanul de serviciu nici nu avu nevoie să aştepte decizia medicului legist pentru a declara moartea conducătorului auto, a cărui paloare şi rigiditate nu mai lăsau loc niciunui dubiu.

La ora 10 dimineaţa, un comunicat al AFP[7] anunţa decesul unui diplomat elveţian, managerul băncii Crédit National Suisse, ca urmare a accidentului rutier suferit în timpul nopţii, pe o şosea din estul Franţei. Analizele nu-i descoperiseră nicio urmă de alcool în sânge, iar cauza nenorocirii putea fi pusă pe seama oboselii care îl făcuse să adoarmă la volan. Ştirea fu reluată pe scurt, încontinuu, de toate canalele de informaţie. Ivory o află pe la prânz, de pe ecranul computerului său, chiar când se pregătea să plece la masă. Nebun de furie, renunţă să mai mănânce, îşi transferă conţinutul sertarelor într-o sacoşă şi părăsi biroul, având grijă să lase uşa deschisă. Plecă de la muzeu şi se

[7] AFP – Agenţia France Presse. *(N.t.)*

îndreptă spre una din rarele cabine telefonice care mai puteau fi găsite pe malul drept al Senei.

De acolo, o sună imediat pe Keira şi o rugă, dacă e posibil, să se întâlnească cu el într-o oră.

– Ivory, aveţi o voce bizară.

– Tocmai mi-am pierdut un prieten foarte drag.

– Îmi pare sincer rău, dar ce legătură are asta cu mine?

– Niciuna, vă asigur. O să plec în concediu; moartea acestui prieten mi-a adus aminte cât de precară e viaţa, în ultima vreme, mi s-a cam făcut lehamite să tot clocesc la muzeu; până la urmă, o să ajung şi eu un exponat din colecţiile lor. E timpul să fac acel mic voiaj pe care l-am visat atâţia ani.

– Şi unde vă duceţi?

– Tocmai asta aş vrea să discutăm, la o ceaşcă de ciocolată bună şi fierbinte. Putem să ne vedem la Angelina, pe strada Rivoli?

Keira se pregătea să plece spre Hotelul Meurice, unde îi dăduse întâlnire lui Max, la un prânz întârziat. Se uită la ceas şi îl asigură pe profesor că, într-un sfert de oră, avea să fie la locul stabilit.

*

Jeanne profita de un moment de relaxare ca să pună în faptă o idee care o preocupa din ajun, de când luase o cafea cu Ivory. Keira spunea încă din copilărie: „Când o să fiu mare, o să fiu căutătoare de comori”. Spre deosebire de ea, soră-sa mai mică ştiuse dintotdeauna ce vrea să facă în viaţă. Chiar dacă Jeanne detesta depărtarea pe care i-o impunea profesia Keirei, ar fi făcut tot ce putea ca s-o ajute să se întoarcă în Etiopia.

*

Ivory era instalat la o masă din fundul sălii. Îi făcu un semn Keirei, care se duse spre el.

– Mi-am permis să comand două prăjituri cu castane. Aici le fac excelent, sper că vă plac castanele!

– Da, răspunse Keira, dar încă n-am luat masa şi sunt aşteptată.

Ivory făcu un bot de copil dezamăgit.

– Mi-aţi cerut să ne întâlnim aici ca să mă puneţi să gust o prăjitură?

– De fapt, nu. Voiam să vă văd înainte să plec.

– De ce graba asta?

– Moartea acelui prieten… v-am povestit despre asta, nu?

– Cum a…?

– Într-un accident de maşină. Pare-se că a adormit la volan; ce e mai rău, am senzaţia că pornise la drum încoace, ca să mă vadă.

– Fără să vă anunţe?

– În general, aşa se procedează când vrei să faci o surpriză.

– Eraţi aşa de apropiaţi?

– Îl stimam, dar nu-l iubeam prea mult, era un tip foarte înfumurat, uneori chiar dispreţuitor.

– Ivory, nu înţeleg, mi-aţi spus că era vorba de un prieten.

– Nu m-am bucurat niciodată de moartea cuiva. Ne e prieten, ne e duşman? În ziua de azi, cine poate băga mâna în foc că este într-adevăr aşa? Unul dintre cele mai grele lucruri din viaţă e să ne recunoaştem prietenii.

– Ivory, ce doriţi, de fapt? întrebă Keira, uitându-se la ceas.

– Anulaţi sau măcar amânaţi prânzul ăla, trebuie neapărat să stăm de vorbă.

– Dar, la urma urmei, despre ce?

– Am toate motivele să cred că omul ăsta, care a murit noaptea trecută, o pornise la drum din pricina pandantivului dumitale. Keira, dacă vrei, poţi să dai uitării tot ce o să-ţi spun. Eşti liberă să crezi că sunt un boşorog nebun, care se plictiseşte şi îşi condimentează viaţa cu fabulaţii groteşti, însă trebuie să-ţi mărturisesc acum că nu ţi-am spus totul despre colier.

– Ce anume nu mi-aţi spus?

Chelneriţa puse pe masă două magnifice prăjituri, decorate generos cu filamente de frişcă. Ivory aşteptă să plece, pentru a putea continua.

– Mai există unul.

– Cum adică?

– Mai există un fragment, la fel de perfect tăiat şi de neted ca al dumitale. Şi chiar dacă forma aceluia e uşor diferită, niciun examen, nicio analiză nu ne-a putut ajuta să-l datăm. Nici pe el.

– L-aţi văzut?

– L-am avut chiar în mână, acum multă vreme. Ca să-ţi spun adevărul, aveam vârsta dumitale.

– Şi unde se află acest obiect geamăn?

Ivory nu răspunse. Îşi începu prăjitura.

– De ce îi acordaţi atâta importanţă acestei pietre? insistă Keira.

– Ţi-am spus: nu e vorba de o piatră, ci, probabil, de un aliaj

metalic. Nu contează, problema nu e asta. Ştii legenda lui Tikkun Olamu?

– Nu, n-am auzit niciodată de ea.

– Propriu-zis, nu e o legendă, ci, mai degrabă, o poveste biblică din Vechiul Testament. Cel mai interesant lucru, în privinţa scrierilor sfinte, nu este întotdeauna ceea ce spun ele; interpretările sunt subiective şi deseori deformate de oameni, în decursul vremii. Nu, cel mai pasionant este să înţelegem de ce au fost scrise, sub impulsul cărui eveniment.

– Şi, în cazul lui Tikkun Olamu?

– Această poveste ne spune că, acum multă vreme, lumea ar fi fost disociată în mai multe bucăţi şi că ar fi de datoria noastră, a fiecăruia, să regăsim bucăţile şi să le punem la un loc. Doar atunci când omul va îndeplini această misiune, lumea în care trăieşte va fi perfectă.

– Ce legătură e între această legendă şi colierul meu?

– Totul depinde de semnificaţia pe care i-o dăm cuvântului „lume”. Dar îţi imaginezi vreo clipă că pandantivul dumitale ar fi unul dintre fragmentele acestei lumi?

Keira se uită fix la profesor.

– Acest prieten, mort noaptea trecută, venea ca să-mi ordone să nu-ţi dezvălui nimic şi probabil că era în căutarea unui mijloc de a-ţi subtiliza pandantivul.

– Sugeraţi că ar fi fost asasinat?

– Keira, indiferent dacă te hotărăşti sau nu să-i acorzi vreo importanţă acestui obiect, te implor să-l păzeşti ca pe ochii din cap. Se prea poate ca cineva să încerce să ţi-l ia.

– Cine este acest „cineva”?

– N-are nicio importanţă. Concentrează-te asupra lucrurilor pe care ţi le spun.

– Dar nu înţeleg nimic din ceea ce îmi spuneţi, Ivory. Eu am piatra asta, mă rog, pandantivul ăsta, de doi ani, şi nu i-a arătat nimeni vreo urmă de interes. Acum, de ce?

– Pentru că am comis o imprudenţă, un păcat din orgoliu… ca să le dovedesc că aveam dreptate.

– Dreptate în ce privinţă?

– Îţi mărturisesc că există încă un obiect, aproape asemănător cu al dumitale, şi sunt convins că nu este singurul. Nimeni n-a vrut să mă creadă, iar apariţia pandantivului a fost, pentru bătrânul care sunt, o ocazie prea frumoasă pentru a dovedi că avea dreptate.

– Fie, să admitem că există mai multe obiecte ca al meu şi că acestea au o anumită legătură cu legenda dumneavoastră atât de neverosimilă; ce importanţă are?

– Dumneata trebuie să hotărăşti, dumneata trebuie să cercetezi. Eşti tânără, poate vei avea timp să găseşti.

– Ce să găsesc, Ivory?

– După dumneata, cum ar putea fi o lume perfectă?

– Nu ştiu. O lume liberă?

– Este un răspuns excelent, draga mea Keira. Găseşte ce anume îi împiedică pe oameni să dobândească libertatea, cercetează care este cauza tuturor războaielor; poate că, atunci, vei ajunge să înţelegi.

Bătrânul profesor se ridică şi lăsă pe masă câteva bancnote.

– Plecaţi? întrebă, uluită, Keira.

– Eşti aşteptată la prânz; eu ţi-am spus tot ce ştiam. Trebuie să-mi pregătesc valiza, diseară plec cu avionul. Am fost sincer încântat să te cunosc. Ai mai mult talent decât îţi închipui. Îţi doresc drum bun. Fii fericită. Mai mult decât orice, îţi doresc să fii fericită. La urma urmei, nu alergăm cu toţii după fericire, fără să fim vreodată capabili s-o recunoaştem cu adevărat?

Bătrânul profesor părăsi sala şi-i făcu un semn cu mâna, pentru ultima oară, Keirei. Chelneriţa luă banii lăsaţi de Ivory.

– Cred că e al dumneavoastră, spuse tânăra, întinzându-i Keirei un bileţel ascuns sub cupă. Keira tresări şi desfăcu hârtiuţa.

Ştiu că n-ai să renunţi. Aş fi vrut să te însoţesc în această aventură şi, cu timpul, ţi-aş fi putut dovedi că-ţi sunt prieten. Îţi voi fi întotdeauna alături. Cu devotament, Ivory.

Ieşind în strada Rivoli, Keira nu-i dădu nicio atenţie impunătoarei maşini parcate în faţa grilei de la grădina Tuileries, chiar în dreptul salonului de ceai, şi nici motociclistului care o prinsese în obiectivul aparatului său de fotografiat. Era mult prea departe ca să audă ţăcănitul acestuia. La cincizeci de metri de acolo, Ivory, instalat pe bancheta din spatele unui taxi, zâmbi şi-i spuse şoferului că, acum, putea porni.

Londra

Trimisesem dosarul la comisia Walsh. Lipisem plicul, iar Walter, care s-o fi temut să nu renunţ în ultima clipă, aproape că mi-l smulsese din mâini, asigurându-mă că prefera să-l expedieze el însuşi.

Dacă aveau să ne selecteze candidatura – aşteptam răspunsul în fiecare zi – marea disertaţie urma să aibă loc peste o lună. De când pusese plicul în cutia de scrisori de la intrarea Academiei, Walter nu mai pleca de la fereastră.

– Doar n-o să te apuci acum să-l filezi pe factor?

– De ce nu? îmi răspunse, plin de nervi.

– Îţi aduc aminte, Walter, că eu o să vorbesc în public; nu fi aşa de egoist, lasă-mi măcar beneficiul stresului.

– Tu? Stresat? Tare aş vrea s-o văd şi pe-asta!

Zarurile fiind aruncate, serile petrecute în tovărăşia lui Walter se răriră. Fiecare îşi reluă îndeletnicirile, dar mărturisesc că-mi lipsea compania lui; îmi petreceam după-amiezele la Academie, omorându-mi timpul cu nişte lucrări şi aşteptând ca, la începutul şcolii, să mi se încredinţeze o clasă. La sfârşitul unei zile pline de plictis, când plouase neîncetat, îl luasem pe Walter în cartierul francez. Căutam o carte a unui eminent confrate din Hexagon, cunoscutul Jean-Pierre Luminet, iar lucrarea nu se găsea decât într-o încântătoare librărie de pe Bute Street.

Ieşind de la French Bookshop, Walter ţinuse morţiş să mergem la o braserie care, după opinia lui, servea cele mai bune stridii din Londra. Nu încercasem să mă opun, aşa că ne instalaserăm nu departe de masa la care stăteau două tinere atrăgătoare. Walter nu le dădu nicio atenţie, spre deosebire de mine.

– Nu fi aşa de vulgar, Adrian!

– Poftim?

– Crezi că nu te văd? Eşti aşa de discret, încât personalul a făcut până şi pariuri.

– Ce fel de pariuri?

– Că o să fii repezit de tinerele astea două, mazetă că eşti!

– N-am nici cea mai mică idee despre ce vorbeşti, Walter.

– Pe deasupra, eşti şi ipocrit! Ai iubit vreodată cu adevărat, Adrian?

– E o chestiune destul de intimă.

– Dar şi eu ţi-am încredinţat ţie câteva secrete. Prietenia nu se

clădeşte fără dovezi de încredere, iar confidenţele tocmai asta sunt.

Îi mărturisii lui Walter că eram îndrăgostit de o tânără cu care flirtasem într-o vară. Era mult de atunci; de-abia îmi terminasem studiile.

– Ce v-a despărţit?

– Chiar ea!

– De ce?

– Ei, Walter, la urma urmei, de ce te interesează?

– Vreau să te cunosc mai bine. Recunoaşte că suntem pe cale să întemeiem o frumoasă camaraderie. E important să ştiu lucrurile astea. N-o să vorbim la nesfârşit despre astrofizică şi, cu atât mai puţin, despre vremea de afară. Tu eşti ăla care m-a implorat să nu mai fiu aşa de englez, nu?

– Ce vrei să ştii?

– Ei bine, pentru început, cum o chema.

– Şi, după aia?

– De ce te-a lăsat?

– Îmi închipui că eram prea tineri.

– Aiureli! Aş fi putut băga mâna în foc că ai să-mi vii cu o scuză de-asta, de toată jalea.

– Ce ştii tu? Că doar n-oi fi fost acolo!

– Aş vrea să fii îndeajuns de onest încât să-mi spui adevăratul motiv pentru care te-ai despărţit de…

– Această tânără?

– Drăguţ nume!

– Drăguţă fată.

– Şi?

– Şi ce, Walter? îi ripostai pe un ton care nu mai încerca să-mi mascheze exasperarea.

– Ei bine, totul! Cum v-aţi întâlnit, cum v-aţi despărţit şi ce s-a întâmplat între aceste două momente.

– Tatăl ei era englez, iar mama franţuzoaică. Trăise întotdeauna la Paris, unde părinţii ei erau deja instalaţi când s-a născut sora ei mai mare. A urmat un divorţ, iar tatăl ei s-a întors în Anglia. Ea venise în vizită la el, profitând de un program de schimburi universitare, datorită căruia a făcut un trimestru la Royal Academy din Londra. Pe vremea aia, eram supraveghetor, ca să mai câştig ceva bani cu care să-mi finanţez teza.

– Un pedagog care cobzăreşte o studentă… nu te felicit.

– Ei bine, atunci nu-ţi mai povestesc nimic!

– Ba nu, glumeam, mor după povestea asta, spune mai departe!

– Prima oară, ne-am văzut în amfiteatrul unde dădea un examen, alături de alţi vreo sută de studenţi. Ea stătea la marginea rândului pe unde mă tot învârteam şi-i supravegheam, când am văzut-o că desface o fiţuică.

– Cum? Copia?

– Habar n-am. N-am putut citi deloc ce scria pe hârtiuţa aia.

– Nu i-ai confiscat-o?

– N-am avut vreme!

– Cum aşa?

– A văzut că o surprinsesem, m-a privit drept în ochi şi, fără nicio grabă, şi-a băgat-o în gură, a mestecat-o şi a înghiţit-o.

– Nu te cred!

– Rău faci. Nu ştiu ce mă apucase, aş fi putut să-i iau lucrarea şi s-o dau afară din sală, dar am început să râd şi a trebuit să ies eu din amfiteatru. Asta-i culmea, nu?

– Şi după aia?

– După aia, când mă întâlnea la bibliotecă sau pe culoar, mă privea ţintă şi făcea mişto de mine pe faţă. Într-o bună zi, am luat-o de braţ şi am tras-o departe de prietenii ei.

– Să nu-mi spui că aţi negociat tăcerea ta!

– Drept cine mă iei? Ea a fost aia care a negociat!

– Poftim?

– Când am luat-o la întrebări, mi-a spus textual că, dacă n-o invit la prânz, n-o să-mi spună niciodată de ce râde când mă vede. Aşa că am invitat-o la masă.

– Şi ce s-a întâmplat?

– După masă, a urmat o plimbare şi, la sfârşitul după-amiezii, a plecat brusc. N-am mai ştiut nimic de ea, dar, după o săptămână, în timp ce eram la bibliotecă şi lucram la teză, în faţa mea s-a aşezat o fată. Nu i-am dat nicio atenţie, până când zgomotul pe care îl scotea, mestecându-şi chewing-gum-ul, a început să mă deranjeze. Am ridicat ochii, vrând să-i cer acelei persoane să mestece mai în surdină: era ea, înghiţind a treia foaie de hârtie. Mi-am mărturisit surprinderea, nu credeam că aveam s-o mai văd! Mi-a răspuns că, dacă nu pricep că se află acolo pentru mine, pleacă imediat şi, de data asta, definitiv.

– Mor după fata asta! Şi, după aia, ce s-a mai întâmplat?

– Am petrecut seara şi o mare parte din vară împreună. O vară foarte frumoasă, trebuie s-o spun.

– Şi despărţirea?

– Walter, ce-ar fi dacă am păstra episodul ăsta pentru altă seară?

– E singura ta poveste de dragoste?

– Sigur că nu. A mai fost Tara, o olandeză, care îşi pregătea teza în astronomie, şi cu care am trăit aproape un an. Ne înţelegeam foarte bine, dar ea abia rupea câteva cuvinte pe englezeşte, iar olandeza mea lăsa foarte mult de dorit, aşa că aveam mari dificultăţi de comunicare. Apoi a fost Jane, o doctoriţă fermecătoare, scoţiană de viţă veche, obsedată de ideea oficializării relaţiei noastre. În ziua când m-a prezentat părinţilor ei, n-am avut încotro şi am pus capăt aventurii. Alta, Sarah Appleton, lucra într-o brutărie, avea nişte sâni de vis, coapse demne de Botticelli, dar un program de lucru imposibil. Ea se scula când eu mă culcam şi viceversa. Apoi, după doi ani, m-am însurat cu o colegă de serviciu, Elizabeth Atkins, dar treaba n-a mers deloc.

– Ai fost însurat?

– Da, şaisprezece zile! Ne-am despărţit la înapoierea din voiajul de nuntă.

– Aţi avut timp să vă daţi seama că nu eraţi făcuţi unul pentru altul!

– Dacă oamenii ar pleca în călătorie de nuntă înainte de celebrarea cununiei, te asigur că tribunalele ar fi scutite de multă hârţogăraie inutilă.

De data asta, îi luasem piuitul şi-l săturasem să mai scotocească prin trecutul meu sentimental. De altfel, n-avea mare lucru de aflat, cu excepţia faptului că viaţa mea profesională ajunsese pe primul loc, lăsând în urmă orice altceva, şi că, în ultimii cincisprezece ani, bătusem lumea în lung şi-n lat, fără să-mi fac cine ştie ce griji pentru un loc unde să mă aşez şi, cu atât mai puţin, pentru o relaţie adevărată. Poveştile de dragoste nu erau în centrul preocupărilor mele.

– Şi nu v-aţi mai văzut niciodată?

– Ba da, am mai întâlnit-o pe Elizabeth la vreo două-trei cocteiluri organizate de Academia de Ştiinţe. Fosta mea nevastă era însoţită de noul ei soţ. Ţi-am spus că noul ei soţ era, totodată, cel mai vechi şi mai bun prieten al meu?

– Nu, asta nu mi-ai spus. Dar eu nu vorbeam de ea, ci de tânăra ta studentă, prima de pe lista asta demnă de un Casanova.

– De ce ea?
– De-aia!
– Nu ne-am mai văzut niciodată.
– Adrian, dacă îmi mărturiseşti de ce te-a părăsit, plătesc eu nota!
I-am mai comandat o duzină de stridii chelnerului care trecea pe lângă masa noastră.
– La sfârşitul trimestrului de schimb universitar, s-a întors în Franţa, să-şi termine studiile. Depărtarea ofileşte deseori chiar şi cele mai frumoase legături. La o lună după ce plecase, s-a întors să-şi viziteze tatăl; după o călătorie de zece ore cu autocarul, feribotul şi, în cele din urmă, cu trenul, era sfârşită. Ultima duminică petrecută împreună n-a fost chiar idilică. Seara, când am condus-o la gară, mi-a mărturisit că era mai bine să ne oprim aici. În felul ăsta, păstram doar amintiri frumoase. Am citit în privirea ei că ar fi fost inutil să lupt, flacăra era deja stinsă. Se îndepărtase de mine, şi nu numai geografic. Asta-i, Walter; acum, ştii totul, şi chiar nu văd de ce zâmbeşti aşa prosteşte.
– De-aia, răspunse colegul meu.
– Eu îţi povestesc cum am fost lăsat cu ochii în soare şi tu faci caterincă „de-aia”?
– Nu, nu. Mi-ai spus o poveste încântătoare şi, dacă n-aş fi insistat, mi-ai fi jurat cu cerul şi pământul că toate astea fac parte din trecut, nu-i aşa?
– Evident! Nici măcar nu ştiu dacă aş mai fi în stare s-o recunosc. A fost acum cincisprezece ani, Walter, şi povestea în chestiune n-a durat decât două luni! Cum ar putea fi altfel?
– Sigur că da, Adrian, cum? Păi, atunci, răspunde-mi şi mie la o mică întrebare: cum de mi-ai povestit aventura asta oarecare, îngropată de cincisprezece ani, şi n-ai fost în stare să rosteşti măcar o dată numele fetei? De când ţi-am mărturisit chestia cu Miss Jenkins, mă simţeam, cum să-ţi spun, cam ca un caraghios; ei bine, acum, nu mă mai simt deloc aşa!
Vecinele noastre de masă plecaseră fără ca măcar să ne dăm seama. Îmi amintesc că, în seara aia, Walter şi cu mine am închis braseria şi că am băut amândoi atâta vin, încât n-am primit să-mi facă cinste, ci am plătit jumătate din consumaţie.
A doua zi, când am ajuns amândoi mahmuri la Academie, am aflat dintr-o scrisoare că proiectul nostru fusese primit.
Walter era atât de fleşcăit, încât nici măcar n-a putut scoate un strigăt de bucurie demn de acest nume.

Paris

Keira răsuci cheia cât putu de încet. La sfârşit, broasca făcea un zgomot îngrozitor. Închise cu tot atâtea precauţii uşa apartamentului şi păşi tiptil pe coridor. Strălucirea zorilor lumina deja micul birou al soră-sii. Pe o cupă, aştepta un plic ce-i purta numele, cu timbru din Anglia. Intrigată, îl dezlipi şi descoperi o scrisoare care o informa că, deşi fusese depus cu întârziere, dosarul ei de candidatură reţinuse atenţia comitetului de selecţie. Keira era aşteptată în ziua de 28 a lunii curente la Londra, pentru a-şi prezenta lucrarea în faţa marelui juriu al Fundaţiei Walsh.

– Ce-i cu chestia asta? murmură, punând scrisoarea la loc, în plic.

Jeanne apăru în cămaşă de noapte, cu părul ciufulit; se întinse, căscând.

– Ce face Max?

– Ar trebui să te culci din nou, Jeanne, e foarte devreme!

– Sau târziu, depinde. Aţi petrecut o seară plăcută?

– Nu, nu chiar.

– Atunci, de ce ai rămas la el peste noapte?

– Pentru că mi-era frig.

– A naibii iarnă, nu?

– Bine, gata, Jeanne, mă duc la culcare.

– Am un cadou pentru tine.

– Un cadou? întrebă Keira.

Şi Jeanne îi întinse soră-sii un plic.

– Ce e?

– Deschide-l, ai să vezi!

Keira găsi un bilet pentru Eurostar şi o cameră reţinută şi plătită cu anticipaţie, pentru două nopţi, la hotelul Regency Inn.

– Nu e unul de patru stele, dar am fost acolo cu Jérôme, şi este încântător.

– Şi cadoul ăsta are vreo legătură cu scrisoarea pe care am găsit-o la intrare?

– Da, într-un anume fel, dar ţi-am prelungit sejurul, ca să te poţi bucura puţin de Londra. Sub niciun motiv nu trebuie să ratezi Muzeul de Istorie Naturală, noua Tate Gallery e o minune, şi trebuie să te duci negreşit să-ţi iei brunch-ul la Amoul, pe Formosa Street. Cât mi-a plăcut locul ăsta! E aşa de drăguţ! Ah, şi prăjiturile alea, salatele alea; iar puiul cu lămâie…

– Jeanne, e şase dimineaţa, puiul cu lămâie, acum, la ora asta, nu prea cred…

– Ai de gând să-mi mulţumeşti la un moment dat, ori îţi bag biletul ăsta pe gât?

– Iar tu ai de gând să-mi spui ce-i cu scrisoarea asta şi ce urmăreşti, ori îţi dau eu să mănânci biletul?

– Fă-mi un ceai şi o tartină cu miere. Vin şi eu la bucătărie, în cinci minute. Executarea, e un ordin de la soră-ta mai mare, care se duce să se spele pe dinţi!

Keira luase scrisoarea de convocare de la Fundaţia Walsh şi o puse la vedere, în faţa cănii aburinde şi a pâinii prăjite.

– Este musai ca măcar una dintre noi să creadă în tine! bombănise Jeanne, intrând în bucătărie. Am făcut ceea ce ar fi trebuit să faci tu, dacă te-ai fi considerat mai merituoasă. Am cotrobăit pe internet şi am făcut o listă cu toate organizaţiile care finanţează lucrări de arheologie. Recunosc, nu sunt multe. Nici măcar la Bruxelles nu se ocupă cu aşa ceva. Mă rog, doar dacă n-ai chef cumva să-ţi pierzi doi ani din viaţă completând kilometri de formulare.

– Ai scris la Parlamentul European pentru surioara ta?

– Am scris în toată lumea! Şi, pe urmă, ieri a venit scrisoarea asta pentru tine. Nu ştiu dacă răspunsul e pozitiv sau negativ, dar, cel puţin, şi-au dat osteneala să-ţi răspundă.

– Jeanne!

– De acord, am deschis plicul şi, imediat, l-am închis la loc. Dar, după câtă osteneală mi-am dat, consider că asta mă privea puţin şi pe mine.

– Şi pe baza cărei documentaţii mi-a reţinut fundaţia asta candidatura?

– După cum te ştiu eu, or să te apuce toate pandaliile, dar mă doare drept în cot. Am trimis peste tot teza ta. O aveam în computer, de ce să nu profit de ocazie? La urma urmei, ai publicat-o, nu?

– Dacă înţeleg bine, ţi-ai atribuit identitatea mea, mi-ai trimis lucrarea unei întregi serii de organizaţii necunoscute şi…

– Şi îţi ofer speranţa de a te reîntoarce, într-o bună zi, în păcătoasa aia de vale Omo a ta! Te pomeneşti că, după toate astea, mă mai şi bombăni?!

Keira se ridică şi o luă pe Jeanne în braţe.

– Te ador, eşti regina pisălogelii, eşti mai încăpăţânată decât un catâr, dar eşti sora mea, pe care n-aş schimba-o cu alta,

pentru nimic în lume!

– Eşti sigură că ţi-e bine? întrebă Jeanne, uitându-se la Keira mai de aproape.

Keira se aşeză pe masa din bucătărie şi citi a treia oară convocarea.

– Trebuie să fac o prezentare orală a lucrării! Dar ce naiba o să le spun?

– Tocmai! Ai destul de puţină vreme ca să-ţi faci redactarea şi s-o înveţi pe dinafară. Va trebui să te adresezi membrilor juriului şi să-i priveşti drept în ochi. Dacă ai citi textul, nu i-ai convinge. Dar o să fii sclipitoare, ştiu eu.

Keira se ridică dintr-o săritură şi începu să se plimbe încoace şi încolo, prin bucătărie.

– Nu începe să ai trac. Dacă vrei, diseară, când mă întorc, o să fac eu pe juriul, iar tu ai să repeţi în faţa mea.

– Vino cu mine la Londra. Singură, n-o să reuşesc niciodată.

– Imposibil, am mult de lucru.

– Te implor, Jeanne, vino.

– Keira, n-am cu ce. Biletul de tren şi hotelul mi-au golit contul.

– N-ai de ce să-mi plăteşti tu călătoria. O să găsesc eu o posibilitate.

– Keira, eşti sora mea mai mică şi asta e suficient ca să doresc să-ţi dau o mână de ajutor. Nu discuta şi fă-mi doar plăcerea de a câştiga premiul ăla.

– Despre ce sumă e vorba?

– Două milioane de lire sterline.

– Cât reprezintă în euro? întrebă Keira, cu ochii cât cepele.

– Destul ca să plăteşti salariile unei echipe internaţionale complete, călătoriile fiecăruia, achiziţionarea precum şi transportul echipamentului la care visezi, pentru a întoarce pe dos tot pământul din valea Omo.

– N-am să câştig niciodată! E imposibil.

– Dormi câteva ore, fă un duş bun, când te scoli, şi pune-te imediat pe treabă! Gândeşte-te şi cum îi spui lui Max al tău că n-ai să te mai poţi vedea cu el o bună bucată de vreme. Nu te uita aşa la mine. N-am pus la cale toate astea ca să te îndepărtez de el. Deşi nu mă crezi, nu sunt chiar atât de machiavelică.

– Nici măcar nu mi-a trecut prin minte.

– Eh! Ba bine că nu! Acum, şterge-o.

În zilele următoare, Keira rămase închisă în apartamentul surorii sale, stând aproape tot timpul în faţa computerului, definitivându-şi teoriile şi sprijinindu-se, în demonstraţiile ei, pe articolele publicate de confraţi arheologi din lumea întreagă.

Aşa cum îi făgăduise, în fiecare seară, când se întorcea de la muzeu, Jeanne îşi asculta sora. Dacă discursul Keirei era neconvingător, dacă se bâlbâia sau dacă se aventura în explicaţii prea tehnice pentru gustul lui Jeanne, aceasta o punea să ia expunerea de la cap. Iar, în primele seri, disputele dintre cele două surori fuseseră cu duiumul.

Keira îşi învăţă foarte repede textul; mai rămânea să găsească tonul adecvat, care să captiveze auditoriul.

Dimineaţa, cum pleca Jeanne de acasă, Keira începea să repete, umblând în sus şi-n jos, prin salon. Portăreasa clădirii, care adusese într-o zi, spre prânz, o carte comandată de Keira, fu pusă şi ea la muncă. Instalată confortabil pe canapea, cu o ceaşcă de ceai în mână, doamna Hereira ascultă rezumatul complet al istoriei planetei noastre, de la era Precambriană până la perioada din Cretacic când apăruseră primele plante cu flori, o întreagă generaţie de insecte, noi specii de peşti, amoniţii, ca şi bureţii, precum şi o droaie de dinozauri care se hotărâseră, de acum, să evolueze pe întinderile uscatului. Doamna Hereira fu fericită să afle că în această epocă apăruseră, în oceane, primii rechini asemănători celor pe care îi vedem astăzi. Totuşi, nu acesta era lucrul cel mai fascinant, ci, mai degrabă, apariţia primelor mamifere care îşi dezvoltau progenitura în pungi placentare, aşa cum aveau să facă, mai târziu, şi fiinţele umane.

Doamna Hereira aţipise în toiul erei Terţiare, pe undeva, între Paleocen şi Eocen. Când îşi deschisese ochii din nou, întrebase, puţin jenată, dacă dormise mult. Keira o liniştise: moţăiala ei nu durase decât treizeci de milioane de ani! Iar seara, se ferise să-i povestească lui Jeanne despre vizita primită în cursul zilei, şi cu atât mai puţin despre reacţia primului său auditoriu.

Miercurea următoare, Jeanne îşi ceru scuze de la soră-sa: mergea la o cină de la care nu se putea eschiva. Keira era epuizată, iar ideea de a scăpa de o repetiţie o încânta. O imploră pe Jeanne să nu cumva să fie mâhnită şi-i promise că îşi va repeta textul ca şi cum ar fi fost şi ea de faţă. De îndată ce Keira îşi văzu sora urcând în taxi, îşi umplu o farfurie cu brânzeturi, sări pe canapeaua din salon şi deschise televizorul. Cerul Parisului se

înnegrise: se apropia o furtună. Keira se înfăşură într-un pled.

Primul trăsnet fu atât de violent, încât îi urmă o întrerupere generală a curentului. Keira căută pe întuneric o brichetă, dar fără niciun succes. Se ridică şi se duse la fereastră. Al doilea trăsnet lovi paratrăsnetul unui imobil aflat la câteva străzi. Tânăra arheologă dobândise pe teren o experienţă care o făcea să cunoască totul despre furtuni şi despre pericolele lor. Asta de acum era de o intensitate rară. Ar fi trebuit să plece de lângă geam; se dădu înapoi doar cu un pas şi puse mâna, maşinal, pe colier. Dacă pandantivul era făcut într-adevăr dintr-un aliaj metalic, aşa cum credea Ivory, era inutil să-l ispitească pe diavol, păstrându-l la gât. În timp ce-l scotea, un fulger sfâşie cerul. Un alt trăsnet lumină încăperea în care se afla Keira şi, deodată, pe perete, apărură milioane de puncte luminoase minuscule, proiectate de pandantivul pe care îl ţinea între degete. Surprinzătoarea imagine rămase imprimată câteva secunde, după care dispăru. Tremurând, Keira îngenunche să caute colierul, care îi scăpase pe jos, îl apucă de cordeluţă şi se ridică. Se uită la fereastră. Sticla era crăpată. Mai urmară câteva tunete, apoi furtuna se îndepărtă. În zare, pe cer, încă se mai vedeau luminile fulgerelor. Începu să cadă o ploaie grea.

Ghemuită pe canapea, Keira nu-şi putea regăsi calmul. Mâinile continuau să-i tremure. Degeaba încerca să se liniştească, spunându-şi că fusese victima unei iluzii optice, nu izbutea să-şi revină cu totul. Simţea cum o cuprinde o stare proastă. Curentul se restabili. Keira îşi privi cu atenţie pandantivul, îi mângâie suprafaţa: era călduţă. Îl apropie de un bec, dar, cu ochiul liber, nu se vedea nicio gaură cât de mică.

Se băgă sub pled şi încercă să înţeleagă straniul fenomen care se petrecuse. După o oră, auzi cheia răsucindu-se în broasca de la intrare. Se întorsese Jeanne.

– Nu dormi? Ai văzut furtuna? Ce nebunie! M-am udat la picioare. Mă duc să-mi fac un ceai de buruieni, vrei şi tu? De ce nu spui nimic? Eşti bine?

– Da, aşa cred, răspunse Keira.

– Să nu-mi spui că tu, marea arheologă, te temi de furtună!

– Bineînţeles că nu.

– Atunci, de ce eşti albă ca hârtia?

– Sunt doar obosită, aşteptam să vii, ca să mă duc la culcare.

Keira o sărută pe Jeanne şi se îndreptă spre dormitorul ei, dar soră-sa o chemă înapoi.

– Nu ştiu dacă trebuie să-ţi spun… La cina asta era şi Max.

– Nu, nu era nevoie să-mi spui, pe mâine, Jeanne.

Singură în camera ei, Keira se apropie de fereastră.

Dacă, în case, curentul se restabilise, străzile erau tot cufundate în întuneric. Norii se împrăştiaseră, bolta cerească părea mai sclipitoare ca niciodată. Keira căută Ursa Mare. Când era mică, tatăl ei o distra punând-o să găsească pe cer o stea sau o constelaţie. Casiopeea, Antares, Cefeu erau preferatele sale. Keira recunoscu forma Lebedei, a Lirei şi a lui Hercule. Şi, în timp ce privirea i se îndrepta spre coroana boreală, în căutarea Boarului, ochii i se holbară pentru a doua oară, în seara aceea.

– E imposibil, murmură, cu faţa lipită de geam.

Deschise iute fereastra, ieşi în balcon şi îşi întinse gâtul, ca şi cum cei câţiva centimetri ar fi putut s-o apropie mai mult de stele.

– Nu, nu poate fi asta, e de-a dreptul o nebunie! Ori eu sunt aia care înnebuneşte!

– În orice caz, dacă ai început să vorbeşti de una singură, eşti pe calea cea bună.

Keira tresări. Jeanne stătea chiar lângă ea; se sprijini cu cotul de balustradă şi îşi aprinse o ţigară.

– Acum, te-ai apucat de fumat?

– Câteodată. Îmi pare rău pentru adineauri, ar fi trebuit să-mi ţin gura. Dar, când l-am văzut făcând pe frumosul, m-am enervat de nu se poate. Mă asculţi?

– Da, da, răspunse, absentă, Keira.

– Atunci, povestea aia cu oamenii de Neanderthal, care erau cu toţii bisexuali, e adevărată?

– Posibil, răspunse Keira, privind în continuare stelele.

– Şi că se hrăneau în special cu lapte de dinozaur, dar că trebuiau să înveţe să-i mulgă?

– Probabil…

– Keira!

Keira tresări.

– Ce?

– N-ai ascultat niciun cuvânt din tot ce ţi-am spus. Ce te frământă?

– Nimic, te asigur. Hai în casă, e frig, răspunse tânăra arheologă, întorcându-se în cameră.

Cele două surori se culcară în patul mare al lui Jeanne.

– Ai vorbit serios cu privire la oamenii de Neanderthal? întrebă

Jeanne.

– Ce-i cu oamenii de Neanderthal?

– Nimic, las-o încurcată. Hai să dormim, răspunse Jeanne, întorcându-se.

– Atunci, nu te mai fâţâi întruna!

După un scurt moment de tăcere, Keira se răsuci în pat.

– Jeanne!

– Ce mai e?

– Îţi mulţumesc pentru tot ce faci.

– Spui asta ca să mă simt de două ori mai vinovată pentru chestia cu Max?

– Niţel.

A doua zi, cum ieşi Jeanne din casă, Keira se năpusti spre computer, dar, în această dimineaţă, căutările o îndepărtară de munca ei obişnuită. Începu să caute pe internet hărţi ale cerului. În timp ce lucra, fiecare literă pe care o bătea pe tastatură era afişată simultan pe ecranul unui computer aflat la sute de kilometri depărtare; fiecare informaţie pe care o consulta, fiecare site pe care îl vizita, totul se înregistra. La sfârşitul săptămânii, operatorul instalat într-un birou din Amsterdam listase un dosar întreg despre căutările efectuate de ea. Acesta reciti ultima pagină ieşită din imprimantă şi formă un număr de telefon.

– Domnule, cred că aţi dori să consultaţi raportul pe care tocmai l-am terminat.

– Cu ce subiect? întrebă interlocutorul său.

– Arheologa franceză.

– Vino imediat în biroul meu, spuse vocea, după care convorbirea luă sfârşit.

Londra

– Cum te simţi?

– Mai bine decât tine, Walter.

Eram în ajunul zilei atât de aşteptate. Marea prezentare orală avea loc la periferia de est a oraşului, iar Walter hotărâse să nu se încreadă în transportul comun şi, cu atât mai puţin, în vechiul meu automobil. În privinţa primului, îi puteam înţelege temerile. Din păcate, se întâmpla atât de des ca metrourile să rămână ţintuite pe şine, iar trenurile în gări, fără să ni se dea vreo

explicaţie, în afara cunoscutului refren despre vechimea utilajului, care tot rămânea în pană. De aceea, conform deciziei ferme şi indiscutabile a lui Walter, aveam să ne instalăm într-un hotel din Dock Lands. De acolo, era suficient să traversăm strada şi să ne prezentăm în faţa membrilor Fundaţiei. Ceremonia se desfăşura într-o sală de conferinţe de la unul din etajele superioare ale unui turn din Cabot Square, numărul 1.

Ca un făcut, ne aflam foarte aproape de Greenwich şi de celebrul său observator. Dar, de partea asta a Tamisei, cartierul construit pe marginea fluviului era o culme a modernităţii, cu imobile de sticlă şi oţel, care se întreceau în înălţime şi în care betonul cursese cu tonele. Pe la sfârşitul după-amiezii, reuşii să-mi conving prietenul să facem o plimbare spre Insula Câinilor; de acolo, păşirăm sub domul de sticlă de deasupra intrării în tunelul Greenwich. Astfel, la adâncimea de cincisprezece metri sub nivelul fluviului, traversam Tamisa pe jos, pentru a ieşi în dreptul siluetei calcinate a lui *Cutty Starck.* Vechiul cliper, ultimul supravieţuitor al flotei comerciale din secolul al nouăsprezecelea, arăta jalnic după incendiul care îl devastase cu câteva luni în urmă. În faţa noastră, se întindea parcul de la Muzeul Marinei, apoi somptuoasa casă a reginei şi, în vârful colinei, vechiul observator, unde îl condusei pe Walter.

– Asta a fost prima clădire din Anglia destinată anume să adăpostească instrumente ştiinţifice, îi spusei lui Walter.

Vedeam cât se poate de clar că avea mintea în altă parte; părea neliniştit, şi toate eforturile mele de a-i schimba gândurile s-au dovedit zadarnice. Însă era prea devreme ca să renunţ. Intrarăm sub cupolă, unde redescoperii, încântat, vechile aparate de astronomie, cu ajutorul cărora Flamsteed stabilise celebrele tabele ale stelelor, în secolul al nouăsprezecelea.

Ştiam că Walter era pasionat de tot ceea ce avea legătură cu timpul, aşa că avui grijă să-i arăt marea linie de oţel care brăzda podeaua din faţa lui.

– Iată linia de la care pleacă longitudinile, aşa cum a fost determinată în 1851 şi adoptată la o conferinţă internaţională din 1884. Şi, dacă aşteptăm până la căderea nopţii, vei vedea cum se înalţă spre cer o puternică rază laser verde. Este singurul element modern adăugat aici, după aproape două secole.

– Vasăzică asta era treaba cu fasciculul puternic pe care îl văd în fiecare seară deasupra oraşului! se minună Walter, care părea, în sfârşit, să fie interesat de conversaţia mea.

– Exact. Simbolizează meridianul de origine, chiar dacă, de atunci, oamenii de ştiinţă l-au deplasat cu vreo sută de metri. Dar, tot aici, începe şi timpul universal, ora douăsprezece de la Greenwich, care a fost folosită mult timp ca punct de referinţă în calcularea orei pentru orice punct de pe planetă. De fiecare dată când ne deplasăm cu cincisprezece grade spre vest, dăm înapoi cu o oră, iar când facem acelaşi lucru, înaintând spre est, o luăm înainte cu o oră. Exact din locul acesta pleacă toate fusurile orare.

– Adrian, toate chestiile astea sunt pasionante, dar, te rog, mâine seară nu te abate de la subiectul tău, mă imploră Walter.

Obosit, îmi abandonai explicaţiile şi-mi îndrumai prietenul spre parc. Vremea era blândă, iar aerul proaspăt avea să-i facă mult bine. Seara ne-o încheiarăm într-un pub din vecinătate. Walter nu-mi dădu voie să beau niciun strop de alcool; aveam senzaţia terifiantă că mă întorsesem pe vremea adolescenţei. La ora zece eram în camerele noastre. Walter avu până şi tupeul să mă sune pentru a-mi interzice să stau până târziu în faţa televizorului.

Paris

Keira îşi închisese valijoara pe care o lua cu ea. Jeanne o conducea la Gara de Nord; în acest scop, îşi luase o dimineaţă liberă.

Cele două surori ieşiră din apartament şi se urcară într-un autobuz.

– Îmi promiţi că mă suni ca să-mi spui că ai ajuns cu bine?

– Ei, Doamne! Jeanne, traversez doar canalul Mânecii, şi, pe urmă, nu te-am sunat niciodată, de nicăieri, ca să-ţi spun că am ajuns cu bine!

– Păi, de data asta, te rog s-o faci. Să-mi spui cum a decurs călătoria, dacă hotelul e agreabil, dacă îţi place camera ta, ce impresie ţi-a făcut oraşul…

– Vrei să-ţi povestesc şi despre cele două ore şi patruzeci de minute din tren? Aha, ai trac de o mie de ori mai rău decât mine, nu? Hai, mărturiseşte, eşti terorizată de ceea ce voi trăi în seara asta!

– Am impresia că eu mă prezint la marele examen oral. N-am închis un ochi toată noaptea!

– Îţi dai seama, probabil, că nu avem nicio şansă de a câştiga premiul!

– Nu începe cu atitudinea ta negativă, trebuie să ai încredere!

– Dacă zici tu! Ar trebuie să mai stau o zi în Anglia şi să mă duc să-l văd pe tata.

– E niţel cam departe până în Cornwall. Las' că o să mergem, într-o zi, amândouă.

– Dacă o să câştig, fac un ocol până la el şi-i spun că tu n-ai putut veni fiindcă ai prea mult de lucru.

– Zău dacă nu eşti o belea afurisită! ripostă Jeanne, dându-i un cot soră-sii.

Autobuzul încetini şi se opri în faţa gării. Keira îşi luă bagajul şi o sărută pe Jeanne.

– Îţi promit că te sun înainte de a intra în scenă.

Keira coborî pe trotuar şi aşteptă să se îndepărteze autobuzul: Jeanne îşi lipise obrazul de geam.

În acea dimineaţă, nu era prea multă lume la Gara de Nord. Ora de vârf trecuse de mult, iar la peroane erau trase puţine trenuri. Pasagerii care călătoreau în Anglia urcau cu scara rulantă spre postul de frontieră. Keira trecu prin filtrul vămii, apoi al pazei şi, cum se instală în vasta sală de aşteptare, se deschise şi poarta de îmbarcare.

Dormi tot drumul. Când se trezi, o voce anunţa în difuzoare că urmau să intre în gara Saint-Pancras.

Un taxi negru străbătu Londra şi o lăsă la hotel. Cucerită de oraş, acum ea îşi sprijinea tâmpla de geam.

Camera era întocmai cum i-o descrisese Jeanne: mică şi plină de farmec. Keira îşi lăsă valiza la picioarele patului, se uită să vadă ce oră arăta ceasul de pe noptieră şi hotărî că mai avea destul timp pentru o plimbare prin cartier.

Luând-o pe jos pe Old Brompton Road, ajunse în Bute Street, unde nu putu rezista tentaţiei reprezentate de vitrina librăriei franceze din cartier.

Se învârti câtăva vreme prin prăvălie şi, până la urmă, cumpără o carte despre Etiopia, pe care o descoperise cu surprindere într-un raft, apoi se instală pe terasa unei mici băcănii italieneşti de pe trotuarul de vizavi. Înviorată după o cafea bună, hotărî să se întoarcă la hotel. Marele examen oral începea la ora 18 fix, iar şoferul care o adusese de la gară o prevenise că, pentru a merge în Dock Lands, avea nevoie de o

oră în cap.

Ajunse în Cabot Square, numărul 1, cu treizeci de minute înainte. Câteva persoane intrau deja în holul turnului. Ţinuta lor impecabilă te lăsa să ghiceşti că toate mergeau în acelaşi loc. Doi bărbaţi în costume de culoare închisă se îndreptau spre intrare. Keira se încruntă: chipul unuia dintre ei i se părea cunoscut.

Soneria mobilului îi distrase atenţia. Îl căută prin fundul buzunarelor şi recunoscu numărul lui Jeanne afişat pe ecran.

– Îţi jur că te sunam, tocmai îţi formam numărul.

– Mincinoaso!

– Sunt în faţa clădirii şi, ca să-ţi spun drept, nu am decât o dorinţă: să-mi iau valea de aici. Examenele de admitere n-au fost niciodată preferatele mele.

– Cu tot timpul pe care l-am consacrat poveștii ăsteia, ai să-i dai de capăt întregii aventuri. Ai fost sclipitoare şi, în cel mai rău caz, ce-o să pățești dacă nu primeşti premiul? N-o să fie sfârşitul lumii!

– Ai dreptate, dar am trac, Jeanne, nu ştiu de ce, n-am mai păţit chestia asta de când…

– Nu mai căuta, n-ai avut trac în viaţa ta!

– Ai o voce ciudată.

– N-ar trebui să-ţi spun, mă rog, nu acum, dar mi-a fost spartă casa.

– Când? întrebă Keira, înnebunită.

– Azi-dimineaţă, în timp ce te conduceam la gară. Fii pe pace, n-a dispărut nimic, în fine, aşa cred. Doar că apartamentul e întors pe dos, iar doamna Hereira e şi mai şi.

– Nu sta singură în seara asta, vino la mine. Sări într-un tren!

– Nu, aştept lăcătuşul. Şi, pe urmă, n-au furat nimic; de ce ar risca să mai vină o dată?

– Poate pentru că au fost deranjaţi.

– Crede-mă, după halul în care au lăsat salonul şi dormitorul, au avut timp berechet, iar mie n-o să-mi ajungă o noapte întreagă ca să fac ordine în casă.

– Jeanne, îmi pare tare rău, spuse Keira, uitându-se la ceas, dar trebuie să te las. Te sun imediat ce…

– Închide imediat şi şterge-o, că ai să întârzii. Ai închis?

– Nu!

– Ce mai aştepţi? Şterge-o, când îţi spun!

Keira închise telefonul şi intră în holul clădirii. Un paznic o invită să ia unul dintre ascensoare. Fundaţia Walsh avea întrunirea la ultimul etaj. Era ora 18. Uşile cabinei se deschiseră; o recepţioneră o conduse pe Keira de-a lungul unui culoar lung. Sala, deja plină, era cu mult mai mare decât îşi închipuise.

Vreo sută de scaune formau un hemiciclu în jurul unei estrade mari. În primul rând, membrii juriului stăteau, fiecare, la câte o masă şi-l ascultau cu atenţie pe cel care îşi prezenta deja lucrarea, adresându-i-se prin microfon. Keira, a cărei inimă o luă la galop, zări un singur loc liber, în rândul al patrulea, şi îşi croi drum într-acolo. Un bărbat, primul care luase cuvântul, susţinea un proiect de cercetare în biogenetică. Expunerea lui dură cele cincisprezece minute reglementare şi fu primită cu un ropot de aplauze.

Al doilea candidat prezentă prototipul unui aparat pentru realizarea forajelor acvifere cu costul cel mai scăzut, precum şi un procedeu de purificare a apelor salmastre, pe baza energiei solare. Apa avea să devină aurul albastru al secolului douăzeci şi unu, miza cea mai preţioasă pentru om, a cărui supravieţuire va depinde de ea, în multe locuri de pe planetă. Lipsa apei potabile avea să genereze viitoarele războaie şi marile deplasări de populaţii. Până la urmă, expunerea fu mai mult politică decât tehnică.

Al treilea candidat ţinu un strălucit discurs despre energiile alternative. Puţin cam prea strălucit pentru gustul preşedintei Fundaţiei, care schimbă câteva cuvinte cu vecinul ei, în timp ce oratorul vorbea.

*

– În curând urmăm noi, îmi şopti Walter. Ai să fii epatant.

– N-avem nicio şansă.

– Dacă o să-i placi juriului aşa cum îi placi fetei ăsteia, treaba e făcută.

– Care fată?

– Care se benoclează la tine de când a intrat în sală. Acolo, insistă el, mişcând uşor din cap, rândul al patrulea, în stânga noastră. Aoleu, nu te întoarce acum, ageamiule!

De bună seamă că mă întorsesem, dar n-am văzut nicio femeie privindu-mă.

– Walter, pesemne că visezi, săracul de tine!

– Te sorbea din ochi. Dar, mulţumită legendarei tale discreţii, a intrat în cochilie ca un melc.

Mai aruncai o ocheadă, dar singurul lucru remarcabil din rândul al patrulea era un loc gol.

– O faci dinadins! spumegă Walter. În asemenea hal, încât te pot considera un caz disperat.

– Aoleu, Walter, te-ai prostit de tot!

Îmi auzii numele: venise rândul meu.

– Eu mă căzneam doar să-ţi schimb gândurile, să te scap de stres, ca să nu fii timorat; şi cred că am reuşit destul de bine. Hai; acum, tot ce-ţi cer este să fii perfect.

Îmi adunai însemnările şi mă ridicai. Walter se apropie de urechea mea.

– Cât despre fata aia, n-am născocit nimic. Baftă, prietene, încheie, bătându-mă, vesel, pe umăr.

Acest moment avea să-mi lase una dintre cele mai urâte amintiri din viaţa mea. Microfonul încetă să funcţioneze. Un tehnician urcă pe estradă, încercând să-l dreagă, dar fără niciun rezultat. Urma să fie adus alt microfon, însă trebuia găsită cheia de la o cabină tehnică. Eu voiam să termin cât mai repede şi hotărâi să mă lipsesc de el. Membrii juriului stăteau în primul rând şi, dacă vorbeam mai tare, aveau să mă audă. Walter îmi ghicea nerăbdarea şi îmi făcea semne largi, ca să-mi dea de înţeles că nu era o idee bună. M-am făcut că nu-i văd mutra rugătoare şi m-am pornit.

Expunerea mea fu laborioasă. Încercam să-i explic auditoriului că viitorul omenirii nu depinde numai de cunoştinţele despre planeta noastră şi despre oceanele ei, ci şi de aceea ce aflam despre spaţiu. După cum primii navigatori porniseră să facă înconjurul lumii, pe vremea când încă se credea că Pământul este plat, tot aşa trebuia să pornim şi noi la descoperirea galaxiilor îndepărtate. Cum să ne imaginăm viitorul, fără să ştim cum a început, într-o zi, totul? Două întrebări îl confruntă pe om cu limitele înţelegerii lui, două întrebări la care nu poate răspunde nici cel mai savant dintre noi: ce înseamnă infinitul mic sau infinitul mare şi care este momentul zero, momentul când a început totul? Şi oricine se prinde în jocul acestor două întrebări este incapabil să-şi imagineze chiar şi cea mai palidă ipoteză.

Când credea că Pământul e plat, omul nu putea concepe nimic despre lumea de dincolo de orizontul pe care îl zărea. Se temea de spaţiile largi, pentru că îi era frică să nu dispară în neant. Dar, când s-a hotărât să înainteze către orizont, acesta se

trăgea înapoi, astfel încât, pe măsură ce omul avansa, înţelegea şi cât era de întinsă lumea din care face parte.

Venise rândul nostru să explorăm Universul, să interpretăm multitudinea de informaţii care ne parvin de dincolo de galaxiile pe care le cunoaştem, din spaţiile şi din timpurile cele mai îndepărtate. În câteva luni, americanii urmau să lanseze cel mai puternic telescop spaţial care a existat vreodată. Acesta poate că ne va permite să vedem, să auzim şi să înţelegem cum s-a format Universul şi dacă viaţa a apărut şi pe alte planete asemănătoare cu a noastră. Trebuia să participăm la această aventură.

Cred că Walter avea dreptate: din rândul al patrulea, o tânără mă privea ciudat. Chipul ei îmi spunea ceva. Măcar exista o persoană în sală, care părea captivată de discursul meu. Dar nu-mi ardea acum să fac pe seducătorul, aşa că, după această scurtă ezitare, îmi încheiai expunerea.

Din străfundurile Universului, lumina primei zile călătoreşte, se îndreaptă spre noi. Vom şti oare s-o captăm, s-o interpretăm, vom şti oare, în sfârşit, cum a început totul?

Tăcerea era mormântală. Nimeni nu se clintea. Înduram chinul omului de zăpadă care se topeşte încet la soare. Eu eram acel om de zăpadă, până când Walter începu să aplaude. Tocmai îmi adunam însemnările, când preşedinta juriului se ridică şi aplaudă, la rândul ei; membrii comitetului o imitară, urmaţi de întreaga sală. Le mulţumii tuturora şi plecai de pe estradă.

Walter mă primi cu o lungă îmbrăţişare.

– Ai fost…

– Jalnic sau îngrozitor? Alege singur. Te-am avertizat, n-aveam nicio şansă.

– Ia mai taci din gură! Dacă nu m-ai fi întrerupt, ţi-aş fi spus că ai fost pasionant. Auditoriul încremenise. În sală, nu s-a auzit nici măcar o tuse!

– Normal, muriseră după primele cinci minute!

Când mă aşezai la loc, o văzui pe tânăra din rândul al patrulea, ridicându-se şi urcând pe estradă. Uite de ce se holba la mine: eram în competiţie, iar ea observase tot ce trebuia să nu facă.

Microfonul nu funcţiona nici acum, dar vocea ei limpede ajungea până în fundul sălii. Îşi ridică fruntea; privirea îi rătăcea

pe undeva, parcă spre o ţară îndepărtată. Ne vorbi despre Africa, un pământ ocru, pe care mâinile ei îl scormoneau fără odihnă. Ne spuse că omul nu va fi niciodată liber să meargă unde doreşte, atâta vreme cât nu va afla de unde vine. Proiectul ei era, întru câtva, cel mai ambiţios dintre toate; aici nu era vorba nici de ştiinţă, nici de tehnologii de vârf, ci de împlinirea unui vis: al său.

„Cine au fost părinţii noştri?” fură primele ei cuvinte. Şi când te gândeşti că eu visam să aflu unde începeau zorii!

Captivase sala încă de la începutul expunerii. Expunere nu era însă cel mai potrivit termen: ea ne spunea o poveste. Walter fusese cucerit, aşa cum erau şi membrii juriului şi fiecare dintre cei din sală. Ne vorbi despre valea Omo; eu n-aş fi fost în stare să descriu munţii din Atacama aşa de frumos cum ne zugrăvea ea malurile fluviului etiopian. Când şi când, aproape că auzeam clipocitul apei, simţeam suflarea vântului care ducea cu el praful, văpaia soarelui. Pe durata acestei povestiri, mai că mi-aş fi părăsit meseria, ca s-o îmbrăţişez pe a ei, ca să fac parte din echipa sa şi să scormonesc solul arid alături de ea. Tânăra scoase din buzunar un obiect ciudat, pe care şi-l puse cu delicateţe în palmă, şi îşi întinse braţul spre sală, ca să-l poată vedea fiecare.

– Este un fragment dintr-un craniu. L-am găsit la cincisprezece metri sub pământ, în fundul unei grote. Este un minuscul fragment de umanitate. Dacă aş putea săpa mai adânc, mai departe, mai mult timp, poate că m-aş putea întoarce în faţa dumneavoastră ca să vă spun, în sfârşit, care a fost primul om.

Sala nu avu nevoie de încurajările lui Walter pentru a o răsplăti pe tânăra femeie cu ovaţii, la sfârşitul expunerii sale.

Mai rămăseseră zece candidaţi, dar n-aş fi vrut să fiu unul dintre cei care aveau să se prezinte după ea.

La ora 21:30 juriul se retrase pentru a delibera. Sala se golea, iar calmul lui Walter mă descumpănea. Bănuiam că abandonase orice speranţă în ceea ce ne priveşte.

– De data asta, cred că merităm o bere bună, îmi spune, luându-mă de braţ.

Dar stomacul meu era prea strâns pentru aşa ceva; până la urmă, mă prinsesem în joc şi aşteptam să treacă minutele, incapabil să mă relaxez.

– Adrian, unde-ţi sunt lecţiile alea frumoase despre relativitatea timpului? Ora care urmează o să ni se pară al naibii

de lungă. Hai, vino să luăm aer şi să ne ocupăm mintea cu altceva!

În mica piaţă îngheţată, câţiva candidaţi, la fel de neliniştiţi ca şi noi, mai trăgeau câte un fum, sărind pe loc ca să se încălzească. Nici urmă de tânăra din rândul al patrulea; parcă se volatilizase.

Walter avea dreptate, timpul se oprise, iar aşteptarea mi s-a părut că durează o eternitate. Aşezat la o masă de la barul hotelului Marriott, mă uitam întruna la ceas. În sfârşit, veni şi momentul să ne întoarcem în sală, unde juriul avea să-şi anunţe hotărârea.

Necunoscuta din rândul al patrulea îşi reluase locul; nu-mi adresă nici cea mai mică privire. Preşedinta Fundaţiei intră urmată de membrii juriului. Urcă pe estradă şi-i felicită pe toţi candidaţii pentru calitatea lucrărilor lor. Deliberarea fusese dificilă, afirmă ea, şi, de aceea, se văzuseră obligaţi să voteze în mai multe tururi. O menţiune specială primea proiectul de epurare a apei, dar recompensa îi revenea primului orator, care avea să-şi finanţeze, astfel, cercetările în biogenetică. Walter încasă lovitura fără să clipească. Mă bătu pe umăr şi mă asigură cu multă bunăvoinţă că n-aveam ce să ne reproşăm, făcusem tot ce putusem mai bine. Preşedinta întrerupse aplauzele.

Aşa cum anunţase, juriul avusese multe dificultăţi pentru a lua o hotărâre. În mod excepţional, premiul din anul acela avea să fie împărţit între doi candidaţi, mai exact între un candidat şi o candidată.

Necunoscuta din rândul al patrulea fusese singura femeie care se prezentase în faţa Fundaţiei. Ea se ridică, ezitând, în timp ce preşedinta îi zâmbea. În zgomotul aplauzelor, nu-i auzii numele.

Asistarăm la câteva îmbrăţişări pe scenă, iar participanţii, ca şi cei care îi însoţeau, începură să se ridice şi să iasă.

– Ai să-mi faci totuşi cadou cizmele alea, ca să mă bălăcesc în birou? mă întrebă Walter.

– Făgăduiala e făgăduială. Îmi pare nespus de rău că te-am dezamăgit.

– Dosarul nostru a avut deja meritul de a fi fost selectat… Nu numai că meritai premiul ăsta, dar trebuie să-ţi spun că am fost foarte mândru să te însoţesc în această aventură, de-a lungul ultimelor săptămâni.

Ne întrerupse preşedinta juriului, care îmi întindea mâna.

– Julia Walsh. Sunt încântată să vă cunosc. Lângă ea, stătea un vlăjgan înalt şi solid. Accentul acestuia nu-ţi lăsa niciun dubiu în privinţa originii sale germane.

– Proiectul dumneavoastră e pasionant, continuă moştenitoarea Fundaţiei Walsh, a fost preferatul meu. Decizia s-a luat cu o diferenţă de un vot. Aş fi vrut atât de mult să câştigaţi acest premiu! Prezentaţi-vă anul viitor, componenţa juriului va fi alta, sunt sigură că toate şansele le veţi avea dumneavoastră. Lumina primei zile o să vă mai aştepte un an. Nu-i aşa?

Mă salută cu politeţe şi plecă imediat, însoţită de prietenul ei, un oarecare Thomas.

– Ei bine, vezi? exclamă Walter. Chiar că nu avem ce regreta!

Nu-i răspunsei. Walter îşi trase, cu violenţă, un pumn în palma cealaltă.

– De ce a venit să ne spună chestia asta? mormăi el. „Cu diferenţă de un vot!” E insuportabil! Aş fi preferat de mii de ori să ne anunţe că ieşisem cu totul din cursă, nu cu o diferenţă de un vot! Îţi dai seama de cruzimea situaţiei? Următorii ani de viaţă mi-i voi petrece lucrând într-o baltă, pentru o diferenţă de un vot! Tare aş vrea să ştiu care e ăla care a răsturnat votarea, ca să-l strâng de gât.

Walter era furios, iar eu nu ştiam cum să-l potolesc. Se congestionase şi începuse să gâfâie.

– Walter, trebuie să te linişteşti, o să ţi se facă rău.

– Cum îi poţi spune cuiva că soarta i-a fost hotărâtă cu o diferenţă de un vot? Pentru ei, ăsta e doar un joc? Cum pot îndrăzni să spună aşa ceva? urlă el.

– Cred că ea a vrut doar să ne încurajeze şi să ne îndemne să ne încercăm norocul încă o dată.

– Peste un an? Bună treabă! Adrian, eu mă întorc acasă, iartă-mă că te părăsesc aşa, dar, în seara asta, n-o să te poţi înţelege cu mine. Ne vedem mâine, la Academie; dacă-mi trece mahmureala până atunci.

Walter se întoarse şi o luă la picior. Mă pomenii singur în toată sala; nu-mi mai rămânea decât să mă îndrept spre ieşire.

Auzii clopoţelul ascensorului din capătul culoarului şi-mi zorii paşii ca să intru în cabină până nu se închid uşile. Înăuntru, laureata îmi adresă cea mai frumoasă privire a ei.

Îşi ţinea dosarul sub braţ. Mă aşteptam să-i citesc pe chip fericirea victoriei. Ea se mulţumi să mă privească, cu un zâmbet uşor pe buze. În minte, îmi răsuna vocea lui Walter, care, dacă ar

fi fost aici, mi-ar fi spus, indiferent de modul în care m-aş fi prezentat: „Ageamiule”!

– Felicitările mele! bolborosii încurcat.

Tânăra femeie nu-mi răspunse.

– Chiar atât de mult m-am schimbat? spuse, în cele din urmă.

Şi, cum nu găseam niciun răspuns potrivit, îşi deschise dosarul, smulse o foaie, o băgă în gură şi începu s-o mestece, liniştită.

Deodată, îmi redeşteptă amintirea sălii de examene şi, odată cu ea, mii de alte amintiri din acea vară incredibilă, de acum cincisprezece ani.

Tânăra femeie scuipă cocoloşul de hârtie în mână şi oftă.

– Gata? Mă recunoşti, în sfârşit?

Uşile liftului se deschiseră în hol. Eu rămăsesem nemişcat, cu braţele atârnând. Cabina plecă din nou, spre ultimul etaj.

– Ţi-a trebuit ceva timp. Speram să te fi marcat puţin mai mult. Ori am îmbătrânit.

– Nu, bineînţeles că nu, dar culoarea părului…

– Aveam douăzeci de ani, pe vremea aia mi-o schimbam destul de des. Acum, mi-a trecut. Tu nu te-ai schimbat; poate ţi-au apărut câteva riduri, dar ai aceeaşi privire pierdută în gol.

– E atât de neaşteptat să te regăsesc aici… după toţi anii ăştia.

– Recunosc că, într-un lift, nu e ceva banal. Mai facem o călătorie dus-întors pe la toate etajele sau mă duci la cină?

Şi, fără să aştepte răspunsul, Keira îşi lăsă dosarul să cadă, mi se aruncă în braţe şi mă sărută. Sărutul avea gustul de hârtie mozolită; era exact un adevărat sărut de hârtie, hârtie pe care visasem cândva că o să scriu despre sentimentele mele pentru ea. Există uneori un prim sărut care ne dă viaţa peste cap. Chiar dacă refuzăm să mărturisim, aşa este. Acest prim sărut ne ia, pe nepregătite, în stăpânire. Uneori, asta se întâmplă la al doilea sărut, chiar dacă vine la cincisprezece ani după primul.

De fiecare dată când uşile se deschideau în hol, unul dintre noi apăsa pe buton, după care îl îmbrăţişa şi mai strâns pe celălalt. La al şaselea tur, paznicul turnului ne aştepta cu braţele încrucişate. Liftul lui nu era cameră de hotel, altfel n-ar fi avut înăuntru cameră de urmărire; eram rugaţi să părăsim clădirea. O trăsei pe Keira de mână şi ne pomenirăm în piaţa pustie, amândoi dezorientaţi.

– Îmi pare nespus de rău, nu m-am gândit… trebuie să fie beţia victoriei.

– Iar, la mine, cea a înfrângerii, îi răspunsei.

– Îmi pare rău, Adrian, sunt aşa de stângace.

– Ei bine, dacă Walter ar fi aici, ne-ar găsi măcar o trăsătură comună. N-ai vrea să mai încerci o dată?

– Ce?

– Stângăcia mea, victoria ta, înfrângerea mea, te las să alegi.

Keira îmi atinse buzele cu un sărut, apoi mă imploră să plecăm din locul ăla sinistru, în care ne aflam.

– Vino, hai să mergem puţin pe jos, îi spusei; de partea cealaltă a Tamisei e un parc minunat…

– În parcul ăla al tău sunt boi?

– Cred că nu. De ce?

– Pentru că mi-e aşa de foame, încât aş mânca unul întreg. De azi-dimineaţă, n-am înghiţit nimic, du-mă într-un pub unde se mai serveşte ceva de mâncare.

Îmi amintii de un restaurant unde mergeam noi cândva; nu ştiam dacă mai există, totuşi îi dădui şoferului adresa.

În timp ce maşina ne ducea de-a lungul Tamisei, Keira mă luă de mână. Nu mai simţisem de mult un gest de tandreţe. În clipa aceea, îmi uitai cu desăvârşire eşecul. Uitai de distanţa de nestrăbătut care, din seara asta, se întindea între Londra, unde aveam să trăiesc de acum, şi platoul Atacama, unde îmi rămăseseră visele.

Amsterdam

Bărbatul care coborî din tramvai şi o luă pe jos de-a lungul canalului Singel avea înfăţişarea anonimă a oricărui individ ce se întorcea de la birou. Exceptând ora târzie, exceptând lănţugul care îi lega sacoşa de încheietura mâinii, exceptând pistolul atârnat în holsterul de sub veston. Ajuns în piaţa Magna, se opri la stop, ca să se asigure că nu-l urmărea nimeni. Când semaforul deveni verde, bărbatul o porni pe carosabil. Fără să-i pese de claxoane, se strecură între un autobuz şi o camionetă, sili două berline să se oprească brusc şi evită la ţanc un motociclist care-l făcu albie de porci. Pe trotuarul din faţă, îşi iuţi paşii până în piaţa Dam, traversă esplanada şi se strecură, pe uşa laterală, în Biserica Nouă. Maiestuoasa clădire purta un nume ciudat pentru

un edificiu care data din secolul al cincisprezecelea. Bărbatul nu-şi pierdu vremea să admire somptuoasa navă, ci îşi continuă drumul până în transept, lăsă în urmă mormântul amiralului de Ruyter, îl ocoli pe al comandorului Jan Van Galen şi se îndreptă spre absidiolă. Scoase o cheie din buzunar, descuie o uşiţă din fundul capelei şi coborî pe o scară ascunsă.

După cincizeci de trepte, o luă pe culoarul lung ce se deschidea în faţa lui. Cel ce ştie cum să pătrundă în subteranele de sub Piaţa Mare poate ajunge, astfel, de la Biserica Nouă, la palatul Dam. Bărbatul se grăbi; subterana strâmtă îi crea un sentiment apăsător, de fiecare dată când trebuia să treacă pe acolo, iar ecoul propriilor paşi nu făcea decât să-i sporească acea stare neplăcută. Cu cât înainta, cu atât scădea lumina; doar extremităţile coridorului erau luminate, şi asta cu destulă zgârcenie. Bărbatul simţi că mocasinii i se umpluseră cu apa murdară care băltea pe jos. Pe la mijlocul pasajului, se trezi cu totul în beznă. În acel loc, ştia că trebuie să facă cincizeci de paşi în linie dreaptă, concavitatea canalului central servindu-i drept ghid în întunecime.

Parcurse, în sfârşit, distanţa; în faţa lui, apăru altă scară. Treptele erau lunecoase şi trebui să se agate de funia de cânepă prinsă de-a lungul zidului. În capul scării, bărbatul se pomeni în faţa unei uşi de lemn, ferecată cu bare grele din fier forjat. Două mânere rotunde se suprapuneau; pentru a deschide uşa, trebuia acţionat un mecanism vechi de trei veacuri. Bărbatul răsuci mânerul de sus cu nouăzeci de grade la dreapta, îl întoarse pe cel de jos cu nouăzeci de grade la stânga, apoi le trase pe amândouă spre el. Se auzi un declic, uşa era deblocată. Bărbatul intră, în sfârşit, într-o antecameră de la parterul palatului Dam. Clădirea, născută din imaginaţia lui Jacob Van Campen, fusese înălţată la mijlocul secolului al şaptesprezecelea. Pe vremea aceea, în ea funcţiona primăria oraşului. Locuitorii Amsterdamului nu se sfiau s-o considere drept cea de-a opta minune a lumii. Sala mare a palatului este dominată de o statuie a lui Atlas; pe pardoseală, trei hărţi gigantice, de marmură, reprezintă, prima – o emisferă occidentală, a doua – o emisferă orientală, iar a treia – o hartă a stelelor.

Jan Vackeers avea să-şi sărbătorească în curând cei şaptezeci

şi trei de ani, dar arăta cu zece mai puţin. El intră în Burgerzaal[8], călcă peste Calea Lactee, păşi peste Oceania, traversă Oceanul Atlantic dintr-un singur pas şi îşi continuă drumul spre antecamera unde era aşteptat.

– Care sunt noutăţile? întrebă în timp ce intra.

– Surprinzătoare, domnule. Franţuzoaica noastră beneficiază de dublă cetăţenie. Taică-său era englez, un botanist care şi-a petrecut o mare parte din viaţă în Franţa. Întors pe pământul natal al Cornwall-ului, imediat după divorţ, a murit în urma unui stop cardiac, în 1997. Certificatul de deces şi autorizaţia de înhumare figurează în dosar.

– Şi mama?

– Decedată, de asemenea. Era cadru didactic; preda ştiinţele umane la facultatea din Aix-en-Provence. A murit, în 2002, într-un accident de maşină. Tembelul care a lovit-o avea în sânge 1,6 grame de alcool.

– Scuteşte-mă de amănuntele sordide! îi ceru Jan Vackeers.

– O soră, mai mare decât ea cu doi ani, lucrează la un muzeu parizian.

– Funcţionară a guvernului francez?

– Oarecum.

– Va trebui să ţinem cont de asta. Revino la această tânără arheologă, te rog.

– S-a dus la Londra, ca să se prezinte în faţa juriului de la Fundaţia Walsh.

– Şi, după cum am dorit, a câştigat premiul, nu-i aşa?

– Nu chiar, domnule, acel membru din juriu care lucrează pentru noi a făcut tot ce-a putut, însă preşedinta nu s-a lăsat influenţată. Protejata dumneavoastră îşi împarte premiul cu un alt candidat.

– Şi o să-i ajungă banii ca să plece iar în Etiopia?

– Un milion de lire sterline e o sumă care ar trebui să-i ajungă din belşug pentru a-şi continua cercetările.

– Perfect. Mai ai ceva să-mi spui?

– În cursul ceremoniei, tânăra dumneavoastră arheologă a făcut cunoştinţă cu un bărbat. Şi-au continuat seara într-un mic restaurant şi, la ora asta, ei…

– Cred că asta nu ne priveşte, îl întrerupse Vackeers. Doar dacă nu vii mâine să mă anunţi că ea a renunţat la proiectele de

[8] Burgerzaal – numele sălii mari a palatului Dam.

călătorie fiindcă s-au îndrăgostit unul de celălalt, la prima vedere. Ce face ea noaptea nu ne interesează.

– Domnule, chestiunea este că noi ne-am interesat imediat de el; bărbatul în cauză este un astrofizician care depinde de Academia Britanică de Ştiinţe.

Vackeers se duse la fereastră şi privi în jos spre piaţă. O găsi şi mai frumoasă noaptea, decât în timpul zilei. Amsterdamul era oraşul lui şi îl iubea cum nu iubea niciun alt oraş din lume. Îi cunoştea fiecare străduţă, fiecare canal, fiecare clădire.

– Nu mă prea încântă un neprevăzut de genul acesta, spuse el. Astrofizician, zici?

– Dar nimic nu ne face să presupunem că ea l-ar fi pus la curent cu ceea ce ne interesează pe noi.

– Da, dar e o eventualitate pe care n-o putem lăsa deoparte. Îmi închipui că ar fi de preferat să ne interesăm şi de acest om de ştiinţă.

– O să fie greu să-l supraveghem fără să le atragem atenţia amicilor noştri englezi. Aşa cum vă spuneam, este membru al Academiei de Ştiinţe a Majestăţii sale.

– Fă tot ce poţi, dar nu risca. În niciun caz nu vrem să le atragem atenţia celor de acolo. Mai ai de comunicat şi alte informaţii?

– Totul se găseşte în dosarul pe care mi l-aţi cerut.

Bărbatul îşi deschise sacul şi îi remise un plic mare, din hârtie kraft, interlocutorului său.

Vackeers îl desfăcu. Conţinea fotografii ale Keirei, făcute la Paris, în faţa casei lui Jeanne, în grădina Tuileries, unele luate chiar pe furiş, când era la cumpărături pe strada Lions-Saint-Paul; în sfârşit, o serie care o înfăţişa la sosirea în gara Saint-Pancras, apoi pe terasa unei băcănii italieneşti de pe Bute Street şi, în cele din urmă, într-un restaurant din Primrose Hill, unde cina în compania lui Adrian (poză făcută prin vitrină).

– Sunt ultimele fotografii care ne-au parvenit, înainte să plec din post.

Vackeers parcurse la iuţeală primele rânduri ale raportului şi închise dosarul.

– Poţi pleca, mulţumesc, ne vedem mâine.

Bărbatul îl salută pe Vackeers şi părăsi antecamera palatului. De îndată ce plecă, se deschise o uşă şi în încăpere intră alt bărbat, care îi zâmbi lui Vackeers.

– Această întâlnire întâmplătoare cu astrofizicianul poate că e

în avantajul nostru, spuse el, apropiindu-se.

– Credeam că ţii ca toate astea să rămână în cea mai deplină confidenţialitate. Doi pioni pe care nu-i putem controla înseamnă cam mult pentru o singură tablă de şah!

– Tot ce doresc mai mult e s-o văd punându-se pe treabă, fără să bănuiască micul ajutor pe care i-l dăm.

– Ivory, eşti conştient că, dacă ar bănui cineva ceea ce facem, pentru noi consecinţele ar fi…

– Delicate. Acesta e cuvântul pe care îl căutai?

– Nu, era să spun, mai degrabă, dezastruoase.

– Jan, suntem doi care credem în acelaşi lucru, şi asta de ani de zile. Imaginează-ţi consecinţele, dacă am avea dreptate!

– Ştiu, ştiu, Ivory, de-aia risc atâta, la vârsta mea.

– Recunoaşte că te şi amuză puţin; la urma urmei, n-am fi sperat niciodată să redevenim activi. Iar ideea de a trage sforile nu-ţi displace deloc; de altfel, nici mie.

– Să admitem, oftă Vackeers, aşezându-se la biroul mare, de acaju. Care e următoarea mişcare pe care o ai în vedere?

– Să lăsăm lucrurile să-şi urmeze cursul; dacă ea reuşeşte să trezească interesul astrofizicianului, atunci e mai tare decât îmi imaginam.

– Cât timp crezi că avem până să devină conştienţi cei de la Londra, Madrid, Berlin sau Pekin de partida care se încinge?

– Oh, vor înţelege la iuţeală ce joc începe. Americanii s-au manifestat deja. Apartamentul în care stă sora arheologei a fost vizitat în dimineaţa asta.

– Ce imbecili!

– E felul lor de a-şi trimite mesajul.

– Nouă?

– Mie. Sunt furioşi că am lăsat să ne scape obiectul şi sunt şi mai turbaţi pentru că am avut tupeul să-l trimit la analiză chiar pe teritoriul lor.

– A fost cam mare cutezanţa ta, dar, te rog, Ivory, nu e cazul să-i provocăm. Nu ştim încotro ne îndreptăm, nu-ţi lăsa resentimentele faţă de cei care te-au îndepărtat să-ţi influenţeze judecata. Sunt alături de tine în aventura asta, dar nu ne face să riscăm inutil.

– E aproape miezul nopţii, cred că a venit vremea să ne spunem la revedere, Jan. Hai să ne întâlnim tot aici, peste trei zile, la aceeaşi oră. Vom vedea cum au evoluat lucrurile şi vom stabili ce avem de făcut.

Cei doi prieteni se despărţiră. Vackeers ieşi primul din antecameră. Traversă marea sală şi coborî în subsolul clădirii.

Adâncurile palatului Dam sunt un adevărat labirint. Treisprezece mii şase sute cincizeci şi nouă de stâlpi de lemn susţin edificiul. Vackeers se fofila prin această stranie pădure de grinzi, pentru a ieşi, după zece minute, pe o uşiţă ce dădea în curtea unei case burgheze, la trei sute de metri de acolo. Ivory, care plecă la cinci minute după el, o luă pe alt drum.

Londra

Restaurantul nu mai exista decât în amintirile mele, dar găsisem un altul, plin de farmec, care îi semăna, iar Keira jură că recunoaşte locul unde o duceam altădată. În timpul mesei, încercă să-mi povestească ce se întâmplase în existenţa ei, de când ne despărţisem. Dar cum să povesteşti cincisprezece ani de viaţă în câteva ore? Memoria e pe cât de leneşă, pe atât de ipocrită; nu reţine decât amintirile cele mai frumoase şi cele mai urâte, timpii tari, nu măsura cotidianului, pe care o şterge. Ascultând-o pe Keira, regăseam tot mai mult acel glas limpede care mă cucerise, acea privire vie, în care mă cufundam în unele seri, acel zâmbet care aproape că mă făcuse să renunţ la proiectele mele; şi totuşi, mi-era greu să-mi amintesc de momentul când plecase să trăiască în Franţa.

Keira ştiuse dintotdeauna ce voia să facă; după ce îşi terminase studiile, se dusese mai întâi în Somalia, ca simplă stagiară. Apoi, petrecuse doi ani în Venezuela, unde lucrase sub ordinele unui mare specialist în arheologie, al cărui comportament autoritar era vecin cu despotismul. Odată, după ce o repezise, ea îi spusese verde în faţă tot ce credea despre el şi demisionase. Doi ani avusese îndatoriri mărunte pe la diverse lucrări arheologice din Franţa, apoi şantierul unei căi ferate de mare viteză scosese la lumină un important sit paleontologic. Traseul TGV-ului fusese deviat, iar Keira fusese cooptată în echipa care lucra pe acest şantier, primind, pe măsură ce treceau lunile, din ce în ce mai multe responsabilităţi. Remarcată pentru calitatea muncii ei, obţinuse o bursă şi plecase în Etiopia, pe malurile fluviului Omo. Acolo, lucrase mai întâi ca adjunct al directorului de cercetare; când acesta se îmbolnăvise, ea

preluase conducerea lucrărilor şi deplasase situl cu cincizeci de kilometri mai departe.

Când vorbea despre sejurul din Africa, simţeam cât de fericită fusese în acel loc. Făcui prostia de-a o întreba de ce se întorsese. Chipul i se întunecă şi îmi povesti tristul episod al furtunii care îi ruinase eforturile şi-i distrusese toată munca, dar fără de care probabil că n-aş mai revăzut-o niciodată. N-am avut îndrăzneala să-i spun cât de mult binecuvântam acest dezastru meteorologic.

Când Keira mă întrebă ce realizasem în viaţă, îmi fu imposibil să-i spun. Îi descrisei cât putui de bine peisajele chiliene, încercând să pun în vorbele mele ceva pe măsura frumuseţii ce răzbătea din lucrarea pe care o prezentase ea în faţa Fundaţiei Walsh. Îi vorbii despre cei cu care împărtăşisem atâţia ani de muncă, despre camaraderia lor şi, ca să nu-i las timp să mă întrebe de ce mă întorsesem la Londra, îi mărturisii fără ocol accidentul stupid, suferit din pricină că voisem să mă caţăr prea sus pe crestele munţilor.

– Vezi, n-avem ce regreta, îmi spuse. Eu scormonesc pământul, tu observi stelele; de fapt, nu eram făcuţi unul pentru celălalt.

– Ba, dimpotrivă, bolborosii eu. La urma, urmei, şi tu, şi eu alergăm după acelaşi lucru.

Izbutisem s-o uimesc.

– Tu cauţi să afli când a apărut omul, iar eu scormonesc străfundul galaxiilor, ca să aflu cum s-a născut Universul, ce anume a dus la apariţia vieţii, dacă există viaţă şi în alte părţi, sub alte forme decât cele pe care le cunoaştem; acţiunile ca şi intenţiile noastre nu sunt chiar atât de diferite. Şi cine ştie dacă răspunsurile la întrebările noastre nu se completează?

– E un mod de a vedea lucrurile. Poate că, într-o zi, mulţumită ţie, mă voi urca la bordul unei navete spaţiale, voi debarca pe o planetă necunoscută şi voi începe să caut scheletele primilor omuleţi verzi!

– Din prima zi când ne-am văzut, ba chiar şi acum, ţi-a făcut o plăcere drăcească să mă iei peste picior.

– Cam aşa ceva, însă asta-s eu, se scuză Keira. Nu voiam să minimalizez importanţa muncii tale. Dar dorinţa ta de a stabili cu orice preţ asemănări între meseriile noastre mi se pare încântătoare, nu te supăra pe mine.

– Ai fi foarte uimită şi n-ai mai face atâta pe răutăcioasa, dacă ai şti că stelele le-au folosit unora dintre confraţii tăi pentru a

data siturile arheologice. Şi, dacă nu ştii ce-i aia o datare astronomică, o să-ţi fac o fiţuică!

Keira mă privi ciudat; în ochii ei, vedeam cât se poate de bine că-mi pregătea o figură urâtă.

– Cine ţi-a spus că aş fi copiat?

– Poftim?

– În ziua când ne-am întâlnit în amfiteatru, poate că foaia pe care am înghiţit-o era albă. Nu ţi-a dat niciodată prin minte că pusesem la cale tot circul ăla ca să-ţi atrag atenţia?

– Ai fi riscat să fii dată afară din sală doar ca să-mi atragi mie atenţia? Ai vrea cumva să te cred?

– Nu riscam nimic, eu dădusem examenul în ajun.

– Mincinoaso!

– Te ochisem pe culoarele facultăţii şi-mi plăcuseşi, în ziua aia, venisem cu o prietenă care dădea, într-adevăr, nişte parţiale. Era moartă de emoţie şi, în timp ce o îmbărbătam la uşa amfiteatrului, te-am văzut, cu mutra aia a ta, de pedagog irezistibil, şi cu haina aia, care flutura pe tine. M-am aşezat într-un loc liber de pe rândul pe care îl supravegheai tu, iar restul îl ştii…

– Adică, făceai tu toate chestiile alea doar ca să mă întâlneşti?

– Ar fi foarte măgulitor pentru egoul tău, nu? mă luă în răspăr Keira, dându-mi un genunchi pe sub masă.

Încă îmi mai amintesc că roşisem ca un puşti prins la dulapul cu dulceaţă, căţărat pe un taburet. Mă simţeam destul de stânjenit, dar nici nu-mi trecea prin minte s-o las să-şi dea seama.

– Ai copiat sau nu? o întrebai.

– Nu-ţi spun! Sunt posibile ambele scenarii, te las să alegi. Ori îmi pui la îndoială onestitatea, şi atunci mă consideri o adevărată „poamă”, ori preferi versiunea cu fiţuica, şi atunci mă consideri o trişoare scârboasă. Îţi las tot restul serii ca să te hotărăşti; acum, povesteşte-mi despre datarea ta astronomică.

Studiind ce evoluţie avusese poziţia Soarelui de-a lungul vremii, Sir Norman Lockyer reuşise să dateze situl de la Stonehenge şi misterioşii săi dolmeni.

Poziţia Soarelui la zenit variază de la un mileniu la altul. La prânz, Soarele se află la câteva grade distanţă de poziţia pe care o ocupa în vremurile preistorice.

La Stonehenge, zenitul era marcat printr-o alee mediană, iar

menhirii fuseseră poziţionaţi la intervale regulate, de-a lungul acestei axe. Restul raţionamentului ţinea de un savant calcul matematic. Credeam că aveam s-o pierd pe Keira în hăţişul explicaţiilor mele, însă ea părea sincer interesată de ceea ce îi spuneam.

– Continui să râzi de mine, nu-i aşa? Toate astea nu prezintă niciun interes pentru tine.

– Nu, chiar dimpotrivă! mă asigură ea. Dacă am să mă duc, într-o zi, la Stonehenge, n-am să mai văd lucrurile în acelaşi fel.

Restaurantul se închidea; eram ultimii clienţi, iar chelnerul stinsese luminile din fundul sălii, dându-ne de înţeles că era timpul să plecăm. Mersesem pe jos mai bine de o oră pe străzile din Primrose Hill, continuând să evocăm cele mai frumoase momente ale unei anumite veri de demult. Îi propusei Keirei s-o conduc la hotelul ei, dar, când urcarăm în taxi, îi dădu şoferului adresa mea. „Cu cele mai onorabile intenţii”, adăugase ea.

Pe drum, se jucă, încercând să ghicească felul în care îmi aranjasem interiorul.

– Foarte masculin, chiar prea, spuse ea, vizitând parterul. Nu zic că n-ar avea farmec, dar aduce a garsonieră.

– Ce-i reproşezi casei mele?

– Unde e dormitorul, în capcana asta pentru fete?

– La etaj.

– Aşa îmi ziceam şi eu, continuă Keira, urcând.

Când intrai, ea mă aştepta în pat.

În seara aia, nu am făcut dragoste. În aparenţă, totul ne îndemna la asta, dar, în unele seri din viaţa noastră, există ceva care se impune mult mai puternic decât dorinţa. Teama de stângăcie, teama de a nu ne înşela în sentimentele noastre, teama de a doua zi şi de toate zilele care aveau să urmeze.

Am stat de vorbă toată noaptea. Tâmplă lângă tâmplă, mână în mână, ca doi studenţi care nu fuseseră atinşi de vreme. Totuşi, ne atinsese. Keira adormise, în cele din urmă, lângă mine.

Încă nu se luminase de ziuă. Auzii un zgomot de paşi aproape la fel de uşori ca ai unui animal. Deschisei ochii şi o văzui pe Keira, a cărei voce mă ruga să-i închid la loc. Mă privea din prag, şi am înţeles că pleca.

– N-ai să mă suni, nu-i aşa?

– N-am schimbat între noi numerele de telefon; doar amintirile, şi poate că e mai bine aşa, murmură ea.

– De ce?

– Eu o să plec iar în Etiopia, iar tu visezi la munţii tăi chilieni. Distanţa e al naibii de mare, nu crezi?

– Acum cincisprezece ani mai bine te-aş fi crezut decât să mă supăr pe tine. Aveai dreptate, nu ne-au rămas decât nişte amintiri frumoase.

– Atunci, de data asta, încearcă să nu te superi pe mine.

– Promit să fac tot ce pot. Şi dacă…

– Nu, nu mai spune nimic. A fost o seară frumoasă, Adrian. Nu ştiu dacă cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat ieri a fost premiul câştigat sau faptul că te-am revăzut, şi în niciun caz nu încerc să aflu; ţi-am lăsat un bilet pe noptieră, o să-l citeşti când te trezeşti. Culcă-te la loc şi nu asculta zgomotul pe care îl va face uşa când o voi închide.

– Eşti fermecătoare în lumina asta.

– Adrian, trebuie să mă laşi să plec.

– Poţi să-mi promiţi ceva?

– Tot ce vrei.

– Dacă ni se mai încrucişează drumurile, promite-mi că n-o să mă săruţi.

– Îţi promit, spuse ea.

– Drum bun, te-aş minţi dacă ţi-aş spune că n-ai să-mi lipseşti.

– Atunci, nu spune. Drum bun şi ţie.

Când ea coborî scara, auzii trosnetul fiecărei trepte, apoi scârţâitul balamalelor, când închise uşa casei; prin fereastra deschisă a dormitorului, îi auzii sunetul paşilor, când se îndepărtă pe stradă. Mult mai târziu, aveam să aflu că se oprise după câţiva metri şi se aşezase pe un zid scund; că aşteptase zorii şi că fusese gata de o sută de ori să se întoarcă; că tocmai făcea cale-întoarsă spre odaia în care încercam în van să-mi aflu somnul, când trecuse un taxi.

*

– Oare e posibil, cu adevărat, ca o rană veche de cincisprezece ani să se redeschidă la fel de prompt ca o cusătură smulsă? Urmele iubirii moarte nu se şterg, aşadar, niciodată?

– Tu îl întrebi asta pe un bou care e îndrăgostit până peste urechi de o femeie în faţa căreia n-a avut niciodată curajul să-şi deschidă inima? Asta mă îndeamnă să-ţi fac cunoscute neîntârziat două reflecţii. Prima, ţinând cont de ceea ce ţi-am spus chiar acum, nu sunt sigur că aş fi persoana cea mai în

măsură să-ţi răspundă; a doua, şi ţinând cont tot de ceea ce ţi-am spus chiar acum, nu sunt eu ăla care să te blameze pentru că nu ai găsit cuvintele potrivite ca s-o convingi. Ah, stai, că mi-a mai venit şi o a treia. Când te hotărăşti tu să strici un weekend, nu te-ncurci, şi ăsta e cel mai neînsemnat lucru pe care-l pot spune. Cu nota de plată care ne-a fost pusă sub nas şi cu revederea noastră întâmplătoare, ai dat o lovitură de maestru!

– Mulţumesc, Walter.

Nu mai putusem să adorm, şi totuşi mă căznisem să stau în pat cât mai mult cu putinţă, fără să deschid ochii, fără să ascult zgomotele din jur. Născocisem o poveste. O poveste în care Keira cobora în bucătărie ca să facă un ceai. Împărţeam micul dejun, hotărând ce urma să facem restul zilei. Londra ne aştepta. Eu mă îmbrăcam ca un turist şi mă făceam că îmi descopăr propriul oraş, minunându-mă de culorile vii ale caselor, care contrastează atât de bine cu cenuşiul cerului.

Vizitam din nou, împreună cu ea, toate locurile cunoscute, ca şi cum o făceam pentru prima oară. A doua zi, ne reluam plimbarea, în ritmul unei dimineţi în care orele treceau mai leneş. Ne ţineam întruna de mână şi nu conta dacă, în povestea asta, Keira pleca la sfârşitul weekendului. Fiecare clipă trăită merită toate eforturile noastre.

Mirosul pielii ei se infiltrase în cearşafurile mele. Canapeaua din camera de zi încă mai păstra urma clipelor când se aşezase ea acolo. Un fior de moarte mi se strecurase în sânge şi se plimba, acum, prin casa pustie.

Keira nu minţise, pe noptieră găsii un cuvinţel, unul singur, de la ea. „Mulţumesc."

La prânz, îl chemasem în ajutor pe Walter, şi cel care îmi devenise prieten îmi sunase la uşă după o jumătate de oră.

– Aş vrea să-ţi dau o veste bună, ca să-ţi mai schimbi ideile, însă n-am niciuna, şi, pe urmă, s-a anunţat că o să plouă. Aşa că ar trebui să te îmbraci; nu cred că, dacă stai pironit acolo, în pijamaua aia îngrozitoare, îţi este de vreun folos, iar priveliştea gambelor tale nu promite deloc să-mi înfrumuseţeze ziua.

În timp ce făceam o cafea, Walter se duse la etaj, ca să „aerisească dormitorul", după cum spuse el, urcând treptele. Câteva clipe mai târziu, coborî, cu chipul înveselit.

– La urma urmei, tot am o veste bună pentru tine. Mă rog, timpul o să spună dacă e chiar atât de bună.

Şi flutură cu mândrie colierul purtat de Keira în ajun.

– Ah, să nu spui nimic, continuă el. Dacă, până la vârsta asta, nu ştii ce înseamnă un act ratat, atunci cazul tău e chiar mai disperat decât al meu. O femeie care îşi lasă o bijuterie în casa unui bărbat nu poate avea decât două intenţii. Prima, că vrea să fie descoperită de altă femeie, ca să se încingă un scandal de toată frumuseţea; dar, ageamiu cum eşti, pesemne că i-oi fi repetat de vreo zece ori, pe puţin, că nu există nimeni în viaţa ta.

– Şi a doua? întrebai.

– Că are de gând să se întoarcă la locul crimei!

– Ideea că o fi fost pur şi simplu distrată şi o fi uitat-o nu ţi se pare mai verosimilă? îi spusei, luându-i colierul din mână.

– Oh, nici vorbă! Un cercel mai treacă-meargă, hai, un cercel putem admite, dar un colier cu un pandantiv cât ăsta… ori mi-ai ascuns că prietena ta e mioapă ca o cârtiţă, ceea ce, într-un anumit fel, m-ar lămuri cum de ai putut-o seduce.

Cu o mişcare rapidă, Walter îmi luă din nou pandantivul şi-l cântări în mână.

– Doar n-o să-mi spui că nu şi-a dat seama că îi lipseşte de la gât ceva în greutate de o litră. Chestia asta cântăreşte prea mult pentru a fi abandonată fără intenţie.

Ştiu că e o tâmpenie, că nu mai am vârsta la care să mă port ca un june-prim înamorat de o femeie ce i-a trecut într-o noapte prin pat, dar vorbele lui Walter îmi făceau un bine nebun.

– Îţi recapeţi culorile, Adrian. Ai trăit destul de fericit în ultimii cincisprezece ani, n-o să-mi spui, acum, că o seară de nimic te-ar lăsa abătut mai mult timp decât cele două zile, cât durează un weekend! Mie mi-e o foame straşnică şi ştiu un loc din cartierul tău unde brunch-ul e de milioane. Îmbracă-te, fir-ar să fie, doar ţi-am spus că mor de foame!

St. Mawes, Cornwall

Trenul porni iar pe calea ferată cu un singur fir. Rarii pasageri ce coborâseră părăsiseră gara Falmouth. Keira traversă triajul, unde două vechi vagoane de marfă rugineau la câteva sute de metri de mare. Îşi continuă drumul, intră în zona portuară şi se îndreptă spre docul de unde pleca feribotul. Plecase de cinci ore din Londra, care i se părea deja foarte departe. O sirenă de ceaţă o făcu să-şi zorească paşii; pe chei, un marinar învârtea o

manivelă, pasarela începea să se ridice. Keira îşi agită braţele şi strigă, ca să se facă auzită. Manivela se răsuci în sens invers, şi Keira se agăţă de braţul tânărului mus care o trăgea pe punte. Până să ajungă la provă, feribotul trecuse de macaraua enormă şi începea să plutească împotriva curentului. Estuarul St. Mawes era şi mai frumos decât în amintirea ei. Începea să se zărească fortăreaţa, cu forma ei de trifoi, atât de deosebită; mai departe, căsuţele vopsite în alb şi albastru, lipite unele de altele, îşi disputau locul de pe colină. Keira mângâie balustrada roasă de intemperii, îşi umplu plămânii cu aer. Mirosul de sare era amestecat cu mireasma de gazon proaspăt tuns, adusă de vânt dinspre uscat. Căpitanul acţiona sirena, iar paznicul farului îi făcu semne cu mâna. Aici, oamenii se cunosc şi se salută când se întâlnesc. Vasul încetini, aruncă amarele, iar tribordul i se frecă de piatra cheiului.

Keira porni spre oraş, pe drumul ce mergea de-a lungul coastei; o luă pe scăriţa abruptă care ducea la biserică, ridicând ochii pentru a admira cornişele, unde cascade de flori împodobeau ferestrele fiecărei locuinţe. Deschise uşa de la Victory. Sala pub-ului era pustie; se instala la bar şi comandă o clătită.

– În anotimpul ăsta, turiştii sunt rari; staţi prin zonă? o întrebă hangiul, servind-o cu o bere.

– Nu sunt de pe aici, dar nici cu totul străină, de vreme ce tatăl meu e înmormântat în spatele bisericii.

– Cine era tatăl dumneavoastră?

– Un om minunat. Se numea William Perkins.

– Nu mi-l amintesc, răspunse cu părere de rău hangiul. Cu ce se ocupa în timpul vieţii?

– Era botanist.

– Mai aveţi pe cineva din familie în sat?

– Nu, numai mormântul tatei.

– Şi de unde veniţi, cu acest mic accent?

– De la Londra şi din Franţa.

– Aţi făcut călătoria asta atât de lungă ca să-l vizitaţi?

– Da, oarecum.

– Ei bine, vă fac cinste, în amintirea lui William Perkins, om bun şi botanist, spuse hangiul, punând o farfurie în faţa Keirei.

– În amintirea tatălui meu, repetă ea, ridicându-şi halba.

După ce îşi înfulecă prânzul, Keira îi mulţumi hangiului şi îşi continuă drumul spre vârful dealului.

Ajunse, în sfârşit, în faţa bisericii, o ocoli şi deschise poarta de fier forjat.

În micul cimitir din St. Mawes nu se odihneau mai mult de o sută de suflete. Mormântul lui William Perkins se afla la capătul unei alei, lipit de peretele de incintă. O glicină mov urca pe pietrele vechi, făcând puţină umbră cu frunzişul ei. Keira se aşeză pe dală şi atinse cu degetul literele gravate. Bronzul de pe frunza aurie dispăruse aproape cu totul, pe stelă crescuse un muşchi verde.

– Ştiu, ştiu că n-am mai venit de mult timp, de prea mult timp, dar nu e nevoie să mă aflu aici, ca să mă gândesc la tine. Tu mi-ai spus că, în timp, suferinţa pricinuită de absenţă dispare şi rămâne doar amintirea momentelor fericite. Când n-o să-mi mai fie atât de tare dor de tine? Aş vrea să mai stăm din nou de vorbă, să-ţi mai pot pune mii de întrebări, să mai aud miile de răspunsuri pe care mi le dădeai, chiar dacă erau simple născociri. Aş vrea să-mi mai simt mâna în palma ta, să mai merg lângă tine, ca atunci când ne duceam să vedem cum se retrage marea în timpul refluxului.

În dimineaţa asta, m-am certat cu Jeanne. Din vina mea, ca de fiecare dată. Era furioasă că n-am sunat-o aseară, ca să-i dau vestea cea bună; aseară, ai fi fost mândru de mine, tată, mândru de fiica ta. Mi-am prezentat lucrările în faţa unei fundaţii şi am câştigat premiul cel mare *ex aequo,* dar, ai fi fost totuşi mândru, tu, care ai avut întotdeauna dorinţa de a împărţi. Aş vrea să te întorci, să mă iei în braţe şi să plecăm împreună pe jos, până în micul port, aş vrea să aud sunetul glasului tău, să mă liniştesc, privindu-te în ochi, aşa ca altădată.

Keira tăcu o clipă, pentru că plângea.

– Dacă ai şti ce necaz îmi e pe mine fiindcă nu te-am vizitat mai des pe vremea când erai în viaţă, dacă ai şti cât de rău îmi pare. Dar n-am făcut-o, şi te aud spunându-mi că trebuie să-mi trăiesc viaţa; însă tu însuţi făceai parte din viaţa mea, tată.

Nu voiam să te mâhnesc, şi, atunci, m-am împăcat cu Jeanne. Ţi-am pus sfaturile în aplicare cu sfinţenie, am sunat-o de două ori ca să-mi cer iertare. Pe urmă, iar m-am certat cu ea, când i-am spus că vin să te văd, chiar dacă nu te văd. Ar fi vrut să vină şi ea. Ne lipseşti amândurora.

Ştii, cu premiul pe care l-am câştigat, o să pot pleca din nou în Etiopia. Am venit să-ţi spun, pentru că, dacă vrei să mă vizitezi, o să fiu în valea Omo. Nu-i nevoie să-ţi spun cum să

ajungi, de acolo de unde eşti, sunt sigură că găseşti tu drumul. Vino pe aripile vântului, nu sufla prea tare, dar vino, te rog.

Fac o meserie care îmi place, cea pe care mă îndemnai s-o studiez şi în care să reuşesc, dar sunt singură şi îţi duc dorul. Mama şi cu tine v-aţi împăcat acolo, sus?

Keira se aplecă şi sărută piatra; apoi, se ridică şi plecă din cimitir, cu spatele încovoiat. Coborând iar spre micul port St. Mawes, o sună pe Jeanne şi, când izbucni în lacrimi, sora ei o consolă îndelung.

*

După întoarcerea Keirei la Paris, cele două surori sărbătoriră succesul. Petrecură între fete două seri la rând; a doua se încheie la cinci dimineaţa, când o echipă de la serviciul social de urgenţe încercă s-o potolească pe Jeanne. Binişor abţiguită, aceasta ţinea morţiş să devină logodnica unuia Jules, vagabond care îşi alesese ca domiciliu o galerie comercială de pe Champs-Elysées. Cea mai trainică amintire care îi rămăsese Keirei, după aceste două nopţi de petrecere, fusese migrena din următoarele patruzeci şi opt de ore.

*

Există zile iluminate de lucruri mici, de nimicuri care te fac incredibil de fericit; o după-amiază când căşti gura prin talciocuri, o jucărie din copilărie, ivită pe o tarabă cu vechituri, o mână care ţi-o cuprinde pe a ta, un telefon pe care nu-l aşteptai, o vorbă bună, copilul tău care te ia în braţe fără să-ţi ceară nimic altceva decât o clipă de dragoste. Există zile iluminate de mici momente de graţie, un miros care îţi umple inima de bucurie, o rază de soare care îţi intră pe fereastră, zgomotul ploii atunci când eşti încă în pat, trotuarele pe care soseşte primăvara şi primii ei muguri.

Sâmbătă dimineaţă, portăreasa lui Jeanne adusese trei scrisori pentru Keira. Arheologia este o profesie academică, unde fiecare contribuie, după cunoştinţele lui, la descoperirea atât de aşteptată. Reuşita de pe teren depinde de competenţa tuturora, este rodul muncii de echipă. Când Keira află că cei trei colegi pe care îi solicitase erau încântaţi să plece cu ea în Etiopia, începu să sară, de bucurie, prin apartament.

În acea dimineaţă, în timp ce Jeanne se învârtea prin piaţă,

zarzavagiul îi spuse că arată încântător. Jeanne se întorsese acasă cu un coş doldora şi cu o mină radioasă.

La prânz, Jan Vackeers şi Ivory luau masa într-un mic restaurant din Amsterdam. Limba de mare comandată de Ivory era gătită la perfecţie. Jan se bucura să vadă că prietenul său se delecta în asemenea măsură. Pe canal, pluteau şlepuri în ambele sensuri. Cei doi vechi camarazi, aşezaţi pe terasa scăldată în soare, depanară amintiri frumoase, izbucnind din când în când în hohote de râs nestăpânite.

La ora unu, Walter se plimba prin Hyde Park. Un ciobănesc bernez, tolănit lângă un stejar înalt, privea ţintă o veveriţă care ţopăia din creangă în creangă. Walter se apropie de câine şi-l mângâie pe cap. Când stăpâna animalului îl strigă, Walter rămase uluit. Miss Jenkins era la fel de surprinsă ca el de această întâlnire neaşteptată şi intră cea dintâi în vorbă. Nu ştia că-i plăceau animalele, Walter îi spuse că şi el are unul, chiar dacă acesta îşi petrece majoritatea timpului în casa mamei sale. Se plimbară puţin şi, apoi, se despărţiră, cu politeţe, la poarta parcului. Walter îşi petrecu restul după-amiezii aşezat pe un scaun, contemplând florile unui trandafir sălbatic.

La ora două, mă întorceam de la o plimbare. Găsisem în talciocul din Camden o carcasă veche de aparat foto şi mă bucuram la gândul că aveam s-o demontez şi s-o curăţ toată seara. Sub uşă, mă aştepta o vedere strecurată de factor. Ilustrata reprezenta micul port de pescuit din Hydra, insula unde stă mama. Fusese expediată cu şase zile în urmă. Mama are oroare de telefon, nu scrie prea des, iar când ia stiloul, proza ei nu e deloc prolixă. Textul era de o simplitate deconcertantă: „Când vii să mă vezi?” După două ore, ieşeam din agenţia de voiaj care se află la două străzi de casa mea, având în buzunar un bilet de avion pentru sfârşitul lunii.

În seara aceleiaşi sâmbete, Keira – din cale-afară de ocupată cu pregătirile pentru expediţie – contramanda cina cu Max.

După ce se privi îndelung în oglinda din baie, Jeanne se hotărî să arunce ultimele scrisori ale lui Jérôme, pe care le păstra într-un sertar al biroului.

Walter, care îşi vizitase librarul, citea o enciclopedie despre câini, învăţând pe de rost pagina cu ciobăneştii bernezi.

Jan Vackeers îi acorda lui Ivory revanşa unei partide de şah.

Cât despre mine, după ce curăţasem cu scrupulozitate aparatul foto cumpărat de dimineaţă, mă aşezam la birou, cu o bere de la gheaţă şi cu un sandvici pe care îl reuşisem deosebit de bine. Începui să-i scriu mamei, ca să-i anunţ sosirea mea, dar pusei stiloul jos imediat, gândindu-mă să-i fac, mai bine, o surpriză.

Există zile făcute din mici nimicuri, zile de care îţi aminteşti multă vreme, fără să ştii cu adevărat de ce.

*

Îl informasem pe Walter despre plecarea mea. Nu aveam cursuri până la începutul anului universitar şi nimeni din Academie n-avea să observe că lipsesc. Cumpărasem biscuiţi, cutii de ceai şi de muştar englezesc, după care e înnebunită mama, îmi făcusem valiza şi închisesem uşa casei. Un taxi mă duse la aeroport. La Atena, aveam să ajung pe la mijlocul după-amiezii, după care, mă îmbarcam, în portul Pireu, la bordul navetei maritime ce făcea o oră până în insula Hydra.

Şi la Heathrow, atmosfera era, ca de obicei, haotică până peste poate. Dar, când ai zburat până la hotarele Americii de Sud, nu te mai surprinde nimic în privinţa călătoriilor. Norocul meu că zborul nu întârzia. După decolare, pilotul ne anunţă că aveam să survolăm Franţa, apoi, Elveţia, nordul Italiei, Adriatica şi, în sfârşit, Grecia. Nu mai fusesem acolo de mult şi eram fericit că mă hotărâsem să-i fac o vizită mamei. Acum, survolam Parisul, cerul era limpede, iar pasagerii care erau aşezaţi, ca şi mine, pe partea dinspre hublouri, beneficiau de o splendidă vedere a capitalei; se vedea până şi turnul Eiffel.

Paris

Keira o rugă pe Jeanne s-o ajute să-şi închidă valiza.

– Nu mai vreau să pleci.

– O să pierd avionul, grăbeşte-te! Te rog, Jeanne, nu e momentul!

Plecară în graba mare. În taxiul care le ducea spre Orly, Jeanne nu scoase nicio vorbă.

– O să faci mutra asta până când ne despărţim?

– Nu fac nicio mutră. Sunt tristă, atâta tot, bombăni Jeanne.

– Îţi promit că o să te sun cu regularitate.

– Promisiune de gascon! Când o să fii acolo, n-o să mai existe nimic în afară de munca ta. Şi, pe urmă, mi-ai tot spus, n-ai cabine, n-ai reţea…

– Nimeni n-a dovedit vreodată că gasconii nu şi-ar ţine promisiunile.

– Jérôme e gascon!

– Jeanne, aceste două luni au fost minunate şi nimic din ceea ce mi se întâmplă n-ar fi existat fără tine. Călătoria asta ţie ţi-o datorez, tu eşti…

– Ştiu, tâmpita pe care n-ai schimba-o cu nicio alta din lume, totuşi preferi să-ţi petreci zilele în tovărăşia scheletelor tale din valea Omo, decât cu soră-ta, aia care e, chipurile, de neînlocuit. Of, sunt ultima dintre imbecile, mi-am jurat că n-o să-ţi fac scena asta; ieri, în camera mea, am repetat de o sută de ori toate vorbele frumoase pe care trebuia să ţi le spun.

Jeanne se uită lung la Keira.

– Ce e?

– Nimic, mă impregnez cu mutriţa ta, înainte să n-o mai văd.

– Termină cu chestiile astea, Jeanne, o să mă bagi în butoiul cu melancolie. Vino acolo, să mă vezi!

– Şi aşa nu pot să leg două-n tei. Dacă i-aş mai vorbi acum bancherului meu şi despre un mic voiaj în Etiopia, cred că ar înnebuni de fericire. Ce ai făcut cu colierul?

Keira îşi duse mâna la gât.

– E o poveste lungă.

– Te ascult.

– La Londra, am regăsit întâmplător o veche cunoştinţă.

– Şi i-ai dat pandantivul la care ţineai atâta?

– Ţi-am spus, Jeanne, e o poveste lungă.

– Cum îl cheamă?

– Adrian.

– L-ai luat cu tine ca să-l vadă pe tata?

– Nu, bineînţeles că nu.

– Fie binecuvântat acest misterios Adrian, dacă ţi-l poate scoate din minte pe Max.

– Ce ai cu Max?

– Nimic!
Keira îşi privi sora cu atenţie.
– „Nimic”? Sau „Nimic, dimpotrivă?” o întrebă ea.
Jeanne nu răspunse.
– Aoleu, dar sunt tâmpită tâmpitelor..., şopti Keira. „Nu am mai aflat nimic despre Max, după ce i-ai dat papucii”, „Max şi-a revenit cu greu, nu-i redeschide rănile, ca, după aia, să-ţi iei valea”, „N-ar trebui să-ţi spun, dar Max a fost la cină”... Păi, eşti moartă după el!
– Aiureli!
– Uită-te drept în ochii mei, Jeanne!
– Ce-ai vrea să-ţi spun? Că m-am trezit atât de singură, încât mi-a căzut cu tronc un ex de-al surioarei mele? Nici măcar nu ştiu dacă m-am îndrăgostit de el sau de perechea voastră ori, pur şi simplu, de ideea de cuplu.
– Max este cu totul al tău, scumpa mea Jeanne, dar să nu fii totuşi dezamăgită, nu e o cucerire care să merite!

Jeanne îşi însoţi sora până la ghişeul de înregistrare. Când bagajele Keirei fură înhăţate de covorul rulant, se duseră să bea o ultimă cafea. Jeanne avea în gât un nod prea mare ca să poată vorbi, şi nici Keirei nu-i era mai bine. Se ţinură de mână, fiecare cu gândurile şi cu tăcerea ei. Când ajunseră la ghişeul poliţiei aeroportuare, se despărţiră. Jeanne o strânse pe Keira în braţe şi izbucni în hohote de plâns.
– Îţi promit că o să te sun în fiecare săptămână, vorbi Keira printre lacrimi.
– N-ai să te ţii de promisiune, dar o să-ţi scriu şi o să-mi scrii şi tu. O să-ţi povestesc ce fac în fiecare zi, şi tu la fel; scrisorile tale or să se întindă pe pagini întregi, dar ale mele abia pe câteva rânduri, fiindcă n-o să am mare lucru de povestit. Ai să-mi trimiţi poze cu fluviul tău magnific, iar eu o să-ţi trimit vederi cu metroul. Te iubesc, surioară, ai grijă de tine şi, mai ales, întoarce-te repede la mine.
Keira se îndepărtă de-a-ndăratelea. Îi întinse poliţistului din ghereta de sticlă paşaportul şi talonul de îmbarcare. După ce trecu de control, se întoarse să-i facă surorii sale un ultim semn, dar Jeanne plecase deja.

Există zile făcute din mici nimicuri, dar care îţi lasă o inimă plină de melancolie şi o senzaţie de singurătate de care îţi

aminteşti mult, mult timp.

Atena

La sfârşitul zilei, portul Pireu este agitat ca un stup. Pasagerii abia coborâţi din şirurile interminabile de autocare, microbuze sau taxiuri se grăbesc de la un chei la altul. Amarele plesnesc ţărmul, bătute de vânt, în ritmul baletului executat de vasele care acostează sau ridică ancora. Naveta ce duce la Hydra plecase în larg. Marea era agitată. Aşezat la prova, fixam linia orizontului; în ciuda originii mele greceşti, nu am avut niciodată stofă de marinar.

Hydra este o insulă situată în afara timpului, unde nu te poţi deplasa decât în două feluri: pe jos sau pe spinarea măgarului. Casele satului, cocoţate pe muntele pe care urcă ulicioare povârnite, au la picioare micul port de pescuit. Cu excepţia sezonului turistic, toată lumea de aici se ştie şi este imposibil să debarci fără să dai de un cunoscut care-ţi zâmbeşte, te îmbrăţişează şi strigă, să-l audă toţi că te-ai întors acasă. Pentru mine, şpilul era să ajung în casa copilăriei mai înainte ca zvonul întoarcerii mele să urce pe colină. Nu ştiu de ce ţineam atâta să-i fac mamei surpriza asta. Poate pentru că simţisem în scrisoarea ei laconică nu un reproş, ci, mai degrabă, o chemare.

Bătrânul Kalibanos, care face negoţ cu măgari, era bucuros să-mi încredinţeze unul dintre cele mai frumoase animale ale lui. Greu de crezut, însă la Hydra există două feluri de măgari, cei înceţi şi cei iuţi. Aceştia din urmă costă de două ori cât primii şi să urci în spinarea lor se adevereşte mai greu decât ar părea. Măgarul are, şi el, caracterul lui şi, dacă vrei să meargă în direcţia dorită, trebuie să ştii cum să te faci acceptat.

– Nu-i lăsa nicio clipă de răgaz, mă îndemnase Kalibanos, pe cât e de iute, pe-atât e de puturos; când ai să ajungi la cotitură, chiar înainte de casa mamei tale, trage frâul spre stânga, altfel o să înfulece florile de pe zidul vară-mii şi iar o să-mi împuie aia urechile.

I-am promis că o să-i urmez cât mai bine sfaturile. Kalibanos îmi porunci să-i încredinţez bagajele, pe care avea să le aducă el mai târziu. Îşi ciocăni ceasul, dându-mi mai puţin de cincisprezece minute pentru a ajunge sus, înainte ca mama să

afle că eram pe insulă.

– Şi încă ai noroc că telefonul mătuşii tale nu funcţionează!

Mătuşa Elena are în port o prăvălioară cu vederi şi suvenire, vorbeşte întruna fără să spună nimic, în cea mai mare parte a timpului, dar râsul ei este cel mai molipsitor pe care îl cunosc, şi râde în permanenţă.

Odată pornit la drum, îmi regăsisem reflexele din copilărie, îmi spuneam că nu arătam prea ţanţoş, măgarul meu îşi fâţâia cu generozitate dosul, dar înaintam iute, iar frumuseţea locurilor mă fermeca aşa cum se întâmpla de fiecare dată când mă întorceam. Nu crescusem aici, mă născusem la Londra şi trăisem întotdeauna în Anglia, dar în toate vacanţele năvăleam din nou în casa părintească a mamei, până când ea se instalase definitiv pe insulă, după moartea tatei.

Mă numesc Adrian; doar aici mi se spune întotdeauna Adrianos.

Addis-Abeba

Avionul care tocmai aterizase pe aeroportul Bolé se duse până în dreptul terminalului nou-nouţ, mândria oraşului. Keira şi echipa ei trebuiră să aştepte multe ore până când echipamentul trecu de vamă. Erau aşteptaţi de trei microbuze. Coordonatorul contactat de Keira la începutul săptămânii se ţinuse de cuvânt. Şoferii încărcară lăzile, corturile şi bagajele în primele două vehicule, echipa urcă în al treilea; motoarele tuşiră, ambreiajele scrâşniră, anunţând începutul unei aventuri nebuneşti. Convoiul trecu de piaţa circulară care celebrează cooperarea chino-africană – de altfel, frontonul gării centrale din Addis-Abeba poartă o sculptură reprezentând steagul roşu şi steaua Chinei – şi o luă pe marele bulevard ce traversează capitala, de la est la vest. Circulaţia era densă, dar oamenii, obosiţi, adormiră la iuţeală, fără să simtă haosul din jur, treziţi doar la răstimpuri de tresăririle vehiculului, când nimerea în câte un hop.

Valea Omo se află la o sută cincizeci de kilometri, în linie dreaptă, dar la o distanţă de trei ori mai mare pe şosea, de unde, la mijlocul călătoriei, asfaltul dispare pentru a lăsa loc pământului.

Trecură de Addis, Tefki, Tulu Bolo; la lăsarea serii, convoiul se opri la Giyon. Descărcară echipamentul şi-l trecură în două tiruri

tout-terrain. Keira jubila: organizarea era perfectă, iar membrii echipei păreau fericiţi, în ciuda oboselii crescânde.

La Welkite, şoferii maşinilor 4x4 renunţară să mai continue drumul. Aveau să-şi petreacă noaptea aici.

Fură primiţi de o familie. Echipa mâncă bucuroasă masa care i se servi: o mâncare de *wat.* Toată lumea se culcă pe rogojini aşternute în încăperea principală.

Keira se trezi cea dintâi. Ieşi în faţa casei şi privi în jur. Oraşul avea în special case albe, cu acoperişul de tablă ondulată. Acoperişurile Parisului erau departe, Jeanne îi lipsea, iar ea se întrebă deodată de ce se angajase în această aventură. Vocea lui Eric, unul dintre colegi, o smulse din meditaţie.

– Suntem departe de centura periferică, nu-i aşa?

– Şi eu mă gândeam la acelaşi lucru, dar, dacă îţi închipui că am ajuns la capătul lumii, mai aşteaptă puţin. Se află la cinci sute de kilometri de aici, răspunse Keira.

– Sunt nerăbdător să ajung acolo şi să încep lucrul.

– În primul rând, va trebui să fim acceptaţi de săteni.

– Asta te îngrijorează?

– După furtună, am plecat cam hoţeşte.

– Dar n-aţi furat nimic, prin urmare, n-ai de ce să-ţi faci griji, conchise Eric, întorcându-se.

Era prima oară când Keira era uimită de pragmatismul colegului său, dar departe de a fi ultima. Ea ridică din umeri şi se duse la maşini, ca să verifice dacă echipamentul era bine legat.

La ora şapte dimineaţa, convoiul porni din nou la drum. Periferia oraşului Welkite rămase în urmă, casele fiind înlocuite de colibe cu acoperiş ascuţit, de paie. După o oră, peisajul se schimbă radical, odată cu intrarea în valea Gibe.

Prima întâlnire cu fluviul avu loc la podul Duc, aruncat peste maiestuosul curs de apă pe care Keira îl revedea, în sfârşit. La cererea ei, cele două maşini 4x4 se opriră.

– Când trebuie să ajungem în tabără? întrebă unul dintre colegi.

– Am putea coborî pe fluviu, spuse Eric, privind la apa ce se zărea în fundul unei prăpăstii.

– Da, am putea. În douăzeci de zile. Sau mai mult, dacă hipopotamii ne-ar face mutre şi ar refuza să ne lase să trecem. Şi am pierde probabil jumătate din echipament, care ar fi luat de curenţi, răspunse Keira. Am putea lua şi un mic avion, până la

Jimma. Dar, pentru o singură zi câştigată, preţul ar fi prea mare.

Eric se întoarse la maşină, fără să mai comenteze. În stânga lor, fluviul traversa preerii, după care se ascundea în junglă.

Convoiul se puse iar în mişcare, lăsând în urmă nori groşi de praf. Drumul era tot mai sinuos, iar defileurile ce trebuiau străbătute, tot mai vertiginoase. La prânz, trecură de Abelti şi începură coborârea spre Asendako. Călătoria nu se mai sfârşea, şi doar Keira părea să se ţină bine. Maşinile intrară, în sfârşit, în Jimma. Aici, urmau să-şi petreacă a doua noapte. A doua zi, Keira avea să regăsească valea Omo.

Hydra

– Noroc că m-a sunat mătuşa ta, de la băcănie, ca să mă anunţe că ai debarcat în port. Voiai să mă apuce inima?

Astea au fost primele cuvinte ale mamei, când am intrat în casă. Era felul ei de-a mă întâmpina şi, totodată, felul ei de a-mi reproşa lungile luni de absenţă.

– Mătuşa ta are vederea încă ageră; eu, una, nu sunt sigură că te-aş fi recunoscut, dacă te-aş fi întâlnit în oraş! Vino la lumină, să te văd. Ai slăbit şi eşti tras la faţă.

Mai aşteptam încă vreo două-trei observaţii din partea ei, până să accepte, în sfârşit, să-mi deschidă braţele.

– Pare-se că valiza ta nu e prea grea; presupun că nu rămâi decât câteva zile, nu?

Când îi mărturisii dorinţa mea de a petrece aici câteva săptămâni, mama se destinse şi mă sărută cu duioşie. Îi jurai că nu se schimbase. Ea mă bătu pe obraz, făcându-mă mincinos, dar primi complimentul. Imediat, începu să se agite prin bucătărie, verificând ce făină, zahăr, lapte, ouă, carne şi legume avea în casă.

– Pot să ştiu ce faci? o întrebai.

– Închipuie-ţi că am un băiat care a debarcat pe nepusă masă, după mai bine de doi ani, în care nu şi-a vizitat nici măcar o dată mama, şi, cum a avut grijă să sosească spre sfârşitul zilei, abia dacă am o oră ca să pregătesc o petrecere.

– Vreau să luăm masa doar noi doi, lasă-mă să te duc în port.

– Iar eu aş vrea să am cu treizeci de ani mai puţin şi să mă descotorosesc pentru totdeauna de reumatism!

Mama pocni din degete şi îşi frecă şalele.

– Ei bine, vezi, n-a mers; în concluzie, dorinţele n-or să ne fie împlinite astăzi. Aşa că o să facem un ospăţ demn de această familie şi de reputaţia ei. Doar nu-ţi închipui că sosirea ta pe insulă a trecut neobservată!

Inutil s-o fac să-şi schimbe gândul în privinţa asta, ca, de altfel, în toate celelalte. Toată lumea din sat ar fi înţeles perfect dacă am fi petrecut seara singuri, dar, pentru mama, sărbătorirea sosirii mele conta mai mult; prin urmare, nu avui inima să-i refuz această plăcere.

Vecinii aduseră vin, brânză şi măsline, femeile puseră masa, bărbaţii îşi acordară instrumentele muzicale. Băurăm, dansarăm şi cântarăm până noaptea târziu, iar eu avui o explicaţie în secret, cu mătuşa mea, ca să-i mulţumesc pentru discreţie. Ea îmi jură că nu ştie despre ce vorbesc.

Când mă trezii a doua zi, mama era de mult în picioare. Totul era aranjat, iar casa îşi recăpătase aspectul de fiecare zi.

– Ce ai de gând să faci aici câteva săptămâni? mă întrebă mama, servindu-mă cu o cafea.

O silii să se aşeze lângă mine.

– Dacă n-ai mai sta după mine, ca să mă serveşti de dimineaţa până seara, ar fi deja un început bun. Eu am venit să mă ocup de tine, şi nu invers.

– Să te ocupi de mine? Bună treabă! M-am obişnuit de ani de zile să-mi port singură de grijă. Cu excepţia Elenei, care vine să întindă rufele şi pe care, în schimb, o mai ajut la prăvălie, n-am nevoie de nimeni.

Fără mătuşa Elena, mama s-ar simţi mult mai singură. Şi, în timp ce-mi luam micul dejun, o auzeam desfăcându-mi valiza şi aranjându-mi lucrurile.

– Te văd cum dai din umeri! îmi spuse ea, de la fereastra camerei mele.

Petrecui această primă zi de vacanţă reînnodându-mi prietenia cu peisajele insulei. Măgarul lui Kalibanos mă călăuzea pe poteci. Mă oprii într-un golfuleţ, profitând de ocazie că era pustiu, şi făcui un plonjon în mare, de unde ieşii imediat cu dinţii clănţănind. Luai masa în port, cu mama şi cu mătuşa, şi le ascultai spunând poveşti de familie, amintiri pe care le depanau, neobosite. Oare e cu putinţă să vină un moment, în viaţa omului, când fericirea a trecut şi el nu mai aşteaptă nimic? Oare asta înseamnă a îmbătrâni? Când, astăzi, nu mai vorbeşti decât despre ieri, când prezentul nu mai este decât o stare nostalgică,

ascunsă, cu pudoare, sub hohote de râs?

– Ce ai, de te uiţi aşa la noi? mă întrebă mătuşa, ştergându-se la ochi.

– Nimic... Când o să mă întorc la Londra, voi două o să luaţi prânzul tot aşa, la aceeaşi masă, vorbind despre ziua de azi ca despre o amintire frumoasă?

– Evident! De ce pui o întrebare atât de cretină? întrebă Elena.

– Pentru că mă mai întreb şi de ce nu profitaţi voi, acum, de ziua asta frumoasă, în loc să aşteptaţi până ce plec eu.

– Băiatului tău i-a lipsit prea mult soarele, îi spuse Elena mamei. Nu mai pricep o vorbă din tot ce spune.

– Eu da, spuse mama, zâmbind, şi cred că nu greşeşte chiar atât de tare. Hai să terminăm cu poveştile astea vechi şi să vorbim despre viitor. Tu ai proiecte, Elena?

Mătuşa se uita ba la mine, ba la mama.

– O să zugrăvesc din nou faţada prăvăliei, la sfârşitul lunii, chiar înainte de începutul sezonului, ne anunţă cât se poate de serioasă. Albastrul s-a cam decolorat, nu vi se pare?

– Ba da, chiar asta-mi spuneam şi eu. Iacătă un subiect care o să-l pasioneze pe Adrian, adăugă mama, făcându-mi cu ochiul.

De data asta, Elena se întreba dacă nu era luată peste picior, dar eu îi jurai că nici nu putea fi vorba de aşa ceva. Discutarăm două ore despre albastrul care trebuia ales pentru faţada prăvăliei. Mama se duse chiar să-l scoale pe negustorul de vopsele din somnul de după-amiază, ca să-i confişte setul de eşantioane. Şi, în timp ce noi le puneam pe zid, ca să alegem pe cea mai potrivită nuanţă, am văzut că obrazul mamei era cel ce recăpăta cele mai vii culori.

Trecură două săptămâni, pe care le trăirăm în bătaia acelui soare ce-mi lipsise atât de mult şi în căldura ce sporea cu fiecare zi. Iunie trecea încet, şi îi văzurăm apărând pe primii turişti.

Îmi amintesc de dimineaţa aia de vineri, de parcă ar fi fost ieri. Mama intrase în camera unde citeam, profitând de răcoarea pe care o putuseră păstra jaluzelele. Lăsasem cartea deoparte, fiindcă ea stătea înfiptă, cu braţele încrucişate, în faţa mea.

– Ce e?

– Nimic, îmi răspunse.

– Ai coborât doar ca să mă vezi citind?

– Am venit să-ţi aduc rufărie.
– Dar n-ai nimic în mână!
– Pesemne că, în drum, am uitat de ea.
– Mamă!
– Adrian, de când porţi tu coliere?
Dacă mama îmi spune Adrian, înseamnă că o munceşte o chestie serioasă.
– Nu face pe niznaiul! adăugă ea.
– N-am nici cea mai mică idee despre ce vorbeşti.
Mama aruncă o privire cruntă spre sertarul noptierei mele.
– Îţi vorbesc despre ăla pe care l-am găsit în valiza ta şi l-am pus acolo.
Deschisei sertarul în chestiune şi găsii pandantivul uitat de Keira la Londra. De ce l-oi fi luat cu mine? Nici eu nu ştiam.
– E un cadou!
– Acum, ţi se dăruiesc coliere? Şi nu unul oarecare. E destul de original ca dar. Cine a fost atât de generos cu tine?
– O prietenă. Eu sunt aici de două săptămâni. De ce te-a apucat aşa de brusc interesul pentru colierul ăsta?
– Mai întâi, vorbeşte-mi despre această prietenă, care îi dăruieşte bijuterii unui bărbat, şi poate că n-o să mă mai intereseze colierul tău.
– Nu e chiar un cadou. L-a uitat la mine.
– Şi, atunci, de ce îmi spui că e un cadou, dacă e un obiect uitat? Mai sunt şi alte lucruri pe care ai uitat să mi le spui?
– Dar unde vrei să ajungi, mamă?
– Poţi să-mi explici cine e smucitul care tocmai a coborât de pe naveta de la Atena şi care dă ocol prăvăliilor din port, întrebând de tine?
– Ce smucit?
– Tu-mi răspunzi la fiecare întrebare cu o alta? La urma urmei, este chiar agasant.
– Nu ştiu despre cine vorbeşti.
– Nu ştii al cui e colierul, nu ştii să mi-o descrii pe aceea care, chipurile, ţi l-a dăruit, ca, după aia, să-l uite la tine, nu ştii nici cine e Sherlock Holmes-ul ăla cu şort, care e la a cincea bere şi umblă prin port, întrebându-i pe toţi trecătorii dacă nu te cunosc? E a nu ştiu câta oară când sunt sunată în legătura cu el, şi închipuie-ţi că nici eu nu ştiu ce să spun!
– Un Sherlock Holmes cu şort?
– Cu şort de flanel, cămaşă şi caschetă în carouri. Nu-i mai

lipseşte decât pipa!

– Walter!

– Va să zică îl cunoşti!

Îmi pusei o cămaşă pe mine şi mă repezii la poartă, rugându-mă să nu-şi fi ros măgarul funia cu care era legat de copacul din faţa casei. Îşi luase obiectul ăsta, de pe la începutul săptămânii, ca să poată pleca teleleu pe câmpul vecinului, unde îi făcea curte unei măgăriţe, care, de altfel, n-avea nicio treabă cu avansurile lui.

– Walter e un coleg de serviciu, habar n-aveam că are de gând să vină la noi în vizită.

– La noi? Adrian, eu te rog să nu mă amesteci în chestia asta!

Nu înţelegeam chiar deloc enervarea mamei, care, de obicei, era cea mai primitoare dintre femei; şi nici observaţia pe care o făcu în timp ce închideam uşa casei: „Şi fosta ta nevastă era tot o colegă!”

Era, într-adevăr, Walter, care debarcase pe insulă cu o oră înainte, şi care se instalase pe terasa restaurantului vecin cu prăvălia Elenei.

– Adrian! exclamă el, văzându-mă.

– Ce faci aici, Walter?

– Aşa cum îi spuneam acestui fermecător hangiu, fără tine, Academia nu mai e Academie. Îmi lipseşti, prietene!

– I-ai spus proprietarului acestui local că îţi lipsesc?

– Întocmai, e adevărul adevărat.

Izbucnii în râs. Era o greşeală, căci Walter luă asta drept un semn de mulţumire că-l vedeam aici şi, ajutat de cele cinci-şase beri, se ridică să mă strângă în braţe. Peste umărul lui, o văzui pe mătuşa Elena, care o suna din nou pe mama.

– Walter, nu te aşteptam…

– Nici eu nu mă aşteptam să vin aici. Ploua, ploua… de când ai plecat tu, a plouat întruna. Mi se făcuse lehamite de vremea aia mohorâtă şi, pe urmă, aveam nevoie de sfaturile tale, dar, despre asta, vorbim mai târziu. Aşa că mi-am zis: De ce să nu petrec câteva zile la soare? De ce să plece întotdeauna ceilalţi, şi nu eu? De data asta, m-am ascultat, am sărit pe o promoţie afişată în vitrina unei agenţii turistice şi iată-mă!

– Pentru cât timp?

– O săptămână, una mică, dar nu se pune problema să stau pe capul tău, te asigur, mi-am făcut toate aranjamentele. Promoţia includea o cameră într-un hotel mic şi drăgălaş, pe

undeva, pe aici, nu prea ştiu bine pe unde, încheie Walter, trăgându-şi sufletul şi întinzându-mi rezervarea lui.

Îl însoţii pe străduţele oraşului vechi, blestemând dejunul ăla la care făcusem imprudenţa de a-i destăinui numele insulei unde mă exilam.

– Ce frumoasă e ţara ta, Adrian, pur şi simplu magnifică. Zidurile astea albe, obloanele albastre, marea, până şi măgarii sunt minunaţi!

– Este ora siestei, Walter. Dacă ai putea să vorbeşti ceva mai încet, că străduţele astea sunt teribil de sonore.

– Sigur, sigur, şopti el, bineînţeles.

– Şi, pe urmă, pot să-ţi sugerez să-ţi schimbi ţinuta?

Walter se privi de sus până jos, cu un aer uimit.

– E ceva ce nu merge?

– Hai să lăsăm valiza şi să ne ocupăm de chestia asta.

Nu ştiam că, în timp ce-l ajutam pe Walter să-şi găsească nişte haine mai discrete, în bazarul din port, Elena o sunase iar pe mama, ca s-o anunţe că făceam shopping împreună cu prietenul meu.

Grecii au o fire primitoare, iar eu n-aveam să le dezmint reputaţia, aşa că îl invitai pe Walter la masă, în oraş. Îmi amintii că voia să-mi ceară nişte sfaturi. Ajunşi pe terasa restaurantului, îl întrebai cu ce îl puteam ajuta.

– Te pricepi la câini? mă întrebă.

Şi îmi povesti episodul micii plimbări pe care o făcuse cu Miss Jenkins în Hyde Park, cu câteva săptămâni în urmă.

– Întâlnirea asta a schimbat multe lucruri. Acum, de fiecare dată când ne salutăm, îi cer noutăţi despre Oscar – ăsta e numele ciobănescului bernez – şi, de fiecare dată, mă asigură că-i merge bine. Dar, în ceea ce ne priveşte, suntem în acelaşi stadiu.

– De ce nu o inviţi la un concert sau la un spectacol de music-hall? La teatrele din Covent Garden ai de unde alege.

– Cum de nu mi-a venit o idee atât de înţeleaptă?

Walter privi îndelung spre mare şi oftă.

– N-am să ştiu niciodată cum să mă descurc!

– Aruncă-te, invit-o, o să fie foarte impresionată, crede-mă.

Walter fixă iar marea şi iar oftă.

– Şi dacă refuză?

Apăru mătuşa Elena, care se proţăpi în faţa noastră, aşteptând să fac prezentările. Walter o invită să ia loc la masă.

Elena nu se lăsă rugată şi se aşeză mai înainte de-a mă ridica şi de a-i oferi un scaun. Elena avea un umor nebănuit, când nu se afla în compania mamei. Aşa că luă cuvântul şi nu-l mai înapoie, povestindu-i lui Walter toată viaţa ei. Plecarăm la închiderea restaurantului. Îmi însoţii prietenul la hotel şi mă întorsei acasă, călare pe măgar. Mama stătea de veghe în curte, curăţând argintăria la ora unu noaptea!

A doua zi, pe la patru după-masă, sună telefonul. Mama veni după mine, pe terasă, dându-mi de veste, cu un aer suspicios, că prietenul meu voia să-mi vorbească.

Walter îmi propunea o plimbare mai pe seară; eu voiam să-mi termin cartea şi îl invitai să vină la noi. Coborâi în sat, după cumpărături, şi aranjai cu Kalibanos să-l ia pe Walter de la hotel, în jurul orei nouă, şi să-l conducă la noi. Mama tăcea, mulţumindu-se să pună masa. O invitase şi pe mătuşa la această cină care părea s-o contrarieze.

– Ce ai? o întrebai, dându-i o mână de ajutor.

Mama puse jos farfuriile şi îşi încrucişa braţele, ceea ce nu prevestea nimic bun.

– Ai lipsit doi ani, în care aproape nu mi-ai dat nici-o veste despre tine, şi singura persoană pe care i-o prezinţi maică-tii e Sherlock Holmes-ul ăsta al tău? Când ai de gând să duci şi tu, odată, o viaţă normală?

– Totul depinde de ceea ce înţelegi tu prin normală.

– Mi-ar plăcea să n-am decât grija de a-mi feri nepoţii de căzături şi lovituri.

Mama nu-şi exprimase niciodată o asemenea dorinţă, îi oferii un scaun, ca să se aşeze, şi îi preparai un pahar de uzo, aşa cum îi place ei, fără apă, cu un singur cub de gheaţă. O privii cu duioşie, gândindu-mă de două ori la ceea ce aveam să-i spun.

– Acum, vrei nepoţi? Ai susţinut întotdeauna contrariul, mi-ai spus că-ţi era absolut de-ajuns că m-ai crescut pe mine, ai declarat că nu eşti una dintre femeile alea care ţin morţiş, atunci când odraslele părăsesc cuibul, să joace din nou acelaşi rol, dar în costum de bunică.

– Ei bine, am devenit una dintre femeile alea; doar imbecilii nu-şi schimbă părerile, nu? Adrian, viaţa trece atât de repede; ai avut tot timpul să te distrezi cu colegii. Nu mai e momentul să visezi la ziua de mâine. La vârsta ta, mâine este azi. Iar în cazul meu, după cum ai putut constata, azi a devenit ieri.

– Dar am tot timpul! protestai eu.

– Nimeni nu cumpără salate ofilite!

– Nu ştiu ce te îngrijorează, nici de ce te îngrijorezi, dar eu, unul, n-am nicio îndoială că, într-o zi, o să întâlnesc femeia ideală.

– Oare eu am aerul unei femei ideale? Şi totuşi, tatăl tău şi cu mine am trăit patruzeci de ani foarte frumoşi împreună. Nici femeia, nici bărbatul nu trebuie să fie ideali, ci să vrea să-şi împărtăşească traiul. O mare poveste de dragoste e aia în care se întâlnesc doi oameni care se dăruiesc. Ai găsit aşa ceva în viaţa ta?

Mărturisii că nu. Mama îşi trecu mâna peste obrazul meu şi îmi zâmbi.

– Cel puţin ai căutat?

Se ridică fără să se fi atins de pahar şi se întoarse la bucătărie, lăsându-mă singur, pe terasă.

Valea Omo

Dimineţile palide din valea Omo dezvăluie peisaje de mlaştină şi de savană, izolate prin platouri înalte. Orice urmă a furtunii dispăruse. Sătenii reclădiseră ceea ce spulberase vântul. Maimuţe colobus se legănau din creangă în creangă, abia îndoind copacii, în trecerea lor.

Arheologii lăsară în urmă satul tribului qwegu şi, ceva mai în aval, dădură de satul populaţiei mursi.

Războinicii şi copiii se jucau pe mal.

– Aţi văzut vreodată ceva mai frumos decât populaţiile din valea Omo? îşi întrebă Keira tovarăşii de călătorie.

Pe pielea lor bronzată, cu reflexe roşcate, mursi îşi făceau desene cu mână de maestru. Ei reuşeau, din instinct, ceea ce unii dintre marii pictori caută toată viaţa. Îşi foloseau propriile degete sau vârful ascuţit al unei trestii pentru a se împodobi cu ocrul roşu sau cu orice alt pigment oferit de solurile vulcanice: verde, galben, cenuşiu…

O fetiţă parcă ieşită dintr-un tablou de Gaugain râdea împreună cu un tânăr războinic de-al lui Rothko[9].

În faţa acestei splendori, colegii Keirei rămaseră muţi de

[9] Rothko, Mark (1903–1970) – pictor american de origine rusă. *(N.t.)*

încântare.

Dacă omenirea are, cu adevărat, un leagăn, pare-se că populaţiile de pe Omo trăiau încă în el.

Toţi sătenii începură să alerge înaintea lor. În mijlocul celor care dansau pentru a-şi manifesta bucuria, Keira căuta un singur chip. L-ar fi recunoscut dintr-o mie. I-ar fi ghicit trăsăturile chiar şi sub o mască de argilă, dar Harry nu venise s-o întâmpine.

Hydra

La ora nouă fix, auzii pe drumeag răgetul unui măgar. Mama deschise uşa casei şi îl primi pe Walter. Costumul lui părea că avusese de suferit.

– A căzut de trei ori! oftă Kalibanos. Totuşi, i-am păstrat cel mai blând dintre dobitoacele mele, spuse în timp ce pleca, mâhnit că nu-şi putuse îndeplini misiunea cum se cuvine.

– Zică toată lumea ce-o vrea să zică, protestă Walter, dar suntem departe de armăsarii Majestăţii Sale. Nicio ţinută la viraje, nicio disciplină!

– Ce zice? şopti Elena.

– Că nu-i plac măgarii noştri! răspunse mama, conducându-ne spre terasă.

Walter făcu mii de complimente cu privire la decor. Jură că niciodată nu mai văzuse ceva atât de frumos. Se minună în faţa solului bolovănos. La masă, Elena îl descusu întruna despre funcţia lui de la Academie, despre felul în care ne cunoscusem. Până acum, nu ştiusem ce talente de diplomat avea colegul meu. La masă, complimentă tot timpul mâncărurile servite. La desert, o întrebă pe mama cum îl întâlnise pe tata. Când venea vorba despre asta, mama era neobosită. Răcoarea serii o făcu pe Elena să se înfioare. Plecarăm de pe terasă şi intrarăm în salon, ca să bem cafeaua pregătită de mama. Rămăsei surprins, descoperind pe consola de lângă fereastră colierul Keirei, care călătorise în mod misterios din sertarul noptierei mele, până aici. Walter îmi urmări privirea şi exclamă vesel:

– Dar eu recunosc pandantivul ăsta!

– Nu mă îndoiesc nicio clipă! răspunse mama, întinzându-i o cutie cu bomboane de ciocolată.

Walter nu înţelese de ce jubila mama când spunea asta, şi trebuie să spun că nici eu.

Elena era obosită; pentru ea, era prea târziu ca să mai coboare în sat şi, aşa cum făcea adesea, rămase peste noapte în camera de oaspeţi. Mama se retrase odată cu ea, salutându-l pe Walter şi îndemnându-mă să-l conduc după ce ne terminam paharele. Îi era teamă că o să se rătăcească pe drum, dar Walter îi jură că nu era câtuşi de puţin necesar. Vremea hotărî altfel.

M-a mirat întotdeauna felul în care se combină lucrurile mici, ca să ne influenţeze cursul vieţii. Nimeni nu vede piesele de puzzle care se asamblează inevitabil şi conduc la o răsturnare de situaţie.

Discutam cu Walter de vreo oră, când, pe mare, se stârni o furtună. Nu mai văzusem aşa ceva de foarte multă vreme. Walter mă ajută să închid uşile şi ferestrele, apoi ne continuarăm liniştiţi discuţia, în timp ce, afară, tunetele se dezlănţuiseră.

Nici vorbă să-mi las prietenul să plece pe o asemenea vreme. Elena se culcase în camera de oaspeţi, aşa că i-am oferit lui Walter, pentru noaptea aceea, canapeaua din salon şi o cuvertură. După ce-l instalai, îi urai noapte bună şi plecai, îndeajuns de obosit ca să mă fure somnul de îndată. Dar furtuna se înteţise. Degeaba închideam ochii, fiindcă fulgerele erau aşa de violente, încât, chiar şi prin pleoape, le vedeam luminând încăperea.

Walter apăru în izmene, în camera mea, agitat aşa cum nu-l mai văzusem niciodată. Mă scutură, implorându-mă să mă scol şi să-l urmez. La început, crezui că o fi văzut vreun şarpe, dar chestia asta nu se mai întâmplase niciodată în casa noastră. Îl apucai, la rândul meu, de umeri, silindu-l să-mi vorbească.

– Vino, te implor, n-o să-ţi crezi ochilor.

Nu avui încotro şi-l urmai. Salonul era cufundat în întuneric. Walter mă conduse până la fereastră. Înţelesei la iuţeală uimirea lui. De fiecare dată când un fulger brăzda cerul, marea se lumina ca o oglindă gigantică.

– Ai făcut bine că m-ai dat jos din pat. Trebuie să recunosc că e un spectacol de toată frumuseţea.

– Ce spectacol? întrebă Walter.

– Păi, ăsta din faţa ochilor noştri, nu m-ai sculat trezit ca să-l văd?

– Adică, tu dormeai pe tămbălăul ăsta? Se zice că Londra e zgomotoasă, dar Hydra, pe ploaie, nu-i cu nimic mai prejos. Nu, nu de-aia te-am sculat din pat.

Trăsnetele sfâşiau cerul, aşa că nu mi se părea înţelept să stăm atât de aproape de fereastră, dar Walter insista să rămân acolo, fără să mă mişc. Luă pandantivul lăsat de mama pe consolă şi-l puse în faţa ferestrei, ţinându-l în vârful degetelor.

– Acum, uită-te bine ce o să se întâmple, îmi spuse tot mai agitat.

Tunetul bubui şi, când un nou fulger brazdă cerul, lumina vie a acestuia străbătu pandantivul. Milioane de punctişoare luminoase se imprimară cu atâta intensitate pe peretele salonului, încât trecură câteva secunde până ce imaginea lor ni se şterse de pe retină.

– Nu e de-a dreptul stupefiant? Nu reuşeam să adorm, începu Walter, şi, atunci, m-am apropiat de fereastră. De ce mi-a venit să mă joc cu pandantivul ăsta, habar n-am, însă aşa am făcut. Şi, în timp ce-l studiam mai îndeaproape, s-a produs fenomenul pe care tocmai l-ai văzut.

Degeaba tot examinam, la rândul meu, pandantivul în lumina lămpii pe care o aprinsese, că, pe el, nu se vedea cu ochiul liber nicio gaură.

– După părerea ta, despre ce este vorba?

– N-am nici cea mai mică idee, îi răspunsei lui Walter.

Cât despre mama – în clipa aia nu ştiam –, coborâse din camera ei ca să afle ce era cu gălăgia aia din salon, iar acum urca din nou, tiptil, după ce ne văzuse, pe Walter şi pe mine, în izmene, în faţa ferestrei dinspre mare, trecându-ne din mână în mână colierul Keirei, la lumina fulgerelor.

A doua zi, la cină, mama îl întrebă pe Walter ce părere are despre secte. Şi, până să-i poată răspunde unul dintre noi, se ridică de la masă şi se duse să facă ordine prin bucătărie.

Stând pe terasa ce domina golful Hydra, îi împărtăşeam lui Walter câteva amintiri din copilărie, legate de casa asta. Cerul serii era transparent, bolta cerească, limpede.

– Nu vreau să spun o prostie, zise Walter, privind deasupra noastră, dar ceea ce văd acolo seamănă foarte mult cu…

– Casiopeea, îl întrerupsei; şi chiar alături este galaxia Andromeda. Calea Lactee, unde se află planeta noastră, este atrasă iremediabil de Andromeda. Din păcate, e foarte probabil ca ele să intre în coliziune peste câteva milioane de ani.

– Până la sfârşitul lumii, pe care mi-l anunţi tu, voiam să-ţi

spun…

– Ceva mai la dreapta, este Perseu şi, apoi, bineînţeles, Steaua Polară; şi sper că vezi magnifica nebuloasă…

– Da’ termină odată şi nu mă mai întrerupe! Dacă aş putea strecura şi eu două vorbe, fără să-mi înşiri pomelnicul stelelor, ţi-aş putea spune că toate astea mă duc al naibii de tare cu gândul la ceea ce am văzut pe perete, aseară, în timpul furtunii.

Ne uitarăm unul la altul, la fel de uluiţi. Ceea ce spusese Walter era o fantezie absurdă şi, totuşi, constatarea lui era destul de tulburătoare. Dacă mă gândeam mai bine, mulţimea aia fenomenală de puncte, pe care le proiectase lumina intensă a fulgerului, când trecuse prin pandantiv, semăna leit cu stelele care străluceau deasupra capetelor noastre.

Dar cum să reproducem fenomenul? Degeaba tot apropiam pandantivul de lumina unui bec, că nu se petrecea nimic.

– Intensitatea unei simple lămpi este insuficientă, afirmă Walter, care devenise brusc mai savant decât mine.

– Unde vrei să găsesc o sursă de lumină la fel de intensă ca fulgerul?

– La farul din port, poate! exclamă Walter.

– Fasciculul lui e prea larg!

N-aveam niciun chef să mă culc, aşa că l-am condus pe Walter la hotel. O plimbare pe spatele unui măgar avea să-mi facă cel mai mare bine şi, pe urmă, voiam să continui conversaţia.

– Să procedăm cu metodă, i-am spus lui Walter, al cărui animal tropăia mărunt la câţiva metri după mine. Ce surse de lumină pot fi îndeajuns de puternice pentru a ne fi de folos? Unde să le găsim?

– Care dintre noi e Sancho Panza şi care Don Quijote? mă întrebă el, ajungând în dreptul meu.

– Ţi se pare că e o chestie caraghioasă?

– Fasciculul ăla verde, de la Greenwich, care se ridica spre cer! Tu mi l-ai arătat. E destul de puternic, nu?

– Un laser! Asta este exact ceea ce ne trebuie!

– Întreabă-ţi mama dacă n-are vreun laser prin beci. Poate ne loveşte şi pe noi norocul, că nimeni nu-i scutit!

Nu am luat în consideraţie sarcasmul colegului meu; i-am dat un călcâi măgarului, care nu-şi grăbi deloc paşii.

– Eşti şi susceptibil, pe deasupra! strigă Walter, în timp ce mă îndepărtam de el.

Îl aşteptai la următoarea cotitură.

– De fapt, există un laser la departamentul de spectroscopie al Academiei, gâfâi Walter, când mă ajunse din urmă. Dar e un model foarte vechi.

– O fi vorba de vreun laser cu rubin; are fasciculul roşu, şi tare mi-e teamă că nu este adecvat.

– Oricum, este la Londra, iar eu, unul, nu renunţ la sejurul meu pe insula asta nici măcar ca să aflu misterul pandantivului tău. Hai să ne mai gândim. Cine foloseşte lasere, în ziua de azi?

– Cercetătorii din fizica moleculară şi doctorii, în special oftalmologii.

– N-ai vreun amic oftalmolog prin Atena?

– Nu, după câte ştiu.

Walter se scarpină pe frunte şi-mi spuse că se duce la hotel, ca să dea câteva telefoane. Îl cunoştea pe şeful unităţii de fizică de la Academie, care ne-ar fi putut îndruma. După ce luarăm această hotărâre, ne despărţirăm.

A doua zi, de dimineaţă, Walter mă sună şi-mi ceru să vin cât mai iute în port. Îl găsii pe terasa unei cafenele, în toiul unei conversaţii cu Elena. Când mă aşezai la masa lor, nu-mi dădu nicio atenţie.

În timp ce mătuşa continua să-i povestească întâmplări din copilăria mea, Walter îmi întinse, cu un gest neglijent, o bucată de hârtie. O desfăcui şi citii:

INSTITUTE OF ELECTRONIC STRUCTURE AND LASER,
FOUNDATION FOR RESEARCH AND
TECHNLOGY – HELLAS,
GR-711 10 HERAKLION, GREECE
CONTACT DR. MAGDALENA KARI

– Cum ai reuşit?

– Pentru un Sherlock Holmes, ăsta e cel mai neînsemnat lucru, nu? Nu face pe niznaiul, mătuşa ta a dat totul pe faţă. Mi-am permis s-o contactez pe această Magdalena, căreia i-am fost recomandaţi amândoi de către unul dintre confraţii mei de la Academie, mă înştiinţa, triumfător, Walter. Ne aşteaptă în seara asta sau mâine şi m-a încredinţat că o să facă totul ca să ne ajute. Vorbeşte o engleză perfectă, ceea ce nu-i deloc rău.

Heraklion se află la două sute treizeci de kilometri, în linie dreaptă. Cel mai simplu mod de-a ajunge acolo – cu excepţia

unei călătorii de zece ore pe mare – era să mergem până la Atena, şi, de acolo, să luăm un mic avion, care să ne ducă până în Creta. Dacă plecam acum, am fi putut ajunge spre sfârşitul după-amiezii.

Walter o salută pe Elena. Până la decolare, abia dacă aveam timp să dau o fugă acasă, s-o anunţ pe mama că plec pentru douăzeci şi patru de ore şi să-mi pregătesc sacul de voiaj.

Mama nu mă întrebă nimic, se mărgini doar să-mi ureze călătorie bună, pe un ton cam înţepat. Când să trec de prag, mă strigă şi-mi întinse un coş cu de-ale gurii, pentru drum.

– Mătuşa ta mi-a spus despre plecare, trebuie să mai fie şi maică-ta bună la ceva! Şterge-o, dacă tot trebuie să pleci!

Walter mă aştepta pe chei. Naveta părăsi portul Hydra, cu destinaţia Atena. După un sfert de oră pe mare, hotărâi să ies din cabină, ca să iau aer. Walter mă privi, amuzat.

– Nu-mi spune că ai rău de mare!

– Atunci, nu-ţi spun! răspunsei, părăsindu-mi fotoliul.

– E vreun inconvenient dacă termin eu sandviciurile făcute de mama ta? Sunt delicioase, ar fi păcat să le lăsăm!

La Pireu, luarăm un taxi spre aeroport. Acum, Walter era ăla prins la înghesuială, în timp ce şoferul făcea zigzaguri pe autostradă.

Din fericire pentru noi, la bordul micului avion ce făcea legătura cu Creta, mai erau locuri. La ora 18, debarcarăm pe pista de la Heraklion. Walter rămase încântat când puse piciorul pe insulă.

– Eu nu ştiu cum poţi să fii grec şi să te exilezi în Anglia? Îţi place ploaia chiar atât de mult?

– Îţi aduc aminte că, în ultimii ani, mă aflam mai degrabă la latitudini chiliene. Sunt un om al tuturor ţărilor, fiecare naţiune are farmecul ei.

– Da, mă rog; totuşi, între aici şi acolo e o diferenţă de treizeci şi cinci de grade!

– Poate nu chiar atât, dar, ce-i drept, climatul…

– Eu vorbeam de diferenţa de grade de alcool dintre berea noastră englezească şi acel uzo pe care mi l-a dat mătuşa ta să-l gust adineauri, spuse Walter, tăindu-mi vorba.

Chemă un taxi, îmi făcu semn să urc primul şi îi dădu şoferului adresa. Nicio clipă nu mi-aş fi imaginat unde avea să mă ducă această călătorie.

Dr. Magdalena Kari ne primi la grilajul institutului, unde un paznic ne rugase să avem amabilitatea să aşteptăm.

– Iertaţi-ne, măsurile astea de securitate sunt foarte neprieteneşti, spuse Magdalena, făcându-i semn paznicului să ne lase să intrăm. Suntem obligaţi să ne luăm toate măsurile necesare, echipamentele de care dispunem aici sunt catalogate ca fiind foarte sensibile.

Magdalena ne conduse prin parcul ce înconjura o impozantă clădire de beton. Ajunşi în interiorul acesteia, trebuirăm să ne supunem unor noi constrângeri: actele de identitate ne rămaseră la intrare şi primirăm în schimb ecusoane pe care scria cu litere groase „vizitator”. Magdalena semnă o hârtie şi ne pofti în biroul ei. Luai cuvântul, dar nu ştiu ce instinct mă făcu să nu-i povestesc totul, să minimalizez scopul deplasării noastre şi motivul experimentului pe care doream să-l realizăm. Magdalena îmi ascultă cu multă atenţie expunerea, totuşi destul de dezlânată. Walter era pierdut în gânduri.

Poate din cauza asemănării dintre gazda noastră şi Miss Jenkins, care mă surprinsese şi pe mine.

– Avem mai multe lasere, spuse ea. Din păcate, îmi e cu neputinţă să vă pun vreunul la dispoziţie, fără o autorizaţie prealabilă. Iar asta va lua mult timp.

– Am făcut o călătorie lungă şi mâine trebuie să plecăm, o rugă Walter, deşteptat din reverie.

– O să văd ce pot face; totuşi, nu vă promit nimic, se scuză Magdalena, cerându-ne să aşteptăm câteva clipe.

Ne lăsă singuri în birou, rugându-ne să nu ieşim sub niciun motiv. Ne era interzis să circulăm în incinta institutului fără să fim însoţiţi.

Aşteptarea dură câteva minute bune.

Magdalena se întoarse însoţită de profesorul Dimitri Mikalas, care ni se prezentă în calitate de director al centrului de cercetări. Se instală în fotoliul Magdalenei şi ne rugă cu toată curtoazia să-i explicăm ce aşteptăm din partea lui. De data asta, luă cuvântul Walter. Nu-l mai văzusem niciodată atât de vorbăreţ. Să fi fost împins de acelaşi instinct ca şi mine, adineauri? Se mulţumi să facă uz de recomandările mai multor colegi de la Academie, având fiecare un titlu impresionant, dar de care, în ceea mai mare parte, nu auzisem de când sunt.

– Noi întreţinem legături excelente cu Academia Britanică de

Ştiinţe şi aş fi foarte jenat să nu pot răspunde favorabil cererii a doi dintre eminenţii săi membri. Mai ales când aceştia au asemenea recomandări. Trebuie să fac câteva verificări uzuale şi, după ce identitatea dumneavoastră îmi va fi confirmată, vă voi aproba accesul la unul dintre laserele noastre, ca să puteţi proceda la experimente. Tocmai avem unul care iese de la atelierul de întreţinere. Ar fi trebuit să fie operaţional abia mâine, dar puteţi să-l folosiţi cum doriţi toată noaptea asta. Magdalena va rămâne cu dumneavoastră, pentru a-i asigura buna funcţionare.

Îi mulţumirăm profesorului pentru căldura şi generozitatea cu care ne primise, precum şi Magdalenei, care acceptă să ne consacre o seară. Apoi, ei ne lăsară singuri, ca să facă verificările menţionate.

– Să ne ţinem pumnii, ca să nu cerceteze toate numele pe care li le-am dat, îmi şopti Walter la ureche. Jumătate din listă e de oha.

Magdalena se întoarse la noi puţin mai târziu şi ne escortă până în sala unde se afla laserul după care tânjeam.

Nu-mi imaginasem niciodată că aş putea utiliza un aparat atât de magnific ca acesta pe care îl descoperirăm intrând în subsol. Din privirea aproape maternă cu care Magdalena se uita la acel laser, puteam vedea cât de mândră era să-l manevreze. Ea se instala la un pupitru de comandă şi acţiona mai multe butoane.

– Bun, îmi spuse, ce-ar fi să lăsăm, acum, deoparte formulele de politeţe, şi să-mi spuneţi, în sfârşit, ce aşteptaţi cu adevărat de la această mică bijuterie a tehnologiei? Adineauri, în biroul meu, n-am crezut nicio iotă din explicaţiile dumneavoastră pe cât de dezlânate, pe atât de lipsite de sens, iar profesorul Mikalas trebuie să fie extrem de preocupat, în acest moment, de nu v-a dat pur şi simplu pe uşă afară.

– Nu ştiu cu exactitate ce căutăm, îi răspunsei imediat, doar să reproducem un fenomen la care am asistat. Care este puterea acestei mici bijuterii?

– 2,2 megawaţi, răsună, plină de orgoliu, vocea Magdalenei.

– Straşnic bec! Aproape de treizeci şi şapte de mii de ori mai puternic decât cele din salonul mamei sale, îmi susură Walter, încântat de rapiditatea cu care făcuse calculul.

Magdalena începu să umble prin încăpere; trecând prin faţa

consolei, apăsă pe încă un buton, şi aparatul începu să zumzăie. Energia furnizată de electronii curentului electric începea să stimuleze atomii de gaz din tubul de sticlă. Fotonii n-aveau să întârzie să intre în rezonanţă, între cele două oglinzi plasate la fiecare extremitate a tubului, amplificând procesul. În câteva clipe, fasciculul avea să fie îndeajuns de puternic pentru a traversa peretele semitransparent al oglinzii.

– Este aproape operaţional. Aşezaţi obiectul pe care vreţi să-l analizaţi în faţa fasciculului care iese şi lăsaţi-mă să-mi termin reglajele. O să tragem concluziile mai târziu, îmi spuse ea.

Scosei pandantivul din buzunar, îl aşezai pe un soclu, în poziţia cuvenită, şi aşteptai.

Magdalena ţinea sub control puterea aparatului. Ea eliberă o rază ce ricoşă pe pandantiv, ca şi cum suprafaţa acestuia era absolut impenetrabilă. Profitând de faptul că Magdalena verifica parametrii care defilau pe ecranul de control, răsucii butonul, ca să amplific intensitatea laserului. Ea se întoarse spre mine şi mă fulgeră cu privirea.

– Cine v-a dat voie să faceţi asta? îmi spuse, împingându-mi mâna.

Eu o apucai pe a ei şi o implorai să mă lase să continui. Şi, în timp ce amplificam puterea fasciculului, văzui stupefacţia din privirea Magdalenei. Pe perete, se imprimase aceeaşi impresionantă serie de puncte pe care le văzusem în noaptea furtunii.

– Ce-i asta? murmură, uluită, Magdalena.

Walter stinse lumina; punctele de pe perete începură să sclipească.

– Parcă ar fi nişte stele, spuse el, cu o voce din care răzbătea bucuria.

Ca şi noi, Magdalena nu-şi putea crede ochilor. Walter îşi vârî mâna în buzunar şi scoase un mic aparat foto numeric.

– Virtuţile turismului! spuse el şi apăsă pe declanşator. Făcu o bună duzină de fotografii. Magdalena opri fasciculul şi se întoarse spre noi.

– Care este funcţia acestui obiect?

Dar, mai înainte ca eu să încerc să-i dau o explicaţie, oricare ar fi fost ea, Walter aprinse din nou lumina.

– Ştim tot atât cât ştiţi şi dumneavoastră. Noi am constatat, pur şi simplu, fenomenul şi am vrut să-l reproducem. Nimic mai mult.

Walter îşi băgă, cu toată discreţia, aparatul foto în buzunar. Profesorul Dimitri Mikales intră în încăpere şi închise uşa în urma sa.

– Fenomenal! spuse, zâmbind.

Se duse la pandantivul care stătea pe soclu şi-l luă în mână.

– Avem o galerie de observaţie, arătă el spre geamul de sticlă din partea de sus a încăperii, pe care nu-l observasem. N-am putut rezista dorinţei de a privi ceea ce făceaţi.

Profesorul întoarse pe toate feţele pandantivul pe care îl ţinea în mână şi îl apropie de ochi, încercând să privească prin el. Se întoarse spre mine.

– Aveţi ceva împotrivă dacă studiez şi eu acest ciudat obiect, la noapte? Bineînţeles că vi-l voi restitui mâine dimineaţă, la prima oră.

Să fi fost sosirea inopinată a gardianului, ori tonul profesorului Mikalas, care îl îndemnă pe Walter să reacţioneze în felul acela? N-am să ştiu niciodată. Fapt este că făcu un pas spre profesor şi-i trăsni o dreaptă uluitoare. Dimitri Mikalas se întinse pe jos cât era de lung, iar mie nu-mi mai rămase decât să mă ocup de gardian, care îşi scosese bastonul şi se pregătea să-i tragă o lovitură urâtă lui Walter. Magdalena zbieră, iar Walter se aplecă spre Mikalas, care se zvârcolea de durere, şi-i luă înapoi pandantivul. Cât despre mine, uppercutul pe care i-l aplicasem gardianului nu fusese suficient pentru a-l scoate din luptă, aşa că, acum, ne rostogoleam pe pardoseală ca doi puşti care se ciorovăiau pentru a hotărî cine e mai tare. Walter puse capăt încăierării. Îl apucă pe gardian de ureche şi îl ridică de jos cu o forţă nemaipomenită. Acesta îmi dădu drumul, urlând, în timp ce Walter mă privea furios.

– Fă şi tu ceva folositor şi pune-i cătuşele care-i atârnă de curea. Doar n-o să-i smulg urechea din loc!

Mă executai şi îl încătuşai pe gardian, aşa cum îmi ceruse Walter.

– Nici nu ştiţi ce faceţi! gemu profesorul.

– Nu; v-am spus chiar adineauri, n-avem nici cea mai mică idee, îi răspunse Walter. Cum ieşim de aici? o întrebă pe Magdalena. Nu mă obligaţi să folosesc forţa, am oroare să ridic mâna asupra unei femei.

Magdalena îl privi fix, refuzând să-i răspundă. Crezând că Walter chiar avea de gând s-o pocnească, mă băgai între ei. Walter clătină din cap şi îmi ordonă să-l urmez. Apucă receptorul

telefonului de pe pupitru şi îl smulse din loc. Apoi, deschise uşa subsolului, aruncă o privire afară şi ieşi trăgându-mă după el. Culoarul era pustiu. Walter închise uşa cu cheia, în urma noastră, estimând că abia dacă aveam cinci minute, până să se dea alarma.

– Da' ce te-a apucat? îl întrebai.

– Discutăm mai târziu, îmi răspunse, luându-o la goană.

Scara din faţa noastră urca la parter. Walter se opri pe palier, îşi trase sufletul şi împinse uşa ce dădea în hol. Se prezentă la gardian şi îi restitui ecusoanele; acesta ne înapoie paşapoartele. Ne îndreptam deja spre ieşise, când un talkie-walkie începu să hârâie. Walter se uită la mine.

– N-ai confiscat radioul paznicului?

– Nici nu ştiam că are.

– Atunci, ia-o la fugă!

Şi, cu ochii la grila parcului, îi traserăm un sprint puternic, rugându-ne să nu ne aţină nimeni calea. Paznicul nu avu timp să reacţioneze. În timp ce se pregătea să iasă din gheretă ca să ne ia la întrebări, Walter îi dădu o lovitură de umăr demnă de un rugbyst şi-l trimise de-a rostogolul printre trandafiri[10], în sensul propriu al cuvântului. Colegul meu apăsă pe butonul care deschidea poarta şi o luarăm la sănătoasa iepureşte.

– Walter, fir-ar să fie, ce te-a apucat?

– Nu acum! zbieră el în timp ce coboram o scară ce ducea în apropierea cartierelor periferice ale oraşului.

Strada defila cu toată viteza, dar Walter nici că încetinea. O luarăm pe o altă străduţă în pantă abruptă, cotirăm brusc şi ne pomenirăm pe un bulevard, evitând la ţanc o motocicletă care trecea în trombă. Nu vizitasem niciodată Creta într-un asemenea ritm.

– Pe aici, îmi strigă Walter, în timp ce o maşină de poliţie se îndrepta spre noi, cu toate sirenele urlând.

Adăpostiţi într-un gang, îmi trăsei puţin sufletul, apoi Walter mă târî din nou într-o cursă nebună.

– Portul, unde e portul? mă întrebă.

– Pe acolo, îi arătai o străduţă din dreapta noastră.

Walter mă trase de braţ, şi fuga aia, al cărei sens tot nu-l pricepeam, începu iar.

---

[10] Joc de cuvinte: envoyer sur les roses (a trimite printre/pe trandafiri) – a te descotorosi de cineva. *(N.t.)*

Când zărirăm portul, Walter încetini; pe trotuar, doi poliţişti nu ne acordară niciun fel de atenţie. La chei, se afla un feribot ce pleca spre Atena; maşinile se îmbarcau deja, în timp ce pasagerii îşi aşteptau rândul, în faţa unei case de bilete.

– Du-te şi ia două bilete, îmi ordonă Walter. Eu o să ţin de şase.

– Vrei să ne întoarcem la Hydra pe mare?

– Preferi să ai de-a face cu controlul de securitate de pe aeroport? Nu? Atunci, du-te odată să iei biletele alea şi nu mai sta la discuţii.

Mă întorsei după câteva clipe; călătoria cu feribotul avea să dureze o bună parte din noapte, aşa că reuşisem să fac rost de o cabină cu două cuşete. La rândul său, Walter cumpărase de la un negustor ambulant o caschetă şi o pălărie haioasă, pe care mi-o întinse.

– Nu ne îmbarcăm în acelaşi timp. Laşi între noi vreo zece pasageri. Dacă poliţia e pe urmele noastre, caută doi bărbaţi care călătoresc împreună. Şi pune-ţi odată caraghioslâcul ăla de pălărie, o să-ţi vină ca o mănuşă! Ne vedem pe puntea din faţă, cum se dezleagă amarele.

Executai cu sfinţenie instrucţiunile lui Walter şi, după o oră, ne reîntâlnirăm la locul stabilit.

– Walter, trebuie să recunosc că m-ai impresionat al naibii de mult. Pumnul ăla al tău, ca un fulger, cursa aia de urmărire prin oraş! Nu mă aşteptam deloc la chestiile astea… Poţi să-mi spui, în fine, şi mie de ce l-ai trăsnit pe profesor?

– Acum, mă mai şi ia la rost! Când am intrat în biroul Magdalenei ăleia, m-a intrigat imediat ceva. Confratele care ne-a recomandat mi-a spus că şi-a făcut studiile împreună cu ea. Or, colegul în chestiune iese la pensie peste două luni, iar femeia care ni s-a prezentat abia dacă avea treizeci şi cinci de ani. La Hydra, am consultat anuarul centrului, însă directorul lui nu e deloc profesorul ăsta, care îşi aroga totuşi titlul! Ciudat, nu?

– Să admitem. Dar, de aici, până să-i muţi falca…

– Mai degrabă eu mi-am nenorocit falangele! Dacă ai şti ce rău mă doare mâna!

– Şi ce te-a apucat, de-ai sărit aşa la bătaie?

– N-ai cunoscut niciodată un internat, nu-i aşa? Nici jignirile, nici pedepsele corporale, nici măcar bătaia de joc?

Avusesem, din fericire, nişte părinţi care nu s-ar fi despărţit de fiul lor pentru nimic în lume.

– Chiar aşa credeam şi eu, spuse Walter.

– Era musai să reacţionezi cu atâta violenţă? Era de-ajuns să plecăm.

– Adrian, există momente în care ar trebui să mai cobori puţin din stele! Când Dimitri ăla te-a întrebat dacă poate împrumuta pandantivul, îl şi băgase în buzunar. Nu cred că apariţia paznicului ţi-ar mai fi lăsat loc să alegi, şi tare mă bate gândul că nu ţi-ai mai fi văzut chiar aşa de curând preţiosul obiect. Un ultim amănunt, şi nu dintre cele mai lipsite de importanţă, în caz că mai ai de făcut vreun reproş: profesorul ăla, căruia i-am scăpat câteva la înghesuială, părea mai puţin uimit decât noi de rezultatul experienţei. Poate că am reacţionat cam dur, dar sunt sigur că am avut dreptate.

– Iar acum, iată-ne ca doi fugari. Şi tare mă întreb care vor fi urmările chestiei ăsteia.

– O să vedem la coborârea de pe vas, dar m-ar mira să fie vreuna.

Atena

– Cum se simte profesorul? întrebă vocea din receptor.

– Are o fractură de mandibulă, o întindere de ligamente la gât, dar fără traumatism cranian, răspunse femeia.

– N-am prevăzut că vor reacţiona în felul ăsta. Mă tem că, de acum, partida se complică.

– Nimic din tot ce s-a întâmplat nu era previzibil, domnule.

– Iar obiectul ne-a scăpat printre degete, ceea ce este şi mai regretabil. N-ai nicio idee pe unde s-ar afla fugarii noştri?

– S-au îmbarcat pe un feribot care leagă Heraklionul de Atena. Vor debarca mâine dimineaţă.

– Avem pe cineva la bord?

– Da; de data asta, şansa e de partea noastră. I-a reperat, în port, un om de-al nostru. Dacă n-a avut instrucţiuni, nu i-a abordat, dar a avut prezenţa de spirit de a se urca pe vas. Am primit un mesaj chiar când ridicau ancora. Ce altceva mai pot face?

– Ai făcut tot ce trebuia. Poartă-te în aşa fel încât incidentul să treacă neobservat: profesorul a căzut pe scară şi s-a lovit rău. Ordonă-i şefului pazei ca acest regretabil episod să nu fie menţionat deloc în registrele institutului. Nici nu se pune

problema ca, la întoarcerea din concediu, directorul să descopere ceva.

– Vă puteţi bizui pe mine, domnule.

– Poate că ar fi timpul să schimbăm numele de pe uşa biroului dumitale. Magdalena e moartă de şase luni, şi chestia asta începe să cam fie de prost gust.

– Poate, dar astăzi ne-a fost de mare ajutor!

– Văzând rezultatul, eu, unul, n-aş jura, răspunse bărbatul, după care puse receptorul în furcă.

Amsterdam

Jan Vackeers se apropie de fereastră, pentru a cugeta câteva clipe. Situaţia îl deranja mai mult decât voia să recunoască. Ridică din nou receptorul şi formă un număr din Londra.

– Aş vrea să-ţi mulţumesc pentru telefonul de ieri, Sir Ashton. Din păcate, operaţiunea de la Heraklion a eşuat.

Vackeers îi făcu interlocutorului său o dare de seamă detaliată a evenimentelor derulate cu câteva ore în urmă.

– Doream cea mai mare discreţie.

– Ştiu, şi, crede-mă, sunt absolut dezolat, răspunse Vackeers.

– Crezi cumva că suntem compromişi? întrebă Sir Ashton.

– Nu, nu văd cum s-ar putea stabili vreo legătură. Ar însemna să-i considerăm prea inteligenţi.

– Ai cerut să fie ascultate telefoanele celor doi membri ai Academiei de Ştiinţe. Ţi-am îndeplinit cererea, am transmis-o şi la Atena, abătându-mă de la toate procedurile obişnuite. Am avut amabilitatea să te informez că unul dintre ei a intervenit pe lângă un confrate pentru a i se face hatârul de a intra în centrul de cercetări de la Heraklion. Am aranjat să i se rezolve cererea şi, la solicitarea dumitale, ţi-am lăsat mână liberă pentru a încheia cu bine operaţiunea. A doua zi, la subsol, s-a iscat o încăierare, iar puşlamalele noastre au fugit; nu crezi totuşi că riscăm să-i vedem cum încep să-şi pună anumite întrebări?

– Puteam visa o ocazie mai bună pentru a recupera acest obiect? Nu e vina mea că Atena a dat greş. Paris, New York şi noul Zürich sunt, de acum, cu atenţia mărită; cred că a venit vremea să ne întâlnim şi să hotărâm, de comun acord, ce avem de făcut. Acţionând ca până acum, o să provocăm, în cele din urmă, exact ceea ce vrem să împiedicăm.

– Ei bine, eu îţi sugerez o atitudine contrară şi mai multă discreţie, Vackeers. Nu cred că mai e mult până să se răspândească zvonul despre acest incident. Fă tot ce trebuie ca să nu se întâmple aşa. Altfel, nu răspund de nimic.

– Ce înţelegi prin asta?

– M-ai înţeles foarte bine, Vackeers.

Cineva bătu la uşa biroului. Vackeers încheie convorbirea.

– Nu te deranjez? întrebă Ivory, intrând în încăpere.

– Absolut deloc.

– Mi s-a părut că vorbeai.

– Îi dictam asistentei o scrisoare.

– Toate bune? Arăţi cam rău.

– Mă sâcâie ulcerul ăla vechi.

– Îmi pare rău să aud asta. Mai eşti amator să facem o partidă de şah diseară, la tine acasă?

– Cred că trebuie să renunţ, vreau să mă odihnesc.

– Înţeleg, răspunse Ivory; poate altă dată.

– Când doreşti, de mâine încolo.

– Atunci, pe mâine, dragă prietene.

Ivory închise uşa şi o luă pe culoarul ce ducea spre ieşire, făcu stânga-împrejur şi se opri la uşa biroului ocupat de asistenta lui Vackeers. Deschise uşa şi constată că încăperea era goală, ceea ce nu era de mirare, dat fiind că se făcuse aproape ora nouă seara.

Marea Egee

Feribotul înainta cu viteză pe marea calmă; eu eram cufundat într-un somn adânc, când mă trezi Walter. Deschisei ochii; încă nu se luminase de ziuă.

– Ce vrei, Walter?

– Ce coastă e aia de care ne apropiem?

– Cum vrei să ştiu? Nu văd pe întuneric, ca pisicile.

– Eşti din partea locului sau nu?

Mă sculai fără niciun chef şi mă apropiai de hublou. Nu era greu să recunoşti forma de semilună a insulei Milos; ca să fiu cu inima împăcată, ar fi fost de ajuns să urc pe punte şi să văd dacă Antimilos, o insuliţă nelocuită, se afla la babord.

– Nava se opreşte acolo? întrebă Walter.

– Aş minţi dacă ţi-aş spune că am o hartă fidelă a acestei linii

maritime, dar pământul se apropie tot mai mult, prin urmare, îmi închipui că facem escală la Adamas.

– E un oraş mare?

– Aş spune mai degrabă că e un sat mare.

– Atunci, scoală-te, fiindcă aici coborâm.

– Ce să facem la Milos?

– Mai bine întreabă-mă ce nu prefer să facem la sosirea în Atena.

– Walter, crezi, cu adevărat, că ne pândeşte cineva la sosirea în Atena? Nici măcar nu ştim dacă maşina aia de poliție era pe urmele noastre sau doar trecea pe acolo. Cred că dai prea multă importanţă acelui episod neplăcut.

– Atunci, poţi să-mi explici de ce a încercat cineva să intre de două ori în cabină, când dormeai tu?

– Nu mă speria! Sper că nu ai mai luat pe cineva la bătaie!

– N-am făcut altceva decât să deschid uşa, însă coridorul era pustiu. Individul îşi luase deja tălpăşiţa.

– Sau o fi intrat în cabina de alături, după ce şi-a dat seama că greşise uşa!

– De două ori la rând? Dă-mi voie să mă îndoiesc. Îmbracă-te şi hai să coborâm tiptil, cum ajunge vasul la chei. Aşteptăm în port şi luăm următorul vapor pentru Atena.

– Chiar dacă pleacă noaptea următoare?

– Plănuisem să petrecem noaptea la Heraklion, nu? Dacă ţi-e teamă să nu se sperie mama ta din cauză că întârziem, o sunăm cum se face ziuă.

Nu ştiam dacă îngrijorarea lui Walter era întemeiată sau dacă el era atât de încântat de aventura trăită în ajun, încât căuta un pretext ca s-o mai prelungească puţin. Şi totuşi, când pasarela fu ridicată, l-am văzut pe acel bărbat care ne privea ţintă, de pe puntea superioară, şi pe care mi-l arăta Walter. Oricum, nu ştiu dacă prietenul meu avusese dreptate când îi dăduse cu tifla, în timp ce feribotul se îndepărta de chei.

Ne-am instalat pe terasa unui bar pentru pescari, care îşi deschidea uşile de îndată ce acosta primul feribot. Era şase dimineaţa, iar soarele răsărea din spatele unei coline. Un mic avion se înălţă spre cer şi îşi schimbă direcţia la verticala portului, după care se îndreptă spre largul mării.

– E vreun aeroport pe aici? întrebă Walter.

– Da, e o pistă, dacă nu mă înşală memoria, dar cred că o

folosesc doar avioanele poştale şi câteva aparate particulare.

– Hai acolo! Dacă am avea norocul să ne urcăm în vreunul din astea, am scăpa definitiv de urmăritori.

– Walter, pare-mi-se că eşti în plin acces de paranoia. Nu cred nicio secundă că ne urmăreşte cineva.

– Adrian, în ciuda faptului că-mi eşti prieten, dă-mi voie să-ţi spun că mă freci al dracului de tare la melodie!

Walter plăti cele două cafele pe care le consumaserăm şi nu-mi mai rămase decât să-i arăt drumul ce ducea spre micul aerodrom.

Şi iată-mă pe marginea şoselei, făcând autostopul împreună cu Walter. Prima jumătate de oră nu fu prea fructuoasă. Soarele făcea pietrele albe să strălucească, iar căldura se înteţea.

Un grup de tineri părea să se amuze pe seama situaţiei noastre. Pesemne că arătam ca doi turişti rătăciţi, aşa că fură destul de surprinşi când le cerui ajutorul în greceşte, făcându-mă că nu le observ băşcălia. Cel mai vârstnic dintre ei voi să se târguiască, dar Walter, care înţelesese tot, se arătă îndeajuns de convingător pentru a fi poftiţi, ca prin farmec, pe şeile motoretelor.

Plecarăm, ţinându-ne zdravăn de spatele piloţilor noştri, căci, la viteza şi la gradul de înclinare cu care luau virajele, nici nu găseam cum altfel să-i numesc pe cei ce ne purtau pe drumul sinuos. Goneam drept spre micul aerodrom al insulei. În faţa noastră, se întindea o mare salină maritimă; în spate, o pistă asfaltată pustie se întindea de la est la vest. Cel mai dezgheţat dintre băieţii care ne aduseseră îmi arătă că avionul care lua corespondenţa o dată la două zile plecase deja; îl pierdusem.

– E cel pe care l-am văzut adineauri, spusei.

– Câtă perspicacitate! răspunse Walter.

– Totuşi, mai e şi avionul medical, dacă sunteţi grăbiţi, mă informă cel mai tânăr din bandă.

– Ce avion?

– Doctorul care vine când se îmbolnăveşte grav cineva: are păsăroiul lui. În cabana de acolo e un telefon, dar nu poţi suna decât în caz de urgenţă. Când văru-meu a făcut o criză de apendicită, a venit să-l ia într-o jumătate de oră.

– Cred că începe să mă doară burta foarte rău, îmi spuse Walter, căruia îi tradusesem convorbirea.

– Doar n-o să deranjezi un felcer ca să-i deturnezi avionul spre Atena!

– Dacă mor de peritonită, o să porţi toată viaţa responsabilitatea decesului meu! Grea povară! gemu Walter, căzând în genunchi.

Puştii se puseră pe râs. Izmenelile lui Walter erau irezistibile.

Cel mai vârstnic îmi arătă vechiul telefon fixat pe peretele înjghebării care îndeplinea funcţia de turn de control. O baracă de lemn, cu un scaun, o masă şi un post de radio VHF care trebuie să fi datat dinaintea războiului. Refuză să telefoneze el însuşi. Dacă înşelătoria noastră era descoperită, o lua pe cocoaşă; prin urmare, prefera să evite circul pe care taică-său i l-ar fi făcut negreşit. Walter se ridică şi-i întinse câteva bancnote, ceea ce îl convinse pe noul nostru prieten că o chelfăneală bună nu era chiar aşa de rea.

– Poftim, acum corupi copiii! Din ce în ce mai bine!

– Aveam de gând să facem pe din două suma asta, dar, dacă recunoşti că te distrezi la fel de bine ca mine, plătesc eu totul!

N-aveam de ce minţi, aşa că-mi scosei portofelul, ca să particip la plata minciunii. Băiatul ridică receptorul, învârti manivela şi-i explică doctorului că i se solicita, cu cea mai mare urgenţă, ajutorul. Un turist se tăvălea de durere; fusese adus până la pistă şi nu mai trebuia decât să vină după el.

O jumătate de oră mai târziu, auzirăm zumzăitul unui motor care se apropia. Deodată, Walter nu mai avu nevoie să simuleze vreo durere de burtă pentru a se trânti la pământ; micul Piper-cub trecuse pe deasupra noastră la firul ierbii. Aparatul făcu un viraj înainte pe o aripă şi se alinie la axa pistei, pe care sări de trei ori, înainte de a se opri.

– Acum înţeleg mai bine termenul „păsăroi”! oftă Walter.

Avionul întoarse şi se apropie. Când ajunse în dreptul nostru, pilotul opri motorul. Elicea se mai învârti câteva clipe, pistoanele tuşiră şi liniştea se restabili. Puştii îşi ciuliseră urechile, în aşteptarea scenei ce avea să urmeze. Nimeni nu scotea o vorbă.

Pilotul coborî din avion, îşi scoase cascheta de piele şi ochelarii, apoi ne salută. Doctoriţa Sophie Schwartz, trecută de şaptezeci de ani, avea alura elegantă a unei Amelia Earhart[11]. Ne întrebă, într-o engleză aproape perfectă, deşi cu un uşor accent nemţesc, care dintre noi doi era bolnavul!

---

[11] Earhart, Amelia (1897–1937) – aviatoare americană, prima femeie care a traversat singură, în zbor, Oceanul Atlantic. A dispărut deasupra Oceanului Pacific, împreună cu navigatorul Fred Noonan, în cursul unui zbor în jurul lumii. *(N.t.)*

– El! exclamă Walter, arătându-mă cu degetul.

– Dar nu prea pari suferind, tinere! Ce-ai păţit?

Eram prins la înghesuială şi mi-era imposibil să susţin minciuna lui Walter. Îi mărturisii doctoriţei, care mă întrerupse doar ca să-şi aprindă o ţigară, situaţia noastră.

– Dacă înţeleg bine, îmi spuse ea, aţi schimbat itinerarul unui avion medical fiindcă aveaţi nevoie să fiţi transportaţi cu titlu privat până la Atena? Da' ştiu că aveţi tupeu!

– Eu am avut ideea asta, şopti Walter.

– Asta nu schimbă mare lucru în ceea ce priveşte iresponsabilitatea voastră, tinere! îi spuse ea, strivindu-şi chiştocul pe asfalt.

Puştii care asistau la scenă fără să priceapă ce se spunea păreau totuşi să guste foarte mult spectacolul.

– Sunteţi căutaţi de poliţie?

– Nu, jură Walter, suntem doi oameni de ştiinţă de la Royal Academy din Londra şi ne aflăm într-o situaţie delicată. Ce-i drept, nu suntem bolnavi, însă avem mare nevoie de ajutorul dumneavoastră, o imploră el.

Dintr-o dată, doctoriţa păru să se destindă.

– Anglia! Doamne, cât iubesc ţara asta! Eram nebună de admiraţie după Lady Di, ce tragedie!

Îl văzui pe Walter închinându-se şi mă întrebai până unde i se întindeau talentele de comedian.

– Problema e că avionul meu nu are decât două locuri, dintre care unul e al meu, continuă doctoriţa.

– Şi cum faceţi ca să evacuaţi răniţii? întrebă Walter.

– Eu sunt un medic zburător, nu o ambulanţă. Dacă sunteţi dispuşi să vă înghesuiţi, cred că putem decola totuşi.

– De ce, totuşi? întrebă Walter, îngrijorat.

– Pentru că vom cântări ceva mai mult decât greutatea maximă admisă; însă pista nu e atât de scurtă pe cât pare. Dacă plecăm în forţă şi cu frânele bine strânse, probabil că vom avea suficientă viteză pentru a decola.

– Şi în caz contrar? întrebai.

– Pleosc! răspunse doctoriţa,

Într-o grecească lipsită, de data asta, de orice accent, le ordonă copiilor să se îndepărteze şi ne pofti s-o urmăm. Dând ocol avionului, într-o inspecţie prealabilă zborului, ne făcu unele mărturisiri.

Tatăl ei era un evreu german, iar mama italiancă. În timpul

războiului, se instalaseră pe o insuliţă grecească. Sătenii i-au ascuns; după armistiţiu, n-au mai vrut să părăsească insula.

– Am trăit întotdeauna aici; eu, una, nu m-am gândit niciodată să mă aşez în altă parte. Cunoaşteţi, pe lumea asta, un paradis mai frumos decât insulele astea? Tata era pilot, mama infirmieră, aşa că n-o să vă întrebaţi de ce am devenit medic zburător! Acum, e rândul vostru; ce-ar fi să-mi explicaţi, cu adevărat, de cine fugiţi? Ei, dar, la urma urmei, nu mă priveşte, iar voi nu păreţi băieţi răi. Oricum, în curând, mi se va lua licenţa, aşa că orice ocazie de zbor e bine-venită. O să-mi plătiţi carburantul, atâta tot.

– De ce vor să vă ia licenţa? se îngrijoră Walter.

Doctoriţa continuă să-şi inspecteze avionul.

– În fiecare an, piloţii trebuie să facă o vizită medicală şi să-şi controleze acuitatea vizuală. Până în prezent, mă examina un prieten vechi, oftalmolog, care, din amabilitate, se făcea că nici n-avea habar de faptul că ştiu pe dinafară ordinea literelor de pe tablou, inclusiv de pe ultimul rând, unde acestea deveniseră mult prea mici pentru ochii mei. Dar el s-a pensionat, şi n-am să mai pot înşela lumea multă vreme. Nu faceţi mutra asta, aş putea să mai zbor mult şi bine cu vechiul meu Piper, chiar şi cu ochii închişi! spuse doctoriţa, pufnind într-un hohot de râs nestăpânit.

Ea prefera să nu ne ducă la Atena. Pentru a ateriza pe un aeroport internaţional, trebuia să ceară permisiunea prin radio, să fie controlată de poliţie, la sosire, şi să completeze o mulţime de formulare. În schimb, la Porto Eli, cunoştea un mic teren abandonat, a cărui pistă putea fi încă folosită. De acolo, n-aveam decât să luăm un vas-taxi până la Hydra.

Walter se aşeză cel dintâi; eu m-am ghemuit cum am putut pe genunchii lui. Centura de siguranţă nu ajungea pentru amândoi, dar aveam să ne lipsim de ea. Motorul tuşi, elicea începu să se învârtească încet, apoi tot mai iute, împrăştiind fum. Sophie Schwartz bătu în carlingă pentru a ne da de înţeles că, în curând, urma să decolăm. Vacarmul era atât de mare, încât ăsta era unicul mijloc de comunicare. Aparatul porni uşor pe pistă, se întoarse ca să fie cu faţa spre vânt, motorul îşi spori turaţiile. Avionul trepida atât de tare, încât mă aşteptam să se facă bucăţi înainte de decolare. Aviatoarea dădu drumul frânelor şi asfaltul începu să alerge sub roţile noastre. Ajunsesem aproape de capătul pistei, când partea din faţă a avionului se ridică şi ne desprinserăm de pământ. Pe pistă, copiii ne făceau la revedere

cu mâna. Îi strigai lui Walter să facă la fel, în semn de mulţumire, dar el îmi zbieră, la rândul lui, că, la sosire, probabil că o să avem nevoie de o cheie franceză, ca să-i descleşteze degetele de pe tabla de care se agăţase.

Niciodată nu mai văzusem insula Milos aşa, ca în dimineaţa asta. Zburam la câteva sute de metri deasupra mării, avionul nu avea parbriz, vântul sufla printre hobane[12], iar eu nu mă mai simţisem în viaţa mea atât de liber.

Amsterdam

Vackeers avu nevoie de câteva clipe, înainte de a se obişnui cu semiîntunericul subsolului; în urmă cu câţiva ani, ochii i se acomodau imediat, însă îmbătrânise. Când socoti că vede îndeajuns de bine ca să străbată labirintul de grinzi ce susţineau clădirea, înaintă cu prudenţă pe pasarela de lemn aşezată la câţiva centimetri deasupra apei, insensibil la frigul şi la umiditatea permanentă din canalul subteran. Vackeers cunoştea bine locul; acum se afla la verticala sălii mari. Când ajunse sub harta de marmură, apăsă pe o cheie de susţinere plasată pe o grindă longitudinală şi aşteptă să acţioneze mecanismul. Două scânduri pivotară, deschizând drumul spre peretele din fund. O uşă invizibilă până atunci în întuneric, se detaşa pe zidul uniform din cărămidă. Vackeers închise cu cheia în urma lui şi aprinse lumina.

Mobilierul încăperii în care intrase era alcătuit dintr-o masă de metal şi un fotoliu; ca echipament, sala era dotată doar cu un ecran plat şi cu un computer. Vackeers se instală în faţa tastaturii şi se uită la ceas. Un semnal sonor îl anunţă că începea conferinţa.

– Bună ziua, domnilor, bătu Vackeers pe tastatura computerului. Ştiţi de ce ne-am adunat astăzi.

– MADRID: Credeam că dosarul ăsta a fost închis de ani de zile.

– AMSTERDAM: Toţi credeam aşa, însă anumite evenimente recente au făcut necesară reunirea celulei noastre. De data asta, ar fi de preferat ca niciunul dintre noi să nu încerce să-i înfrunte pe ceilalţi.

---

[12] Hobană – coardă de oţel, care serveşte la legătura aripilor de fuzelajul unui avion. *(N.t.)*

– ROMA: Timpurile nu mai sunt aceleaşi.

– AMSTERDAM: Sunt fericit să te aud spunând asta, Lorenzo.

– BERLIN: Ce aştepţi de la noi?

– AMSTERDAM: Să ne reunim mijloacele şi să aplice fiecare hotărârile pe care va trebui să le luăm.

– PARIS: Lectura raportului tău lasă să se întrevadă că, acum treizeci de ani, Ivory a văzut corect. Mă înşel cumva? N-ar trebui să-l chemăm alături de noi?

– AMSTERDAM: Într-adevăr, această descoperire pare să coroboreze teoriile lui Ivory, dar cred că e de preferat să-l ţinem la distanţă. Când se abordează subiectul care ne aduce astăzi împreună, Ivory devine imprevizibil.

– LONDRA: Prin urmare, există un al doilea obiect, absolut identic cu al nostru?

– ATENA: Forma îi este diferită, dar, de-acum, avem toată certitudinea că apartenenţa le este comună. Deşi episodul de ieri seară a fost un accident regretabil, el ne-a adus totuşi dovada de necombătut. Şi care ne-a dezvăluit o proprietate pe care nu o cunoşteam. Unul dintre ai noştri a putut-o constata cu ochii lui.

– ROMA: Cel căruia i-au mutat falca?

– AMSTERDAM: Chiar acela.

– PARIS: Crezi că ar mai putea exista şi alte obiecte asemenea?

– AMSTERDAM: Ivory e convins de asta, dar adevărul e că nu ştim nimic. În acest moment, preocuparea noastră e să-l recuperăm pe cel care a apărut acum, nu să aflăm dacă mai există şi altele.

– BOSTON. Eşti absolut sigur? Aşa cum ne-ai amintit, nu l-am crezut pe Ivory, atunci când ne-a avertizat, or rezultă că ne-am înşelat. Sigur că sunt de acord să alocăm fonduri şi resurse umane pentru recuperarea acestui obiect, dar, în primul rând, aş prefera să ştim unde punem piciorul. Mă îndoiesc că, peste treizeci de ani, vom mai fi aici!

– AMSTERDAM: Descoperirea asta e pur şi simplu întâmplătoare.

– BERLIN: Ceea ce înseamnă că asemenea întâmplări s-ar putea repeta!

– MADRID: Dacă ne gândim bine, nu cred că am avea vreun interes să întreprindem ceva acum. Amsterdam, prima ta încercare s-a soldat cu un eşec; o a doua ratare ar atrage atenţia. Mai mult, nimic nu ne dovedeşte că acela sau aceea care

deţine obiectul ştie despre ce este vorba. De altfel, nici noi nu suntem siguri. Să nu aprindem un foc pe care, după aceea, n-o să-l putem stinge.

– ISTANBUL: Madrid şi Amsterdam exprimă două opinii divergente. Eu sunt de partea Madridului şi vă propun să nu facem altceva decât să-i observăm, cel puţin în momentul de faţă. Ne vom aduna din nou, dacă situaţia va evolua.

– PARIS: Ader la punctul de vedere al Madridului.

– AMSTERDAM: E o greşeală. Dacă am reuni cele două obiecte, poate că am afla mai multe lucruri.

– NEW DELHI: Tocmai asta e, Amsterdam: nu vrem să aflăm mai mult. Dacă există un lucru cu care suntem toţi de acord, de treizeci de ani încoace, e chiar ăsta!

– CAIRO: New Delhi are perfectă dreptate.

– LONDRA: Ar trebui să confiscăm obiectul ăsta şi să închidem cât mai iute dosarul.

– AMSTERDAM: Londra are dreptate. Cel care îl deţine este un eminent cosmolog. Întâmplarea a făcut să-i fie înmânat de către o arheologă. Credeţi, oare, ţinând cont de competenţele lor, că le va trebui mult până să descopere adevărata natură a obiectului pe care-l au în mână?

– TOKYO: Cu condiţia să reflecteze împreună asupra problemei. Au rămas în legătură?

– ASMTERDAM: Nu, în clipa de faţă, nu.

– TEL-AVIV: Atunci, sunt de acord cu Cairo: să aşteptăm.

– BERLIN: Şi eu gândesc la fel ca tine, Tel-Aviv.

– TOKYO: Şi eu.

– ATENA: Prin urmare, vreţi să-i lăsăm să se mişte liber?

– BOSTON: Să zicem că va fi o libertate supravegheată.

Pentru că, pe ordinea de zi, nu mai era alt punct, şedinţa se încheie. Vackeers îşi stinse ecranul, foarte prost dispus. Reuniunea nu se sfârşise aşa cum dorise, dar, de vreme ce fusese primul care le ceruse aliaţilor săi să-şi reunească forţele, avea să respecte hotărârea majorităţii.

Hydra

Vaporul-taxi ne adusese pe insulă la sfârşitul dimineţii. Walter şi cu mine probabil că arătam jalnic, de făcuse mătuşa mutra aia când ne văzuse. Îşi lăsase fotoliul pliant şi terasa prăvăliei şi

venise în fugă spre noi.

– Aţi avut vreun accident?

– De ce? întrebă Walter, făcându-şi puţină ordine pe ţeastă.

– V-aţi uitat la voi?

– Să spunem că am avut o călătorie mai agitată decât prevăzusem; totuşi, ne-am distrat destul de bine, încheie Walter, pe un ton jovial. Acestea fiind zise, cred că o ceaşcă de cafea mi-ar prinde cum nu se poate mai bine. Şi două aspirine, ca să scap de crampele astea care-mi chinuie îngrozitor picioarele. Nici n-aveţi idee cât e de greu nepotul dumneavoastră.

– Ce legătură e între greutatea nepotului meu şi picioarele dumitale, Walter?

– Nu era niciuna, până ce nu a stat pe genunchii mei o oră întreagă.

– Şi de ce a stat Adrian pe genunchii dumitale?

– Pentru că, din păcate, era doar un singur scaun cu care să zburăm spre cer[13]! Bun, luaţi cu noi o cafeluţă?

Mătuşa refuză invitaţia. Avea clienţi, spuse ea, îndepărtându-se. Walter şi cu mine ne privirăm uimiţi: prăvălia îi era mai goală ca niciodată.

– Trebuie să recunosc că arătăm cam ca prinşi de pe gârlă, îi spusei lui Walter.

Ridicai mâna, ca să-i fac semn chelnerului, scosei pandantivul din buzunar şi-l pusei pe masă.

– Dacă mi-aş fi imaginat vreo clipă că obiectul ăsta o să ne pricinuiască atâtea probleme…

– După opinia ta, la ce o fi folosind? mă întrebă Walter.

Îi răspunsei cu toată sinceritatea că n-aveam nici cea mai mică idee; oare ce puteau reprezenta toate punctele alea care apăreau când îl apropiai de o sursă de lumină puternică?

– Şi nu orice fel de puncte, mă completă Walter. Nişte puncte care sclipesc!

Da, punctele sclipeau, dar de aici până la a trage concluzii prea pripite, era un pas pe care un om de ştiinţă riguros nu şi-ar îngădui să-l facă. Fenomenul al cărui martori fusesem putea fi, foarte bine, accidental.

– Porozitatea, invizibilă cu ochiul liber, este atât de infimă, încât e nevoie de o lumină extrem de puternică, în stare să străbată materia. Aşa cum s-ar întâmpla cu peretele unui baraj

[13] Joc de cuvinte: s’envoyer en l’air (arg. fr.) – a face dragoste. *(N.t.)*

care şi-ar pierde etanşeitatea sub efectul unei foarte puternice presiuni a apei.

– Nu mi-ai povestit că prietena ta, arheologă, nu ţi-a putut explica deloc care era originea sau vârsta acestui obiect? Totuşi, trebuie să recunoşti că este ciudat.

Nu-mi aminteam s-o fi văzut pe Keira aşa de intrigată cum eram noi, şi i-o spusei lui Walter.

– Fata asta lasă la tine acasă un colier ce are curioasa proprietate pe care i-o cunoaştem. Frumoasă întâmplare! Unii încearcă să ne fure pandantivul, trebuie s-o luăm la fugă urmăriţi de forţele răului, şi tu tot continui să crezi că e o întâmplare? Asta o fi, chipurile, rigoarea ştiinţifică! Măcar ai putea privi mai îndeaproape fotografiile alea pe care am avut ideea genială de a le face la Heraklion, ca să-mi spui dacă te duc cu gândul şi la altceva decât la prim-planul unei bucăţi de şvaiţer?

Walter îşi puse aparatul foto numeric pe masa unde ne luam micul dejun. Începui să afişez imaginile, dar erau prea mici ca să-mi pot face, cu adevărat, o idee despre ceea ce înfăţişau. Deşi mă uitam cu cea mai mare atenţie şi cu cea mai mare bunăvoinţă din lume, nu izbuteam să văd decât nişte puncte; nimic care să-mi poată permite să afirm că era vorba despre stele, constelaţii sau chiar aglomerări stelare.

– Fotografiile astea nu dovedesc nimic, îmi pare foarte rău.

– Atunci, dă-o naibii de vacanţă! Hai să ne întoarcem la Londra. Vreau să fiu cu sufletul împăcat. La Academie, o să transferăm pozele astea pe computer şi o să le poţi studia în condiţii bune.

N-aveam niciun chef să plec de la Hydra, dar Walter era aşa de pasionat de enigma asta, încât n-aveam inima să-l dezamăgesc. Se implicase atât de mult, în perioada când îmi pregăteam prelegerea, încât aş fi fost un ingrat dacă l-aş fi lăsat să plece singur. Mai rămânea să mă reped până acasă şi să-i dau de veste mamei despre plecarea mea anticipată.

Mama mă privi ţintă, constată starea în care îmi erau hainele, zgârieturile de pe braţe, şi umerii i se aduseră, ca şi cum asupră-le se lăsase toată povara lumii.

Îi spusei că trebuia să mă întorc la Londra, împreună cu Walter, îi promisei că va fi o călătorie dus şi întors şi că mă voi înapoia înainte de sfârşitul săptămânii.

– Dacă am înţeles bine, îmi spuse ea, vrei să te întorci la Londra ca să-ţi copiezi pe computer fotografiile făcute de

prietenul tău? N-ar fi mai simplu să te duci la prăvălia mătuşii tale? Ea vinde chiar şi aparate de unică folosinţă. Dacă pozele sunt ratate, le arunci pur şi simplu la coş!

– Poate că am descoperit ceva important, care ne priveşte pe Walter şi pe mine, şi trebuie să ne lămurim.

– În loc să vă fi fotografiat amândoi, ca să vă lămuriţi, mai bine mă întrebai pe mine, mama ta. Ţi-aş fi spus imediat!

– Despre ce vorbeşti?

– Despre nimic. Dă-i înainte, consideră-mă o toantă!

– Am nevoie să fiu la birou, pentru că aici n-am aparatele necesare. Şi nu pricep de ce faci faţa asta aşa de contrariată!

– Pentru că aş fi vrut să ai încredere în mine. Crezi că, dacă mi-ai spune adevărul, te-aş iubi mai puţin? Chiar dacă mi-ai mărturisi că eşti îndrăgostit de măgarul ăla din capătul grădinii, ai fi tot copilul meu Adrian!

– Mamă, eşti sigură că te simţi bine?

– Eu, da; dar tu, mă îndoiesc. Întoarce-te la Londra, dacă e aşa de important; cine ştie, poate că am să mai fiu totuşi în viaţă, când te întorci!

Când mama îmi făcea o scenă de tragedie greacă, era sigur că ceva o tulbura cât se poate de serios…, dar preferam să nu-mi imaginez ce o tracasa, atât de grotescă mi se păru ideea care îmi trecu prin cap.

După ce îmi făcui valiza, coborâi în port, unde mă aştepta Walter. Mama ţinuse să ne conducă. Elena veni alături de ea, pe chei, şi amândouă ne făcură semne largi, când naveta se avântă în larg. Mult mai târziu, aveam să aflu că mama o întrebase pe mătuşa dacă ea crede că o să călătoresc pe genunchii lui Walter. Nu ştiam că urma să revăd Hydra atât de curând.

Amsterdam

Jan Vackeers îşi privi ceasul; Ivory tot nu venise, ceea ce îl îngrijora. Partenerul său de şah era de o punctualitate fără cusur, iar această întârziere nu-l caracteriza. Se apropie de măsuţa cu rotile, verifică tava cu de-ale gurii, pe care o pregătise. Tocmai ciugulea câteva fructe uscate, când cineva sună la uşa apartamentului. Partida urma, în sfârşit, să înceapă. Vackeers deschise. Majordomul îi prezentă un plic pus pe un platou de argint.

– Tocmai a sosit, domnule.

Vackeers se retrase în camera lui, ca să citească scrisoarea pe care abia o primise. Pe un cartonaş, erau câteva rânduri scrise cu stiloul:

Îmi pare nespus de rău că te las baltă. O obligaţie mă sileşte să plec, în ultima clipă, din Amsterdam. Mă întorc curând. Cu prietenie,

Ivory

P.S. Şah şi pat[14]. *Partida este doar amânată.*

Vackeers reciti de trei ori post-scriptumul. Se întreba ce-o fi vrut să-i sugereze Ivory prin această frază scurtă, care, venind din partea lui, nu putea fi una oarecare. Nu ştia unde se duce prietenul lui, iar acum era prea târziu ca să-l fileze. Cât despre încercarea de a-şi pune aliaţii pe urmele lui... Doar el insistase să-l lase deoparte pe Ivory; cum să le explice acum că acesta poate că le-o luase înainte?

Şah şi pat, aşa cum scrisese Ivory. Vackeers zâmbi şi băgă cartonaşul în buzunar.

*

Aeroportul Schiphol, Amsterdam. La această oră târzie, doar câteva avioane ce legau marile capitale europene mai erau la sol.

Ivory îi întinse stewardesei talonul de îmbarcare şi păşi pe pasarelă. Se aşeză în primul rând, îşi puse centura şi privi pe hublou. Într-o oră şi jumătate avea să aterizeze pe micul aeroport din City. La sosire îl aştepta o maşină, la Dorchester camera îi era rezervată, totul era în ordine. Vackeers probabil că primise biletul pe care i-l trimisese. Gândul acesta fu de-ajuns ca să-i aducă zâmbetul pe buze.

Ivory închise ochii. Noaptea avea să fie lungă şi fiecare minut de somn pica bine.

Aeroportul din Atena

Walter ţinea cu orice preţ să-i aducă lui Miss Jenkins o

[14] Pat – termen folosit în şah, când regele, ultima piesă rămasă în joc, nu se mai poate deplasa fără să intre în poziție de „șah”. Patul face ca partida să fie nulă. *(N.t.)*

amintire din Grecia. Cumpără de la duty free o sticlă de uzo, mai cumpără o a doua, în caz că s-ar fi spart prima, şi mai cumpără o a treia, pentru sufletul lui. Ultimul apel. Ne auzirăm numele în megafoane. Vocea nu era prea cordială; parcă vedeam deja privirile acuzatoare ale pasagerilor, în clipa când aveam să intrăm în cabină. După o goană nebună pe culoare, ajunserăm la fix ca să încasăm săpuneala pe care ne-o trase stewardul şef, la poarta de îmbarcare, plus alte câteva mustrări, când urcarăm în carlingă şi ne îndreptarăm spre cele două locuri încă neocupate, din ultimul rând. Decalajul orar faţă de Anglia avea să ne facă să câştigăm o oră. Urma să ajungem la Heathrow pe la miezul nopţii. Walter înfulecă mâncarea care îi fusese servită, împreună cu a mea, pe care i-am oferit-o bucuros. După ce adună platourile, stewardesa micşoră lumina din cabină. Cu faţa lipită de hublou, mă bucuram de spectacol. Pentru un astronom, priveliştea cerului văzut de la zece mii de metri este un moment minunat. În faţa mea, sclipea Steaua Polară. Văzui Casiopeea şi-l ghici pe Cefeu la dreapta ei. M-am întors spre Walter, care trăgea un pui de somn.

– Ai aparatul de fotografiat la tine?

– Dacă-l vrei să ne faci poze în avionul ăsta, răspunsul este nu. Cu tot ce am mâncat şi cu distanţa asta aşa de mică, până la rândul din faţă, trebuie să arăt ca o balenă într-o cutie de conserve.

– Nu, Walter, nu vreau să-ţi fac poze pentru a le păstra ca amintire.

– În cazul ăsta, dacă ai o sculă cu care să ajungi până la buzunarul meu, e al tău. Eu, unul, nu pot să mă clintesc.

Trebuie să recunosc că eram înghesuiţi ca sardelele şi, ca să ajung la aparat, n-a fost o treabă simplă. Cum pusei mâna pe el, revăzui seria de imagini fotografiate la Heraklion. O idee nebunească îmi trecu prin minte. Rămăsei perplex; apoi mă uitai din nou pe hublou.

– Cred că facem bine că ne întoarcem la Londra, îi spusei lui Walter, strecurându-mi aparatul în buzunar.

– Ei bine, aşteaptă până mâine dimineaţă, când o să-ţi iei micul dejun pe terasa plouată a unui pub, şi o să vedem dacă mai gândeşti la fel.

– Vei fi întotdeauna bine-venit la Hydra.

– Ai de gând să te culci odată? Crezi că nu văd ce garagaţă faci de fiecare dată când mă trezeşti?

Londra

Îl lăsasem pe Walter acasă la el. Apoi, cum ajunsei la mine, mă repezii la computer. După ce încărcai fotografiile, le privii cu atenţie şi mă hotărâi să-mi deranjez un vechi prieten, care trăia la mii de kilometri de aici. Îi trimisei un e-mail, la care anexasem clişeele luate de Walter, rugându-l să-mi spună ce îi evocau. Imediat, primii în scurt timp mesaj de la Erwan: se bucura că-i scriam. Îmi promise să studieze imaginile pe care i le expediasem şi să-mi răspundă de îndată ce va putea. Un radiotelescop din Atacama rămăsese în pană, aşa că avea mult de trebăluit.

După şaptezeci şi două de ore, în puterea nopţii, primii veşti de la el. De data asta nu prin e-mail, ci prin telefon. Erwan îmi vorbea cu o voce pe care nu i-o cunoşteam.

– Cum ai reuşit un asemenea miracol? exclamă, fără să-mi spună măcar bună ziua.

Nu ştiam ce să-i răspund. Erwan îmi puse o altă întrebare, care mă surprinse şi mai mult.

– Dacă visai să pui mâna pe un Nobel, anul ăsta ai toate şansele! N-am nici cea mai mică idee cum ai făcut ca să reuşeşti o asemenea modelare, dar e un miracol! Dacă mi-ai trimis fotografiile alea ca să-mi rupi gura, poţi să te feliciţi, ai reuşit!

– Ce ai văzut, Erwan? Spune-mi!

– Ştii prea bine ce am văzut, nu mai umbla după măguleli, că nu mă duci! Hai, mă mai înnebuneşti mult, ori ai de gând să-mi spui cum ţi-a ieşit figura asta măiastră? Mă laşi să arăt imaginile şi amicilor noştri de aici?

– În niciun caz! îl implorai pe Erwan.

– Înţeleg, oftă el, oricum, sunt onorat că ai avut încredere în mine şi m-ai lăsat să văd minunea asta înainte să-ţi faci comunicatul oficial. Când publici noutatea? Sunt sigur că, având chestia asta în mână, ţi-ai câştigat dreptul de a te întoarce printre noi, deşi bănuiesc că, de acum înainte, n-o să ştii ce ofertă să mai alegi; toate echipele de astronomi te vor dori.

– Erwan, te implor, descrie-mi ce ai văzut!

– Nu te mai saturi? O ţii, aşa, întruna? Vrei să auzi cum ţi-o spun cu gura mea? Te înţeleg, moşule; în locul tău, şi eu aş fi la fel de emoţionat. Dar, îţi dau – îmi dai: mai întâi, explică-mi cum ai făcut.

– Cum am făcut ce?

– Nu mă lua peste picior! Nu-mi spune că ai ajuns aici printr-o întâmplare!

– Erwin, vorbeşte tu întâi. Te rog.

– Mi-a luat trei zile ca să ghicesc unde m-ai adus. Nu mă face să repet ce ţi-am spus, am recunoscut foarte repede constelaţiile Lebăda, Pegas şi Cefeu, chiar dacă magnitudinile nu se potriveau, chiar dacă unghiurile erau denaturate, iar distanţele absurde. Dacă îţi închipuiai că o să mă prinzi chiar aşa de uşor în capcană, te-ai înşelat. M-am întrebat de-a ce te joci, de ce ai apropiat toate stelele alea şi după ce ecuaţii. Am încercat să aflu ce anume te-a făcut să le poziţionezi aşa; şi asta m-a stârnit. Recunosc că am cam trişat: am folosit computerele noastre, le-am pus să calculeze pe rupte, timp de două zile, dar, când am avut rezultatul, nu mi-a părut deloc rău că mobilizasem toate resursele. Văzusem just, numai că, bineînţeles, nu puteam ghici ce se găsea în centrul acestor nemaipomenite imagini.

– Şi ce ai văzut, Erwan?

– Nebuloasa Pelicanului.

– Şi de ce te emoţionează atât de mult chestia asta?

– Pentru că este aşa cum putea fi văzută de pe Pământ, cu patru sute de milioane de ani în urmă!

Inima îmi bătea nebuneşte, simţeam că mi se înmoaie picioarele; pentru că nimic din toate astea nu avea sens. Ceea ce îmi dezvăluia acum Erwan era pur şi simplu absurd. Ca un obiect, oricât de misterios, să fie în stare să proiecteze un fragment de cer, era deja greu de înţeles; dar, ca acest cer să fie aşa cum se putea vedea de pe Pământ cu aproape o jumătate de miliard de ani în urmă, era imposibil.

– Adrian, te rog, acum spune-mi cum ai putut realiza o modelare atât de perfectă?

Nu i-am putut răspunde amicului Erwan.

*

– Ştiu, am fost repetitorul său o bucată de vreme şi ar trebui să-mi amintesc tot ceea ce m-ai învăţat, dar, după eşecul nostru de la Londra, săptămânile au fost îndeajuns de agitate încât să nu mă simt deloc vinovat că am mai uitat câte ceva.

– O nebuloasă este un leagăn al stelelor, un nor difuz, compus din gaze şi praf, situat în spaţiul dintre două galaxii, îi răspunsei laconic lui Walter. Acolo se nasc stelele.

Aveam mintea în altă parte, gândurile îmi umblau la mii de kilometri de Londra, către extremitatea de est a Africii, acolo

unde se afla cea care îşi uitase straniul pandantiv în casa mea. Chestiunea care mă muncea era aceea de a afla dacă la mijloc fusese cu adevărat, uitarea. Când îi pusei întrebarea asta lui Walter, el clătină din cap şi-mi spuse că sunt un dulce naiv.

A treia zi, pe când mergeam spre Academie, m-am întâlnit cu un personaj ciudat. Intrasem să iau o cafea într-unul dintre acele localuri noi, care împânziseră Londra cât fusesem plecat în Chile. Indiferent de cartierul sau de strada în care s-ar fi aflat, acestea aveau aceleaşi interioare, aceleaşi prăjituri, iar pentru a putea comanda ceva, trebuia să fii licenţiat în nişte limbi extravagante, atât de stranii şi de variate erau numele purtate de cafelele şi ceaiurile servite acolo.

În timp ce aşteptam la bar un „Skinny Cap with Wings" (în traducere: cappuccino de luat „la pachet"), un bărbat se apropie de mine, îmi plăti consumaţia şi mă întrebă dacă n-aş vrea să-i acord câteva clipe. Dorea să-mi vorbească despre un subiect care, după cum credea el, avea să-mi reţină întreaga atenţie. Mă conduse spre două fotolii club din sală – două imitaţii foarte proaste, dar foarte confortabile – şi ne aşezarăm. Bărbatul mă privi îndelung, după care luă cuvântul.

– Lucraţi la Academia de Ştiinţe, nu-i aşa?

– Exact. Dar cu cine am onoarea?

– Vă văd aici, dimineaţa, de multe ori. Londra este o mare capitală, însă fiecare cartier e un sătuc, ceea ce păstrează farmecul acestui oraş atât de întins.

Nu ţineam minte să-mi mai fi întâlnit interlocutorul, dar, de felul meu, sunt distrat, aşa că n-aveam niciun motiv să-i pun cuvintele la îndoială.

– V-aş minţi dacă v-aş spune că întâlnirea noastră e cu totul întâmplătoare, continuă el. Voiam de mai multă vreme să vă abordez.

– Uite că aţi reuşit, după cât se pare. Cu ce vă pot ajuta?

– Adrian, credeţi în destin?

În general, când un necunoscut îţi spune pe nume, te cuprinde o anumită îngrijorare. Aşa se întâmplă şi cu mine.

– Vă rog să-mi spuneţi Ivory, de vreme ce şi eu mi-am permis să vă spun Adrian, abuzând, poate, de privilegiul vârstei mele.

– Ce doriţi?

– Noi avem două trăsături comune… Ca şi dumneavoastră, sunt om de ştiinţă. Dar, spre deosebire de mine, aveţi avantajul

tinereţii şi promisiunea unei vieţi îndelungate, în care să vă puteţi trăi pasiunea. Eu nu sunt decât un profesor bătrân, care citeşte cărţi prăfuite, ca să-şi umple timpul.

– Ce aţi predat?

– Astrofizica, care este destul de apropiată de disciplina dumneavoastră, nu?

Aprobai, dând din cap.

– Lucrările dumneavoastră din Chile trebuie să fi fost pasionante, regret că aţi fost nevoit să plecaţi de acolo, îmi închipui că trebuie să vă fie cumplit de dor după munca din situl Atacama.

Consideram că bărbatul ăsta ştia cam prea multe despre mine, iar aparenta lui seninătate nu-mi liniştea deloc îngrijorarea.

– Nu fiţi suspicios. Dacă ştiu câte ceva despre dumneavoastră, asta e din pricină că, într-un anumit fel, eram prezent când v-aţi susţinut lucrarea în faţa membrilor Fundaţiei Walsh.

– Într-un anumit fel?

– Să spunem că, deşi nu eram membru al juriului, am făcut parte din comitetul de selecţie. V-am citit cu atenţie dosarul. Dacă era după mine, dumneavoastră aţi fi luat premiul. În opinia mea, cele care meritau cel mai mult să fie încurajate erau lucrările dumneavoastră.

Îi mulţumii pentru compliment şi îl întrebai cu ce-l puteam ajuta.

– Nu dumneavoastră mă puteţi ajuta pe mine, Adrian, ci dimpotrivă. Tânăra aceea cu care aţi plecat de la manifestare, cea care a câştigat premiul…

– O cunoaşteţi pe Keira?

– Da, bineînţeles, răspunse ciudatul meu interlocutor, înmuindu-şi buzele în ceaşca de cafea. De ce nu mai sunteţi în legătură cu ea?

– Cred că asta e o problemă personală, îi replicai, fără să mai ascund că discuţia nu-mi făcea nicio plăcere.

– Nu voiam să fiu indiscret şi vă rog să-mi acceptaţi scuzele, dacă întrebarea mea v-a ofensat cumva, îmi spuse interlocutorul meu.

– Domnule, mi-aţi spus că avem două trăsături comune. Care este a doua?

Bărbatul scoase din buzunar o fotografie pe care o trimise spre mine, pe masă. Era un vechi polaroid, ale cărui culori şterse dovedeau că nu fusese făcut ieri-alaltăieri.

– Aş putea să jur că ăsta nu vă e cu totul străin, spuse bărbatul.

Examinai fotografia, care înfăţişa un obiect cu o formă aproape dreptunghiulară.

– Ştiţi ce intrigă cel mai mult, în privinţa lui? Că nu suntem în stare să-l datăm. Până şi cele mai sofisticate metode rămân neputincioase: vârsta acestui obiect e imposibil de stabilit. Sunt treizeci de ani de când îmi pun aceeaşi întrebare, şi ideea de a părăsi această lume fără a-i fi aflat răspunsul mă doboară. Degeaba încerc să mă liniştesc, să-mi spun iar şi iar că, după ce o să mor, n-o să mai aibă nicio importanţă, fiindcă nu mi-e de niciun folos: mă gândesc întruna la acelaşi lucru, de dimineaţa până seara şi de seara până dimineaţa.

– Şi ce vă face să credeţi că v-aş putea ajuta eu?

– Adrian, nu mă ascultaţi, v-am spus deja că eu o să vă ajut pe dumneavoastră, şi nu invers. E important să vă concentraţi asupra lucrurilor pe care vi le spun. Această enigmă va ajunge, mai devreme sau mai târziu, să vă ocupe toate gândurile; când vă veţi hotărî, cu adevărat, să-i acordaţi toată atenţia, veţi avea prilejul să faceţi o călătorie incredibilă, un periplu ce vă va duce mai departe decât aţi putea bănui vreodată. Îmi dau seama cât se poate de bine că, în acest moment, în ochii dumneavoastră, nu-s decât un moşneag nebun, dar o să vă schimbaţi părerea. Sunt destul de rari cei care se lasă conduşi de nebunia lor şi îşi transpun visele în viaţă. Societatea îi face să-şi plătească tare scump originalitatea. Societatea este fricoasă şi invidioasă, Adrian, dar ăsta este oare un motiv îndeajuns de puternic ca să te facă să renunţi? Adevărata raţiune de-a trăi nu este tocmai aceea de-a înlătura ideile preconcepute, de-a zdruncina certitudinile? Nu este tocmai asta chintesenţa spiritului ştiinţific?

– Şi dumneavoastră v-aţi asumat riscuri pe care societatea v-a făcut să le plătiţi scump, domnule Ivory?

– Vă rog, nu-mi spuneţi „domnule”. Daţi-mi voie să vă împărtăşesc o informaţie care sunt sigur că vă va entuziasma. Obiectul din această fotografie posedă o altă proprietate, la fel de originală ca prima; de altfel, aceasta vă va amuza cel mai mult. Când este supus unei surse de lumină foarte puternică, proiectează o serie de puncte ciudate. Asta vă aminteşte ceva?

Expresia chipului meu trebuie să-mi fi trădat emoţia. Bărbatul mă privi zâmbind.

– Vedeţi că nu v-am minţit? Eu vă voi fi de folos

dumneavoastră.

– Unde l-aţi găsit?

– E o poveste prea lungă. Important este că aţi aflat de existenţa lui. O să vă fie util mai târziu.

– În ce fel?

– Scutindu-vă de tot timpul pe care l-aţi fi pierdut ca să vă întrebaţi dacă obiectul pe care îl deţineţi este un simplu accident al naturii sau nu. Totodată, vă va proteja de orbirea de care poate da dovadă omul când se teme să privească adevărul în faţă. Einstein spunea că două lucruri sunt infinite: Universul şi prostia omenească. Şi că n-avea nicio îndoială în privinţa celei de-a doua.

– Ce aţi aflat despre exemplarul pe care îl deţineţi? îl întrebai.

– Nu l-am deţinut; m-am mulţumit doar să-l studiez şi, din păcate, ştiu foarte puţine lucruri. Şi, apoi, nu vreau în niciun caz să vi le spun. Nu pentru că n-aş avea încredere în dumneavoastră. Altfel, de ce aş fi aici? Dar întâmplarea nu e de-ajuns. În cel mai bun caz, ne foloseşte pentru a ne deştepta curiozitatea spiritului ştiinţific. Doar ingeniozitatea, metoda şi îndrăzneala duc la descoperire. Eu nu vreau să vă orientez cercetările viitoare. Prefer să vă las liber de orice idee preconcepută.

– Care cercetări? îl întrebai pe acest bărbat ale cărui supoziţii începeau să mă agaseze cât se poate de serios.

– Îmi permiteţi o ultimă întrebare, Adrian? Ce viitor vă aşteaptă în această prestigioasă Academie de Ştiinţe? O catedră de profesor? O clasă de studenţi sclipitori, convinşi care mai de care de superioritatea inteligenţei sale? O legătură tumultuoasă cu cea mai drăguţă fată din amfiteatru? Eu am trăit toate astea, şi nu-mi amintesc niciun chip. Dar vorbesc şi vorbesc, în loc să vă las să-mi răspundeţi la întrebare. Ei, cum e cu viitorul?

– Învăţământul nu va fi decât o etapă din viaţa mea. Mai devreme sau mai târziu, mă voi întoarce la Atacama.

Îmi dădeam seama că spusesem asta ca un puşti mândru că-şi cunoaşte lecţia la perfecţie şi, totodată, furios că se confrunta cu propria ignoranţă.

– Adrian, în viaţa mea, am făcut o greşeală prostească. N-am recunoscut-o niciodată şi totuşi ideea de-a mi-o mărturisi în faţa dumneavoastră mi-a făcut deja un mare bine. Am crezut că puteam realiza totul de unul singur. Ce nesăbuinţă şi ce pierdere de timp!

– Şi ce legătură are asta cu mine? Dar, de fapt, cine sunteţi?

– Sunt imaginea omului care riscaţi să deveniţi. Şi dacă v-aş putea cruţa de asta, aş avea sentimentul că v-am fost de ajutor şi mi-aş aminti pentru totdeauna de chipul dumneavoastră. Sunteţi cel care eram eu cu mulţi ani în urmă. Ştiţi, este ciudat să te vezi în oglinda timpului care a trecut. Înainte de a pleca, aş vrea să fac cunoscută o altă informaţie, poate şi mai interesantă decât fotografia pe care v-am arătat-o. Keira lucrează pe un şantier de săpături situat la o sută douăzeci de kilometri nord-est de lacul Turkana. Vă întrebaţi de ce vă spun asta? Pentru că, astfel, atunci când veţi lua hotărârea de a pleca în Etiopia după ea, veţi câştiga mult timp. Timpul este preţios, Adrian, nespus de preţios. Mi-a făcut plăcere să vă cunosc.

Fui surprins de strângerea lui de mână, sinceră şi afectuoasă, aproape tandră. În prag, se întoarse şi făcu vreo câţiva paşi spre mine.

– Am o mică rugăminte, îmi spuse. Când o veţi vedea pe Keira, nu-i povestiţi nimic despre întâlnirea noastră. V-aţi face un deserviciu. Keira este o femeie pentru care am multă stimă, dar firea ei nu e întotdeauna blajină. Dacă aş fi în locul dumneavoastră şi dacă aş avea cu patruzeci de ani mai puţin, eu aş fi deja în avion.

Conversaţia asta mă lăsase mai mult decât tulburat. Mă simţeam frustrat că nu putusem pune întrebări care se impuneau. Ar fi trebuit să mi le notez, atât erau de numeroase.

Walter trecu prin faţa vitrinei şi îmi făcu un semn. Apoi, deschise uşa localului şi veni la mine.

– Ai o mutră! îmi spuse, aşezându-se în fotoliul rămas liber după plecarea ciudatului Ivory. M-am gândit mult astă-noapte; pică bine că te-am găsit aici, trebuie neapărat să vorbim.

– Te ascult.

– Căutai un pretext ca să-ţi revezi prietena? Ba da, ba da, nu nega. Căutai un pretext ca să-ţi revezi prietena! Cred că n-ar fi deloc o chestie tâmpită dacă te-ai duce şi i-ai cere să-ţi spună care este adevăratul motiv pentru care şi-a lăsat pandantivul pe noptiera ta. Întâmplării i se pun multe în cârcă, dar nici aşa!

Există zile făcute din mici conversaţii care te îndeamnă să iei, până la urmă, anumite hotărâri.

– Bineînţeles că mi-ar plăcea să vin cu tine în Etiopia, spuse

Walter. Dar n-o să vin!

– Dar ţi-am spus eu că plec în Etiopia?

– Nu, totuşi o să pleci.

– Nu fără tine.

– Imposibil, Hydra mi-a înghiţit toate economiile care-mi rămăseseră.

– Dacă ăsta e singurul motiv, atunci îţi ofer eu biletul.

– Dacă-ţi spun că nici nu se pune problema! Generozitatea asta te onorează; totuşi, nu mă pune într-o situaţie delicată!

– Nu-i nicio generozitate. Trebuie să-ţi aduc aminte ce aş fi păţit la Heraklion, dacă n-ai fi fost cu mine?

– Să nu-mi spui că vrei să mă angajezi ca gardă de corp, că n-aş fi deloc încântat. Eu nu sunt un maldăr de muşchi, am doar o diplomă de expert contabil şi sunt director de resurse umane.

– Walter, nu te lăsa rugat, vino!

– Este o idee proastă, şi asta din mai multe motive.

– Spune-mi unul singur şi te las în pace!

– Bun. Atunci, imaginează-ţi această ilustrată. Peisaj: valea Omo. Ora: în zori sau ziua în amiaza mare, cum preferi. Ţinând cont de ceea ce mi-ai spus, priveliştea e splendidă. Decorul exact: terenul unor săpături arheologice. Personajele principale: Adrian şi arheologa responsabilă a şantierului. Acum, ascultă bine scena; o să vezi, e delicioasă. Adrian al nostru soseşte într-un jeep, e niţel cam jegos, dar rămâne tot un vlăjgan fain. Arheologa aude maşina, lasă jos mistria şi ciocănelul, îşi scoate ochelarii…

– Nu cred că poartă!

– … Nu-şi scoate ochelarii, dar, în schimb, se îndreaptă din şale, ca să descopere că vizitatorul neaşteptat nu este altul decât bărbatul pe care l-a părăsit, nu fără regrete, la Londra. Pe chip, i se citeşte emoţia.

– Am înţeles schema; de fapt, unde vrei să ajungi?

– Taci şi lasă-mă să termin! Arheologa şi vizitatorul se apropie unul de celălalt, dar niciunul nu ştie ce să spună. Şi, ce să vezi? Bum! În planul depărtat, căruia nimeni nu-i dădea atenţie, apare lângă jeep bunul Walter, cu şort de flanel şi caschetă în carouri. Sătul să-şi mai coacă creierii la soare – în timp ce ăia doi nătărăi se pupă în ralanti –, întreabă cine o să aibă amabilitatea să-i spună şi lui ce are de făcut cu bagajele. Nu crezi că asta strică pur şi simplu scena? Ei, acum eşti hotărât să pleci singur, ori trebuie să-ţi mai fac un desen?

Walter izbutise; până la urmă, mă convinsese să plec în această călătorie, deşi cred că luasem dinainte decizia asta.

După ce obţinui viza şi îmi organizai sosirea, mă îmbarcai la Heathrow şi, zece ore mai târziu, aterizam la Addis-Abeba.

În aceeaşi zi, un oarecare Ivory, care nu era, nici el, cu totul străin de această călătorie, plecă la Paris.

*

Către membrii comisiei,

Subiectul nostru a decolat astăzi, în direcţia Addis-Abeba. Inutil de precizat ce presupune acest lucru. Fără să-i asociem pe prietenii chinezi care mai au anumite interese în Etiopia, va fi greu să ne continuăm urmărirea. Propun să ne întâlnim chiar mâine.

Cu cordialitate,
Amsterdam

Jan Vackeers împinse tastatura computerului şi se aplecă din nou asupra dosarului care îi fusese înmânat de unul dintre colaboratori. Se uită pentru a nu ştiu câta oară la fotografia făcută prin vitrina unei cafenele londoneze. Aceasta îl înfăţişa pe Ivory, luându-şi micul dejun în tovărăşia lui Adrian.

Vackeers îşi aprinse bricheta, puse poza într-o scrumieră şi-i dădu foc. Când aceasta se transformă în cenuşă, închise dosarul şi mormăi:

– Nu ştiu cât o să le mai pot tăinui colegilor noştri partida pe care o joci singur. Dumnezeu să te aibă în pază!

*

Ivory aştepta răbdător la coada pentru taxiuri, din faţa aeroportului Orly.

Când îi veni rândul, se instală în spatele maşinii şi-i dădu şoferului o hârtiuţă, pe care era scrisă adresa unei tipografii, nu departe de bulevardul Sébastopol. Circulaţia era fluidă, avea să ajungă într-o jumătate de oră.

*

În biroul său din Roma, Lorenzo citi mesajul lui Vackeers, ridică receptorul şi îi ceru secretarei să vină la el.

– Mai avem contacte active în Etiopia?

– Da, domnule, două persoane. Tocmai am reactualizat dosarul african pentru reuniunea de săptămâna viitoare, de la cabinetul ministrului de externe.

Lorenzo îi întinse secretarei o fotografie şi un orar mâzgălit pe

o foaie de hârtie.

– Contactează-le. Să mă informeze despre deplasările, întâlnirile şi discuţiile acestui bărbat, care vine mâine la Addis-Abeba, cu un zbor de la Londra. Este cetăţean britanic, aşa că se impune discreţie. Spune-le oamenilor noştri că, decât să se lase reperaţi, mai bine să renunţe la urmărire. Nu menţiona această cerere în niciun dosar; pentru moment, doresc să fie cât mai confidenţială cu putinţă.

Secretara luă documentele de la Lorenzo şi ieşi.

Etiopia

Escala de la aeroportul Addis-Abeba nu dură decât o oră, atât cât să-mi fie ştampilat paşaportul şi să-mi recuperez bagajele. Apoi, mă urcai la bordul unui mic avion ce zbura la Jinka.

Aripile acestui vechi păsăroi erau atât de ruginite, încât mă întrebam cum de mai putea zbura. Geamul cockpitului era mânjit cu ulei. Cu excepţia busolei, al cărei ac se tot bâţâia, toate cadranele de pe tabloul de bord păreau inerte. Pilotul nu se arăta prea îngrijorat. Când motorul tuşea, se mulţumea să tragă uşor de maneta de gaz şi s-o împingă într-o parte, căutând un regim mai convenabil. Părea să zboare după ochi şi după ureche.

Dar, sub aripile ponosite ale vechii maşinării, care făcea un vacarm înspăimântător, defilau cele mai frumoase peisaje din Africa.

Roţile ţopăiră pe pista de pământ, după care ramaserăm neclintiţi, lăsând o dâră groasă în praful din urma noastră. Nişte puşti se repeziră spre noi; eu mă temui să nu fie înhăţat vreunul de palele elicei. Pilotul se aplecă spre mine, ca să-mi deschidă portiera, şi îmi aruncă sacul de voiaj afară. Înţelesei că, aici, drumurile noastre se despărţeau.

Nici nu pusei bine piciorul pe pământ, că avionul şi făcu stânga-împrejur. Abia avui timp să mă întorc şi să-l văd zburând peste vârful eucalipţilor.

Mă pomenii singur în mijlocul unui tărâm pustiu şi regretai amarnic că nu-l putusem convinge pe Walter să mă însoţească. Aşezat pe un vechi butoi de ulei, cu sacul la picioare, priveam natura sălbatică din jur. Soarele asfinţea şi-mi dădui seama că n-aveam nici cea mai mică idee unde o să-mi petrec noaptea.

Un bărbat într-un maiou destrămat veni la mine şi îmi propuse

ajutorul lui, sau, măcar, asta crezui că înţeleg. Ca să-i explic că o căutam pe o arheologă ce lucra nu departe de aici, avui nevoie de o inventivitate ieşită din comun, îmi amintisem de jocul ăla de familie, în care trebuia să mimezi o situaţie sau pur şi simplu un cuvânt, astfel încât să-l poată ghici ceilalţi. Nu câştigasem niciodată la jocul ăsta! Şi iată-mă, acum, făcându-mă că sap pământul şi că mă entuziasmez în faţa unei surcele prăpădite, ca şi cum aş fi descoperit o comoară. Interlocutorul meu părea aşa de necăjit, că, până la urmă, renunţai. Omul ridică din umeri şi plecă.

După vreo zece minute reapăru, însoţit de un băieţandru care-mi vorbi întâi în franţuzeşte, apoi în englezeşte şi, la urmă, amestecând puţin ambele limbi. Acesta îmi spuse că, în regiune, lucrau trei echipe de arheologi. Una, la şaptezeci de kilometri nord, faţă de locul în care mă aflam, a doua, în valea Riftului din Kenia, iar a treia, sosită de puţină vreme, îşi refăcuse tabăra la vreo sută de kilometri nord-est de lacul Turkana. În sfârşit, o localizasem pe Keira; nu-mi mai rămânea decât să găsesc un mijloc prin care să ajung la ea.

Băieţandrul mă pofti să-l urmez. Bărbatul care mă întâmpinase primea să mă găzduiască peste noapte. Nu ştiam cum să-i mulţumesc şi, mergând după el, îmi mărturiseam că, dacă un etiopian rătăcit pe străzile Londrei mi-ar fi cerut să-i arăt drumul, probabil că n-aş fi avut generozitatea de a-l adăposti sub acoperişul meu. Diferenţă de cultură sau de prejudecăţi. În ambele cazuri, mă simţii cât se poate de stupid.

Gazda mă pofti la cină. Băieţandrul, care rămăsese împreună cu noi, nu-şi mai lua ochii de la mine. Apoi, fără nicio jenă, începu să-şi facă de joacă, scotocind prin buzunarele vestonului, pe care îl lăsasem pe un taburet. Găsi pandantivul Keirei şi-l puse imediat la loc. Deodată, avui senzaţia că prezenţa mea nu-i mai era pe plac. Fără să scoată o vorbă, ieşi din colibă.

Mă culcai pe o rogojină şi mă trezii în zori. După ce băui una dintre cele mai bune cafele din viaţa mea, mă dusei la plimbare pe lângă mica pistă, căutând un mijloc pentru a-mi continua călătoria. Locul nu era lipsit de farmec, dar ăsta nu era un motiv ca să mă eternizez aici.

În depărtare, se auzea un zgomot de motor. Un nor de praf învăluia o mare maşină 4x4, care venea în direcţia mea. Vehiculul tout-terrain se opri în faţa pistei. Din el, coborâră doi bărbaţi. Amândoi erau italieni; norocul îmi surâdea: vorbeau o

engleză foarte convenabilă şi aveau un aer destul de simpatic. Fără să fie prea uimiţi că mă vedeau, mă întrebară unde merg. Le arătai cu degetul un punct de pe harta pe care o desfăşuraseră pe capota maşinii, iar ei îmi propuseră pe dată să mă ducă mai aproape de destinaţia mea.

Pe băieţandru, prezenţa lor părea să-l deranjeze mai mult decât a mea. Să fi fost vreo reminiscenţă de pe vremea când Etiopia fusese colonia Italiei? Habar n-aveam, dar miraculoşii mei ghizi nu-i plăceau absolut deloc.

După ce-i mulţumii cu căldură gazdei mele, mă urcai în maşina 4x4. Tot drumul, cei doi italieni îmi puseră o mie şi o sută de întrebări despre profesia mea, despre viaţa de la Atacama şi de la Londra, precum şi despre motivul călătorie mele în Etiopia. Eu, unul, nu prea aveam chef să discut acest ultim punct; mă mulţumii să le spun că venisem după o femeie. Ceea ce, pentru doi locuitori ai Romei, justifica o călătorie până la capătul lumii. Îi întrebai şi eu despre ceea ce făceau aici. Ei exportau ţesături, conduceau o societate la Addis-Abeba şi, îndrăgostiţi de Etiopia cum erau, explorau ţara ori de câte ori li se oferea ocazia.

Locul unde voiam să merg era greu de găsit cu precizie şi nimic nu-mi garanta că puteam ajunge până acolo pe şosea. Şoferul îmi propuse să mă lase într-un sat de pescari de pe malul fluviului Omo; acolo, puteam aranja destul de lesne să fiu luat, contra cost, de vreo ambarcaţiune care mergea în josul apei. Aşa, aş fi avut cea mai mare şansă de a găsi tabăra arheologică pe care o căutam. Păreau să cunoască bine regiunea, aşa că le acordai toată încrederea şi le urmai sfaturile. Cel care nu conducea făcea oficiul de traducător. De când trăia aici, ajunsese să cunoască unele elemente ale dialectelor etiopiene şi făgăduia să se facă luntre şi punte ca să-mi găsească un pescar care să mă ia la bordul pirogii sale.

Pe la mijlocul după-amiezii, le spusei la revedere însoţitorilor mei. Fragila ambarcaţiune în care mă urcasem se îndepărtă de mal şi începu să fie purtată de curent.

S-o regăsesc pe Keira nu era atât de simplu cum presupuneau amicii italieni. Râul Omo se împarte în multe braţe şi, de fiecare dată când piroga o lua pe unul dintre ele şi nu pe altul, mă întrebam dacă n-aveam să trecem de tabără fără s-o vedem.

Aş fi vrut să mă pot bucura de splendoarea peisajelor ce se schimbau la fiecare meandru, dar mintea îmi era ocupată să găsească vorbele pentru Keira – dacă aveam s-o regăsesc –, cele

care i-ar fi explicat scopul vizitei mele. Scop care nu-mi era clar nici măcar mie.

Râul se îndrepta acum spre nişte maluri înalte şi abrupte, de pământ brun, care nu îngăduiau niciun fel de greşeală de navigaţie. Stăpânul pirogii veghea ca aceasta să rămână pe firul apei. În faţa noastră, se deschise o nouă vale şi, acolo, în vârful unei mici coline, zării, în sfârşit, tabăra pe care dorisem atât de mult s-o descopăr.

Acostarăm pe un mal cu nisip şi noroi. Îmi luai sacul, îl salutai pe pescarul care mă adusese până aici şi o pornii pe un drumeag croit printre ierburile înalte. Întâlnii un francez care se miră de apariţia mea. Îl întrebai dacă o anume Keira lucra pe acolo. El îmi arătă cu degetul înspre nord şi se întoarse la treburile lui.

Puţin mai în amonte, trecui de un sat de corturi şi ajunsei la marginea terenului unde se făceau săpăturile arheologice.

Pământul fusese săpat în pătrate; laturile fiecărei gropi erau delimitate cu sfori prinse de ţăruşi. Primele două erau goale, în a treia lucrau nişte oameni. Ceva mai departe, alţii periau delicat, cu nişte pensule, pământul. Din locul în care mă aflam, aş fi putut crede că îl pieptănau. În timp ce înaintam pe drumul ce trecea peste talazurile dintre excavaţii, nimeni nu-mi dădu atenţie. Cel puţin, până în clipa când fui oprit de o ploaie de înjurături. Un concetăţean de-al meu zbiera într-o engleză perfectă, interesându-se cine era boul care se fâţâia în mijlocul săpăturilor. Măturând cu o ochire rapidă orizontul, îmi dădui seama că boul în chestiune nu puteam fi decât eu.

Greu de imaginat un preambul mai nimerit pentru o întâlnire care îmi dădea deja emoţii. Să fii tratat de drept cretin în mijlocul tărâmului de nicăieri nu era ceva la îndemna oricui. Din gropi, se arătară vreo zece capete, aşa cum se iţesc triburile de suricate din viziuni, când se anunţă vreo primejdie. Un bărbat foarte corpolent îmi ordonă, de data asta în nemţeşte, să mă car imediat de acolo.

Eu nu stăpânesc, cu adevărat, limba germană, dar, ca să înţeleg că bărbatul nu glumeşte, n-aveam nevoie de prea multe cuvinte. Apoi, deodată, în mijlocul tuturor acelor priviri acuzatoare, apăru a Keirei, care tocmai se ridicase şi ea…

… Şi nimic nu se petrecu aşa cum prezisese Walter!

– Adrian! strigă ea, uluită.

Al doilea moment de intensă solitudine. Când Keira mă

întrebă ce naiba fac acolo – surpriza ei depăşind, de departe, eventuala plăcere de a mă revedea –, perspectiva de a-i răspunde în mijlocul acelei mici adunări ostile avu ca efect cufundarea mea în cea mai profundă muţenie. Stăteam acolo, încremenit, având impresia că pătrunsesem pe un teren minat, unde artificierii abia aşteptau momentul în care să mă facă praf şi pulbere.

– Nu cumva să te mişti! îmi ordonă Keira, venind spre mine.

Se apropie şi mă conduse până la ieşirea din zona săpăturilor.

– Nici nu-ţi dai seama ce ai făcut! Apari de nicăieri, cu bocancii tăi grosolani… Ai fi putut călca peste oseminte de o importanţă inestimabila.

– Spune-mi că n-am făcut aşa ceva, bolborosii, rugător.

– Nu, dar ai fi putut, e aproape acelaşi lucru. Mă vezi tu, pe mine, înfiinţându-mă hodoronc-tronc în observatorul tău şi bâjbâind pe butoanele telescopului?

– Cred că am priceput cât se poate de bine că eşti furioasă.

– Eu nu sunt furioasă, tu eşti iresponsabil. Nu-i acelaşi lucru.

– Bună ziua, Keira.

Evident că aş fi putut găsi o frază mai originală, mai potrivită decât „Bună ziua, Keira”, dar asta a fost singura care mi-a venit în minte.

– Ce învârteşti aici, Adrian?

– E o poveste lungă, şi tocmai am făcut o călătorie şi mai lungă. Dacă mi-ai acorda puţin timp, ţi-aş putea explica.

– Da, dar nu acum. După cum poţi constata, sunt în toiul unei zile de muncă.

– N-aveam numărul tău de telefon din Etiopia, nici măcar pe cel al secretarei tale, ca să stabilesc o întrevedere. O să cobor spre râu şi o să mă odihnesc între un cocotier şi un bananier. Dacă ai un moment, treci să mă vezi.

Fără a-i lăsa răgazul să-mi răspundă, mă răsucii pe călcâie şi plecai pe unde venisem. Totuşi, aveam şi eu mândria mea!

– Pe aici nu-s nici cocotieri, nici bananieri, ignorantule! auzii în spatele meu.

Mă întorsei. Keira venea spre mine.

– Recunosc că primirea n-a fost grozavă, îmi pare nespus de rău. Iartă-mă.

– Eşti liberă la prânz? o întrebai.

Probabil că, în ziua aia, aveam un talent deosebit pentru a pune întrebări prosteşti. De data asta, măcar o făcusem pe Keira

să râdă. Mă apucă de braţe şi mă trase spre tabără. Mă invită să intru în cortul ei, deschise un răcitor, scoase două sticle de bere şi îmi întinse una.

– Bea, şi aşa nu mai este prea rece, peste cinci minute o să fie caldă. Ai venit aici pentru multă vreme?

Faptul că eram împreună, singuri în cortul ei, era atât de ciudat, încât ni se păru aproape necuviincios. Ieşirăm din cort şi o pornirăm de-a lungul râului. Plimbarea pe aceste maluri mă făcea să înţeleg mai bine cât de greu trebuise să-i fi fost Keirei să părăsească un asemenea loc.

– Sunt foarte mişcată de faptul că ai venit până aici, Adrian. Weekendul de la Londra a fost un moment minunat, minunat, însă…

Trebuia s-o întrerup, n-aveam deloc chef să aud ce voia să-mi spună; îmi imaginasem totul cu mult înainte de a pleca din Londra. Mă rog, poate că nu cu atâta luciditate, dar nu asta era problema.

De ce i-oi fi răspuns atât de iute că se înşală în privinţa intenţiei mele, când lucrurile stăteau exact invers? Venisem până aici mânat de dorinţa de-a o vedea, de-ai auzi glasul, de-ai recunoaşte privirea – chiar şi ostilă –, de-a o atinge; venisem cu visul irezistibil de-a o strânge la piept, de-ai simţi pielea sub buzele mele, dar nu-i mărturisii nimic din toate astea. O altă tâmpenie de-a mea sau orgoliu masculin prost plasat, adevărul este că nu voiam să fiu respins a doua oară, ca să nu zic a treia oară.

– Prezenţa mea aici n-are nimic romantic, Keira, adăugai, ca să înfig cuiul. Trebuie să vorbim.

– Probabil că e ceva foarte serios, dacă ai venit de la o asemenea distanţă.

Iată genul de mister faţă de care, pentru mine, a estima profunzimea Universului se reduce la o simplă ecuaţia matematică: cu câteva minute în urmă, Keira părea deosebit de contrariată la gândul că bătusem atâta drum doar ca s-o întâlnesc, iar acum, când îi declaram o chestie diametral opusă, părea la fel de supărată.

– Te ascult! spuse, cu mâinile înfipte în şolduri. Fii scurt, trebuie să mă întorc la echipa mea.

– Dacă preferi, putem să lăsăm discuţia pe diseară. Nu ţin să-mi impun prezenţa. Oricum, astăzi nu pot pleca înapoi. Între Londra şi Addis-Abeba nu sunt decât două zboruri pe săptămână,

iar următorul decolează abia peste trei zile.

– Rămâi atât cât vrei, locul ăsta îi este deschis oricui, cu excepţia şantierului meu de săpături, unde nu mi-ar plăcea să te plimbi fără să te ghideze cineva.

Îi promisei că aşa voi face. O lăsai să-şi încheie ziua de muncă. Peste câteva ore, aveam să ne reîntâlnim şi să stăm de vorbă toată seara.

– Instalează-te în cortul meu, îmi spuse, plecând înapoi. Nu te uita aşa la mine, că doar nu mai avem cincisprezece ani; dacă îţi petreci noaptea sub cerul liber, te înfulecă păianjenii. Te-aş fi culcat cu băieţii, dar sforăiturile lor sunt mai de temut decât muşcătura bâzdâganiilor ăstora.

Cinarăm împreună cu echipa. Ostilitatea arheologilor faţă de mine pierise, de vreme ce nu mai eram elefantul care se plimba, neştiutor, printre săpăturile lor. În timpul mesei, fuseseră destul de amabili. Cred că erau încântaţi să vadă o mutră nouă, care, pe deasupra, le mai aducea şi veşti proaspete din Europa. Păstrasem în sacul de voiaj un ziar găsit în avion, care stârni senzaţie. Se ciorovăiră, şi cel care puse mâna pe el trebui să le citească şi celorlalţi. E greu să-ţi dai seama cât de importante devin deodată aceste noutăţi banale, pentru cei care sunt departe de ele.

Keira profită de faptul că grupul ei se adunase în jurul unui foc, şi mă trase deoparte.

– Din cauza ta, mâine or să fie cápii, îmi reproşa, privindu-i cum se adânciseră în lectura ziarului. Zilele sunt istovitoare, fiecare minut de lucru contează. Trăim în ritmul soarelui; de obicei, la ora asta, echipa ar dormi deja.

– Atunci, îmi închipui că seara asta nu e una obişnuită.

Se aşternu o tăcere de o clipă, când fiecare dintre noi se uită în altă parte.

– Trebuie să-ţi mărturisesc că, de câteva săptămâni, pentru mine n-a mai fost nimic cu adevărat obişnuit, rupsei eu tăcerea. Iar această succesiune de lucruri neobişnuite este legată de prezenţa mea aici.

Scosei din buzunar pandantivul şi i-l întinsei.

– Ai uitat obiectul ăsta pe noptiera mea şi am venit să ţi-l înapoiez.

Keira îşi luă colierul în mână şi-l privi lung. Pe buze, avea un zâmbet frumos.

– Nu s-a mai întors, îmi spuse ea.

– Cine?

– Cel care mi l-a dăruit.

– Îţi lipseşte chiar atât de mult?

– Nu trece o zi fără să mă gândesc la el şi fără să mă simt vinovată că l-am părăsit.

Nu mă aşteptasem la asta; acum, nu ştiam ce să mai fac ca să pot continua fără să-mi arăt tulburarea.

– Dacă-l iubeşti în asemenea măsură, ai să găseşti tu un mijloc ca să i-o spui. O să te ierte, orice ai fi făcut.

Preferam să nu mai ştiu nimic despre cel care cucerise inima Keirei şi, cu atât mai puţin, să fiu cel ce avea să-i împace, dar, în privirea ei, citeam atâta tristeţe!

– Poate că ar trebui să-i scrii!

– În trei ani, am reuşit să-l învăţ să vorbească bine în franţuzeşte şi puţin în englezeşte, dar încă nu ştie să citească. Şi, pe urmă, n-am idee unde să-l caut, îmi răspunse Keira, ridicând din umeri.

– Nu ştie să citească?

– Tu chiar ai venit până aici doar ca să-mi aduci înapoi colierul?

– Dar tu chiar l-ai uitat la mine?

– Ce contează, Adrian?

– Ăsta nu-i un pandantiv oarecare, Keira. Măcar ştiai? Are o proprietate cel puţin stranie. Ceva ce ar trebui să-ţi împărtăşesc şi ţie, ceva mult mai important decât ţi-ai putea imagina.

– Chiar aşa?

– De unde şi l-a procurat prietenul tău? Cine i l-a vândut?

– Dar pe ce lume eşti, Adrian? Nu şi l-a procurat, la găsit în craterul unui vulcan stins, la peste vreo sută de kilometri de aici. De ce eşti aşa de agitat, ce e aşa de important?

– Ştii ce se întâmplă când apropii pandantivul de o sursă de lumină puternică?

– Da, cred că ştiu. Bun, ascultă-mă, Adrian. Când m-am întors la Paris, am vrut, din simplă curiozitate, să ştiu mai multe despre colierul ăsta. Ajutată de un prieten, am încercat să-l datăm, dar fără niciun succes. Apoi, într-o seară, în timpul unei furtuni înspăimântătoare de altfel, a trecut prin el lumina unui fulger şi am văzut o mulţime de puncte luminoase proiectate pe peretele încăperii în care mă aflam. Ceva mai târziu, uitându-mă pe fereastră, am observat o anumită asemănare între ceea ce

apăruse pe perete şi ceea ce vedeam pe cer. Întâmplarea a făcut ca, puţin mai târziu, drumurile să ni se încrucişeze, în dimineaţa aceea, la Londra, când am plecat de la tine, voiam să-ţi las o scrisoare, dar nu mi-am putut găsi cuvintele. Atunci, ţi-am lăsat colierul, spunându-mi că, dacă era ceva de descoperit în privinţa lui, ţinea, cu siguranţă de domeniul tău, nu de al meu. Dacă ceea ce ai văzut te intrigă sau te pasionează, eu sunt încântată, îţi las ţie pandantivul, fă ce vrei cu el. Eu am mult de muncit aici. Faptul că am câştigat premiul, că trebuie să conduc această echipă şi să merit încrederea care mi-a fost acordată este o responsabilitate grea. O a treia şansă n-o să mai am, mă înţelegi? Ai fost foarte generos, venind până aici ca să-mi împărtăşeşti povestea ta, dar tu trebuie să faci cercetările. Eu, una, scormonesc pământul şi n-am vreme să fiu cu capul în stele.

În faţa noastră, era un roşcov înalt. Mă dusei şi mă aşezai lângă el; o chemai şi pe Keira să vină alături de mine.

– De ce eşti aici? o întrebai.

– Glumeşti?

Şi, cum nu-i răspundeam, mă privi amuzată.

– Mor de plăcere să mă bălăcesc în noroi, îmi spuse ea. Şi, cum pe aici este mult, mă bucur de el după pofta inimii.

– Nu-ţi bate joc; nu te întreb ce faci, vreau să-mi explici de ce eşti aici, în Etiopia, şi nu în altă parte.

– Oh, asta e o altă poveste lungă.

– Am la dispoziţie toată noaptea.

Keira şovăi câteva clipe. Se ridică să ia o surcică şi se întoarse lângă mine.

– Cu foarte multă vreme în urmă, îmi spuse ea, desenând pe nisip un cerc mare, continentele erau unite.

Desenă alt cerc, în interiorul primului.

– Toate alcătuiau un fel de continent unic, imens, înconjurat de oceane: supercontinentul Pangeea. Apoi, planeta a fost zguduită de cutremure înspăimântătoare, plăcile tectonice au început să se pună în mişcare. Supercontinentul s-a despărţit în două: Laurasia, la nord, şi Gondwana, la sud. Apoi, s-a desprins Africa, devenind o insulă aproape de sine stătătoare. Nu departe de locul în care ne aflăm, sub efectul unei presiuni irezistibile, s-a ridicat o barieră muntoasă. Noul relief nu a întârziat să influenţeze clima. Vârfurile opreau norii. Fără ploaie, a început

deşertificarea pământurilor din est.

Maimuţele care trăiau în copaci, bine apărate de prădători, îşi văzură habitatul micşorându-se ca pielea de şagrin. Erau mai puţini copaci, mai puţine fructe, hrana începea să lipsească, specia fiind ameninţată cu dispariţia. Ascultă-mă bine, că de-abia de acum încolo povestea îşi capătă sensul.

Mai la vest, de partea cealaltă a unei văi unde nu mai creşteau decât ierburi înalte, pădurea continua să existe; din vârful câtorva arbori care mai rezistau, maimuţele puteau vedea acele pământuri, unde hrana rămăsese abundentă. Vezi, regula evoluţiei este să te adaptezi la mediul înconjurător, ca să supravieţuieşti, iar instinctul supravieţuirii este mai puternic decât orice altceva. Atunci, înfruntându-şi frica, maimuţele părăsiră frunzişurile. De cealaltă parte a câmpiei se afla un paradis unde nu aveau să mai ducă lipsă de nimic.

Şi iată-le pe maimuţe la drum. Dar, când te deplasezi în patru labe prin ierburile înalte, nu vezi mare lucru. Nici în ce direcţie te îndrepţi, nici primejdiile care te pândesc. Tu ce-ai fi făcut în locul lor?

– Nu ştiu, răspunsei, fermecat de glasul ei.

– Probabil că te-ai fi ridicat, la fel ca ele, pe labele din spate, ca să te uiţi în depărtare, şi ai fi căzut din nou în patru labe, ca să-ţi continui călătoria. Şi iar te-ai fi ridicat, ca să-ţi verifici direcţia, înainte de-a porni încă o dată la drum, şi tot aşa, până când gimnastica asta ţi s-ar fi părut obositoare şi te-ai fi săturat să te tot ridici şi să te laşi în jos. Înaintând orbeşte, probabil că deviai tot timpul de la direcţia pe care ţi-o fixaseşi. Trebuia să urmezi o linie dreaptă, să ieşi de pe acea câmpie ostilă unde, noapte de noapte, prădătorii îţi atacau semenii; trebuia să ajungi repede în pădure şi la fructele apetisante din ea. Şi, atunci, ca să mergi mai iute, într-o bună zi, odată ridicat pe labele dinapoi, ai fi încercat să rămâi în picioare.

De bună seamă că mersul ţi-ar fi fost stângaci, dureros, pentru că nici scheletul, nici muşchii nu-ţi erau adaptaţi la această postură, dar ai fi rezistat, înţelegând că supravieţuirea ta depinde de capacitatea de a-ţi atinge destinaţia. Numărul de maimuţe moarte de epuizare pe drum sau decimate de fiare te-ar fi convins cât era de urgent să mergi înainte tot mai repede. Dacă o singură pereche îşi atingea ţinta, specia era salvată. Fără să ştii, în mijlocul acelei câmpii, tu nu mai erai maimuţa care, cu o zi în urmă, sărea din creangă în creangă şi alerga în patru labe,

făcând mici escapade pe sol. Fără să ştii, erai de-acum om, Adrian, pentru că mergeai. Renunţaseşi la atributele speciei tale, pentru a inventa o alta: specia umană. Acele maimuţe, care câştigaseră improbabilul pariu de a ajunge la pământurile fertile de dincolo de câmpie, erau strămoşii noştri. Şi nu contează dacă ceea ce-ţi voi povesti îi mai face încă pe unii oameni de ştiinţă să sară în sus; în acest domeniu, când iese la iveală, adevărul este rareori admis în unanimitate.

Acum douăzeci de ani, nişte confraţi eminenţi au descoperit rămăşiţele lui Lucy. Scheletul ei a devenit un star. Lucy avea trei milioane de ani, şi toată lumea a considerat-o, de comun acord, bunica omenirii, dar toată lumea se înşela. După câteva decenii, alţi cercetători au adus la lumină rămăşiţele lui *Ardipithecus Kadabba.* Acesta avea cinci milioane de ani, iar implantarea ligamentelor sale, ca şi structura bazinului şi a coloanei vertebrale dovedeau că şi el era biped. Lucy îşi pierduse statutul.

Mai recent, o echipă a descoperit osemintele fosilizate ale celei de-a treia familii de bipezi. Şi mai vechi. Familia Orrorin a trăit acum şase milioane de ani. Această descoperire a dat peste cap tot ceea ce se ştiuse până atunci. Familia Orrorin nu numai că mergea, ea era şi mai apropiată de noi. Evoluţia genetică nu se întoarce în urmă. Dar iată ceva care îi trimitea, în rândul unor simpli veri îndepărtaţi, pe toţi cei ce fuseseră consideraţi ca bunici ai umanităţii, şi împingea şi mai înapoi, în timp, presupusul moment al despărţirii familiei de maimuţe de cea ce hominizilor. Dar cine ar mai putea pretinde, în mod cert, că familia Orrorin nu fusese precedată de o alta? Colegii mei caută răspunsul la vest, dar eu m-am îndreptat spre est, în această vale de la poalele munţilor, deoarece sunt pe deplin încredinţată că strămoşul omului are mai bine de şapte-opt milioane de ani şi că rămăşiţele lui se află pe undeva, sub picioarele noastre. Acum, ştii de ce sunt în Etiopia.

– În cele mai nebuneşti estimări ale tale, ce vârstă îi dai primului nostru strămoş, Keira?

– Eu n-am niciun glob de cristal. Nici chiar în visele mele cele mai nebune. Doar făcând o descoperire ţi-aş putea răspunde la întrebare. Ceea ce ştiu este că toţi oamenii de pe faţa pământului au o genă identică. Oricare ne-ar fi culoarea pielii, ne tragem cu toţii din aceeaşi fiinţă.

Răcoarea ne alungă, în cele din urmă, de pe colină. Keira îmi instală un pat de campanie în cortul ei, îmi dădu o cuvertură şi

suflă în lumânarea care ne lumina. Cu toate că respingeam din răsputeri gândul ăsta care-mi umbla prin cap, faptul că mă aflam aproape de ea mă umplea de fericire, chiar dacă nu împărţeam acelaşi pat. Eram într-o beznă desăvârşită. O auzii pe Keira mişcându-se.

– E adevărat că aici sunt păianjeni? o întrebai.

– Încă n-am văzut niciunul, îmi răspunse. Noapte bună, Adrian, sunt mulţumită că eşti aici.

Roma

Ivory stătea la barul unei cafenele de pe aeroportul Malpensa. Se uită la ceasul de deasupra lui şi se cufundă iar în lectura ziarului *Corriere della Sera.*

Pe taburetul de lângă el se aşeză un bărbat.

– Îmi pare rău, Ivory, circulaţia e şi mai greoaie decât de obicei. Ce pot face pentru tine?

– Mai nimic, dragă Lorenzo. Doar să-mi împărtăşeşti informaţiile pe care le ai.

– Ce te face să crezi că aş avea informaţii care să te privească?

– Foarte bine, să jucăm acest joc cât mai fair-play cu putinţă. Prin urmare, o să încep eu să-ţi spun tot ce ştiu. De exemplu, că celula a fost refăcută, că acela pe care staţi toţi cu ochii aţintiţi se află la ora actuală în Etiopia, unde s-a întâlnit cu tânăra arheologă; ştiu, de asemenea, de numeroasele interese economice pe care le are acolo China, motiv pentru care şi-a păstrat un sprijin preţios şi sunt încă destul de şiret pentru a ghici că ceilalţi trebuie să se întrebe dacă n-ar fi nimerit să-i invite şi pe chinezi alături. Bun, ce ţi-aş mai putea spune? Că şi Italia şi-a păstrat nişte contacte în Etiopia? Şi că, dacă ai rămas acelaşi om pe care l-am cunoscut, şi tu trebuie să-ţi fi activat un agent sau mai mulţi? Stai aşa: caut, caut… cu siguranţă, mai am eu şi alte lucruşoare de povestit. Ah, da, n-ai spus nimănui ce proiecte ai, tocmai ca să le păstrezi bine în mâna ta şi poate chiar ca să deţii controlul operaţiunilor, atunci când o veni momentul.

– Doar n-ai venit până aici ca să-mi aduci acuzaţii atât de groteşti. Îmi închipui că o discuţie telefonică ar fi fost de-ajuns.

– Lorenzo, ştii ce îţi dă, în ziua de azi, cea mai mare forţă, în

meseria asta?

– Sunt sigur că o să-mi spui tu.

– Să nu depinzi de nicio tehnologie. Nici de telefon, nici de computer, nici de card bancar. Aminteşte-ţi cât de complex era spionajul pe vremea când porcăriile astea încă nu existau. Astăzi, nu mai simţi nicio plăcere să-l practici. Primul tembel care îşi deschide telefonul mobil a şi fost detectat, în câteva minute, de o baterie de sateliţi. Nimic nu va putea înlocui vreodată un espresso bun, băut împreună cu un vechi prieten, în anonimatul cafenelei de pe un aeroport.

– Dar tot nu mi-ai spus ce vrei.

– Ai dreptate, eram gata să uit. A fost o vreme când ţi-am făcut câteva servicii, nu? Dar n-am să apelez la recunoştinţa ta; nu zic că n-o s-o fac cândva, dar ceea ce doresc azi nu justifică renunţarea la un astfel de atu, ar costa prea mult. Nu, zău, tot ce îţi cer este să-mi oferi posibilitatea de-a o lua cu un mic pas înaintea celorlalţi. N-am să le spun nimic de mişculaţiile tale; în schimb, ai să mă informezi despre tot ceea ce se întâmplă în valea Omo. O să fiu foarte mărinimos: când porumbeii îşi vor lua zborul spre alte meleaguri, va fi rândul meu să te informez. Recunoaşte că prezenţa unui nebun invizibil pe tabla de şah constituie un atu major pentru cel care îl are în tabăra lui.

– Ivory, eu nu joc decât poker, aşa că nu prea cunosc regulile şahului. Ce te face să crezi că vor pleca din Etiopia?

– Ah, te rog, Lorenzo, fără chestii de-astea între noi. Nu mă lua de tâmpit. Dacă ai fi crezut într-adevăr că astronomul nostru s-a dus pur şi simplu ca să-i spună vorbe dulci iubitei lui, nu ţi-ai fi trimis oamenii la faţa locului.

– Dar n-am făcut eu aşa ceva!

Ivory îşi plăti consumaţia şi se ridică. Îşi bătu pe umăr vecinul.

– Mi-a părut bine să te revăd, Lorenzo. Salut-o pe încântătoarea ta soţie.

Bătrânul se aplecă să-şi ridice sacul şi se îndepărtă. Lorenzo îl prinse din urmă imediat.

– OK, oamenii mei l-au filat încă de pe aeroportul din Addis-Abeba. Tipul a luat un mic avion care l-a dus la Jinka. Întâlnirea a avut loc acolo.

– Oamenii tăi au intrat în contact cu el?

– Cu totul anonim. L-au luat cu maşina de pe drum şi au profitat de ocazie ca să-i pună un emiţător în bagaj, unul cu rază medie. Conversaţia lui cu tânăra arheologă de care vorbeai arată

că încă n-a înţeles care-i treaba, însă nu e departe de adevăr. E doar o chestiune de timp. A descoperit unele proprietăţi ale obiectului.

– Care? întrebă Ivory.

– Nişte proprietăţi pe care noi nu le cunoaştem. N-am auzit totul; ţi-am spus, emiţătorul e în bagaj. Pare-se că ar fi vorba de o proiecţie a unor puncte, atunci când apropii obiectul de o sursă foarte puternică de lumină, răspunse Lorenzo, fără să arate cine ştie ce interes.

– Ce fel de puncte?

– El a pomenit de o nebuloasă, o chestie cu un Pelican, îmi închipui că o fi vreo expresie englezească.

– Că ignorant mai eşti, sărmane prieten! Nebuloasa Pelicanului se află în constelaţia Lebedei, nu departe de steaua Deneb. Cum de nu m-am gândit la asta mai de mult!?

Emoţia bruscă a lui Ivory îl făcu pe Lorenzo să tresară.

– După câte văd, chestia asta te entuziasmează al naibii de mult!

– Are şi de ce. Informaţia asta îmi confirmă toate supoziţiile.

– Ivory, cu supoziţiile tale, ai reuşit să fii îndepărtat din comunitate. În amintirea trecutului, îţi dau bucuros o mână de ajutor, dar nu vreau să mă discreditez din cauza neroziilor tale.

Ivory îl apucă pe Lorenzo de cravată. Îi strânse nodul atât de iute, încât acesta din urmă nici măcar nu avu timp să reacţioneze: rămăsese deja fără aer, iar faţa i se congestiona văzând cu ochii.

– Niciodată, mă auzi, niciodată să nu mă mai tratezi în felul ăsta! Nerod, zici? Tu eşti nerod, ca toţi ăia care se tem să se apropie de adevăr, aidoma celor mai înapoiaţi oameni ai bisericii, de acum şase secole. Sunteţi la fel de nedemni de responsabilităţile care v-au fost încredinţate. Haită de imbecili!

Câţiva călători, uimiţi de scenă, se opriseră în loc. Ivory îşi slăbi strânsoarea şi le adresă un zâmbet liniştitor. Trecătorii îşi văzură de drum, iar barmanul de treburile lui. Lorenzo îşi desfăcuse rapid gulerul cămăşii şi trăgea aerul, cu putere, în piept.

– Data viitoare când mai faci o chestie de-asta, te omor! spuse Lorenzo, încercând să-şi stăpânească un acces de tuse.

– Cu condiţia să reuşeşti, înfumurat mic ce eşti! Dar ne-am ciondănit destul; să nu mai fii lipsit de respect, atâta tot.

Lorenzo se aşeză din nou pe taburet şi comandă un pahar

mare de apă.

– Prin urmare, ce fac porumbeii noştri în momentul de faţă? întrebă Ivory.

– Ţi-am spus deja, sunt la mii de leghe depărtare de toate bănuielile astea.

– La mii, ori la sute de leghe?

– Auzi, Ivory, dacă eram şeful operaţiunilor, eu le confiscam, hăt demult, obiectul în chestiune, cu binele sau cu răul, şi terminam treaba. De altfel, îmi închipui că, mai devreme sau mai târziu, decizia asta, preconizată de un anumit număr de prieteni de-ai noştri, va fi luată în unanimitate.

– Te invit să nu votezi niciodată în acest sens şi să-ţi foloseşti toată influenţa pentru ca şi ceilalţi să facă la fel.

– Doar nu vrei să-mi dictezi, acum, şi conduita.

– Te temeai că te-ar putea discredita neroziile mele! Ce-ar fi dacă ar afla toată comunitatea că ne-am întâlnit? Bineînţeles că ai putea nega, dar, după părerea ta, câte camere de supraveghere ne-au filmat de când discutăm? Sunt chiar sigur că mica noastră altercaţie n-a trecut neobservată. Ţi-am spus eu, abundenţa asta de tehnologie este o adevărată porcărie.

– De ce faci asta, Ivory?

– Tocmai pentru că amicii tăi ar fi în stare, foarte bine, să voteze în unanimitate propunerea aia stupidă, pe care ai pomenit-o. Şi pentru că nici nu trebuie să-i treacă prin minte cuiva să-i atingă, fie chiar şi cu degetul mic, pe porumbeii noştri! Cine ştie, poate că ei vor face, în sfârşit, cercetările alea pe care, până acum, v-aţi temut cu toţii să le întreprindeţi.

– Păi, tocmai asta încercam noi să evităm, de când a fost descoperit primul obiect!

– Acum, există al doilea, şi nu va fi ultimul. Prin urmare, tu şi cu mine vom face tot ce putem pentru ca protejaţii noştri să reuşească. Cunoaşterea înainte de toate, nu e asta ideea care te animă?

– E aia care te animă pe tine, Ivory, nu pe mine.

– Hai, Lorenzo, nimeni nu-i fraier, nici măcar în adunarea aia de bărbaţi cât se poate de respectabili.

– Dacă porumbeii, aşa cum le zici tu, ar înţelege însemnătatea descoperirii lor şi ar face-o publică, îţi dai seama în ce pericol ar pune lumea?

– Despre care lume vorbeşti? Despre aia în care conducătorii celor mai puternice naţiuni nu se mai pot aduna fără să provoace

răzmeriţe? Aia în care pădurile dispar, în timp ce gheţurile arctice se topesc ca zăpada la soare? Aia în care majoritatea fiinţelor umane crapă de foame şi de sete, în timp ce o minoritate se clatină după cum sună clopotul pe Wall Street? Aia terorizată de grupuri fanatice, care asasinează în numele unor dumnezei imaginari? Care dintre lumile astea te sperie cel mai mult?

– Eşti nebun, Ivory!

– Nu, eu vreau să ştiu. De aia m-aţi pus toţi pe linie moartă. Ca să nu fiţi nevoiţi să vă priviţi în oglindă. Crezi că eşti om cinstit dacă duminica te duci la biserică şi sâmbăta la curve?

– Că tu oi vreun sfânt, te pomeneşti!

– Sfinţii nu există, sărmane prieten. Numai că mie nu mi se mai scoală de multă vreme, ceea ce mă fereşte de o anumită ipocrizie.

Lorenzo se uită lung la Ivory, îşi puse paharul pe tejghea şi se ridică de pe taburet.

– Ai să fii primul înştiinţat de tot ceea ce voi afla. Îţi dau un avans de o zi, nimic mai mult. Tu hotărăşti dacă eşti de acord sau nu. Consideră că, în felul ăsta, îmi şterg toate datoriile pe care le am faţă de tine. Plata nu-i prea mare, la poker n-ai atu.

Lorenzo plecă. Ivory mai aruncă o privire la ceasul de deasupra barului. Avionul de Amsterdam decola în patruzeci şi cinci de minute, nu mai avea timp de pierdut.

Valea Omo

Keira încă dormea. Mă ridicai şi ieşii din cort, făcând cât mai puţin zgomot. Tabăra era tăcută. Înaintai până la marginea colinei. Jos, râul Omo era învăluit într-o ceaţă uşoară. Câţiva pescari trebăluiau deja pe lângă pirogile lor.

– E frumos, nu-i aşa? spuse Keira, din spatele meu.

– Ai visat urât astă-noapte, îi răspunsei, întorcându-mă spre ea. Te-ai răsucit pe toate părţile şi ai ţipat uşor.

– Nu-mi amintesc nimic. Poate că am visat conversaţia noastră de aseară.

– Keira, m-ai putea conduce până la locul unde a fost găsit pandantivul?

– De ce? La ce ţi-ar folosi?

– Am nevoie să stabilesc poziţia exactă. Am o presimţire.

– Nici măcar nu mi-am băut ceaiul. Vino, mi-e foame. O să discutăm despre asta la micul dejun.

Întors în cort, îmbrăcai o cămaşă curată şi verificai dacă îmi pusesem în sac tot ce-mi trebuia.

Pandantivul Keirei ne dezvăluise o bucată de cer care nu-i corespundea celui din epoca noastră. Aveam nevoie să aflu locul exact unde fusese abandonat acest obiect, de către cel care îl folosise ultimul. Bolta înstelată pe care o putem observa în nopţile senine se schimbă zi de zi. Cerul din martie nu este la fel ca acela din octombrie. O serie de calcule poate că mi-ar permite să aflu în ce anotimp a fost fixată imaginea acestui cer vechi de patru sute de milioane de ani.

– După câte mi-a spus Harry, l-a descoperit pe insula din centrul lacului Turkana. Este vorba de un vechi vulcan stins. Solul insulei este fertil, iar agricultorii vin din când în când să caute îngrăşământ pentru pământurile lor. L-a găsit odată, când s-a dus acolo împreună cu tatăl lui.

– Dacă prietenul tău nu e de găsit, poate că o fi pe-aici tatăl lui.

– Harry e un copil orfan de ambii părinţi, Adrian.

Pesemne că mirarea mea era evidentă, căci Keira mă privi, clătinând din cap.

– Doar nu ţi-ai închipuit că eu şi…

– Mi-am închipuit că Harry al tău este mai în vârstă, atâta tot.

– Alte precizări despre locul unde a făcut descoperirea nu-ţi mai pot da.

– Nu-ţi cer să mi-l indici la milimetru. Ai vrea să mergi cu mine până acolo?

– Nu, singur că nu. Ca să mergem în locul ăla şi să ne întoarcem ne ia pe puţin două zile, iar eu nu-mi pot lăsa baltă echipa. Eu am nişte obligaţii aici.

– Dacă ţi-ai scrânti o gleznă, totul s-ar opri, nu?

– Mi-aş pune o atelă şi mi-aş continua munca.

– Nimeni nu este indispensabil.

– Indispensabilă, pentru mine, este munca pe care o fac, dacă preferi să priveşti lucrurile în lumina asta. Avem un 4x4, mi-am învăţat lecţia de data trecută. Dacă vrei, ţi-l las pe mână; şi ar mai trebui să-ţi găsesc un om din sat, care să te conducă. Dacă pleci acum, ai să ajungi la lac pe la sfârşitul după-amiezii. Nu e atât de departe, dar drumul care duce acolo e desfundat aproape de la un capăt la celălalt. Va trebui să mergi foarte încet. Apoi,

vei avea nevoie de o ambarcaţiune, ca să ajungi la insula din centru. Nu ştiu câte ore ai de gând să stai acolo, dar, dacă nu tândăleşti, ar trebui să fii înapoi mâine seară. O să ajungi exact la timp ca să pleci înapoi la Addis-Abeba şi să prinzi avionul.

– N-am stat prea mult împreună.

– Nu-i nimeni de vină, dacă tu ţii morţiş să te duci la lac.

Îmi ascunsei îmbufnarea cât putui de bine şi-i mulţumii Keirei pentru maşină. Ea mă însoţi până în sat şi intră în casa şefului. După o discuţie de vreo douăzeci de minute, plecarăm cu el. Trecuse multă vreme de când şeful nu mai avusese ocazia să meargă la lacul Turkana. La vârsta lui, nu mai putea călători pe fluviu, aşa că era încântat să meargă cu maşina. Îmi promise că mă conduce pe mal, până în dreptul vulcanului. Acolo, ne putea găsi cu uşurinţă o pirogă. Trebuia doar să-şi ia cu el câteva lucruri. După ce o lăsam pe Keira în tabără, puteam pleca imediat la drum.

Keira coborî din maşină, o înconjură şi veni la portiera mea, unde se sprijini într-un cot.

– Nu întârzia prea mult, ca să mai stăm puţin împreună, înainte de plecarea ta. Sper să găseşti ceea ce cauţi.

Ceea ce venisem eu să caut era chiar sub ochii mei, dar mai aveam nevoie de puţin timp până să mărturisesc.

Sosise clipa plecării; mă pregătii să o iau din nou pe drumeagul ce lega pista de tabără. Cutia de viteze trosni. Keira mă sfătui să apăs pe ambreiaj până la fund. În timp ce maşina începea să dea înapoi, Keira începu să alerge, până ajunse în dreptul meu.

– N-ai putea să-ţi mai întârzii plecarea cu câteva minute?

– Ba da, bineînţeles. De ce?

– Ca să-i spun lui Eric să preia conducerea lucrărilor până mâine şi să-mi pregătesc un sac de drum. Zău dacă nu fac numai prostii din cauza ta!

Şeful satului, care aţipise pe bancheta din spate, nici măcar nu-şi dădu seama că vine şi Keira cu noi.

– Îl luăm totuşi? o întrebai.

– Ar fi o lipsă de delicateţe să-l lăsăm pe marginea drumului.

– Şi, pe urmă, îţi va fi „damă de companie”, adăugai.

Keira îmi dădu una peste umăr şi-mi făcu semn să înaintez.

Nu exagerase deloc: drumul era împânat cu gropi. Eu mă agăţasem de volan, încercând să controlez direcţia şi să nu mă înnămolesc prin făgaşe. Într-o oră, făcusem abia zece kilometri;

în ritmul ăsta, nu ne-ar fi ajuns nici măcar o zi întreagă ca să ajungem la destinaţie.

O hurducătură mai puternică decât celelalte îl deşteptă pe pasagerul nostru. Şeful satului se întinse şi ne arătă, la un viraj, o potecă abia vizibilă. Înţelesei, după cum gesticula, că voia s-o luăm pe scurtătura aceea. Keira mă îndemnă să-i urmez recomandările. Drumul dispăruse cu totul; acum, urcam pe versantul unei coline. Deodată, în faţa noastră apăru o câmpie întinsă, căreia soarele îi dădea o tentă aurie. Sub roţi, solul devenise mai neted, aşa că puteam să mai accelerez puţin. După patru ore, şeful îmi ceru să opresc, apoi coborî din maşină şi se îndepărtă.

Keira şi cu mine ne luarăm după el. Merserăm pe urmele călăuzei noastre, până la marginea unei mici faleze. Bătrânul ne arată, jos, delta fluviului. Maiestuosul lac Turkana se întindea pe mai bine de două sute de kilometri. Din cele trei insuliţe vulcanice de pe apele lui, doar cea situată la nord se vedea; trebuia să mai mergem cu maşina încă o bucată de vreme până să ajungem la destinaţie.

Pe malul kenyan, colonii de flamingi roz îşi luau zborul spre cer, în lungi curbe graţioase. Lagunele de ghips le dădeau apelor o tentă chihlimbarie, care, mai departe, devenea verde. Acum, înţelegeam mai bine de ce era supranumit Lacul de Jad.

După ce urcarăm din nou în maşină, o luarăm pe o potecă de pietriş, pentru a ajunge în nordul lacului.

Cu excepţia unei turme de antilope, locul era pustiu. Mersesem kilometri întregi, fără să întâlnim ţipenie. Pe alocuri, pământul albicios al salinelor reflecta lumina, orbindu-ne. În alte părţi, o părere de vegetaţie înaintase în deşert; printre ierburile înalte, se ivi capul unui bivol rătăcit.

Un panou înfipt în mijlocul acestei pustietăţi ne anunţa că intrasem în Kenya. Traversarăm un sălaş de nomazi; câteva case de chirpici dovedeau că unii deveniseră sedentari. Drumul se îndepărtă de mal, pentru a ocoli un platou pietros, şi, o bucată de vreme, pierdurăm lacul din vedere. Ni se părea că drumul ăsta arid nu mai avea sfârşit.

– În curând, ajungem la Koobi Fora, spuse Keira.

Koobi Fora era un sit arheologic descoperit de Richard Leakey, antropolog foarte admirat de Keira pentru lucrările lui. El adusese la lumină sute de fosile, printre care câteva schelete de australopiteci, precum şi o cantitate de unelte de piatră. Dar

descoperirea cea mai importantă fusese un schelet de *Homo habilis,* strămoşul cel mai direct al omului, care trăise cu aproximativ două milioane de ani în urmă. În timp ce depăşeam terenul săpăturilor, Keira întoarse capul, iar eu ghicii că visa la clipa când călătorii aveau să treacă prin faţa unui sit purtând menţiunea că fusese descoperit de ea.

O oră mai târziu, ajunserăm aproape de capătul călătoriei.

Pe malul lacului, erau câţiva pescari. Şeful vorbi cu ei şi, aşa cum ne făgăduise, izbuti să ne îmbarce pe o canoe cu motor. El prefera să rămână pe mal. Făcuse călătoria asta atât de lungă doar ca să poată contempla, pentru ultima oară în viaţă, peisajul magnific.

În timp ce ne îndepărtam de coastă, zării în depărtare un nor de praf. Cu siguranţă, o maşină. Dar privirea mi se întoarse spre insula din centru, cea căreia i se mai spunea şi insula „cu chip ciudat”, pentru că trei dintre craterele sale alcătuiau desenul unor ochi şi al unei guri. În total, insuliţa avea douăsprezece cratere. Fiecare dintre cele trei cratere principale avea în centru un mic lac. Cum debarcarăm pe plaja cu nisip negru, Keira şi cu mine escaldarăm un perete abrupt. Solul bazaltic ni se fărâmiţa sub picioare. Pentru a ajunge în vârful vulcanului, ne trebui aproape o oră. Priveliştea văzută de sus, de la altitudinea de trei sute de metri, era impresionantă. Nu mă puteam împiedica să nu mă gândesc că, sub aceste ape calme, dormita un monstru cu o imaginabilă putere devastatoare.

Pentru a mă linişti, Keira îmi spuse că ultima manifestare a vulcanului avusese loc într-o epocă îndepărtată, dar adăugă, cu un aer zeflemitor, că, în 1974, craterul avusese nişte emisii, nu o erupţie în adevăratul sens al cuvântului, ci nişte frământări îndeajuns de puternice pentru ca norii de vapori sulfuroşi să se vadă de pe malurile marelui lac. Oare tocmai datorită acelor tresăriri să se fi ivit din măruntaiele Pământului pandantivul pe care îl purta la gât? Şi, dacă era aşa, cât să fi stat acolo?

– Aici l-a găsit Harry, îmi spuse Keira. Te ajută cu ceva?

Îmi scosei din rucsac GPS-ul pe care îl adusesem şi verificai ce poziţie indica. Ne aflam la 3°29' la nord de punctul ecuatorial şi la 36°04', de estul lui.

– Ai găsit ce căutai?

– Nu încă, îi răspunsei. O să trebuiască să fac o serie de calcule, când mă întorc la Londra.

– De ce?

– Ca să verific ce corespondenţă există între bolta cerească văzută de aici şi cea pe care ne-a arătat-o pandantivul tău. Poate că, în felul ăsta, o să obţin informaţii preţioase.

– Şi nu puteai găsi coordonatele astea pe o hartă?

– Ba da, dar nu aşa ca pe teren.

– Şi care e diferenţa?

– Nu e la fel, asta-i tot.

Rostii aceste cuvinte, roşind ca un imbecil. „Ageamiule ce eşti", mi-ar fi spus Walter.

Soarele asfinţea; trebuia să coborâm pe plaja cu nisip negru şi să ne ducem la ambarcaţiunea noastră. În seara asta, urma să dormim în sălaşul nomazilor, pe care îl întâlnisem pe drum.

În timp ce ne apropiam de mal, Keira şi cu mine băgarăm de seamă că ceva nu era în ordine. Maşina avea toate portierele deschise, iar căpetenia satului dispăruse.

– S-o fi odihnind înăuntru, spuse Keira, încercând să se liniştească, dar amândoi eram îngrijoraţi.

Pescarii ne lăsară pe mal şi o luară la fugă, ca să ajungă la ai lor înainte de căderea nopţii. Keira se repezi spre maşină; eu o urmai, ca să constat că se întâmplase ce era mai rău.

Căpetenia satului zăcea la pământ, cu faţa în jos. Un firişor de sânge deja închegat i se scursese dintr-o rană de la cap şi dispăruse printre pietricele. Keira se aplecă asupra lui şi îl întoarse cu nesfârşită precauţie, dar ochii lui sticloşi nu lăsau loc niciunui dubiu în privinţa celor întâmplate. Keira îngenunche; o vedeam plângând pentru prima oară.

– Fără îndoială că i s-a făcut rău şi a căzut. N-ar fi trebuit să-l lăsăm singur, spuse ea, sughiţând de plâns.

Am luat-o în braţe şi am rămas aşa, veghind corpul acestui om a cărui moarte mă mâhnea într-un chip straniu.

Bolta cerească, de un albastru intens, sclipea deasupra noastră şi a somnului de pe urmă al unei bătrâne căpetenii de trib. Nădăjduiam ca, în noaptea asta, pe cer să se aprindă o nouă stea.

– Mâine dimineaţă trebuie să anunţăm autorităţile.

– În niciun caz, îmi spuse Keira. Aici, suntem pe teritoriu kenyan. Dacă se amestecă poliţia, o să ţină corpul până termină ancheta, iar o autopsie ar însemna un ultraj teribil adus tribului. Trebuie să-l ducem la ai lui, ca să fie îngropat în douăzeci şi patru de ore. Satul va voi să-i aducă onorurile cuvenite; pentru ei, este un personaj important, este conducătorul lor, încarnarea

cunoaşterii şi a înţelepciunii. Nu trebuie să le încălcăm riturile. Faptul că a murit printre străini este, şi aşa, o dramă. Mulţi vor vedea aici un fel de blestem.

Îl înfăşurarăm într-o cuvertură şi, când să-l punem pe bancheta din spatele maşinii, observai nişte urme de pneuri, alături de vehiculul nostru. Îmi veniră în minte norii de praf pe care îi văzusem ceva mai devreme, când ne îndreptam către insula din centrul lacului. Oare moartea bătrânului şef să nu fi fost doar urmarea unei stări de slăbiciune şi a unei căzături nefericite? Ce se petrecuse, cu adevărat, în lipsa noastră? În timp ce Keira se reculegea, eu cercetam solul cu ajutorul unei lanterne găsite în torpedou. Urme de paşi ne înconjurau maşina, dar erau prea multe ca să fie ale noastre. Să fi fost ale pescarilor care ne însoţiseră? Totuşi, nu-mi aminteam să se fi îndepărtat de barca lor, şi aş fi putut jura că noi ne dusesem spre ei. Am preferat să nu-i spun nimic Keirei; era, şi aşa, destul de tristă, nu voiam s-o îngrijorez cu nişte bănuieli fără alt temei în afara unor urme de cauciucuri şi de încălţări, întipărite pe solul prăfos al malului.

Dormirăm câteva ore de-a dreptul pe pământ.

În zori, Keira se aşeză la volan. În vreme ce ne îndreptam spre valea Omo, murmură:

– Şi tata s-a dus la fel. Eram la cumpărături şi, când m-am întors, l-am găsit zăcând pe scările de la intrarea casei.

– Îmi pare nespus de rău, bolborosii, încurcat.

– Ştii, cel mai îngrozitor n-a fost să-l văd acolo, căzut pe trepte, cu capul în jos şi cu picioarele în dreptul uşii; nu, lucrul cel mai îngrozitor a venit după aia. Când i-au luat corpul, m-am întors în camera lui şi am văzut cearşafurile şifonate. I-am ghicit gesturile pe care le făcuse de dimineaţă, când se sculase, ultimii paşi pe covoraşul de lângă pat. Mi l-am închipuit ducându-se către draperie, pe care a întredeschis-o puţin, ca să vadă cum e vremea. Pentru el, ăsta era un ritual; şi conta mai mult decât toate ştirile pe care le putea citi în ziar. I-am găsit ceaşca de cafea în chiuveta de la bucătărie, untul era încă pe masă, lângă o bucată de pâine abia începută. Doar uitându-te la obiectele din viaţa de zi cu zi, aşa cum este un cuţit pentru unt, îţi dai seama că cineva s-a dus şi n-o să se mai întoarcă. O tâmpenie de cuţit, care va tăia pentru totdeauna felii de singurătate din viaţa ta.

Ascultându-o pe Keira, îmi dădui seama de ce îi luasem

colierul cu mine, în Grecia, şi de ce nu-mi mai ieşise din buzunar, de când mi-l lăsase pe noptieră, înainte de a pleca.

În sat, ajunserăm la sfârşitul zilei. Când Keira coborî din maşină, mursi înţeleseră că se întâmplase ceva grav. Cei care se aflau în piaţa centrală încremeniră pe dată. Keira îi privea, plângând, dar niciunui dintre ei nu se apropie ca s-o consoleze. Deschisei portiera din spate şi luai în braţe corpul căpeteniei. Îl aşezai pe pământ şi plecai capul în semn de reculegere. Întreaga adunare scoase un geamăt lung; femeile ridicară braţele spre cer şi începură să ţipe. Bărbaţii se apropiară de corpul şefului lor. Fiul acestuia dădu deoparte cuvertura şi mângâie îndelung fruntea tatălui său. Cu chipul posomorât, se ridică şi ne privi cu asprime. Din privirea lui, înţelesei că nu mai eram bine-veniţi. Pentru ei nu conta ce se întâmplase; bătrânul lor şef plecase cu noi viu, iar acum li-l aduceam mort. Simţeam cum ostilitatea faţă de noi creştea cu fiecare clipă. Am apucat-o pe Keira de braţ şi am tras-o încet spre maşină.

– Nu te întoarce, îi spusei.

Ajunşi în maşină, furăm încercuiţi de gloata sătenilor. O lance ricoşa pe capotă, o a doua smulse retrovizorul, iar Keira abia avu timp să-mi strige să las capul jos, că a o treia lovi parbrizul şi îl crăpă. Băgai în viteza întâi, maşina sări pe loc, o redresai, apoi făcui stânga-împrejur şi mă năpustii afară din sat.

Hoarda furioasă nu ne urmări. După zece minute, ajunserăm în tabără. Văzând starea maşinii şi paloarea Keirei, Eric se sperie. Îi povestii păţania noastră. Întreaga echipă de arheologi se adună în jurul focului pentru a hotărî ce conduită să adopte.

Fiecare era de părere că viitorul grupului fusese compromis. Eu le propusei să mă întorc a doua zi în sat, ca să stau de vorbă cu fiul şefului, aşa cum fac nişte „gentlemeni”, şi să-i explic că noi nu eram vinovaţi cu nimic de trista dispariţie a tatălui său.

Vorbele mele îl înfuriară pe Eric: ele arătau că habar n-aveam cât de gravă era situaţia. Nu eram la Londra, zbieră el, mânia sătenilor n-avea să se potolească în jurul unei ceşti de ceai. Fiul căpeteniei voia un vinovat şi nu mai era mult până ce tabăra avea să suporte represalii din partea tribului.

– Trebuie să vă punem pe amândoi la adăpost, spuse Eric. Trebuie să plecaţi.

Keira se ridică şi le ceru scuze colegilor: nu se simţea bine. Trecând prin faţa mea, mă rugă să mă culc în altă parte. Avea

nevoie să fie singură. Părăsii grupul şi mă luai după ea.

– Poţi fi mândru de tine, tocmai ai aruncat totul în aer, îmi spuse, fără să încetinească.

– Da’ ce mama naibii, Keira, doar nu l-am omorât eu pe bătrân!

– Nici măcar nu le putem explica alor lui din ce cauză a murit. Acum, va trebui să-mi abandonez săpăturile, ca să evit un măcel general. Mi-ai ruinat munca, speranţele, mi-am pierdut orice legitimitate, iar Eric trebuie să sară în sus de bucurie, fiindcă o să-mi ia locul. Dacă n-aş fi mers cu tine pe insula aia afurisită, nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea. Ai dreptate, nu e vina ta, e vina mea!

– Dar, la urma urmei, ce-oţi avea toţi? De ce trebuie să ne comportăm ca nişte vinovaţi? Omul ăla a murit de bătrâneţe, voia să vadă lacul pentru cea din urmă oară, iar noi i-am oferit ocazia de a-şi împlini una dintre ultimele dorinţe. O să mă întorc în sat şi o să stau de vorbă cu ei.

– În ce limbă? Acum vorbeşti şi dialectul mursi?

Văzând că nu puteam face nimic, am tăcut.

– Mâine dimineaţă, o să te duc la aeroport, iar eu o să rămân o săptămână la Addis-Abeba, în speranţa că, aici, lucrurile se vor potoli. Plecăm în zori.

Keira intră în cort, fără să-mi spună măcar noapte bună.

N-aveam niciun chef să mă întorc lângă grupul arheologilor, care continuau să dezbată problema propriei sorţi, în jurul focului de tabără. Frânturile de conversaţie care ajungeau până la mine îmi dovedeau câtă dreptate avusese Keira când îmi spusese ce urma să se întâmple: Eric îşi afirma deja autoritatea în faţa celorlalţi. Care ar fi fost locul ei la întoarcere? Mă dusei pe colină şi mă aşezai jos, să privesc fluviul. În jurul meu era atâta linişte! Mă simţeam singur şi responsabil pentru tot ce se întâmpla.

Trecuse o oră. Deodată, auzii nişte paşi în spatele meu. Keira se aşeză lângă mine.

– Nu mă pot linişti. În seara asta, am pierdut totul; nu mai am loc de muncă, nu mai am credibilitate, nu mai am viitor, totul s-a risipit. Prima dată, m-a gonit de aici Shamalul, iar tu, Adrian, ai fost ca o a doua furtună.

Am remarcat că, în general, când o femeie îţi rosteşte numele taman în mijlocul unei fraze, are să-ţi reproşeze ceva.

– Crezi în destin, Keira?

– Oh, te rog, nu acum. Ai de gând să-ţi scoţi cărţile de ghicit din buzunar, ca să-mi prezici viitorul?

– Eu, unul, n-am crezut niciodată în aşa ceva. Am detestat până şi ideea existenţei vreunui destin. Pentru că asta ar însemna să-mi neg liberul-arbitru, posibilitatea de a alege şi de a-mi hotărî viitorul.

– Zău că nu sunt în stare să-ţi ascult filosofia de trei parale.

– Nu cred în destin, dar mi-am pus întotdeauna întrebări despre hazard. Dacă ai şti câte lucruri ar fi rămas nedescoperite, fără micul lui bobârnac!

– Dacă vrei, am aspirină, Adrian.

– Tu eşti aici fiindcă visezi să găseşti urma primului om, aşa-i? Ţi-am pus întrebarea asta şi ieri, însă ai evitat să-mi răspunzi. În visele tale cele mai nebune, ce vârstă ar avea acest om zero?

Cred că Keira mi-a răspuns mai mult de necaz decât din convingere.

– Nu m-ar mira deloc dacă prima făptură omenească ar avea cincisprezece sau şaisprezece milioane de ani.

– Şi dacă te-aş face să câştigi trei sute optzeci şi cinci de milioane de ani, dintr-o lovitură, ce-ai zice?

– Te-a bătut soarele prea tare, astăzi.

– Lasă-mă să mă exprima altfel. Crezi şi acum că acest pandantiv imposibil de datat şi a cărui compoziţie nu o cunoaştem este doar un accident al naturii?

Nimerisem exact la ţintă. Keira mă fixa cu privirea, iar pe chip îi apăruse o expresie care mă surprinse.

– În timpul furtunii din seara aia faimoasă, când au apărut, la lumina fulgerului, milioanele de puncte luminoase de pe perete, ceea ce ai văzut tu era, în realitate, nebuloasa Pelicanului, un leagăn al stelelor, situat între două galaxii.

– Adevărat? întrebă Keira, uimită.

– Da, adevărat; însă asta nu este tot. Acel fragment al boltei cereşti, proiectat de pandantivul tău, nu este identic cu ceea ce vezi acum deasupra noastră, ci este o imagine veche de patru sute de milioane de ani. Pe scara ta geologică, cărei epoci i-ar corespunde? o întrebai.

– Celei în care pe pământ a apărut viaţa, îmi răspunse ea, uluită.

– Am toate motivele să cred că există şi alte obiecte identice cu acela pe care îl porţi la gât. Dacă toate au aproape aceeaşi mărime şi dacă eu am calculat exact, atunci, ar mai fi nevoie de

încă patru, pentru a proiecta cerul în totalitate. Straşnic puzzle, nu?

– Este cu neputinţă să existe o hartă a cerului făcută acum patru sute de milioane de ani, Adrian!

– Chiar tu îmi spuneai că, doar cu douăzeci de ani în urmă, toată lumea credea că cel mai bătrân strămoş al nostru are numai trei milioane de ani. Imaginează-ţi o clipă că am reuşi să adunăm toate fragmentele lipsă şi că am dovedi – încă nu ştim cum –, că, acum patru sute de milioane de ani, a fost făcută, cu o precizie demnă de nişte mijloace de observaţie pe care noi nici măcar nu le putem presupune, o hartă a cerului. Ce concluzie ai trage?

În faţa importanţei unei asemenea descoperiri, Keira rămăsese mută.

Nu m-aş fi gândit niciodată că moartea unui bătrân ar fi silit-o să-şi părăsească săpăturile, dar sperasem, încă de la plecarea mea din Londra, că aveam s-o conving să vină cu mine.

Am rămas tăcuţi amândoi, scrutând cerul, până noaptea târziu.

După câteva ore de somn, în zori, ne luarăm adio de la tabără. Toată echipa se adunase lângă maşina 4x4, ca să ne spună la revedere. Aşa cum stabiliserăm, Keira urma să mă lase la aeroportul din Addis-Abeba, şi, apoi, rămânea în oraş până se potoleau spiritele. În lipsa ei, lucrările erau conduse de Eric. Keira avea să sune cu regularitate, aşteptând semnalul de întoarcere.

În timpul călătoriei care dură două zile, ne puseserăm întruna fel de fel de întrebări legate de misteriosul pandantiv. Ce putea să însemne prezenţa lui în vechiul vulcan din mijlocul lacului Turkana? Să-l fi lăsat cineva dinadins în locul acela? De ce şi, mai ales, când?

Ştiam amândoi că mai exista cel puţin încă un exemplar cu proprietăţi similare, chiar dacă nu vorbiserăm despre asta. Trebuiau să existe cinci fragmente care, asamblate, să formeze cerul complet. Iar întrebarea care ne muncea, de acum, era aceea de a afla unde se găseau şi cum le puteam obţine.

În urmă cu numai câteva luni, când trăiam pe platoul Atacama, nu mi-aş fi imaginat câtuşi de puţin că va trebui să reunesc cunoştinţele mele de astrofizician cu cele ale unei paleontologe, în căutarea unei descoperiri incerte.

Era dimineaţa devreme, în cea de-a doua zi de drum, când

Keira îşi aminti deodată de un articol pe care îl citise într-o revistă, cu câţiva ani în urmă. Tocmai acestei vagi amintiri i se datorează periplul care ne aştepta. Oare acţionam mânaţi de instinctul ştiinţific, aveam vreun presentiment? Nu sunt deloc în stare să spun. Dar totul începu când Keira mă întrebă dacă auzisem deja de un obiect din epoca de bronz, care semăna cu un astrolab[15] şi care fusese descoperit în Germania. Orice astronom demn de acest nume ştia de existenţa discului Nebra. Nişte săpători clandestini l-au adus la lumină în Saxonia de Sus, la sfârşitul secolului al douăzecilea. Obiectul ce cântărea aproximativ două kile avea forma unui scut circular, cu diametrul de treizeci de centimetri. Pe el erau încrustate nişte plăcuţe de aur, unde apăreau o semilună şi nişte puncte despre care se poate presupune că reprezentau corpuri cereşti. Alcătuirea lui era atât de incredibilă, încât arheologii s-au gândit, la început, că era opera unui falsificator. Dar o datare riguroasă a confirmat, în cele din urmă, că obiectul avea, cu adevărat, trei mii şase sute de ani. Câteva săbii şi ornamente găsite în acelaşi loc i-au confirmat, şi ele, autenticitatea. Pe lângă vechime, discul Nebra mai avea două particularităţi cel puţin neobişnuite. Punctele care apăreau pe disc semănau cu Pleiadele, o serie de stele care apăruseră pe cerul Europei în acea epocă. A doua particularitate era prezenţa, pe partea dreaptă, a unui arc de 82°. Optzeci şi două de grade corespunzând exact ecartului dintre punctul în care soarele răsărea la Nebra, în momentul solstiţiului de vară, şi cel în care răsărea în momentul solstiţiului de iarnă. Cât despre funcţia acestui disc, fuseseră avansate mai multe ipoteze: ar fi putut folosi în agricultură, solstiţiul de vară anunţând începutul seminţelor, ivirea pe cer a Pleiadelor, secerişul. Altă posibilitate: discul Nebra era o unealtă destinată învăţământului, pentru transmiterea cunoştinţelor astronomice. În ambele cazuri, obiectul atesta că, în acest domeniu, omul acelei epoci era mult mai avansat decât ne închipuiam.

Discul Nebra era cea mai veche reprezentare a cerului, cunoscută ca atare; cel puţin până să apară, pe insula centrală din lacul Turkana, pandantivul mângâiat de degetele Keirei…

– Ce legătură poate fi între discul Nebra şi pandantivul meu?

– N-am idee, dar cred că ar merita să dăm puţin o raită prin

[15] Astrolab – instrument pentru măsurarea poziţiei astrelor şi a înălţimii lor deasupra orizontului. *(N.t.)*

Germania, îi răspunsei, plin de veselie.

Cu cât ne apropiam de capitală, cu atât o simţeam pe Keira mai închisă în ea. Oare cea care mă împiedica să simt oboseala călătoriei să fi fost posibilitatea unei descoperiri majore sau ideea că aveam s-o conving pe Keira să facă acele cercetări împreună cu mine? Din păcate, însufleţirea mea nu era împărtăşită; de fiecare dată când apărea un panou care anunţa ce distanţă mai aveam până la Addis-Abeba, Keira devenea din nou visătoare, pierzându-se în gândurile ei.

De sute de ori, mă abţinusem să-i mai pun întrebări şi, de sute de ori, mă retrăsesem în singurătatea mea, mulţumindu-mă să privesc drumul.

După ce lăsarăm maşina în parcarea aeroportului, Keira mă urmă în terminal. Un zbor pentru Frankfurt pleca a doua zi. La ghişeul companiei aeriene, cumpărai două bilete, însă Keira mă trase deoparte.

– Nu plec cu tine, Adrian.

Viaţa ei era aici şi nu era pregătită pentru o asemenea renunţare, îmi spuse. În câteva săptămâni, cel mult o lună, după restabilirea calmului în vale, avea să se poată întoarce la munca sa.

Degeaba îi argumentam că descoperirea pe care poate că am face-o, într-o bună zi, împreună ar fi fost ceva minunat, ea îmi repeta că această căutare era a mea, nu a ei. Din tonul Keirei, înţelegeam că era hotărâtă şi că insistenţele nu-mi foloseau la nimic.

Până la plecarea mea, mai aveam de stat la Addis-Abeba o seară. Îi cerui Keirei o ultimă favoare; să găsească pentru noi un restaurant demn de acest nume, un loc de unde să nu plec cu stomacul întors pe dos.

Mă costa mult să mă prefac că uitasem de despărţirea noastră de a doua zi. Dar de ce să stric puţinele momente pe care le mai petreceam împreună?

Mă ţinui bine în timpul cinei; apoi, în cursul plimbării pe care o făcurăm pe drumul de întoarcere la hotel, nu cedai nici măcar o dată ispitei de-a o face să-şi schimbe gândul.

Când o condusei până la uşa camerei sale, Keira mă luă în braţe şi îşi puse capul pe umărul meu. Îmi murmură că avea să-şi ţină promisiunea pe care i-o cerusem să mi-o facă la Londra. Nu mă sărută.

Detestam ideea de a ne despărţi la aeroport. Seara din ajun fusese, şi aşa, destul de tristă, nu era nevoie să ne mai necăjim şi astăzi. Plecai de la hotel în zori, după ce strecurasem un bilet pe sub uşa Keirei. Încă îmi mai aduc aminte că îi scrisesem cât îmi părea de rău pentru toate necazurile pe care i le pricinuisem. Că speram din inimă să-şi regăsească repede acea viaţă pe care şi-o construise cu atâta curaj. Recunoşteam, de asemenea, egoismul demersului meu şi, după ce îmi puneam destulă cenuşă în cap, îi mărturiseam că, dacă n-aveam nicio idee despre ceea ce mă aştepta, în schimb făcusem – o, Doamne! – o descoperire cât se poate de importantă: prezenţa ei mă umpluse de fericire. Îmi dădeam seama că această destăinuire era stângace, iar stiloul meu ezitase de multe ori deasupra hârtiei, înainte de-a aşterne cuvintele, dar ce conta, de vreme ce erau sincere!

Sala terminalului era arhiplină, mai să crezi că, în dimineaţa asta, toată Africa hotărâse să plece în călătorie. La zborul meu, coada de îmbarcare era nesfârşită. După o lungă aşteptare, urcai în avion şi îmi ocupai locul din ultimul rând. În timp ce uşa cabinei se închidea, mă întrebai dacă n-ar fi fost mai bine să mă întorc la Londra şi să pun capăt acestei speranţe, care, până la urmă se dovedise a fi o mare himeră. Stewardesa anunţă o mică întârziere, fără să ne spună cauza.

Apoi, pe intervalul dintre rândurile de scaune, printre pasagerii care îşi aranjau lucrurile în compartimentul pentru bagaje, o văzui deodată pe Keira, târând un sac care trebuie să fi cântărit cât ea. Îl rugă pe vecinul meu să facă schimb de locuri, el acceptă cu amabilitate, iar ea se aşeză, oftând, lângă mine.

– Cincisprezece zile, mă auzi? îmi spuse, în timp ce-şi punea centura. Peste două săptămâni, oriunde ne-am afla, mă urci într-un avion de Addis-Abeba. Promiţi?

I-am promis.

Cincisprezece zile, ca să aflăm adevărul despre pandantiv; două săptămâni, ca să reunim ceea ce despărţiseră cele patru sute de milioane de ani! Mi se părea un pariu imposibil de câştigat, dar puţin îmi păsa. Avionul accelera pe pistă; Keira stătea lângă mine, cu capul lipit de hublou şi cu ochii închişi. Următoarele cincisprezece zile erau mult mai mult decât ceea ce putusem spera nu mai departe de ieri. În cele opt ore, cât dură zborul, ea nu făcu nici cea mai mică aluzie la biletul pe care i-l strecurasem pe sub uşă. Dealtfel, nici mai târziu.

Frankfurt

De Nebra, ne despărţeau trei sute douăzeci de kilometri. Deşi istovit de călătorie, închiriai o maşină, cu speranţa de a sosi la destinaţie înainte de sfârşitul după-amiezii.

Nici Keira, nici eu nu ne închipuisem că acest orăşel de provincie devenise atât de popular. Locul unde fusese dezgropat faimosul disc ceresc căpătase aspectul unui centru de atracţie turistică. O impozantă turelă de beton se înălţa în mijlocul câmpiei. De la soclul structurii la fel de înclinate ca turnul din Pisa, porneau pe sol două linii care se presupune că reprezentau axele solare ale solstiţiilor. Complexul era completat cu o construcţie gigantică din lemn şi sticlă, ridicată pe colină, un fel de muzeu care desfigura peisajul.

Vizita la situl dedicat discului Nebra nu ne oferise nimic palpitant. La câţiva kilometri de acolo, centrul oraşului, cu străduţele lui pavate, cu vestigiile castelului şi cu frumoasele lui faţade, avea meritul de a păstra o oarecare autenticitate, cu condiţia să treci totuşi cu vederea vitrinele magazinelor, pline ochi cu tricouri, veselă şi reproduceri de toate soiurile ale imaginii discului.

– Poate că ar trebui să am în vedere nişte săpături în parcul Asterisc, îmi spuse Keira.

Când hotelierul îmi dădu cheile ultimei sale camere libere, mă prezentai şi-i făcui cunoscute profesiile noastre. Acesta fu de acord să mă ajute şi îmi promise că ne va aranja, pentru a doua zi, o întrevedere particulară cu custodele sitului arheologic Nebra.

Moscova

Piaţa Lubianka. Două lumi străine stau alături: de o parte, clădirea înaltă, cu faţada zugrăvită într-o nuanţă portocalie, pe care o ocupa KGB-ul; de cealaltă, Palatul Jucăriilor.

În acea dimineaţă, Vasili Iurenko trebuise să renunţe la micul dejun pe care îl lua la Cafeneaua Puşkin, ceea ce îi crease o stare de proastă dispoziţie. După ce îşi oprise vechea Lada la o margine de trotuar, aşteptase ca marele magazin să-şi deschidă uşile. La parter, căluşeii puternic luminaţi făceau deja primul tur din ziua aceea, dar niciun copil nu se urcase încă pe bidiviii de

lemn. Vasili se feri să pună mâna pe marginea scării rulante, prea jegoasă pentru gustul lui. La etaj, se opri în faţa unui stand cu cele mai frumoase păpuşi Matrioşka. Aceste figurine, care se ascundeau unele în altele, îl amuzau întotdeauna. În copilărie, soră-sa avea o colecţie de asemenea păpuşi care, în ziua de azi, ar fi nepreţuită. Dar ea se odihnea, de treizeci de ani, în cimitirul Novodevici, iar minunata colecţie nu mai era decât o amintire îndepărtată. Vânzătoarea îl întâmpină cu un zâmbet larg şi cu priveliştea prea puţin ispititoare a gingiilor ei ştirbe.

Iurenko îşi întoarse privirea. Babuşca luă o păpuşă pictată în culori vii – capul, roşu; corpul, galben – o băgă într-o pungă de hârtie şi-i ceru clientului o mie de ruble. Iurenko plăti şi plecă. Ceva mai târziu, se instala la o masă dintr-o cafenea, râcâi vopseaua de pe a treia şi a cincea păpuşă şi copie cifrele care apăruseră. Luă metroul, coborî în staţia Ploşciad Vosstania şi o luă pe culoarul lung ce ducea la gara Moscova.

Ajuns acolo, se îndreptă spre caseta de bagaje desemnată de a treia păpuşă, formă pe cadranul încuietoarei numărul indicat de a cincea şi luă plicul care se afla înăuntru. Acesta conţinea un bilet de avion, un paşaport, un număr de telefon din Germania şi trei fotografii; una înfăţişa un bărbat, a doua o femeie, iar ultima îi prezenta pe cei doi coborând din avion. Pe dosul fotografiei era mâzgălit numele lor. Iurenko îşi puse plicul în buzunar şi se uită la ora de pe biletul de avion. Mai avea două ceasuri, ca să ajungă la aeroportul Şeremetievo. Încercă să-şi aducă aminte dacă lăsase maşina pe un loc autorizat, dar era prea târziu ca să-şi mai facă griji.

Roma

Lorenzo stătea rezemat în coate, pe balconul biroului său. Chiştocul ţigării îi căzu jos, în stradă. Îl privi rostogolindu-se până la rigolă, închise fereastra şi răspunse la telefon.

– Avem o mică problemă în Etiopia. Au părăsit ţara, anunţă Lorenzo.

– Unde sunt?

– Le-am pierdut urma la Frankfurt.

– Ce s-a întâmplat?

– Cei care îi filau au avut ghinion. Protejaţii tăi s-au dus la lacul Turkana împreună cu şeful satului, care le era ghid.

Oamenii mei au vrut să-l ia pe moş la întrebări, ca să afle ce voiau să facă ăilalţi doi pe o insuliţă din mijlocul lacului, şi a avut loc un accident.

– Ce fel de accident?

– Bătrânul s-a luat de ei şi, din greşeală, a căzut.

– Cine este la curent?

– Ţi-am garantat că ai să fii cel dintâi care primeşte informaţiile mele, dar, ţinând cont de întorsătura pe care au luat-o evenimentele, nu mai pot lăsa să treacă o zi fără să-i contactez pe ceilalţi. Unde mai pui că o să trebuiască să explic şi de ce îi urmăreau oamenii mei pe gorobeţii tăi.

Lorenzo nu avu timp să-l salute pe Ivory. Acesta închisese deja.

– Ce crezi? întrebă Vackeers, care stătea pe un fotoliu, chiar în faţa lui Lorenzo.

– Ivory n-o să poată fi păcălit multă vreme. După mintea mea, a mirosit deja că ai fost informat. E un vulpoi bătrân, n-o să-ţi cadă în plasă cu una, cu două.

– Ivory mi-e prieten vechi şi nu încerc să-l fac să-mi cadă în plasă. Dar obiectivele noastre sunt divergente şi nu-l putem lăsa să conducă dansul.

– Ei bine, dacă vrei să-mi ştii părerea, chiar şi în clipa de faţă, tot el e ăla care dirijează orchestra.

– Ce te face să crezi asta?

– Pariez că bărbatul care aştepta jos, în stradă, te filează de când ai ieşit din biroul tău.

– De la Amsterdam?

– Dacă se lasă văzut într-un mod atât de grosolan, ori e un incapabil, ori e un mesaj trimis de vechiul tău prieten. Ceva de genul ăsta: „Vackeers, nu mă lua de tâmpit, ştiu unde eşti”. Şi, având în vedere că tipul a reuşit să te urmărească până aici, fără să-l observi, aş înclina mai curând spre a doua ipoteză.

Vackeers se ridică cu toată hotărârea şi se duse la fereastră. Dar bărbatul despre care vorbise Lorenzo se îndepărta deja.

Saxonia Superioară

– Ar trebui să-ţi pui centura, drumurile sunt înguste.

Keira deschise larg geamul şi se făcu n-aude-n-a-vede. Iar mie îmi veni – cum mi se mai întâmplase câteodată, în cursul

călătoriei ăsteia – să deschid portiera şi să-i fac vânt afară.

Custodele muzeului din Nebra ne primi cu braţele deschise. Omul era aşa de mândru de colecţia lui, încât ne prezentă în detaliu fiecare piesă. Spade, scuturi, capete de lance, nimic nu scăpă; până să vină rândul discului, ne văzurăm nevoiţi să ascultăm toată istoria sutelor lui de comori.

Discul era remarcabil. Aspectul său n-avea nimic comun cu pandantivul Keirei, dar amândoi eram fascinaţi de frumuseţea lui şi de ingeniozitatea celui care îl concepuse. Cum de putuse omul epocii de bronz să realizeze o asemenea minune tehnică? Custodele ne invită la bufet şi ne întrebă cu ce ne putea ajuta. Keira îi arătă colierul, iar eu îi povestii interlocutorului nostru ce proprietăţi deosebite avea acest obiect. Entuziasmat de ceea ce îi dezvăluisem, mă întrebă ce vechime are, iar eu îi spusei că habar n-aveam.

Omul nostru, care îşi consacrase zece ani din viaţă studierii discului Nebra, se arătă cât de poate de intrigat de colierul Keirei. Îşi amintea vag că văzuse ceva care ne-ar fi putut interesa. Dar trebuia să-şi pună în ordine nu numai gândurile, ci şi arhivele. Ne propuse să ne întâlnim din nou, în cursul serii, şi să luăm cina împreună. Până atunci, avea să încerce, cum putea el mai bine, să găsească mijlocul prin care să ne ajute. Aveam o după-amiază liberă. Hotelul nostru punea la dispoziţia clienţilor săi două calculatoare, aşa că profitai de ocazie să-i trimit veşti lui Walter şi să le adresez câteva e-mailuri unor confraţi, jonglând cu ceea ce îmi îngăduiam să dezvălui şi cu ceea ce preferam să ascund, astfel încât să nu fiu luat drept un vizionar extravagant.

Frankfurt

Cum coborâse din avion, Vasili trecuse pe la cele patru ghişee de închiriat maşini, din incinta terminalului internaţional. Îi arătase fiecărui funcţionar o fotografie, întrebând dacă recunoaşte perechea înfăţişată. Trei dintre ei răspunseseră negativ, iar al patrulea îl lămuri că genul acela de informaţii era confidenţial. Vasili ştia, de acum, că tipii pe care îi căuta nu plecaseră în oraş cu taxiul şi, fapt mult mai important, de la cine închiriaseră maşina. Experimentat în astfel de treburi, intră într-o cabină telefonică şi îl sună pe funcţionarul de lângă care abia

plecase; când acesta răspunse, îi explică într-o nemţească aproape perfectă că avusese loc un accident pe aria de staţionare şi că prezenţa lui era necesară cât se poate de urgent. Vasili îl pândi pe bărbatul care închidea, furios, telefonul şi se năpustea către liftul ce ducea la subsol. De îndată ce funcţionarul dispăru, Vasili se întoarse la ghişeu, clămpăni pe tastatura terminalului şi, curând după aceea, imprimanta începu să cârâie. Vasili se îndepărtă, ducând în buzunar o copie după contractul de închiriere semnat de Adrian.

După ce formă numărul de telefon găsit în plicul de la gara Moscova, află că un Mercedes gri, cu numărul de înmatriculare KA PA 521, fusese filmat de camerele de supraveghere pe autostrada B43, apoi pe A5, în direcţia Hanovra; după o sută douăzeci şi cinci de kilometri, vehiculul o luase pe A7, apoi intrase pe drumul lateral 86. La o sută zece kilometri de acolo, Mercedesul gonea cu o sută treizeci de kilometri la oră, pe A71, iar ceva mai târziu se afla pe un drum naţional, în direcţia Weimar. Dat fiind că pe drumurile de mai mică importanţă lipseau dispozitivele de supraveghere, maşina părea să fi dispărut în decor, dar mulţumită unei camere de pe un semafor, reapăru într-o intersecţie din Rothenberga.

Vasili închirie o berlină mare şi părăsi aeroportul din Frankfurt, urmând cu scrupulozitate itinerarul pe care îl copiase.

În ziua aceea, şansa era de partea lui. Din locul unde Mercedesul fusese văzut pentru ultima oară, pleca un singur drum. De abia după cincisprezece kilometri, traversând Saulachul, se văzu nevoit să aleagă o direcţie. Bulevardul Karl Marx o lua spre Nebra, în timp ce drumul din stânga ducea la Bucha. Să meargă, în continuare, pe Karl Marx, nu i se părea deloc o idee bună, aşa că se îndreptă spre Bucha; drumul se înfunda într-o lizieră de pădure, pentru a apărea de-a curmezişul unor câmpuri de rapiţă.

La Memleben, ajuns lângă un râu, Vasili se răzgândi; nu-l mai tenta să meargă spre est, aşa că întoarse brusc volanul şi o luă pe Thomas Müntzer Strasse. Drumurile pe care se tot învârtise trebuie că formau un triunghi, fiindcă panoul indica din nou oraşul Nebra. Când văzu, în dreapta, parcarea muzeului arheologic, Vasili deschise geamul şi îşi îngădui prima ţigară din ziua aceea. Vânătorul îşi adulmeca prada prin jur; nu-i mai trebuia mult până s-o localizeze.

*

Custodele muzeului venise să ne ia de la hotel. Pentru această ocazie, îşi pusese un costum de catifea reiată, o cămaşă cu carouri şi o cravată din tricot. Chiar şi noi, cu hainele noastre scăpate din periplul african, eram mai eleganţi decât el. Ne conduse la un han şi aşteptă până ce Keira şi cu mine luarăm loc, ca să ne întrebe, vesel, cum ne cunoscuserăm.

– Suntem prieteni din şcoală! îi răspunsei.

Keira îmi trase un picior zdravăn pe sub masă.

– Adrian îmi este mai mult decât un prieten; pentru mine, e aproape ca un ghid. De altfel, ca să mă distreze, mă ia de multe ori în călătorie, spuse ea, pisându-mi cu tocul degetele de la picioare.

Custodele preferă să schimbe vorba. O chemă pe chelneriţă şi comandă mâncărurile.

– S-ar putea să am ceva care vă va interesa, ne anunţă el. Pe când îmi efectuam cercetările asupra discului Nebra, şi numai Dumnezeu ştie câte am făcut, am dat de un document de la Biblioteca Naţională. O vreme, am crezut că avea să mă ajute la lucrările mele, dar era o pistă falsă; însă poate că nu şi în ceea ce vă priveşte. L-am căutat toată după-amiaza prin dosare, dar degeaba, n-am mai dat de el; totuşi, îi ţin minte destul de bine conţinutul. Este un text redactat în ge'ez[16], o foarte veche limbă africană, ale cărei caractere sunt relativ asemănătoare cu alfabetul grec.

Brusc, Keirei păru să i se deştepte interesul.

– Ge'ez, spuse ea, este o limbă semitică, pe baza căreia s-a dezvoltat amharica, în Etiopia, şi tigrina, în Eritrea. Primele scrieri în ge'ez datează de aproape trei mii de ani. De fapt, lucrul cel mai uimitor este că ge'ez şi greaca veche au asemănări atât în privinţa alfabetului, cât şi în a unor vocale. După credinţa bisericii ortodoxe etiopiene, ge'ez este o revelaţie divină făcută lui Enos. În Cartea Facerii, Enos este fiul lui Set, tatăl lui Cainan şi nepotul lui Adam. În ebraică, Enosh sugerează noţiunea de omenire. După Biblia ortodoxă etiopiană, Enos s-a născut în al trei sute douăzeci şi cincilea an de la facerea lumii, ceea ce ar însemna în secolul 38 înainte de Iisus Hristos, adică – în conformitate cu mitologia ebraică – înainte de potop. Ce e? Ce s-a întâmplat?

Pesemne că mă uitam ciudat la Keira, fiindcă ea se

[16] În orig.: guèze – limbă liturgică a bisericii din Etiopia. (N.t.)

întrerupse. Apoi, adăugă că i se luase o piatră de pe inimă, dat fiind că, în cele din urmă, observasem că principala ei meserie nu era aceea de a mă ajuta să scriu un nou Ghid al drumeţului.

– Vă aduceţi aminte ce spunea textul redactat în ge'ez? îl întrebă Keira pe custode.

– Să ne înţelegem bine: dacă scrierea originală este în ge'ez, textul pe care l-am avut în mână e mult mai recent. De fapt, e o transcriere din secolul cinci sau şase înainte de era creştină. Dacă nu mă înşală memoria, acolo se vorbeşte despre un disc ceresc, un fel de hartă ale cărei bucăţi ar fi folosit drept ghid pentru popularea lumii. Traducerea este destul de confuză, lasă loc multor interpretări însă în centrul textului stă cuvântul „reunificare”, mi-l aduc foarte bine aminte, iar această noţiune este pusă, cât se poate de straniu, în legătură cu cea a unei diviziuni. Imposibil de aflat dacă una sau cealaltă prezice fie crearea, fie distrugerea lumii. Probabil că este vorba de o scriere mai mult sau mai puţin religioasă, o profeţie în plus, după cum îmi închipui. În orice caz, textul era mult prea vechi ca să se fi referit la discul Nebra. Ar trebui să-l căutaţi la DNB[17]. Consultaţi-l, ca să vă faceţi singuri o idee. Nu vreau să vă dau false speranţe, probabilitatea ca această scriere să aibă vreo legătură cu obiectul pe care îl purtaţi la gât este destul de infimă, dar, în locul dumneavoastră, m-aş duce totuşi să văd, nu se ştie niciodată.

– Şi cum să dăm de acest document? Biblioteca Naţională e imensă.

– Sunt sigur că l-am consultat la sediul din Frankfurt. Mi s-a mai întâmplat să mă duc la sediile din Munchen şi din Leipzig, dar, în privinţa acestui manuscris, sunt sigur că l-am citit chiar în Frankfurt. De altfel, staţi, că îmi amintesc: era într-un codex, dar care? Asta se întâmpla acum vreo zece ani. Ar trebui neapărat să-mi fac ordine în lucruri. O să mă apuc chiar din seara asta şi, dacă descopăr ceva, vă sun imediat.

După plecarea custodelui, Keira şi cu mine luarăm hotărârea să ne întoarcem pe jos. Bătrânul oraş Nebra nu era lipsit de farmec, iar o plimbare ne-ar fi ajutat să digerăm masa mult prea copioasă.

– Îmi pare rău, cred că te-am târât într-o aventură care n-are

[17] Biblioteca Naţională Germană.

nici cap, nici coadă.

– Sper că glumeşti, îmi răspunse Keira. Doar n-o să te dezumfli tocmai când începe să fie mai interesant! Nu ştiu ce planuri ai tu pentru mâine, dar eu mă duc la Frankfurt.

Tocmai traversam, liniştiţi, o mică piaţă, cu o fântână fermecătoare în mijloc, când apăru o maşină cu faruri orbitoare.

– Drace, boul ăsta intră drept în noi! zbierai către Keira.

Abia avui timp s-o împing într-un gang, că bolidul mă şterse, derapă în mijlocul pieţei şi dispăru pe strada principală.

Dacă ţicnitul ăla voia să ne bage în sperieţi, ca să ne ajungă pe toată viaţa, reuşise. Nici măcar nu putusem să-i iau numărul de înmatriculare. O ajutai pe Keira să se ridice. Ea mă privi uluită: visase, ori tipul ăla voise cu tot dinadinsul să ne facă praf? Trebuie să mărturisesc că întrebarea ei mă lăsă perplex.

Îi propusei să bem ceva ca să ne venim în fire. Dar avusese parte de suficiente emoţii, aşa că prefera să ne întoarcem la hotel. Ajunşi la etajul nostru, fui mirat să găsesc palierul cufundat în beznă. Ca un bec să-şi fi dat sufletul, mai treacă-meargă, dar tot culoarul… De data asta, Keira fu aceea care avu prezenţa de spirit să mă oprească.

– Nu te duce.

– Camera noastră e la capătul culoarului, n-avem încotro.

– Coboară cu mine la recepţie, nu te apuca acum să faci pe eroul; ceva nu e în regulă, simt asta.

– S-au ars siguranţele, asta nu e în regulă!

Dar simţind neliniştea Keirei, coborârăm din nou.

Recepţionerul îşi ceru scuze peste scuze, aşa ceva nu se mai întâmplase niciodată. Era cu atât mai ciudat, cu cât etajul şi parterul aveau aceeaşi siguranţă şi, după cât se putea vedea, aici era lumină. Îşi luă o lanternă, ne spuse să aşteptăm în hol şi ne promise că se întoarce imediat ce rezolvă pana.

Keira mă trase, în sfârşit, spre bar; un mic şnaps poate că avea s-o ajute să adoarmă mai repede.

Trecuseră douăzeci de minute de când plecase recepţionerul.

– Rămâi aici, mă duc să văd ce se întâmplă. Dacă nu mă întorc în cinci minute, cheamă poliţia.

– Vin cu tine.

– Nu, Keira, ascultă-mă şi tu măcar o dată, rămâi aici. Altfel, într-una din zile, zău că am să deschid portiera. Şi fără comentarii, ştiu eu ce-am vrut să spun!

Mă simţeam vinovat că-l lăsasem pe recepţioner să plece singur, deşi Keira presimţise un pericol în care eu nu crezusem. Urcai scara, pândind cel mai mic zgomot care ar fi trădat o prezenţă. Strigai toate numele nemţeşti pe care le ştiam şi înaintai bâjbâind prin întunericul culoarului. Mai întâi călcai pe lanternă, apoi îl găsii şi pe recepţioner, zăcând pe jos. Capul îi era scăldat într-un lac de sânge prelins dintr-o rană urâtă la cap. Uşa camerei noastre era deschisă, fereastra, de asemenea. Bagajele ne erau vraişte, lucrurile răvăşite. Dar, în afară de puţin amor-propriu, nu ni se furase nimic.

Ofiţerul de poliţie reciti declaraţia pe care o dădusem; n-aveam nimic de adăugat. Semnai în josul paginii; Keira făcu la fel. Apoi, părăsirăm comisariatul.

Hotelierul ne ajută să ne mutăm într-un alt hotel din oraş. Nici Keira, nici eu nu reuşeam să adormim. Violenţa acestui episod ne apropiase. În noaptea aceea, în patul unde ne ghemuisem unul în braţele celuilalt, Keira renunţă la promisiune. Ne sărutarăm.

La drept vorbind, contextul ăsta nu era tocmai cel pe care-l visasem, dar neprevăzutul are uneori nişte virtuţi nesperate. Pe jumătate adormită, Keira mă luă de mână, iar gestul ei de tandreţe era mai irezistibil decât un sărut.

A doua zi, de dimineaţă, luarăm micul dejun pe terasa unei braserii.

– Trebuie să-ţi mărturisesc ceva. Nu e prima oară când păţesc o chestie ca aia de ieri. M-am întrebat dacă uşa camerei noastre a fost spartă de un hoţ oarecare. Şi-mi mai pun întrebări şi în privinţa tembelului care era să ne facă praf.

Keira îşi lăsă jos cornul şi mă privi ţintă. În ochii ei, văzui ceva ce nu era mirare.

– Vrei să spui că se ţine cineva de capul nostru?

– În orice caz, se ţine după pandantivul tău. Înainte să fiu interesat de el, viaţa mea era mai liniştită..., cu excepţia unei crize de hipoxie la mare altitudine.

Şi-i povestii Keirei ceea ce păţisem, împreună cu Walter, la Heraklion, cum voise profesorul să pună mâna pe colierul ei, cum îl făcuse Walter să-şi ia gândul şi ce cursă urmase după aceea.

Keira izbucni în râs şi mă luă peste picior. Totuşi, nu vedeam nimic hazliu în ceea ce-i povestisem.

– I-aţi spart faţa unui tip fiindcă voia să-mi ţină colierul câteva

ore ca să-l studieze, aţi doborât şi aţi încătuşat un agent de pază şi v-aţi cărat ca nişte hoţi, fiindcă v-aţi crezut în centrul unei conspiraţii?

Cred că ea îşi bătea joc şi de Walter, ceea ce nu mă încălzea cine ştie ce. Ba da, mă încălzea puţintel!

– Şi, pentru că tot veni vorba, nici moartea bătrânului şef mursi nu este un accident?

Nu-i răspunsei nimic.

– Ai luat-o razna. Cum ar fi putut şti cineva unde eram? insistă ea.

– Habar n-am, nu vreau să exagerez, dar cred că ar trebui să fim puţin mai precauţi.

Custodele muzeului ne zări de departe şi veni în grabă spre noi. Îl invitarăm să ia loc.

– Am auzit de grozăvia prin care aţi trecut astă-noapte. Este înspăimântător, drogul face ravagii în Germania. Ca să-şi procure banii pentru o doză de heroină, tinerii sunt gata să comită orice crimă. Am mai avut noi câte o geantă smulsă din mers, câte o cameră de hotel spartă, aşa cum se întâmplă în toate locurile căutate de turişti, dar, până acum, nu au fost niciodată violenţe.

– Poate că, de doză, avea nevoie vreun bătrân. Bătrânii sunt mai răi, îi răspunse Keira pe un ton sec.

O lovii uşor, cu genunchiul, pe sub masă.

– De ce să punem întotdeauna totul în cârca tinerilor? insistă ea.

– Pentru că persoanele vârstnice fug mai greu pe fereastra de la etajul întâi al unui hotel, răspunse custodele muzeului.

– Adineauri, şi dumneavoastră o luaseţi la picior voiniceşte, şi nu sunteţi chiar pui, i-o întoarse Keira, mai încăpăţânată ca niciodată.

– Nu cred eu să fi venit aseară domnul custode al muzeului ca să ne viziteze camera, îi spusei în zeflemea, pentru a salva situaţia.

– Dar nici n-am sugerat aşa ceva, răspunse Keira.

– Mi-e teamă că am pierdut firul conversaţiei, interveni custodele. În ciuda tuturor acestor necazuri, am totuşi două veşti bune. Prima, că recepţionerul este în afara pericolului. A doua, că am găsit cota codexului de la Biblioteca Naţională. Chestia asta mă muncea, aşa că, o bună parte din noapte, am tot scotocit prin cutii şi dosare şi, până la urmă, am dat de un carneţel în care notam, pe vremuri, documentele pe care le consultam. Când vă

veţi duce la bibliotecă, să cereţi referinţa notată aici, ne spuse, întinzându-ne o bucăţică de hârtie. Lucrările de genul acesta sunt prea vechi şi prea fragile pentru ca marele public să aibă acces la ele, dar, graţie profesiilor dumneavoastră, nu veţi avea nicio oprelişte. Mi-am permis să-i trimit un fax soră-mii, care e custode la biblioteca din Frankfurt, aşa că veţi fi bine primiţi.

Îi mulţumirăm gazdei noastre pentru toată osteneala sa şi plecarăm din Nebra, lăsând în urma noastră şi amintiri frumoase, şi urâte.

Pe drum, Keira nu fu prea vorbăreaţă. La rândul meu, mă gândeam la Walter, nădăjduind să-mi răspundă la e-mailul pe care i-l trimisesem. Spre sfârşitul dimineţii, ajunserăm la Biblioteca Naţională.

Clădirea de factură recentă a bibliotecii avea două etaje. În spatele construcţiei cu pereţi de sticlă, se întindea o grădină mare. Ne prezentarăm la recepţie şi, după câteva momente, o femeie îmbrăcată într-un taior sobru veni spre noi. Se recomandă Helena Weisbeck şi ne invită în biroul ei. Ne oferi cafele şi fursecuri. Cum nu avusesem timp să luăm masa, Keira le stinse.

– Codexul ăsta începe, categoric, să mă intrige. Ani de zile, nimeni nu s-a interesat de el, iar astăzi, iată că cererea dumneavoastră de a-l consulta e a doua pe care o înregistrăm.

– V-a mai vizitat cineva? întrebă Keira.

– Nu, însă am primit, în dimineaţa asta, o cerere prin e-mail. Cartea respectivă nu se găseşte aici, ci în depozitul de la Berlin. Aici, avem doar documente mai recente. Dar aceste texte, ca multe alte lucrări, au fost introduse în baza de date, pentru a li se asigura perenitatea. Mi l-aţi fi putut cere prin e-mail, şi v-aş fi trimis, în copie, paginile care vă interesează.

– Aş putea şti cine l-a mai cerut?

– Venea de la direcţia generală a unei universităţi străine, mai multe nu v-aş putea spune; eu n-am făcut decât să semnez aprobarea. Secretara mea s-a ocupat de această cerere, iar acum este la masă.

– Nu mai ţineţi minte din ce ţară era universitatea asta?

– Pare-mi-se că din Olanda. Da, cred că era vorba de Universitatea din Amsterdam. În orice caz, cererea venea din partea unui profesor, dar nu-mi mai amintesc cum îl cheamă. Semnez atâtea hârtii, în fiecare zi! Societatea e pe cale să devină o adevărată hidră administrativă.

Doamna custode ne întinse un plic din hârtie kraft, în care găsirăm un facsimil color al documentului căutat de noi. Manuscrisul era redactat, cu adevărat, în ge'ez. Keira îl studie cu cea mai mare atenţie. Gazda noastră tuşi uşor şi ne spuse că exemplarul pe care ni-l dăduse era al nostru. Îl puteam folosi cum credeam de cuviinţă. Îi mulţumirăm şi părăsirăm biroul.

De cealaltă parte a străzii era un cimitir imens, care mă ducea cu gândul la cel din Old Brompton, de la Londra, unde mergeam adesea să mă plimb. Acela nu e doar un cimitir, ci şi un parc frumos, cu mulţi copaci, un peisaj neaşteptat şi liniştit, în mijlocul unei vaste metropole.

Intrarăm şi ne aşezarăm pe o bancă; un înger de alabastru părea că ne spionează de pe piedestalul lui. Keira îi făcu un mic semn cu mâna şi se cufundă în lectura textului. Compară documentul cu traducerea destul de sumară, în engleză, care îl însoţea. Textul fusese tradus, de asemenea, în greacă, arabă, portugheză şi spaniolă, dar ceea ce citeam în engleză, ca şi în franceză, n-avea niciun sens:

Sub trigoanele înstelate, le-am încredinţat magilor discul facultăţilor, am disociat părţile ce reunesc coloniile.

Să rămână tăinuite acolo, sub stâlpii abundenţei. Nimeni să nu ştie unde se află apogeul, noaptea unuia este paznica preludiului.

Omul să nu-l deştepte, la joncţiunea timpurilor imaginare se conturează încheierea ariei.

– Am avansat mai mult de o grămadă! spuse Keira, punând documentul înapoi, în plic. Nu ştim absolut deloc ce înseamnă şi sunt incapabilă să-l traduc eu însămi. Unde ne-a spus custodele din Nebra că a găsit codexul ăsta?

– Nu ne-a spus. Doar că datează din secolul cinci sau şase înaintea erei noastre, şi ne-a precizat că manuscrisul în cauză este, la rândul lui, o retranscriere a unui text şi mai vechi.

– Atunci, suntem într-un impas de toată frumuseţea.

– N-ai nicio cunoştinţă care să-şi poată arunca un ochi pe textul ăsta?

– Ba da, cunosc pe cineva care ne-ar putea ajuta, dar stă la Paris.

Keira vorbise fără niciun entuziasm, ca şi cum perspectiva asta ar fi deranjat-o.

– Adrian, nu mai pot continua călătoria asta. Nu mai am niciun ban, iar noi nu ştim nici încotro mergem şi nici de ce.

– Eu am ceva economii şi sunt încă destul de tânăr; prin urmare, nu-mi fac probleme în privinţa pensionării. Noi doi împărţim această aventură, Parisul nu e prea departe, putem să mergem acolo chiar şi cu trenul, dacă preferi.

– Zău, Adrian, zici că împărţim, dar eu nu mai am posibilitatea să împart nimic.

– Dacă vrei, hai să facem un pact. Să ne închipuim că pun mâna pe o comoară; îţi promit că am să scad jumătate din cheltuieli din partea care o să-ţi revină.

– Şi dacă găsesc eu comoara aia a ta? Totuşi, arheologul sunt eu!

– Atunci, o să câştig la schimb.

În cele din urmă, Keira acceptă să plecăm la Paris.

Amsterdam

Uşa se deschise brusc. Vackeers tresări şi îşi deschise cu un gest fulgerător sertarul biroului.

– Hai, împuşcă-mă, dacă tot am ajuns aici! Oricum, cuţitul mi l-ai vârât în spate, aşa că asta nici n-ar mai conta.

– Ivory! Puteai să baţi la uşă! Nu mai am vârsta la care să suport sperieturi de felul ăsta, răspunse Vackeers, împingându-şi arma la loc, în fundul sertarului.

– Rău ai mai îmbătrânit, sărmanul de tine. Nu mai ai reflexele de altădată.

– Nu ştiu de ce eşti atât de furios, dar dacă, pentru început, ai lua loc, poate că ne-am explica în mod decent, ca două persoane civilizate.

– Mai slăbeşte-mă cu bunele tale maniere, Vackeers. Îmi închipuiam că pot avea încredere în tine.

– Dacă ţi-ai fi închipuit asta, cu adevărat, n-ai fi pus să fiu urmărit la Roma.

– N-am pus în viaţa mea să fii urmărit. Nici măcar nu ştiam că ai plecat la Roma.

– Zău?

– Zău.

– Atunci, dacă n-ai fost tu, treaba e şi mai îngrijorătoare.

– S-a atentat la viaţa protejaţilor noştri, şi asta e inadmisibil!

– Repede cu vorbele mari! Ivory, dacă vreunul dintre ai noştri ar fi vrut să-i omoare, ar fi deja morţi; a fost vorba, cel mult, de o încercare de intimidare, nicidecum de intenţia de a-i pune în pericol.

– Minciuni!

– Decizia a fost stupidă, de acord, dar eu nu sunt implicat, ba m-am şi opus. În ultimele zile, Lorenzo a avut nişte iniţiative supărătoare. De altfel, dacă asta te poate consola, noi i-am adus la cunoştinţă cât de mult dezaprobăm modul lui de-a acţiona. Tocmai de aia am şi fost la Roma. În orice caz, adunarea noastră este foarte preocupată de întorsătura pe care o iau evenimentele. Protejaţii tăi, aşa cum îi numeşti, trebuie să termine cu vânzoleala asta de-a lungul şi de-a latul lumii. Până acum, n-a avut loc nicio dramă, dar tare mi-e teamă că prietenii noştri ar putea folosi nişte mijloace mai radicale, dacă lucrurile vor continua la fel.

– Adică, pentru tine, moartea unui bătrân şef de trib nu e o dramă! Dar tu în ce lume trăieşti?

– Într-o lume pe care ei ar putea-o pune în primejdie.

– Credeam că nimeni nu acordă vreun credit teoriilor mele! Uite că, în cele din urmă, până şi tembelii îşi schimbă părerea.

– Dacă întreaga comunitate ar adera pe deplin la teoriile tale, în calea celor doi oameni de ştiinţă n-ar fi stat numai emisarul lui Lorenzo. Consiliul nu vrea să-şi asume niciun risc; dacă ţii atât de mult la cercetătorii tăi, îţi sugerez să-i sfătuieşti neapărat să-şi înceteze ancheta.

– Vackeers, am petrecut amândoi seri lungi jucând şah, aşa că n-o să te mint. Partida asta o s-o câştig singur împotriva tuturor, dacă e nevoie. Anunţă-i pe cei din celulă că sunt făcuţi deja mat. Dacă mai încearcă încă o dată să atenteze la viaţa celor doi, îşi vor pierde în mod inutil o piesă importantă din joc.

– Şi care ar fi aceea?

– Tu, Vackeers.

– Mă flatezi, Ivory.

– Nu, în schimb, nu mi-am subestimat niciodată prietenii. De-aia sunt, în continuare, în viaţă. Mă întorc la Paris, inutil să-mi pui filatori pe urme.

Ivory se ridică şi părăsi biroul lui Vackeers.

Paris

De la ultima mea vizită, Parisul se schimbase mult. Peste tot, vedeai biciclete; dacă n-ar fi fost toate identice, m-aş fi crezut la Amsterdam. Uite o ciudăţenie a francezilor: nu sunt în stare să adopte o culoare unică pentru taxiuri, dar toate bicicletele cumpărate au acelaşi model. Hotărât lucru, n-am să-i înţeleg niciodată.

– Pentru că eşti englez, îmi răspunse Keira. Voi, britanicii, n-o să pricepeţi niciodată poezia concetăţenilor mei.

Nu prea vedeam unde era poezia din aceste biciclete cenuşii, dar trebuia să recunosc că oraşul devenise mai frumos; dacă circulaţia era şi mai infernală decât în amintirea mea, în schimb, trotuarele se lărgiseră, faţadele se albiseră, numai parizienii păreau să nu se fi schimbat deloc în ăştia douăzeci de ani. Traversând pe roşu, îmbrâncindu-se fără să-şi ceară scuze vreodată… Ideea de a sta la coadă le era cu totul străină. La Gara de Est, când stăteam la rând pentru taxiuri, unii ne-au luat-o înainte în două rânduri.

– Parisul este cel mai frumos oraş din lume, continuă Keira. Nici nu încape discuţie, ăsta este un fapt.

La sosire, primul lucru pe care voia să-l facă era să-şi viziteze sora. Mă imploră să nu-i povestesc nimic din ceea ce se întâmplase în Etiopia. Jeanne era neliniştită de felul ei, mai ales în ceea ce o privea pe Keira, aşa că nici nu se putea pune problema să-i spunem despre tensiunile care o obligaseră pe surioara ei să părăsească, pentru moment, valea Omo. Jeanne ar fi fost în stare să se aşeze de-a curmezişul pasarelei ce ducea la avion, numai ca s-o împiedice pe Keira să se întoarcă. Acum, trebuia să născocească o poveste care să justifice prezenţa noastră la Paris. Îi propusei să spună că venise în vizită la mine; Keira îmi răspunse că Jeanne n-ar înghiţi niciodată o asemenea gogoaşă. M-am prefăcut că răspunsul ei nu mă ofensase, deşi lucrurile nu stăteau deloc aşa.

Aşadar, o sună pe Jeanne, ferindu-se să-i dezvăluie faptul că eram în drum spre ea. Dar, după ce taxiul ne lăsă în faţa muzeului, Keira îşi sună sora din nou, de pe mobil, şi-i spuse să se ducă la fereastra biroului, ca să vadă dacă recunoaşte persoana care îi face semne din grădină. Jeanne coborî mai iute decât ai clipi şi veni la masa unde ne aşezaserăm. Îşi strânse în braţe sora, mai s-o înnăbuşe. În acel moment, mi-aş fi dorit şi eu

să am un frate căruia să-i fac o astfel de surpriză. Mă gândii la Walter, la prietenia ce începuse să se înfiripe între noi.

Jeanne mă cercetă din cap până-n picioare şi mă salută; o salutai şi eu. Foarte intrigată, mă întrebă dacă sunt englez. Accentul meu nu lăsa nicio îndoială, dar, din politeţe, îi răspunsei că da, eram într-adevăr.

– Adică sunteţi englez din Anglia? insistă Jeanne.

– Absolut, îi răspunsei cu prudenţă.

– Înţeleg, spuse Jeanne.

Nu rezistai dorinţei de-a o întreba ce anume înţelege şi de ce răspunsul meu o făcuse să zâmbească.

– Mă întrebam ce-o fi putut-o smulge pe Keira din valea aia afurisită, îmi spuse ea. Acum, înţeleg mai bine…

Keira mă fulgeră cu privirea. Trebuia să dispar, ele două aveau atâtea să-şi spună! Dar Jeanne insistă să rămân şi eu. Am petrecut câteva momente plăcute, timp în care Jeanne mă chestiona întruna despre profesia mea, despre viaţa mea, în general, încât mă simţii aproape jenat, dat fiind că părea să se intereseze mai mult de mine decât de sora ei. De altfel, Keira începea să cam dea semne de gelozie.

– Dacă deranjez, pot să vă las singuri. O să mai trec pe la Crăciun, spuse ea, în timp ce Jeanne voia să ştie, nu ştiu din ce motiv, dacă fusesem cu Keira la mormântul tatălui lor.

– Nu suntem încă atât de intimi, spusei, tachinând-o puţin pe Keira.

Jeanne spera să rămânem toată săptămâna; făcea deja nişte planuri de cină, de weekend. Keira îi spuse că nu eram acolo decât pentru o zi, cel mult două. Când ea ne întrebă, dezamăgită, unde mergem, Keira şi cu mine schimbarăm nişte priviri încurcate: n-aveam nici cea mai mică idee. Jeanne ne invită la ea.

În timpul mesei, Keira izbuti să-l prindă la telefon pe bărbatul de care aveam nevoie, cel care ne-ar fi putut lămuri în privinţa textului descoperit la Frankfurt. Stabili cu el o întâlnire pentru a doua zi, de dimineaţă.

– Cred că ar fi mai bine să mă duc singură, îmi sugeră Keira, intrând iar în salon.

– Unde? întrebă Jeanne.

– Să-şi vadă un prieten, îi răspunsei, un confrate arheolog, dacă am înţeles bine. Avem nevoie de ajutorul lui, ca să interpretăm un text scris într-o veche limbă africană.

– Ce prieten? se interesă Jeanne, care părea mai curioasă decât mine.

Keira nu răspunse. Se duse după platoul de brânzeturi, ceea ce anunţa momentul cinei, moment de care mă temeam cel mai mult. Pentru noi, englezii, camembertul va rămâne, pentru totdeauna, o enigmă.

– Sper că nu te vezi cu Max! strigă Jeanne, ca s-o audă Keira, din bucătărie.

Keira se abţinu să-i răspundă.

– Dacă ai de interpretat un text, am la muzeu toţi specialiştii de care ai nevoie, continuă Jeanne pe acelaşi ton.

– Vezi-ţi de treaba ta, soră-meo mai mare, spuse Keira, reapărând în salon.

– Cine e Max?

– Un prieten pe care Jeanne îl iubeşte mult!

– Dacă Max e un prieten, eu, una sunt, o soră bună[18], răspunse Jeanne.

– Câteodată, îmi pun întrebări în privinţa asta, spuse Keira.

– De vreme ce Max e un prieten, o să fie încântat să-l cunoască pe Adrian. Prietenii prietenilor noştri sunt prietenii noştri, nu?

– Care parte din „vezi-ţi de treaba ta" n-ai înţeles-o, Jeanne?

Era momentul să intervin; aşadar, o informai pe Keira că, a doua zi, o să merg împreună cu ea la întâlnire.

Dacă reuşisem să pun capăt certei care părea să se încingă între cele două surori, în schimb, ajunsesem s-o agasez pe Keira, care îmi făcu mutre tot restul serii şi îmi oferi, pentru dormit, canapeaua din salon.

În dimineaţa următoare, luarăm metroul spre bulevardul Sébastopol; tipografia lui Max se afla pe o stradă adiacentă. Ne primi cu multă amabilitate şi ne invită în biroul lui, la mezanin. Am fost încântat dintotdeauna de arhitectura vechilor clădiri industriale, construite pe vremea lui Eiffel: asamblele de grinzişoare ieşite din oţelăriile Lorenei sunt unice în lume.

Max se aplecă asupra documentului nostru, apucă un blocnotes şi un creion şi se puse pe lucru cu o uşurinţă care mă fascina. Ai fi zis că era un muzician care descifra o partitură şi o interpreta în acelaşi timp.

---

[18] Joc de cuvinte; *bonne soeur* (fr.) – călugăriţă; soră bună. *(N.t.)*

– Traducerea asta e doldora de greşeli. Nu zic că a mea ar fi perfectă – pentru asta mi-ar trebui timp –, dar aici găsesc nişte erori de neiertat. Apropiaţi-vă, am să vă arăt, ne spuse el.

Urmări textul, cu creionul pe hârtie, indicându-ne echivalentele greceşti pe care le socotea eronate.

– Aici nu se vorbeşte despre „magi”, ci despre „magiştri”. Cuvântul „abundenţă” e o greşeală de interpretare absolut prostească; în locul lui trebuie citit „infinitate”. Abundenţă şi infinitate pot avea sensuri apropiate, dar, în cazul de faţă, termenul potrivit este cel de-al doilea. Puţin mai jos, este la fel: în loc de „omul”, trebuie citit „nimeni”.

Îşi lăsă ochelarii pe vârful nasului. În ziua când o să fiu obligat să port şi eu, o să ţin minte şi n-am să fac niciodată gestul ăsta: e teribil cât de mult te îmbătrâneşte, într-o clipită. Dacă erudiţia acestui Max îmi impunea respectul, felul în care se benocla la Keira mă exaspera la culme; aveam impresia că numai eu îmi dădeam seama de chestia asta. În schimb, ea se purta de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, ceea ce mă călca şi mai tare pe nervi.

– Cred, de asemenea, că sunt şi nişte erori de conjugare. Nu sunt sigur nici dacă ordinea frazelor este exactă, ceea ce duce, de bună seamă, la o denaturare completă în interpretarea textului. Acum, nu fac decât o lucrare liminară, dar, de exemplu, segmentul „sub trigoanele înstelate” nu este plasat la locul potrivit. Cuvintele trebuie inversate şi trimise la sfârşitul frazei din care fac parte. Cam cum este în engleză, nu?

Max voise desigur să aducă o notă de umor în discursul său pedant; mă abţinui de la orice comentariu. El rupse foaia din carnet şi ne-o întinse. Keira şi cu mine ne aplecarăm, la rândul nostru, asupra traducerii lui, citind, de data asta, fără ochelari:

Am disociat tabla memoriilor, le-am încredinţat magiştrilor coloniilor părţile pe care ea le reuneşte.

Sub trigoanele înstelate să rămână tăinuite umbrele infinităţii. Nimeni să nu ştie unde se află apogeul, noaptea unuia să păstreze originea. Nimeni să nu-l deştepte, la reunirea timpurilor imaginare, se va contura sfârşitul ariei.

– Sigur că da. Văzut în felul ăsta, e mult mai clar!

Deşi săgeata mea nu adusese zâmbetul pe buzele lui Max, pe Keira o amuzase.

– În scrieri atât de vechi, aşa cum este textul de faţă,

interpretarea fiecărui cuvânt este la fel de importantă ca întreaga traducere.

Max se duse să xeroxeze documentul şi ne promise că-i va consacra tot weekendul. O întrebă pe Keira unde o poate găsi; ea îi dădu telefonul lui Jeanne. Max voia să ştie cât rămâne Keira la Paris; ea îi răspunse că n-are idee. Din fericire, Max fu chemat de un şef de serviciu: se ivise o problemă la o maşină. Profitai de ocazie pentru a declara că abuzasem destul de amabilitatea lui şi că venise momentul să-l lăsăm să se întoarcă la muncă. Max ne conduse.

– De fapt, de ce te interesează textul acesta? întrebă el, în prag. Are vreo legătură cu cercetările tale din Etiopia?

Keira îmi aruncă o privire furişă şi trase o minciună: îi spuse lui Max că-l primise de la un şef de trib. Când el mă întrebă dacă iubesc valea Omo la fel de mult ca ea, Keira afirmă fără nicio jenă că sunt unul dintre cei mai preţioşi colaboratori ai săi.

Intrarăm într-o braserie din Marais, ca să bem o cafea. De când ne despărţiserăm de Max, Keira nu scosese niciun cuvânt.

– Pentru un tipograf, are glagorie, nu glumă.

– Max mi-a fost profesor de arheologie. Şi-a schimbat cariera.

– De ce?

– Educaţie burgheză. N-avea chemare nici pentru aventură, nici pentru teren. Şi, pe urmă, la moartea lui taică-său, a preluat afacerea familiei.

– Aţi fost mult timp împreună?

– Cine ţi-a spus că am fost împreună?

– Ştiu că franceza mea lasă de dorit, dar cuvântul „liminar” face cumva parte din vocabularul curent?

– Nu, de ce?

– Când cineva foloseşte formule atât de complicate pentru a spune lucruri simple, o face, în general, din nevoia de a-şi da importanţă: o slăbiciune de care dau dovadă bărbaţii, atunci când vor să placă. Tipograful tău arheolog fie are o înaltă opinie despre sine, fie încearcă încă să te impresioneze. Şi să nu-mi spui că greşesc!

– Iar tu să nu-mi spui că eşti gelos pe Max, ar fi jalnic!

– N-am niciun motiv să fiu gelos pe cineva, de vreme ce-ţi sunt ba prieten, ba unul dintre cei mai preţioşi colaboratori. Nu-i aşa?

O întrebai de ce îl minţise pe Max.

– Nu ştiu, aşa mi-a venit.

Preferam să vorbesc despre altceva decât despre persoana lui Max. Voiam, mai ales, să ne îndepărtăm cât mai mult cu putinţă de tipografie, de cartierul lui şi de Paris. Îi propusei Keirei să mergem în vizită la un cunoscut de-al meu, din Londra, care poate că avea să ne ajute să descifrăm textul, un personaj mult mai erudit decât tipograful ei.

– De ce nu mi-ai spus de el mai demult? se interesă ea.

– Pentru că nu m-am gândit, de-aia.

La urma urmei, Keira nu deţinea monopolul pe minciună!

În timp ce Keira îi spunea la revedere lui Jeanne şi îşi lua lucrurile, eu profitai de ocazie şi-l sunai pe Walter. După ce mă interesai ce mai face, îi cerui un serviciu care i se păru cel puţin ciudat.

– Ai vrea să-ţi găsesc pe cineva de la Academie, care să cunoască dialectele africane? Adrian, ai fumat cumva vreo chestie ilicită?

– Treaba e destul de delicată, dragul meu Walter, şi eu m-am angajat cam prea repede. Noi luăm trenul peste două ore şi, diseară, suntem la Londra.

– Ce veste bună, mă rog, cel puţin în ceea ce priveşte partea a doua a frazei tale. Cât despre acel marabu pe care trebuie să ţi-l dibuiesc, este mai complicat. Am auzit oare *noi?*

– Ai auzit.

– Nu ţi-am spus eu că este mai înţelept să pleci de unul singur în Etiopia? Adrian, tu ai în mine un adevărat prieten; o să încerc să-ţi găsesc vrăjitorul.

– Walter, am nevoie de un traducător din vechiul dialect ge’ez.

– Asta ziceam şi eu. Cât despre mine, unul, am nevoie de un magician, ca să pun mâna pe aşa ceva! Hai să luăm cina împreună diseară, sună-mă cum ajungi la Londra, o să văd eu ce pot să fac până atunci.

Şi Walter închise telefonul.

De cealaltă parte a Canalului Mânecii

Ieşisem de câteva timp din tunel; Eurostarul gonea pe câmpia englezească. Keira aţipise cu capul pe umărul meu. Dormise o

mare parte din călătorie. Cât despre mine, un întreg muşuroi de furnici îmi luase în stăpânire braţul, pe care nu mi l-aş fi mişcat pentru nimic în lume, de teamă să n-o trezesc.

Când trenul încetini în apropierea gării Ashford, Keira se întinse cu o anumită graţie, cel puţin până nu se puse pe strănutat de trei ori la rând şi îndeajuns de tare încât să tresară aproape tot vagonul.

– Asta-i moştenire de la tata, se scuză ea. N-am putut face nimic, niciodată, împotriva chestiei ăsteia. Mai avem mult?

– O jumătăţică de oră.

– N-avem nicio certitudine că documentul ăsta ar fi legat în vreo privinţă de pandantivul meu, nu-i aşa?

– Nu, într-adevăr. Dar, în general, mi-am interzis dintotdeauna să am certitudini.

– Totuşi, vreau să cred că, între ele două, există totuşi o relaţie, adăugă ea.

– Keira, când căutăm în infinitul mare un punct infinit de mic, o sursă de lumină oricât de îndepărtată, când pândim un zgomot venit din străfundul universului, nu suntem siguri decât de un lucru: dorinţa noastră de a descoperi. Şi ştiu că şi pentru tine este la fel, atunci când sapi pământul. Aşa că nu, încă n-am găsit nimic care să ne permită să afirmăm că înaintăm în direcţia bună, cu excepţia acestui instinct comun, care ne îndeamnă să credem; ceea ce nu e deloc rău, nu?

Nu cred să fi spus ceva deosebit de important, iar peisajul gării Ashford nu era deosebit de romantic, aşa că mă întreb şi în ziua de azi de ce, exact în acel moment, Keira s-a întors spre mine, mi-a luat obrajii în mâini şi m-a sărutat aşa cum n-o mai făcuse niciodată.

M-am gândit luni de zile la această clipă din viaţa mea, nu numai pentru că a rămas pentru totdeauna una dintre cele mai frumoase amintiri, ci şi pentru că am încercat zadarnic să înţeleg ce făcusem pentru a stârni o asemenea reacţie. Mai târziu, am îndrăznit s-o întreb; în loc de orice răspuns, am primit doar un zâmbet. În cele din urmă, m-am mulţumit cu el. Asta mă îndreptăţeşte să-mi pun deseori aceeaşi întrebare, să retrăiesc sărutul primit în gara Ashford pe la sfârşitul unei frumoase după-amieze de vară.

Paris

Ivory mută calul pe eşichierul de marmură, care trona în salonul lui. Avea unele exemplare foarte vechi; cel mai frumos din colecţie se afla în dormitor: un model persan, de culoarea fildeşului, în întregime, şi care data din secolul al şaselea. La început, pe tabla actualului joc de şah se juca un vechi joc indian, chaturanga, jocul celor patru regi. Careul alcătuit din opt căsuţe pe opt – în total şaizeci şi patru – explica mersul timpului şi al secolelor. Opoziţia dintre negru şi alb s-a stabilit mai târziu. Indienii, perşii şi arabii jucau pe un caroiaj monocolor, uneori pe o grilă trasată chiar pe sol. Înainte de a deveni un joc profan, diagrama eşicherului folosise ca plan pentru arhitectura templelor şi a cetăţilor din India vedică şi simboliza ordinea cosmică, cele patru căsuţe centrale corespunzându-i Zeului creator.

Ţârâitul faxului îl trezi pe Ivory din reverie. El se îndreptă spre biblioteca unde era aparatul şi rupse foaia abia imprimată.

Un text redactat într-o limbă africană foarte veche, urmat de o traducere. Expeditorul îl ruga să-l sune de cum îl citeşte, ceea ce Ivory făcu imediat.

– Ea a venit să mă vadă azi, spuse vocea de la telefon.

– Era singură?

– Nu, o însoţea un englez făţos. Aţi putut arunca o privire la document?

– Tocmai l-am citit. Ai făcut chiar dumneata traducerea?

– Cât de bine am putut, având în vedere condiţiile.

– E o treabă bună, consideră că problemele dumitale de trezorerie sunt de domeniul trecutului.

– Pot să vă întreb de ce vă interesează Keira atât de mult şi ce importanţă are textul ăsta?

– Nu, dacă ţii ca banii promişi să intre chiar mâine în contul tipografiei dumitale.

– Am încercat adineauri să dau de ea. Înainte de a-mi închide telefonul în nas, soră-sa mi-a spus că a plecat la Londra. Vă mai pot servi cu ceva, domnule?

– Să mă anunţi, aşa cum am convenit, de îndată ce Keira te contactează din nou.

După încheierea convorbirii, Ivory se întoarse în salon. Se aşeză, îşi puse ochelarii şi, cu textul în mână, începu să cizeleze,

la rându-i, traducerea, căreia îi aduse unele modificări, începând chiar cu primul rând.

Londra

Ideea de a petrece câteva zile acasă nu-mi displăcea. Keira profitase de înserarea blândă, ca să se plimbe pe străzile din Primrose Hill; cum rămăsei singur, îl sunai pe Walter.

– Adrian, înainte să-mi spui vreo vorbuliţă, să ştii că am făcut cum am putut mai bine. Află că n-am găsit traducători din vechiul dialect ge’ez nici în piaţa Pimlico, nici în Camden. Şi, nici la pagini galbene nu sunt trecuţi, am verificat eu.

Mi se tăie respiraţia; ideea de a-i mărturisi Keirei că o dusesem de nas doar ca s-o îndepărtez de Max ăla, care se tot învârtea în jurul ei, nu mă încânta deloc.

– Ţi-am spus ce baftă ai că-ţi sunt prieten, Adrian? Am reuşit să pun mâna pe o persoană de o calitate rară, care va putea, cu siguranţă, să vă ajute. Sunt de o perspicacitate care mă uimeşte chiar şi pe mine. Închipuie-ţi că am vorbit despre problema voastră cu o prietenă. Ei bine, o rudă apropiată de-a ei se duce în fiecare duminică la biserica ortodoxă etiopiană Sainte-Marie-de-Sion. Persoana respectivă a intervenit pe lângă un preot, un om sfânt a cărui erudiţie pare a fi fără margini. Acest părinte nu este numai un om al Bisericii, ci şi un istoric şi un foarte mare filosof. Refugiat politic în Anglia, de vreo douăzeci de ani, este recunoscut ca unul dintre cei mai mari specialişti în materia care te interesează. Mâine dimineaţă avem întâlnire cu el. Şi, acum, poţi să spui: „Walter, eşti un geniu”.

– Şi cine e prietena căreia îi datorez acest inestimabil serviciu?

– Miss Jenkins, răspunse, destul de încurcat, Walter.

– Iată o veste care mă încântă de două ori! Walter, eşti un geniu!

Din cale-afară de fericit să-l revăd, îl invitai să petreacă seara la mine acasă. În timpul cinei, Keira şi Walter învăţară să se cunoască mai bine. Noi îi povestirăm, pe rând, aventurile plăcute şi neplăcute din valea Omo, cele trăite la Nebra, fără să uităm de episoadele de la Frankfurt şi de la Paris. Îi prezentarăm textul găsit la Biblioteca Naţională Germană şi traducerea lui Max. El le

citi cu cea mai mare atenţie, deşi nu le pricepu sensul. De fiecare dată când venea după mine, în bucătărie, sau când rămâneam singuri la masă, Walter îmi mărturisea că, după părerea lui, Keira era formidabilă, extraordinară şi delicioasă, fapt care mă făcu să trag concluzia că îl fermecase. Şi, ce-i drept, Keira avea un farmec nebun.

Ceea ce uitase Walter să ne spună era că trebuia să asistăm la o întreagă ceremonie, înainte de a putea avea întrevederea cu preotul. Mărturisesc că, în acea duminică dimineaţă, mă dusesem la biserică fără prea mare chef, dat fiind că raporturile mele cu Dumnezeu fuseseră, încă de când eram copil, destul de distante. Şi totuşi, momentul fu deosebit de emoţionant. Frumuseţea cântărilor mă impresiona la fel de mult ca sinceritatea rugăciunilor. În această biserică, totul părea numai bunătate. După încheierea serviciului divin, în timp ce lăcaşul se golea, preotul veni la noi şi ne invită să-l urmăm până la altar.

Era mic de statură, cu spatele cumplit de gârbovit, poate sub povara spovedaniilor pe care i le făceau oamenii sau din pricina unui trecut ce cunoscuse războaie şi genocide. În el părea să nu existe nicio fărâmă de rău. Îţi era cu neputinţă să-i susţii privirea. Glasul lui grav te subjuga, inspirându-ţi dorinţa de a-l urma oriunde.

– Este un document cel puţin surprinzător, ne spuse, după ce-l citi de două ori.

Spre marea mea uimire, nu dăduse nicio atenţie traducerilor care îl însoţeau.

– Sunteţi sigur de autenticitatea lui? mă întrebă el.

– Da.

– Problema care se pune aici nu este cea a traducerii, ci a interpretării. O poezie nu se traduce cuvânt cu cuvânt, nu? Aşa este şi în cazul scrierilor vechi. Unui text sacru i se poate atribui, cu uşurinţă, aproape orice înţeles; de altfel, oamenii nu se abţin să denatureze binevoitorul cuvânt, pentru a-şi atribui pe nedrept puteri şi pentru a obţine ceea ce vor de la credincioşii lor. Scrierile sfinte nu ameninţă şi nici nu condamnă; ele arată un drum, lăsându-l pe om să şi-l aleagă pe acela care-l va conduce, nu în viaţă, ci spre viaţă. Cei ce pretind că înţeleg şi propovăduiesc cuvântul Domnului nu sunt întotdeauna de bună credinţă şi abuzează de naivitatea celor pe care vor să-i conducă.

– De ce ne spuneţi aceste lucruri, părinte? îl întrebai.
– Pentru că, înainte de a vă da desluşiri mai amănunţite cu privire la natura acestui text, aş prefera să vă cunosc intenţiile.
Îi explicai că sunt astrofizician, iar Keira arheolog, iar preotul ne surprinse, afirmând că asocierea noastră nu era fără consecinţe.
– Amândoi căutaţi ceva anume. A înţelege acel ceva este un lucru de temut. Sunteţi siguri că aveţi tăria de a înfrunta răspunsurile pe care le-aţi putea găsi în drumul vostru?
– Ce anume este de temut? întrebă Keira.
– Pentru om, focul este un aliat preţios, dar periculos pentru copilul care nu ştie cum să-l folosească. La fel este şi în privinţa unei anume cunoaşteri. La scara umanităţii, oamenii nu sunt încă decât nişte copii. Priviţi lumea noastră şi vedeţi de câtă educaţie avem încă nevoie.
Walter îl asigură că şi Keira, şi eu eram absolut respectabili şi demni de încredere. Vorbele lui îl făcură pe preot să zâmbească.
– Ce ştiţi, cu adevărat, despre Univers, domnule astrofizician? mă întrebă el.
Întrebarea n-avea nimic arogant, în tonul vocii lui nu era nicio trufie. Până să apuc să-i răspund, el o privi pe Keira cu bunăvoinţă şi o întrebă:
– Dumneavoastră, care credeţi că ţara mea este leagănul umanităţii, v-aţi întrebat, până acum, de ce?
Amândoi nădăjduiam să-i dăm răspunsuri savante şi pertinente, dar el ne puse imediat o a treia întrebare:
– Credeţi că întâlnirea dumneavoastră a fost întâmplătoare? Vă închipuiţi că a fost posibil ca un asemenea document să ajungă în mâinile dumneavoastră pur şi simplu datorită hazardului?
– Nu ştiu, părinte, bâigui Keira.
– Dumneavoastră, domnişoară, care sunteţi arheolog, credeţi că omul a descoperit focul sau focul i-a apărut atunci când a sosit momentul ca lucrurile să fie astfel?
– Cred că puterea de înţelegere ce abia se năştea în om i-a permis acestuia să domesticească focul.
– Şi aţi numi asta providenţă?
– Dacă aş crede în Dumnezeu, probabil că da.
– Nu credeţi în Dumnezeu, dar, atunci când încercaţi să pătrundeţi un mister a cărui importanţă vă scapă, vă îndreptaţi către un om al Bisericii. Vă rog să nu uitaţi acest paradox; va

trebui să vă amintiţi de el când va veni momentul.

– Ce moment?

– Când veţi fi înţeles încotro vă duce acest drum, căci, despre asta, nu ştiţi nimic, nici unul, nici celălalt. Altfel, aţi fi pornit pe el? Mă îndoiesc.

– Părinte, nu înţeleg despre ce vorbiţi. Ne puteţi lămuri care este semnificaţia acestui text? îndrăznii să-l întreb.

– Nu mi-aţi răspuns la întrebare, domnule astrofizician. Ce ştiţi despre Univers?

– Multe lucruri, vă asigur, răspunse Walter în locul meu. I-am fost elev timp de câteva săptămâni şi nici nu vă închipuiţi ce masă de cunoştinţe a trebuit să-mi însuşesc! Nici nu pot ţine minte totul.

– Cifre, nume de stele, poziţii, distanţe, mişcări, toate astea nu sunt decât constatări. Dumneavoastră şi colegii începeţi să întrevedeţi, dar ce aţi înţeles? Aţi şti să-mi spuneţi ce este infinitul mare sau infinitul mic? Cunoaşteţi începutul, ghiciţi sfârşitul? Ştiţi cine suntem, ce înseamnă fiinţa omenească? Aţi şti să-i explicaţi unui copil de şase ani ce este înţelegerea de care vorbea domnişoara, cea care i-a permis omului să îmblânzească focul?

– De ce unui copil de şase ani?

– Pentru că, dacă nu ştiţi să-i explicaţi un concept unui copil de şase ani, înseamnă că nu cunoaşteţi sensul acestuia!

Preotul ridicase tonul pentru prima oară, iar ecoul vocii lui răsună între zidurile bisericii Sfânta Maria.

– Pe această mică planetă, suntem cu toţii nişte copii de şase ani, spuse el, liniştindu-se.

– Nu, nu pot răspunde la niciuna dintre întrebările dumneavoastră. Nimeni nu poate, părinte.

– Nu încă, dar, dacă vi s-ar oferi aceste răspunsuri, v-aţi simţi şi unul, şi celălalt pregătiţi să le înţelegeţi?

Spunând acestea, preotul oftase, ca şi cum ar fi fost copleşit de o suferinţă.

– Vreţi să vă luminez drumul? Nu există decât două feluri de a înţelege ceea ce este lumina, două căi de a înainta spre ea. Omul nu cunoaşte decât una. De aceea este atât de important pentru el Dumnezeu. Copilului de şase ani, care v-ar întreba ce este înţelegerea, i-aţi putea răspunde cu un singur cuvânt: iubirea. Iată un gând a cărui însemnătate ne va scăpa încă multă vreme. După ce veţi păşi peste această graniţă pe care vă pregătiţi s-o

treceţi, n-o să vă mai puteţi întoarce. Când veţi şti, va fi prea târziu ca să mai renunţaţi. De aceea, vă pun încă o dată întrebarea: sunteţi pregătiţi să depăşiţi limitele propriei capacităţi de înţelegere, să vă asumaţi riscul de a vă abandona condiţia umană, aşa cum abandonezi copilăria? Înţelegeţi că a-ţi vedea tatăl nu e totuna cu a-l cunoaşte? Aţi accepta să fiţi orfani de cel ce v-a ridicat la această condiţie de om?

Nici Keira, nici eu nu-i răspunserăm acestui neobişnuit personaj. Mi-ar fi plăcut să pot pricepe ceea ce încerca înţelepciunea lui să ne dezvăluie, să ghicesc de ce anume voia atât de mult să ne apere. Măcar de-aş fi putut şti!

El se aplecă asupra foii, oftă din nou şi ne privi ţintă pe Keira şi pe mine.

– Iată cum trebuie citită această scriere, ne spuse el.

Un vitraliu al navei plesni; crăpătura era minusculă, abia dacă avea nouă milimetri în diametru. Glonţul traversă lăcaşul cu o viteză de o mie de metri pe secundă, străpunse ceafa preotului, îi secţiona vena jugulară şi i se strivi de a doua vertebră cervicală. Omul deschise gura, căutând puţin aer şi se prăbuşi pe loc.

Nu auziserăm nici împuşcătura şi nici măcar zgomotul scos de vitraliul de deasupra navei, în momentul în care se spărsese. Dacă preotului nu i-ar fi curs sângele pe gură şi dacă acest sânge n-ar fi început să-i şiroiască de-a lungul gâtului, am fi crezut că omului îi venise rău. Keira sări înapoi, dar Walter o sili să se lase în jos şi o trase înspre uşa bisericii.

Preotul zăcea cu faţa la pământ; mâna îi tremura, iar eu stăteam înmărmurit în faţa morţii care se apropia de el. Îngenuncheai şi-l întorsei. Ochii lui fixau crucea. Mi se păru că îmi zâmbeşte. Îşi întoarse capul şi văzu balta de sânge care se forma în jurul lui. Din privire, înţelesei că voia să mă apropii.

– Piramidele ascunse, murmură, cu o ultimă suflare de viaţă, cunoaşterea, celălalt text. Dacă-l găsiţi, într-o bună zi, atunci, lăsaţi-l să doarmă, vă rog, e încă prea devreme să-l treziţi, nu comiteţi ireparabilul.

Acestea i-au fost ultimele cuvinte.

Singur în nava pustie, auzii în depărtare glasul lui Walter, care mă implora să mă duc la ei. Cu un gest, închisei ochii preotului; luai textul pătat de sângele lui şi ieşii, năucit, din biserică.

Keira şedea pe treptele de la intrare; tremura şi mă privea, fără să-şi creadă ochilor, sperând, poate, să-i spun că totul nu

fusese decât un coşmar şi că, dacă pocneam din degete, o readuceam la realitate, dar cel care îşi luă această sarcină fu Walter.

– Să plecăm de aici, m-aţi auzit? E timpul să vă veniţi în fire, lăsaţi emoţiile pentru mai târziu. Doamne, Adrian, ocupă-te de Keira şi hai s-o ştergem! Dacă ucigaşul mai dă târcoale pe aici, n-o să aibă deloc chef să lase în urma lui trei martori, iar noi suntem absolut descoperiţi!

– Dacă s-ar fi dorit moartea noastră, am fi fost deja morţi.

Mai bine mi-aş fi ţinut gura: o bucată de piatră zbură în bucăţi la picioarele mele. O apucai pe Keira de braţ şi o trăsei spre stradă, cu Walter pe urmele noastre. Alergam tustrei, cu sufletul la gură. Un taxi se ivi în capătul lui Cooper Lane; Walter zbieră, luminile din spatele maşinii se aprinseră. Şoferul ne întrebă încotro mergem; îi răspunserăm în cor: cât mai departe cu putinţă!

Ajunşi la mine acasă, Walter mă rugă insistent să-mi schimb cămaşa, care se pătase de sângele preotului. Nici Keira nu era mai arătoasă decât mine, şi hainele ei se pătaseră. O dusei la baie. Ea îşi scoase puloverul, îşi lăsă blugii să-i alunece pe pardoseală şi intră sub duş odată cu mine.

Îmi amintesc că-i spălam părul ca şi cum aş fi voit s-o curăţ de o murdărie care ni se lipise de piele. Ea îşi puse capul pe pieptul meu; apa caldă ne dezmorţi trupurile îngheţate. Aş fi dorit să-i spun cuvinte liniştitoare însă doar mâinile mele izbutiseră să schiţeze câteva mângâieri menite să şteargă oroarea pe care o trăisem împreună.

Când revenii în salon, îi dădui lui Walter haine de schimb.

– Trebuie să oprim totul, murmură Keira. Şeful satului, acum preotul… ce-am făcut, Adrian?

– Moartea acestui om n-are nimic de-a face cu periplul vostru, afirmă Walter, venind alături de noi. Este un refugiat politic, iar acesta nu-i primul atentat care l-a avut drept ţintă. Miss Jenkins mi-a vorbit de el înainte să-l întâlnim noi; părintele ţinea conferinţe, lupta pentru pace, lucra pentru reconcilierea comunităţilor etnice din Africa de Est. Oamenii păcii au mulţi duşmani. Noi l-am întâlnit la locul nepotrivit şi în momentul nepotrivit.

Le-am propus să mergem la poliţie, declaraţia noastră poate că i-ar ajuta la anchetă. Ticăloşii care făcuseră asta trebuiau

prinşi.

– Ce să declarăm? întrebă Walter. Aţi văzut ceva? Nu mergem nicăieri. Adrian, amprentele voastre sunt peste tot, la slujbă ne-au văzut o sută de persoane şi suntem ultimii care ne-am aflat în compania preotului, înainte de-a fi asasinat.

– Walter are dreptate, îl susţinu Keira. Primul lucru pe care l-am făcut a fost s-o luăm la fugă. Poliţia o să vrea să ştie de ce.

– Pentru că s-a tras în noi, nu e de-ajuns? îmi ieşii eu din fire. Dacă omul acesta era ameninţat, cum se face că guvernul nu i-a asigurat protecţia?

– Poate că n-a vrut, sugeră Walter.

– De ce ne-ar suspecta poliţia? Nu văd ce legătură s-ar putea stabili între noi şi această crimă!

– Eu, una, văd! murmură Keira. Am petrecut destui ani în Etiopia, ţara acestui om. Am lucrat în regiuni frontaliere, unde trăiesc duşmanii lui; pentru anchetatori, ar fi un motiv îndeajuns de puternic ca să mă suspecteze că am fost în contact cu comanditarii omorului. Pe lângă asta, dacă sunt întrebată de ce am părăsit în grabă valea Omo, ce vrei să le răspund? Că moartea unui şef de trib, care mă însoţea, m-a obligat să spăl putina? Că, după ce i-am dus corpul în sat, am fugit ca o criminală, fără să raportez poliţiei kenyene moartea lui? Că noi doi eram împreună atunci când a decedat bătrânul, aşa cum eram şi atunci când a fost asasinat preotul? Ai dreptate, gaborii or să moară de bucurie când or să ne audă povestea! Dacă mergem acum la comisariat, tare mi-e teamă că, la ora cinei, n-o să fim acasă!

Încercam să resping din răsputeri acest scenariu catastrofal, la care totuşi adera şi Walter.

– Departamentul tehnic al poliţiei va stabili foarte rapid că focul a fost tras din exterior. N-avem niciun motiv să fim îngrijoraţi, insistam eu zadarnic.

Walter umbla de colo-colo, posomorât. Se îndreptă spre consola unde păstram sticlele de alcool şi îşi turnă un scotch dublu.

– Keira a enumerat toate motivele care vor face din voi nişte vinovaţi ideali. Nişte vinovaţi care ar fi ca o pleaşcă pentru autorităţi. Acestea ar putea închide ancheta la iuţeală, cu rezultate numai bune să potolească spiritele. Cât ai bate din palme, poliţia ar declara încântată că i-a interogat deja pe asasinii preotului şi, unde mai pui, că aceştia sunt europeni.

– Dar, la urma urmei, de ce? E absurd.

– Ca să nu ia foc cartierul în care trăia preotul şi ca să se evite o întreagă răzmeriţă comunitară, răspunse Keira, cu o maturitate politică mult mai pronunţată decât a mea.

– Bun, hai să nu mai vedem totul în negru, mai rămâne posibilitatea să fim exoneraţi de orice vină, ne îmbărbăta Walter. Acestea fiind zise, cei care merg până acolo încât ucid un om al Bisericii sunt nişte tipi care nu se încurcă cu martorii. Dacă ne-ar apărea fotografiile pe prima pagină a tabloidelor, pielea noastră n-ar mai valora nici două parale.

– Vasăzică, asta e ceea ce nu numeşti tu „a nu vedea totul în negru”?

– Ah, nu! Dacă vreţi, cu adevărat, să vă amărăsc de tot, am să vă vorbesc despre carierele noastre. În ceea ce o priveşte pe Keira, dacă pune la un loc moartea căpeteniei satului şi cea a preotului, n-o văd întorcându-se să lucreze prea curând în Etiopia. Cât despre noi, Adrian, te las să-ţi imaginezi reacţia membrilor din consiliul Academiei, dacă am fi implicaţi într-o afacere atât de macabră. Crede-mă, singurul lucru pe care îl putem face este să uităm cum om putea toate astea şi să aşteptăm restabilirea calmului.

După ultimele cuvinte ale lui Walter, rămaserăm toţi în cea mai deplină tăcere, uitându-ne unii la alţii. Poate că lucrurile aveau să se liniştească în cele din urmă, dar ştiam că niciunul dintre noi nu va putea uita această dimineaţă îngrozitoare. Era de-ajuns să închid ochii, ca să revăd privirea preotului care murea în braţele mele, privirea aceea atât de plină de pace, în timp ce viaţa îi părăsea trupul. Îmi amintii din nou ultimele lui cuvinte: „Piramidele ascunse, cunoaşterea, celălalt text. Dacă-l găsiţi, într-o bună zi, atunci, lăsaţi-l să doarmă, vă rog”.

*

– Adrian, vorbeşti în somn.

Am tresărit şi m-am ridicat în capul oaselor, pe pat.

– Îmi pare rău, murmură Keira. N-am vrut să te sperii.

– Mie îmi pare rău, probabil că aveam vreun coşmar.

– Ai noroc, măcar tu dormeai; eu nu reuşesc să închid ochii.

– Ar fi trebuit să mă trezeşti mai de mult.

– Îmi plăcea să mă uit la tine.

Încăperea era scăldată într-o semipenumbră. Era prea cald: m-am sculat ca să deschid fereastra. Keira mă urmări cu privirea. Noaptea clară îi dezvăluia formele trupului. Ea dădu cearşaful

deoparte şi îmi zâmbi.

– Vino înapoi să te culci, îmi spuse.

Pielea ei avea gust de sare, iar gropiţa dintre sâni îi mirosea a ambră şi a caramel. Buricul ei forma o adâncitură atât de fină, încât buzele mele erau fericite s-o mângâie. Degetele mele îi atinseră pântecul; îi sărutai jilăveala. Keira îşi strânse picioarele în jurul umerilor mei; tălpile ei îmi dezmierdau spatele. Îşi puse o mână sub bărbia mea, ghidându-mi gura spre gura ei. Pe fereastră, se auzea un sturz; pasărea părea să-şi acorde cântarea cu ritmul răsuflării noastre. Când tăcea, respiraţia Keirei se oprea; braţele i se smulgeau din strânsoarea mea şi îmi respingeau corpul, pentru ca imediat după aceea să se agațe iar de mine.

Amintirea acelei nopţi – moment de intimitate în care încercam să alungăm moartea – încă mă bântuie. Ştiam deja că nicio altă femeie n-avea să-mi mai dăruiască o asemenea îmbrăţişare, iar gândul ăsta mă sperie.

Zorii se iveau deasupra străzii calme. Goală, Keira se duse la fereastră.

– Ar trebui să plecăm din Londra, îmi spuse.

– Şi unde să mergem?

– Acolo unde câmpia se pierde în mare, la marginea Cornwall-ului. Ai auzit de St. Mawes?

Nu fusesem niciodată acolo.

– Astă-noapte, în somn, şopteai nişte chestii ciudate, Adrian.

– Visam ultimele cuvinte spuse de preot înainte să se ducă.

– El nu s-a dus, a murit! După cum nici tatăl meu n-a plecat într-o călătorie lungă, aşa cum spunea pastorul care a făcut slujba de înmormântare. Cuvântul corect este „a muri”; el nu e în nicio altă parte decât în mormânt.

– În copilărie, credeam că fiecare stea este un suflet care străluceşte pe cer.

– Ar fi cam multe stele adunate, încă din noaptea timpurilor, acolo, pe cerul tău.

– Sunt sute de miliarde, mult mai multe decât numărul locuitorilor care au trăit vreodată pe planeta noastră.

– Atunci, cine ştie? Dar cred că m-ar călca pe nervi al naibii de tare să sclipesc în frigul ăla din spaţiu.

– E un mod de a vedea lucrurile. Eu nu ştiu ce ne aşteaptă după aceea. E un subiect la care nu mă gândesc prea des.

– Eu mă gândesc întruna. Trebuie că o fi ceva inerent meseriei mele. De fiecare dată când scot din pământ vreun os, îmi pun întrebări. Mi-e greu să accept că singurul lucru care mai rămâne dintr-o întreagă existenţă este un capăt de femur sau un molar.

– Keira, din noi nu rămân doar nişte oseminte, ci şi amintirea a ceea ce am fost. De fiecare dată când mă gândesc la tata, de fiecare dată când îl visez, îl smulg din moarte, aşa cum trezeşti pe cineva din somn.

– Atunci, al meu trebuie că o fi sătul până peste cap, eu nu prea îl las să doarmă, spuse Keira.

Keira voia să meargă în Cornwall, aşa că ieşirăm din casă în vârful picioarelor. Îi lăsasem un bilet lui Walter, care dormea buştean în salon, făgăduindu-i că ne întoarcem cât se poate de repede. Bătrâna mea maşină, care ne aştepta în garaj, porni cum băgai cheia în contact. La prânz, goneam pe câmpia englezească. Deschisesem toate geamurile, Keira cânta în gura mare, realizând incredibila performanţă de a acoperi zgomotul vântului care sufla în habitaclu.

La treisprezece kilometri de Salisbury zărirăm în depărtare monolitele de la Stonehenge, ale căror siluete greoaie se profilau pe linia orizontului.

– Ai vizitat locul? o întrebai pe Keira.

– Dar tu?

Am prieteni parizieni care n-au urcat niciodată în turnul Eiffel; alţii, newyorkezi, care n-au pus niciodată piciorul pe Empire State Building. Eu sunt englez, şi-i mărturisii că n-am fost niciodată la acel sit, pe care îl vizitează totuşi turişti veniţi din lumea întreagă.

– Dacă asta te linişteşte, nici eu n-am dat cu nasul pe acolo, îmi mărturisi Keira. Ce-ar fi să mergem?

Ştiam că accesul la acest monument vechi de peste patru mii de ani este reglementat cu foarte mare stricteţe, în timpul programului de vizitare, publicul se plimbă pe o alee marcată, înaintând în ritmul impus de un ghid care îşi scuipă bojocii suflând într-un fluier şi care le interzice categoric să se îndepărteze. Tare mă îndoiam că am fi fost lăsaţi să ne fâţâim pe acolo cum aveam chef, chiar şi la căderea serii.

– Tocmai tu ai spus-o: nu mai e mult până se întunecă; într-o oră, soarele o să apună, iar primprejur nu văd nici ţipenie, insistă Keira, pe care interdicţiile păreau s-o amuze mai mult decât orice pe lume.

După momentele grele prin care trecusem în ajun, aveam şi noi dreptul să ne distrăm un pic. Nu se trage în tine chiar în fiecare zi. Întorsei volanul şi o luai pe un drumeag ce ajungea la promontoriul unde se înălţau monolitele. O împrejmuire de sârmă ne interzicea să mergem mai departe. Oprii motorul, Keira coborî din maşină şi înaintă prin parcarea pustie.

– Vino, e floare la ureche să treci pe aici, îmi spuse, înveselită.

Era de-ajuns să te laşi în jos, şi să te strecori pe sub împrejmuire. Mă întrebai dacă nu exista vreo alarmă care să ne detecteze, dar nu vedeam nicio instalaţie de acest gen, iar cameră de supraveghere nici atât. Oricum, era prea târziu, Keira mă aştepta de partea cealaltă.

Situl era mult mai impresionant decât îmi imaginasem. Prima incintă de dolmeni forma un cerc cu diametrul de o sută zece metri. Prin ce miracol putuseră oamenii să ridice o asemenea construcţie? În jurul nostru, se întindea o câmpie fără urmă de stâncă pe ea. Fiecare dolmen din prima centură exterioară trebuie să fi cântărit zeci de tone. Oare cum le aduseseră până aici, cum le aşezaseră?

– Al doilea cerc are diametrul de nouăzeci şi opt de metri, îmi spuse Keira. A fost trasat cu sfoara, ceea ce, pentru acea epocă, este aproape incredibil. Al treilea inel este alcătuit din cincizeci şi şase de cavităţi, numite gropile Aubrey, toate dispuse într-un mod regulat. În ele s-au găsit bucăţi de mangal şi de oase calcinate; probabil că erau camere de incinerare. Un fel de lăcaş funerar.

Mă holbai, uluit, la Keira.

– Cum de ştii toate astea?

– Sunt arheolog, nu lăptăreasă, altfel, ţi-aş fi explicat cum se transformă laptele în brânză!

– Şi cultura ta cuprinde cunoştinţe despre siturile arheologice din lumea întreagă?

– Ei, Adrian! Totuşi, e Stonehenge! Despre el înveţi din şcoală.

– Îţi aminteşti tot ceea ce ţi s-a predat în şcoală?

– Nu. Însă ceea ce am citit adineauri pe panoul care e chiar în spatele meu, da, îmi amintesc. Hai, vino, te-am trombonit.

Înaintarăm spre centrul structurii monumentale şi trecurăm de cercul exterior, făcut din pietre albastre. Mai târziu, aveam să aflu că, la început, acesta era alcătuit din şaptezeci şi cinci de monolite de gresie albăstruie, şaptezeci şi cinci de monştri, dintre care cel mai mare trebuie să fi cântărit cincizeci de tone.

Pietrele fuseseră asamblate în şarpantă, dar cum or fi fost înălţaţi pilonii, cum or fi fost ridicate lintourile? Tăcuţi, admiram incredibila minune. Soarele scăpata, alungindu-şi razele, care trecură pe sub porticuri. Şi, deodată, pe durata unui scurt moment, unicul dolmen plasat în centru începu să sclipească. Strălucirea lui era fără seamăn.

– Unii cred că Stonehenge a fost ridicat de druizi, spuse Keira.

Îmi aminteam că citisem câteva articole în revistele de popularizare a ştiinţei. Stonehenge aţâţase curiozitatea multor minţi; şi multe teorii, de la cele mai nebuneşti, până la cele mai carteziene, fuseseră enunţate cu privire la monument. Dar unde era adevărul? Ne aflam la începutul secolului XXI, după aproape patru mii opt sute de ani de la începerea primelor lucrări, după patruzeci şi opt de secole de la săparea primelor şanţuri; şi nimeni nu putea să explice care era rostul acestei construcţii. De ce oamenii care trăiseră aici acum mai bine de patru mii de ani îşi dăduseră atâta osteneală să construiască această lucrare? Câţi dintre ei îşi sacrificaseră viaţa aici?

– Unii cred că pietrele sunt aliniate aşa din raţiuni astronomice. Poziţionarea blocurilor permitea determinarea solstiţiului de iarnă şi al celui de vară.

– Ca discul Nebra? mă întrebă Keira.

– Da, ca discul Nebra, dar într-un format mult mai mare, îi răspunsei, gânditor.

Ea scrută cerul, dar, în seara asta, nu se vedeau stelele: un masiv front noros acoperea marea. Se întoarse brusc spre mine.

– Poţi să-mi repeţi ultimele cuvinte ale preotului?

– Tocmai începusem să uit de ele; eşti sigură că vrei să te gândeşti din nou la asta?

Dar nu era nevoie să-mi răspundă, îmi era de-ajuns s-o privesc, pentru a recunoaşte aerul ăla atât de deosebit, pe care îl avea când era hotărâtă.

– Vorbea de nişte piramide ascunse, de un alt text, de cineva care trebuie lăsat să doarmă… dacă o să înţelegem. Dar ce să înţelegem, al naibii să fiu, dacă ştiu!

– Trigoanele şi piramidele se aseamănă, nu? întrebă Keira.

– Din punct de vedere geometric, da.

– Şi nu se spune, de asemenea, că piramidele aveau legătură cu stelele?

– Ba da, în privinţa piramidelor maya, se vorbeşte despre templul Lunii şi templul Soarelui; tu eşti arheolog, ar trebui să ştii

lucrurile astea mai bine decât mine.

– Dar piramidele maya nu sunt ascunse, spuse ea, gânditoare.

– Există multe situri cărora li se atribuie, pe drept sau pe nedrept, funcţii astronomice. Stonehenge o fi fost el un gigantic disc Nebra, dar n-are formă de piramidă. Rămâne de văzut unde s-or găsi cele care n-au fost încă descoperite!

– Păi, după ce or să fie întoarse pe dos toate deșerturile din lume, după ce or să fie scotocite toate junglele imaginabile şi după ce or să fie explorate toate adâncurile oceanelor, atunci o să-ţi pot răspunde şi eu la întrebare, îmi spuse Keira.

Un fulger sfâşie cerul, tunetul începu să bubuie după câteva secunde.

– Ai vreo umbrelă? mă întrebă Keira.

– Nu.

– Cu atât mai bine.

Madrid

Avionul aterizase pe aeroportul Barajas spre sfârşitul după-amiezii. Un avion privat, printre atâtea altele care se aliniau pe aria de staţionare. Posomorât, Vackeers coborî cel dintâi pe pasarelă. Lorenzo, care se îmbarcase şi el în cursul unei escale la Roma, îl urma. Sir Ashton ieşi ultimul din cabină. O limuzină îi aştepta în faţa terminalului rezervat pentru avioanele oamenilor de afaceri. Maşina îi duse în centrul oraşului. Intrară într-unul din cele două turnuri oblice ridicate de o parte şi de cealaltă a Pieţei Europa.

Isabel Marquez, alias Madrid, îi primi într-o sală de şedinţe cu storurile lăsate.

– Berlin şi Boston ajung puţin mai încolo, spuse ea. Moscova şi Rio n-ar trebui să mai întârzie mult; pe drum, au avut condiţii meteorologice proaste.

– Şi noi am fost destul de zgâlţâiţi, răspunse Sir Ashton.

Se îndreptă spre o consolă pe care se afla o tavă cu răcoritoare şi îşi turnă un pahar mare cu apă.

– Câţi o să fim în seara asta?

– Dacă furtuna care stă să înceapă nu sileşte autorităţile să închidă aeroportul, în jurul acestei mese se vor aduna treisprezece dintre prietenii noştri.

– Prin urmare, operaţiunea de alaltăieri s-a soldat cu un eşec,

spuse Lorenzo, lăsându-se într-un fotoliu.

– Nu în totalitate, ripostă Sir Ashton. Preotul ăla ştia mai multe decât bănuiam noi.

– Cum de şi-a ratat ţinta omul tău?

– Ţinta era la două sute de metri, iar el viza cu o lunetă termică. Ce vreţi să vă spun? *Errare humanum est.*

– Stângăcia lui a dus la moartea unui om al Bisericii. Consider că nota asta a ta de umor latin e de un gust destul de îndoielnic. Îmi închipui că cei vizaţi sunt, de acum, cu ochii în patru.

– N-avem idee, dar, momentan, am mai slăbit strânsoarea şi nu-i mai urmărim decât de la distanţă.

– Mai bine recunoaşte că le-ai pierdut urma.

Isabel Marquez se interpuse între Sir Ashton şi Lorenzo.

– Nu ne-am adunat aici ca să ne certăm, ci ca să ne punem de acord în privinţa căii pe care o vom urma. Să aşteptăm până vine toată lumea şi să încercăm să lucrăm împreună. Avem de luat nişte decizii grave.

– Şedinţa asta era inutilă, ştim foarte bine ce decizii să luăm, mormăi Sir Ashton.

– Nu e toată lumea de această părere, declară femeia care intra în sala de reuniuni.

– Bun venit printre noi, Rio.

Isabel se ridică să-şi întâmpine invitata.

– Moscova nu e cu tine?

– Sunt aici, spuse Vasili, intrând la rândul lui.

– Să începem, doar n-o să stăm până la Sfântu' Aşteaptă după cei care nu sunt! protestă iar Sir Ashton.

– Dacă vreţi; însă n-o să votăm nicio decizie până când nu se adună toţi membrii, avertiză Madrid.

Sir Ashton se aşeză la capătul mesei, în dreapta lui Lorenzo; Vasili luă loc la stânga acestuia, Paris ocupă fotoliul următor. În faţa lui, stătea Vackeers. În jumătatea de oră care urmă, Berlin, Boston, Pekin, Cairo, Tel-Aviv, Atena şi Istanbul ajunseră şi ei. Celula era completă.

Isabel începu prin a mulţumi fiecăruia dintre cei de faţă în seara aceea. Situaţia era îndeajuns de gravă pentru a justifica şedinţa la care fuseseră convocaţi. Unii se mai adunaseră şi în trecut pentru a dezbate acelaşi dosar; alţii, ca Rio, Tel-Aviv sau Atena, îşi înlocuiau predecesorii.

– Iniţiativele individuale au sfârşit prost. N-o să-i putem pilota pe cei doi cercetători decât prin intermediul unei cooperări şi a

unei comunicări fără cusur.

Atena protestă; incidentul de la Heraklion nu putuse fi prevăzut. Lorenzo şi Sir Ashton se priviră fără să facă vreun comentariu.

– Nu văd de ce consideraţi că această misiune s-a soldat cu un eşec, interveni Moscova. La Nebra, n-a fost vorba să-i eliminăm, ci doar să-i speriem.

– Ne-am putea întoarce cu toţii la problema pentru care ne-am adunat aici? întrebă Isabel. De acum, ştim că teoriile unuia dintre confraţii noştri – teorii susţinute cu o încăpăţânare din pricina căreia a şi fost îndepărtat din celulă – nu erau chiar atât de absurde cum credeam noi, continuă ea.

– Am preferat cu toţii să credem că se înşală, pentru că aşa ne convenea! se porni Berlin. Dacă nu i-am fi refuzat creditele pe care ni le cerea pe vremea aia, astăzi n-am fi într-o asemenea situaţie. Totul ar fi fost sub control.

– Nu înseamnă că, dacă a mai apărut cine ştie de unde încă un fragment, moşul ăla nebun de Ivory are întru totul dreptate, exclamă Sir Ashton.

– Oricum ar fi, Sir Ashton, nimeni nu v-a autorizat să atentaţi la viaţa acelui om de ştiinţă, se revoltă Rio.

– Şi de când trebuie să ceri voie ca să acţionezi pe propriul teritoriu şi mai ales împotriva unui cetăţean al propriei ţări? O fi vreo nouă regulă comunitară care mi-a scăpat? Dacă prietenii noştri germani fac apel la Moscova ca să intervină la ei acasă, la urma urmei îi priveşte, dar nu veniţi să-mi daţi lecţii în casa mea.

– Vă rog, încetaţi! strigă Isabel.

Atena se ridică şi măsură cu privirea întreaga adunare.

– Hai să nu ne mai prefacem şi să câştigăm timp. În momentul de faţă, ştim că există nu unul, ci pe puţin două fragmente identice şi probabil complementare. Este clar, să nu se supere Sir Ashton, că Ivory a văzut corect. Acum, nu mai putem ignora posibilitatea ca şi alte fragmente să existe, deşi nu ştim unde. Situaţia este următoarea: intuim lesne, cu toţii, ce pericol ne-ar pândi, dacă aceste obiecte ar fi reunite şi dacă populaţia ar deveni conştientă de ceea ce pot dezvălui ele. În schimb, prin intermediul lor putem afla o mulţime de lucruri. Astăzi, avem la îndemână o pereche de oameni de ştiinţă care par, spun foarte bine, par să fie pe o pistă ce duce la alte fragmente. Să sperăm că, în ciuda anumitor iniţiative regretabile, ei nu bănuiesc că-i urmărim. Îi putem lăsa să-şi continue cercetările, că tot nu ne

costă nimic. Dacă reuşesc, va fi de-ajuns să-i interceptăm la momentul cuvenit şi să le recuperăm rezultatele. Suntem gata să ne asumăm riscul eventual ca ei să ne scape – ceea ce este prea puţin probabil, dacă ne coordonăm eforturile aşa cum sugerează Madrid – sau preferăm, aşa cum doreşte Sir Ashton, să punem imediat capăt setei lor de descoperire? Noi nu vorbim pur şi simplu de asasinarea a doi eminenţi oameni de ştiinţă. Preferăm să ne păstrăm ignoranţa doar fiindcă ne e teamă că ceea ce vor găsi ei ar pune în discuţie o anumită ordine a lumii? Vom alege oare să facem parte din tabăra celor care au vrut să-l ardă pe rug pe Galileo?

– Lucrările lui Galileo sau ale lui Copernic n-au avut consecinţe pe potriva acelora pe care le-ar putea provoca descoperirile astrofizicianului vostru şi al prietenei lui, arheologa, ripostă Pekin.

– Niciunul dintre voi nu e în măsură să le facă faţă şi nici să-şi pregătească ţara, într-o asemenea eventualitate. Trebuie să-i descurajăm pe cercetătorii ăştia cât mai repede şi prin orice mijloace, se încăpăţâna Sir Ashton.

– Atena a enunţat un punct de vedere rezonabil şi pe care ar trebui să-l luăm în consideraţie. De acum treizeci de ani, când a apărut acel prim fragment, ne hrănim cu presupuneri. Trebuie să vă mai amintesc că am crezut multă vreme în unicitatea lui? Împreună, acest astrofizician şi această arheologă au şanse incomparabile să ajungă la ceva concludent. Nouă nu ne-ar fi venit niciodată ideea de a reuni două personalităţi ale căror competenţe atât de diferite se dovedesc a fi atât de complementare. Ideea de a-i lăsa să-şi continue cercetările sub înaltă supraveghere mi se pare mai mult decât judicioasă. Noi n-o să fim aici pentru eternitate; dacă ne descotorosim de ei – fiindcă asta dezbatem acum –, ce vom face în continuare? Vom aştepta să mai apară şi alte fragmente? Şi chiar dacă s-ar întâmpla aşa ceva, peste un secol-două, cu ce s-ar schimba, de fapt, lucrurile? Nu vreţi să faceţi parte din generaţia care va cunoaşte, în sfârşit, adevărul? Să-i lăsăm s-o facă, vom interveni la momentul potrivit, propuse Rio.

– Cred că s-a spus totul; acum să supunem la vot una dintre cele două moţiuni, încheie Isabel.

– Iertaţi-mă, interveni Pekin. Ce garanţii avem că vom acţiona concomitent?

– Ce vrei să spui?

– Care dintre noi va decide când a venit momentul să-i interceptăm pe cei doi oameni de ştiinţă? Să admitem că Ivory a văzut corect până la capăt şi că există într-adevăr cinci sau şase fragmente. Cine le va păstra când vor fi reunite?

– Este o întrebare bună, cred că merită s-o punem în discuţie, aprobă Cairo.

– N-o să ne punem niciodată de acord, ştiţi cât se poate de bine, protestă Sir Ashton. E un motiv în plus ca să nu ne angajăm în această aventură iresponsabilă.

– Dimpotrivă. Dacă ne unim, în mod excepţional, interveni Tel-Aviv, e de ajuns să trădeze unul dintre noi, ca să înfruntăm împreună aceeaşi catastrofă. Dacă enigma rezolvată prin reunificarea fragmentelor ar exploda la lumina zilei, problema ar fi aceeaşi în fiecare dintre ţările noastre, iar echilibrul şi interesele noastre ar fi la fel de compromise ca ale celui care a încălcat pactul.

– Cunosc mijlocul prin care să ne protejăm de toate aceste consecinţe.

Toate privirile adunării se îndreptară spre Vackeers.

– De îndată ce vom avea în mână dovada lucrului pe care îl bănuim cu toţii, propun ca fragmentele să fie din nou dispersate. Câte unul în fiecare continent. În felul ăsta, vom şti că nu vor mai putea fi niciodată reunite.

Isabel luă din nou cuvântul.

– Trebuie să votăm. Ce hotărâţi?

Nimeni nu se clinti.

– Daţi-mi voie să reformulez astfel: cine doreşte să punem capăt călătoriei celor doi tineri?

Sir Ashton ridică mâna, urmat de Boston. Berlin ezită, apoi îi imită. Paris şi Lorenzo li se alăturară. Vackeers oftă şi nu făcu nicio mişcare.

Cinci voturi pro, opt contra. Moţiunea era respinsă. Furios, Sir Ashton se ridică de la masă.

– Voi nici nu vă daţi seama căror riscuri ne expuneţi, jucându-vă, aşa, de-a ucenicii vrăjitori. Sper să ştiţi ceea ce faceţi.

– Sir Ashton, trebuie să înţelegem că aveţi de gând să fiţi cavalerul singuratic? întrebă Isabel.

– Am să respect decizia consiliului; serviciile mele vor fi la dispoziţia comunităţii pentru a-i supraveghea pe cei doi electroni liberi, şi, credeţi-mă, că n-or să fie de prisos.

Sir Ashton părăsi sala. După plecarea lui, Isabel Marquez suspendă şedinţa.

Londra

Keira renunţase la St. Mawes. Altă dată, spusese ea. Pe la miezul nopţii, ajunserăm la Londra ca două curci plouate. Furtuna nu ne cruţase; eram leoarcă, dar, într-o privinţă, Keira avusese dreptate: la Stonehenge petrecuserăm un moment de neuitat.

Cred că aşa se ţese o poveste: dintr-o succesiune de mici momente, până când, într-o bună zi, te face să-ţi doreşti un viitor în doi.

Casa era pustie; de data asta, Walter era cel ce ne lăsase un bilet. Ne ruga să-l sunăm imediat ce ne întoarcem.

Îl căutarăm a doua zi, la Academie. Eu îi arătai Keirei clădirea. Când intrarăm în bibliotecă, rămase încântată. Walter veni acolo, după noi, şi ne dezvălui un fapt tulburător. Niciun jurnal nu pomenea de asasinarea preotului; presa părea să ascundă cu desăvârşire incidentul.

– Nu ştiu ce concluzie să trag, ne anunţă Walter, cu aerul grav.

– Poate că nu au vrut să aprindă spiritele!

– Aţi văzut voi vreun tabloid de pe la noi renunţând să dea pe faţă ceva care ar face să li se vândă fiţuica? se miră Walter.

– Sau poate că poliţia a înăbuşit pur şi simplu afacerea, continuând, între timp, ancheta.

– În orice caz, am mai multe speranţe că vom scăpa cu faţa curată, dacă lucrurile rămân confidenţiale.

Keira ne privi pe rând şi ridică mâna, ca şi cum ne-ar fi cerut permisiunea să vorbească.

– V-a trecut cumva prin minte că, în acea biserică, ţinta nu a fost preotul?

– Bineînţeles, mărturisi Walter. Mi-am pus întruna întrebarea, dar de ce v-ar urî aşa de tare cineva?

– Din cauza pandantivului meu!

– Asta ar putea fi eventualul răspuns la întrebarea „de ce”. Ne mai rămâne să înţelegem cine ar avea de profitat de pe urma crimei?

– Cel care ar vrea să pună mâna pe el, răspunse Keira. N-am

avut niciodată ocazia să vă spun, dar apartamentul surorii mele a fost spart. Atunci n-am făcut legătura cu mine, dar acum…

– Acum te întrebi şi dacă şoferul ăla tâmpit de la Nebra n-o fi vrut să dea peste noi dinadins?

– Adu-ţi aminte, Adrian, este chiar impresia pe care am avut-o în momentul ăla.

– Haideţi să ne calmăm, interveni Walter. Recunosc că toate astea sunt destul de tulburătoare, dar, de aici, să crezi că ai fost ţinta unei spargeri sau să tragi concluzia că cineva a vrut să atenteze la vieţile voastre… să fim rezonabili!

Walter spunea asta doar ca să ne liniştească. Ca dovadă, puţin după aceea, insistă să plecăm din Londra până când se mai liniştesc lucrurile.

Keira rămăsese fascinată de numărul volumelor din biblioteca Academiei. Începu să se plimbe printre rafturi. La un moment dat, îi ceru voie lui Walter să ia o carte.

– De ce îi ceri voie lui?

– Nu ştiu, spuse ea, răzând de mine. Mi se pare că, aici, Walter ar avea mai multă autoritate decât tine.

Colegul meu mă privi cu un aer care nu căuta să ascundă nimic din satisfacţia pe care o simţea; dimpotrivă. Mă apropiai de Keira şi mă aşezai la o masă din faţa ei. Văzând cum stăteam amândoi acum, mi se redeşteptară alte amintiri. Timpul nu şterge totul; unele clipe ne rămân neatinse în memorie, fără să ştim de ce ele şi nu altele. Poate că în felul ăsta, viaţa ne face, pe tăcute, anumite confidenţe.

Luai o foaie dintr-un blocnotes uitat pe o masă, o ghemotocii şi începui să o mestec, făcând cât mai mult zgomot cu putinţă. Luai încă una; fără să-şi ridice privirea, Keira îmi spuse, zâmbind în colţul gurii:

– Înghite, îţi interzic să scuipi!

O întrebai ce citeşte.

– O chestie despre piramide. E o lucrare pe care n-am mai văzut-o până acum.

De data asta, se uită la Walter şi la mine ca şi cum am fi fost doi puşti nerăbdători.

– Mi-aţi face o mare plăcere dacă v-aţi duce amândoi la o plimbare sau – de ce nu? – dacă aţi lucra ceva, în caz că vi se întâmplă asta din când în când, şi m-aţi lăsa să-mi citesc cartea în linişte. Hai, valea, mutaţi-vă fizicul şi să nu vă mai văd pe niciunul până la închidere. S-a înţeles?

Plecarăm amândoi în haimanalâc, aşa cum ni se ceruse.

Paris

În apartament, se auzea o partită de Bach. Ivory, cu o ceaşcă de ceai în mână, şedea în salon, jucând şah de unul singur. Cineva sună la uşă. El se uită la ceas, întrebându-se cine o fi venit în vizită; nu aştepta pe nimeni. Se apropie tiptil de intrare, deschise cutia de acaju de pe consolă, luă revolverul din ea şi şi-l strecură în buzunarul hainei de casă.

– Cine e? întrebă, stând la distanţă de uşă.

– Un vechi duşman.

Ivory puse revolverul la locul lui şi deschise uşa.

– Ce surpriză!

– Dragul meu, duceam dorul partidelor noastre de şah; mă laşi să intru?

Ivory se dădu deoparte, făcându-i loc lui Vackeers.

– Jucai singur? spuse vizitatorul, aşezându-se în fotoliul din faţa tablei de şah.

– Da, şi nu izbuteam să mă bat. E obositor.

Vackeers mută nebunul alb din C1 în G5, ameninţând calul negru.

Ivory deplasă imediat un pion din H7 în H6.

– Ce te aduce aici, Vackeers? Doar n-ai venit tocmai de la Amsterdam ca să-mi iei un cal?

– Vin de la Madrid. Comisia s-a reunit ieri, răspunse Vackeers, luând calul negru.

– Ce au hotărât? întrebă Ivory.

Regina din D8 atacă nebunul alb din F6.

– Să-i lase pe protejaţii tăi să-şi continue cercetările şi să pună mâna pe lucrările lor, când îşi vor atinge ţinta, dacă şi-o vor atinge.

Calul alb îşi părăsi câmpul şi se aşeză în C3.

– Şi-o vor atinge, spuse laconic Ivory, înaintând cu pionul din B7 spre B5.

– Eşti sigur? întrebă Vackeers.

Al doilea nebun alb se strecură din C4 în B3.

– La fel de sigur cum ştiu că ai să pierzi partida asta. Pare-mi-se că decizia consiliului nu te-a satisfăcut deloc.

– Te înşeli. Cred că acela care i-a convins am fost chiar eu.

Unii de la masa consiliului ar fi preferat să pună capăt acestei aventuri, şi încă într-un mod destul de radical, trebuie să spun.

Pionul alb care veghea asupra turei se deplasă din A2 în A3.

– Numai tâmpiţii nu-şi schimbă părerea, nu-i aşa? spuse Ivory, strecurându-şi nebunul din F8 în C5.

– Sir Ashton a provocat moartea unui preot din Londra, a fost un accident.

Calul alb trecu din G1 în F3.

– Un accident? Au asasinat un preot din greşeală?

Un pion negru alunecă din D7 în D6.

– Adevărata ţintă era astrofizicianul tău.

Regina albă se mută din D1 în D2.

– Ce acţiune deplorabilă! Vorbesc de Sir Ashton, nu de ultima ta mutare. Totuşi!

Nebunul negru trecu din C8 în E6.

– Mi-e teamă că amicul nostru englez n-o să accepte decizia luată la Madrid. Bănuiesc că vrea să acţioneze de unul singur, în colţul lui.

Nebunul alb îşi înhăţă vărul negru.

– Să se opună voinţei grupului? Asta e destul de grav. Eu am fost pensionat pentru mult mai puţin. De ce ai venit să-mi spui mie? Cu ceilalţi ar fi trebuit să-ţi împărtăşeşti îngrijorarea!

Pionul negru înşfăcă nebunul alb, care se aventurase necugetat în E6.

– Toate astea sunt doar presupuneri, fără probe nu-l pot acuza deschis pe Sir Ashton. Dar, dacă am aştepta să avem elemente pe baza cărora să-l incriminăm, tare mi-e teamă că, pentru tânăra ta prietenă, ar fi prea târziu. Ţi-am spus că Sir Ashton voia s-o elimine şi pe ea?

Rocada regelui alb şi a turei.

– I-am detestat întotdeauna aroganţa. Ce aştepţi de la mine, Vackeers?

Pionul negru din G7, în G5.

– Nu-mi place răceala asta care s-a strecurat între noi. Ţi-am spus: duc dorul partidelor noastre de şah.

Vackeers înaintă cu pionul alb din H2 în H3.

– Partida pe care o jucăm acum nu e a noastră, ştii asta; şi ştii, de asemenea, cum se termină. Pe mine nu m-a rănit atâta faptul că, la Amsterdam, m-ai ţinut la distanţă, cât credinţa ta că n-am să-ţi descopăr jocul dublu.

Calul negru zbură din B8, pentru a ateriza, după trei căsuţe, în

D7.

– Dragă prietene, tragi concluzii prea pripite. Fără mine, n-am fi atât de bine informaţi.

Calul negru se retrase din F3 în H2.

– Dacă cei doi oameni de ştiinţă au intrat în vizorul lui Sir Ashton, trebuie să-i protejăm. Nu va fi uşor, mai ales în Anglia. Trebuie să le dăm ghes să plece cât mai repede, continuă Ivory, mutând, din H6 în H5, pionul negru care păzea a doua tură.

– După ceea ce au trăit nu demult, n-o să-i scoatem lesne din ascunzătoare.

Vackeers îşi împinse pionul alb din G2 în G3.

– Ştiu eu cum să-i facem să plece din Londra, spuse Ivory, deplasându-şi, cu o căsuţă, regele.

– Cum ai de gând să procedezi?

Regele alb avansă şi el cu o căsuţă.

Pionul negru din D6 trecu la atac în D5. Ivory îl privi ţintă pe Vackeers.

– Încă nu mi-ai spus ce te-a făcut să-ţi schimbi părerea. Acum câtăva vreme, ai fi făcut orice ca să-i împiedici să meargă mai departe.

– Dar nu să ucid doi nevinovaţi, Ivory. Astea nu-s metodele mele.

Pionul alb din F2 în F3.

– Motivul tău nu a fost cruţarea celor două vieţi, Vackeers. Vreau să te aud mărturisindu-mi ce-ţi stă, cu adevărat, pe suflet.

Retragerea calului negru din D7 în F8.

– Ivory, eu sunt ca tine: îmbătrânesc şi vreau să ştiu. Dorinţa de a înţelege a devenit, în sfârşit, mai tare decât frica. Ieri, în cursul reuniunii, Rio ne-a întrebat ce vrem: să fim printre cei care vor cunoaşte adevărul, sau să lăsăm totul în sarcina generaţiilor care vor veni? Rio nu greşeşte, adevărul va ieşi, până la urmă, la lumină, mâine sau peste o sută de ani. Ce poate schimba asta? Eu, unul, nu mă văd sfârşindu-mi zilele ca bătrân inchizitor, mărturisi Vackeers.

Calul alb se retrase din C3 în E2. Calul negru porni iar la asaltul eşichierului şi se aşeză alături de regina lui. Vackeers înaintă cu pionul alb din C2 în C3.

– Dacă ştii, într-adevăr, cum să-i protejezi pe astrofizician şi pe prietena lui, arheologa, atunci fă-o, Ivory. Dar fă-o acum.

Tura neagră se strecură din A8 în G8.

– Se numeşte Keira.

Vackeers înainta cu pionul din D3 în D4. Nebunul negru se retrase din C5 în B6. Un pion alb înhaţă un pion negru din E5. Regina neagră se răzbună imediat, distrugându-l pe cel ce se aventurase prea aproape de ea. Urmară douăzeci şi trei de mişcări, fără ca Ivory sau Vackeers să scoată vreo vorbă.

– Dacă eşti gata să admiţi că teoriile mele sunt întemeiate, dacă accepţi să faci ce îţi spun, poate că, împreună, vom avea şansa de a contracara planurile imbecilului ăstuia de Sir Ashton.

Ivory îşi ridică tura şi o puse la loc, în H4.

– Vackeers, eşti şah şi mat, dar ştiai asta încă de la a cincea mişcare.

Ivory se ridică şi se duse să caute, într-un sertar al secrétaire-ului, textul în limba ge’ez a cărui traducere o terminase noaptea târziu.

Londra

Keira nu se mişcase din biblioteca Academiei. Noi veniserăm s-o luăm la cină, dar ea voia s-o lăsăm să-şi termine lectura.

Abia dacă se ostenise să-şi ridice ochii, atunci când ne gonise, cu un gest al mâinii.

– Cinaţi între voi, băieţii; eu am de lucru, întindeţi-o!

Degeaba îi spunea Walter că era ora închiderii, Keira nu voia să audă nimic.

Aşa că prietenul meu trebui să facă apel la bunăvoinţa paznicului de noapte, pentru ca ea să rămână şi să studieze cât poftea. Keira îmi promise că ne întâlnim acasă, ceva mai târziu.

La ora cinci dimineaţa, încă nu se întorsese. Îngrijorat, m-am sculat şi am plecat cu maşina.

Holul Academiei era pustiu. Paznicul dormita în ghereta lui. Când mă văzu, tresări.

Keira nu putuse ieşi din clădire, uşile erau încuiate şi, fără o cartelă, nu le-ar fi putut deschide.

Îmi zorii paşii pe coridorul ce ducea în bibliotecă; gardianul mă urmă.

Keira nici măcar nu observă că eram acolo şi o priveam de după uşile de sticlă. Era adâncită în lectură; din când în când, îşi lua note într-un caiet. Tuşii uşor, ca să-mi anunţ prezenţa; ea mă privi şi zâmbi.

– E târziu? mă întrebă, întinzându-se.

– Sau devreme, depinde. Se face dimineaţă.

– Cred că mi-e tare foame, spuse, închizând cartea.

Îşi aranjă însemnările, puse cartea la loc, pe raft, şi, agăţându-se de braţul meu, mă întrebă dacă n-aş vrea să mergem să luăm micul dejun.

Când traversezi oraşul în tăcerea primelor ore ale dimineţii este ceva feeric. Ne întâlnirăm cu camioneta unui lăptar, care îşi începea lucrul; la Londra, încă nu se schimbase chiar totul.

Oprii în Primrose Hill. Oblonul de fier al unui salon de ceai tocmai se ridicase, iar patroana îşi punea primele mese pe terasă. Ea acceptă să ne servească.

– Ce era aşa de captivant în cartea aia, de te-a ţinut trează toată noaptea?

– Mi-am amintit că preotul nu ţi-a vorbit despre nişte piramide care trebuie descoperite, ci despre nişte piramide ascunse. Nu-i acelaşi lucru. Amănuntul m-a intrigat şi am consultat mai multe lucrări pe tema asta.

– Iartă-mă, dar mie îmi scapă diferenţa.

– În lume, există trei locuri în care ar putea fi ascunse nişte piramide. În America Centrală, unele temple au fost descoperite şi, apoi, imediat uitate. Natura le-a acoperit din nou. Apoi, în Bosnia, imaginile luate din satelit au mai dezvăluit prezenţa unor piramide. Nu se ştie nici acum cine le-a construit sau de ce. Ei, dar, în China, e cu totul altă poveste!

– Există piramide în China?

– Cu sutele. Până prin 1910, lumea occidentală nici n-avea habar de ele. Majoritatea se găsesc în provincia Shaanxi, pe o rază de o sută de kilometri în jurul oraşului Xian. Primele au fost descoperite, în 1912, de Fred Meyer Schroder şi de Oscar Maman; altele au fost semnalate în 1913, de misiunea Segalen. În 1945, un pilot al armatei americane, care efectua un zbor între India şi China, se pare că a făcut, în timp ce survola munţii Qinling, o fotografie aeriană a unei construcţii pe care a botezat-o „piramida albă”. De atunci încoace, n-a putut fi situată niciodată cu precizie, dar se pare că ar fi mult mai mare decât piramida lui Kheops. Un articol cu acest subiect a fost publicat într-un număr din *New York Sunday News,* în primăvara lui 1947.

Contrar rudelor lor maya sau egiptene, majoritatea piramidelor chinezeşti nu sunt construite din piatră, ci din

pământ şi argilă. Se ştie că, la fel ca piramidele din Egipt, şi acestea erau tot morminte ale împăraţilor şi ale familiilor din marile dinastii.

Piramidele au fascinat întotdeauna şi au dus la apariţia unei sumedenii de teorii abracadabrante. Ele au fost, de-a lungul multor mii de ani, cele mai mari edificii construite pe pământ, indiferent dacă este vorba de piramida roşie din necropola Dahshur, de pe malul vestic al Nilului, sau de piramida lui Kheops, singura dintre cele şapte minuni ale Antichităţii care mai există în ziua de azi. Totuşi, să nu uităm un amănunt tulburător: cele mai importante piramide au fost ridicate toate cam în aceeaşi epocă şi nimeni nu poate înţelege cum se face că nişte civilizaţii atât de îndepărtate unele de altele au putut reproduce, peste tot, un model arhitectural similar.

– Poate că, în epoca aia, se călătorea mai mult decât se presupune, mă încumetai eu să sugerez.

– Tocmai! Poate că ceea ce ai spus tu acum nu este o chestie chiar aşa de absurdă. Am consultat la bibliotecă un articol apărut în *Enciclopedia Britanică* din 1911. Legăturile dintre Egipt şi Etiopia există încă de pe vremea celei de-a douăzeci şi doua dinastii a faraonilor. Începând cu dinastia a douăzeci şi cincea, cele două ţări au ajuns chiar sub aceeaşi autoritate. Capitala celor două imperii era, pe atunci, la Napata, în nordul actualului Sudan. Primele mărturii despre relaţiile dintre Etiopia şi Egipt sunt şi mai vechi. Cu trei mii de ani înaintea erei noastre, comercianţii vorbeau despre ţara Punt, pământul din sudul Nubiei. Prima călătorie cunoscută în ţara Punt a avut loc în timpul domniei faraonului Sahurê. Dar, ascultă bine aici, frescele din secolul al XV-lea înainte de Hristos, descoperite în sanctuarul de la Deir-el-Bahari, înfăţişează un grup de nomazi aducând tămâie, aur, fildeş, abanos, dar, mai ales, smirnă. Or noi ştim că, încă din timpul primelor dinastii, egiptenii erau amatori de smirnă. Ceea ce ne dă de înţeles că schimburile cu Etiopia există din cele mai vechi epoci ale Egiptului.

– Ce legătură este între toate astea şi piramida chinezească?

– Stai că ajung şi acolo. Ceea ce încercăm să stabilim este legătura posibilă dintre acest text şi pandantivul meu. Scrierea aia în vechea limbă ge’ez ne vorbeşte despre piramide. Adu-ţi aminte a treia frază din text:

Nimeni să nu ştie unde se află apogeul, noaptea uneia este paznica preludiului. Max ne-a spus: aici, nu trebuie să faci o

traducere literală, ci să interpretezi textul. Cuvântul „preludiu” poate să însemne „originea”. Ceea ce dă următoarea frază: *Nimeni să nu ştie unde se află apogeul, noaptea uneia este paznica originii.*

– Într-adevăr, aşa e mai frumos, dar, îmi pare tare rău, tot nu văd unde vrei să ajungi.

– Pandantivul meu a fost găsit în mijlocul unui lac, la câţiva kilometri de triunghiul Ilemi, faimoasa ţară Punt, frontiera dintre Etiopia, Kenya şi Sudan. Ştii cum îi spuneau egiptenii ţării Punt?

N-aveam nici cea mai mică idee. Keira mă privi cum mândrie şi se apropie de mine.

– Îi spuneau „Ta Neterou”, ceea ce înseamnă „Pământul zeilor” sau chiar „Ţara de origine”. Tot în această regiune se află Nilul Albastru, izvorul Nilului. E de-ajuns să cobori pe fluviu, ca să ajungi la prima şi cea mai veche dintre piramidele egiptene, piramida lui Djoser, de la Saqqarah. Poate că pandantivul meu a ajuns în mijlocul lacului Turkana chiar pe această cale navigabilă. Acum, să ne întoarcem la China; ei i-am consacrat cea de-a doua jumătate a nopţii trecute. Dacă mărturia acelui pilot american este autentică – existenţa piramidei albe este, în continuare, controversată –, cea din fotografii ar avea o înălţime de peste trei sute de metri, aşadar ar fi cea mai înaltă din lume.

– Vrei să mergem în China? În munţii Qinling?

– Poate că asta ne sugerează textul redactat în limba ge’ez. Piramidele ascunse… America Centrală, Bosnia sau China! Eu aş opta pentru cea mai înaltă dintre toate; e un pariu, o şansă din trei! Dar, pentru un cercetător, o şansă de treizeci şi trei la sută este ceva enorm, şi, pe urmă, am încredere în instinctul meu.

Mi-era greu să înţeleg acest reviriment de comportament din partea Keirei. Nu demult, îmi repeta cu fiecare ocazie cât de mult îi lipsea Etiopia. Ştiam că, de multe ori, se abţinuse să-l sune pe Eric, colegul care o înlocuia. Cu cât treceau zilele, cu atât mă temeam mai tare de momentul când ea avea să mă anunţe că totul revenise la normal în valea Omo şi că pleca acolo. Şi totuşi, iată că îmi propunea să ne îndepărtăm şi mai mult de scumpa ei Africă şi de săpături.

Ar fi trebuit să mă bucur la ideea de a face această călătorie în China împreună cu ea şi să-i împărtăşesc entuziasmul, dar când îmi sugeră voiajul, proiectul mă îngrijoră din mai multe motive.

– Totuşi, trebuie să recunoşti că noi căutăm acul în carul cu

fân, îi spusei. Şi carul cu fân se află în China!

– Ce-i cu tine? Adrian, nu eşti obligat să vii. Dacă preferi să le predai drăgălaşilor tăi elevi, rămâi la Londra. Am să înţeleg; tu, cel puţin, ai viaţa ta aici.

– Cum vine asta: eu, cel puţin, am viaţa mea aici?

– Cum să vină? Ieri am vorbit cu Eric la telefon şi am aflat că poliţia etiopiana a venit în tabără şi că, dacă, acum, aş pune piciorul acolo, aş fi chemată în faţa unui judecător. Asta înseamnă că, mulţumită acelui mic drum dus şi întors la lacul Turkana, unde am avut strălucita idee să te însoţesc, am fost gonită de pe şantierul meu pentru a doua oară în mai puţin de un an! Nu mai am de lucru, nu mai am unde să mă duc şi, peste câteva luni, va trebui să-i dau socoteala şi acelei fundaţii care mi-a încredinţat o avere. Ce alternativă îmi propui? Să rămân la Londra şi să fac gospodărie, aşteptându-te să te întorci de la slujbă?

– La Paris, ţi s-a spart casa; în Germania, ne-a fost devalizată camera; un preot a fost asasinat sub ochii noştri; şi să nu zici că nu-ţi pui întrebări în legătură cu moartea şefului de trib. Nu ţi se pare că am avut destule probleme de când am început să ne interesăm de pacostea asta de pandantiv? Dar dacă ai fi încasat tu glonţul ucigaşului? Dacă şoferul tembel de la Nebra nu şi-ar fi ratat tentativa? Eşti la fel de inconştientă ca Walter!

– Meseria mea este riscantă, Adrian. Trebuie să-mi asum în permanenţă riscuri. Crezi că oamenii care au descoperit scheletul lui Lucy aveau la dispoziţie planul cimitirului sau niscaiva coordonate GPS căzute din cer? Bineînţeles că nu! se înfierbântă Keira. Instinctul, asta îi deosebeşte pe descoperitori, flerul, la fel ca la marii caralii!

– Dar tu nu eşti caraliu, Keira.

– Adrian, faci cum vrei. Dacă eşti slab de înger, o să merg singură. Dar dacă reuşim să dovedim că pandantivul are, într-adevăr, patru sute de milioane de ani, îţi dai seama de grandoarea acestei descoperiri? Realizezi tot ce implică ea? Sunt gata să răscolesc toate carele cu fân de pe Pământ, ca să izbutesc, dacă mi se oferă şansa. Adu-ţi aminte că tu eşti ăla care mi-a propus să mai adăugăm trei sute nouăzeci şi cinci de milioane de ani la data începuturilor noastre. Şi, acum, ai vrea să mă las păgubaşă? Tu ai renunţa să vezi prima clipă a creării Universului doar pentru că ţi-ar fi greu să ajungi la telescopul care ţi-ar îngădui acest miracol? În speranţa de a vedea stelele

mai de aproape, erai cât pe-aci să crapi la cinci mii de metri altitudine. Rămâi cu mica ta viaţă mohorâtă şi lipsită de riscuri, e dreptul tău; singurul lucru pe care ţi-l cer e să-mi dai o mână de ajutor. N-am cu ce să-mi finanţez călătoria, dar promit că îţi voi restitui totul, într-o bună zi.

N-am spus nimic, pentru că eram furios. Furios fiindcă o vârâsem în povestea asta, furios fiindcă mă simţeam vinovat că rămăsese fără lucru, furios fiindcă eram incapabil s-o feresc de pericolele pe care le presimţeam. Am trecut în revistă de sute de ori această îngrozitoare ceartă, m-am gândit de sute de ori la momentul în care mi-a fost teamă că o voi pierde din pricină că o decepţionasem. Astăzi, sunt şi mai furios decât atunci, fiindcă am fost atât de laş.

M-am dus la Walter ca la un prieten căruia îi ceri ajutorul. Dacă nu reuşeam s-o fac pe Keira să renunţe la călătorie, poate că avea să găsească el cuvintele care s-o convingă. Dar, de data asta, el refuză să mă sprijine. Chiar era mulţumit să părăsim Londra. În China, cel puţin, nu se va gândi nimeni să vă caute, îmi spuse Walter. Apoi, adăugă că punctul de vedere al Keirei era legitim; mă provocă, întrebându-mă dacă îmi pierdusem orice gust pentru aventură. Nu riscasem şi eu, ca un zăpăcit, pe platoul Atacama? Dacă începea şi el…

– Da, dar eu eram ăla care riscam, nu ea!

– Adrian, termină, nu mai face pe saint-bernardul. Keira e fetiţă mare; până să te cunoască pe tine, a trăit singură în mijlocul Africii, înconjurată de lei, tigri, leoparzi şi cine mai ştie ce alţi vecini. Până acum, n-a înfulecat-o niciunul! Stilul ăsta „îmi fac griji pentru toate cele” o prinde de minune pe încântătoarea ta mamă, dar pentru un băiat de vârsta ta este, cum să-ţi spun, cam prea devreme!

Am luat biletele. Agenţia recomandată de Walter, cea care se ocupase atât de bine de călătoria lui în Grecia, ne prevenise că, pentru vize, va trebui să aşteptăm cel puţin zece zile. Speram ca, în acest răstimp, s-o fac pe Keira să-şi schimbe părerea, dar, a treia zi, am fost sunaţi; avusesem mare noroc, ambasada Chinei ne verificase deja dosarele, iar paşapoartele ne aşteptau. Halal noroc!

Londra

Prânzul agreabil pe care Vackeers îl luase în compania confratelui său se apropia de sfârşit. Totuşi, se întreba dacă invitaţia într-un restaurant chinezesc nu fusese o lipsă de tact. Dar, la urma urmei, mâncărurile de aici erau renumite în Londra, iar Pekin se desfătase.

– Îi vom urmări îndeaproape, dar cu toată discreţia, îl asigură Pekin. Ceilalţi nu trebuie să fie câtuşi de puţin îngrijoraţi. Suntem foarte eficienţi.

Vackeers nu se îndoia nicio clipă; în tinereţea lui, lucrase câţiva ani la frontiera birmană şi ştia că discreţia chinezească nu era nici pe departe o legendă. Când comandourile lor făceau vreo incursiune pe teritorii străine, nu-i auzeai nici la venire, nici la plecare; doar trupurile victimelor dovedeau că fuseseră în vizită la vecini.

– Cel mai nostim e că mă voi afla în acelaşi avion cu cei doi oameni de ştiinţă. La vamă, bagajele lor vor fi inspectate de formă, cu toată bunăvoinţa; dar asta ne va permite să le punem nişte emiţătoare printre lucruri. Maşina pe care o vor închiria, la sosire, are GPS-ul aranjat de noi. Dar tu te-ai ocupat de ceea ce îţi revenea?

– Sir Ashton a fost mai mult decât fericit să ne servească, explică Vackeers. Se teme de operaţiunea asta mai mult decât îmi închipuiam. Ar fi fost în stare să fure până şi bijuteriile reginei, dacă i s-ar fi dat asigurarea că, în felul ăsta, nu pierde urma celor doi. Lucrurile se vor desfăşura aşa: când va veni rândul lor, porticurile de securitate de la Heathrow vor fi reglate la cel mai înalt nivel de sensibilitate. Ca să treacă fără să le facă să ţiuie, astrofizicianul n-o să aibă încotro şi o să-şi pună toate efecte personale pe banda aparatului cu raze X. În timp ce va fi scotocit de un agent deosebit de meticulos, serviciile lui Sir Ashton îi vor aranja ceasul de mână.

– Şi arheologa? Nu riscăm să-şi dea seama de ceva?

– În timpul acesta, şi ea o să fie la fel de ocupată. După ce vor fi echipaţi, Sir Ashton ne va furniza frecvenţa de emisie. Ceea ce, trebuie să mărturisesc, mă cam îngrijorează, fiindcă, în felul ăsta, o să-i aibă şi el în mână.

– Linişte-te, Amsterdam, aparatele de genul ăsta nu bat departe. Sir Ashton o fi având el mijloace prin care să se facă ascultat de tot personalul de pe teritoriul englez, dar, de îndată

ce oamenii de ştiinţă vor ajunge în ţara mea, mă îndoiesc că va mai putea afla ceva. Puteţi conta pe noi. În fiecare zi, organizaţia va primi rapoarte despre activitatea lor, fără ca acestea să treacă mai întâi pe la Sir Ashton.

Telefonul lui Vackeers emise două mici semnale stridente. El citi mesajul care îi fusese adresat şi îşi ceru scuze de la invitatul său: avea o altă întâlnire.

Vackeers sări într-un taxi şi ceru să fie dus în South Kensington. Maşina îl lăsă pe Bute Street, în dreptul vitrinei unei mici librării franceze. Pe trotuarul de vizavi, aşa cum îl informase mesajul, o tânără citea *Le Monde,* bând o cafea pe terasa unei băcănii.

Vackeers se aşeză la masa vecină, comandă un ceai şi deschise un ziar. Rămase acolo câteva momente, îşi plăti consumaţia şi plecă, uitându-şi jurnalul pe masă.

Keira observă, luă jurnalul şi îl strigă pe bărbatul care se îndepărta, însă acesta dispăru după colţ. Vackeers îşi ţinuse promisiunea făcută lui Ivory, după care, în cursul aceleiaşi seri, avea să plece la Amsterdam.

Punând ziarul pe masă, Keira zări un plic a cărui margine ieşea dintre foile acestuia. Îl trase uşor şi tresări când îşi descoperi numele scris pe el.

Dragă Keira,

Iartă-mă că n-am putut să-ţi înmânez eu însumi această scrisoare, însă, din anumite motive pe care mi-ar fi destul de greu să ţi le explic, este preferabil să nu fim văzuţi împreună. Nu îţi scriu ca să te îngrijorez, ci, dimpotrivă, ca să te felicit şi să-ţi dau nişte veşti care te vor bucura. Sunt încântat să descopăr că fascinanta legendă a lui Tikkun Olamu, despre care discutam în biroul meu, ţi-a atras, în cele din urmă, atenţia. Ştiu că pe vremea aceea, la Paris, ţi s-a întâmplat de multe ori să te gândeşti că sunt prea bătrân ca să fi rămas cu mintea întreagă. Deşi regret toate necazurile prin care ai trecut în ultimele săptămâni, poate că ele au totuşi meritul de a te fi făcut să-ţi revizuieşti părerea în ceea ce mă priveşte.

Îţi promiteam nişte veşti bune. Iată-le: se pare că ţi-a ieşit în cale un text foarte vechi. Închipuie-ţi că ştiam de existenţa lui, însă doar mulţumită dumitale şi pandantivului am reuşit să fac progrese în înţelegerea acestui înscris, în faţa căruia am rămas multă vreme stupefiat. De altfel, şi azi continui să-i fac

transcripţia. În această privinţă, trebuie să ştii că documentul pe care îl deţii este incomplet: îi lipseşte un rând, care a fost şters din manuscris. Am dat de urma lui într-o bibliotecă foarte veche din Egipt, citind o traducere de a cărei lectură te scutesc, dat fiind că nu era prea reuşită. Deşi nu pot fi alături de dumneata, aşa cum mi-aş fi dorit, totuşi nu-mi pot stăpâni dorinţa de a te ajuta de fiecare dată când îmi va fi cu putinţă.

Fraza care lipseşte spune aşa:

„Leul doarme pe piatra cunoaşterii."

Totul îţi pare la fel de învăluit în mister, nu-i aşa? Şi mie. Dar instinctul îmi spune că această informaţie ţi-ar putea fi preţioasă, într-o bună zi. Mulţi lei dorm la picioarele piramidelor; nu uita că unii sunt mai sălbatici decât alţii, mai îndrăgostiţi de libertate. Cei mai solitari trăiesc departe de haită; îmi închipui că nu-ţi spun nimic nou, eşti obişnuită cu leii, doar cunoşti atât de bine Africa.

Fii prudentă, dragă prietenă, nu eşti singura persoană pasionată de legenda lui Tikkun Olamu. Şi chiar dacă este doar o legendă... eu ştiu că unele visuri, adesea cele mai nebuneşti, duc la descoperirile cele mai surprinzătoare. Îţi doresc călătorie bună. Mă bucur că o faci.

Al dumitale devotat,

Ivory

P.S.: Să nu vorbeşti cu nimeni despre această scrisoare, nici măcar cu cei apropiaţi. Reciteşte-o, ca să nu uiţi nimic, şi distruge-o.

Keira făcu aşa cum îi spusese Ivory. Reciti de două ori scrisoarea şi nu pomeni nimănui de ea, nici măcar mie, cel puţin destulă vreme după aceea. Dar, în loc s-o distrugă, a strâns-o la loc şi a pus-o bine, în buzunar.

Ne luarăm la revedere de la Walter şi, într-o vineri – îmi aduc aminte de parcă ar fi fost ieri –, ne urcarăm la bordul unui avion de cursă lungă, care decola, la ora 20 şi 35, în direcţia Pekin.

Trecerea pe la controlul de securitate a fost un infern. Mi-am jurat ca, pe viitor, de fiecare dată când voi putea, să evit plecarea în călătorie de pe Heathrow. Supărată din cauza tratamentului la care ne supuseseră nişte funcţionari din cale-afară de zeloşi, în cele din urmă, Keira se revoltase. Am reuşit s-o

calmez *in extremis;* exact înainte de a fi ameninţaţi cu despuierea totală, pentru un control şi mai amănunţit.

Avionul decolă conform orarului şi, când ajunserăm la altitudinea de croazieră, Keira se relaxă, în sfârşit. Eu mă folosii de cele zece ore de zbor, pentru a încerca să învăţ, după vocabular, câteva cuvinte care să mă ajute să spun bună ziua, la revedere, vă rog sau mulţumesc!

Bună ziua cui? Mulţumesc pentru ce?… N-aveam idee.

Renunţai destul de repede la cursul accelerat de chineză şi mă cufundai într-o lectură mai potrivită cu gusturile mele literare.

– Ce citeşti? mă întrebă Keira, pe la mijlocul călătoriei.

Îi arătai coperta şi-i spusei titlul lucrării: *Tratat privind emisiile de particule de la periferia galaxiilor.*

Ea mormăi un fel de „Mmm”, al cărui sens îmi scăpa.

– Ce-i?

– Cartea ta pare cu adevărat pasionantă, îmi spuse. Cred că filmul a fost şi mai bun, vor chiar să-i facă şi o continuare…

Apoi se întoarse şi stinse luminiţa de deasupra fotoliului ei.

Pekin

Sosirăm la începutul după-amiezii, epuizaţi atât din pricina călătoriei, cât şi a decalajului orar. Formalităţile vamale se desfăşurară fără dificultăţi: un mic control de rutină, făcut de oameni mult mai încântători decât cei de la plecare. Prin intermediul agenţiei de voiaj, rezervasem o maşină 4x4 de fabricaţie locală. La ghişeul de închirieri din holul aeroportului, contractul era deja încheiat pe numele noastre, iar, în parcare, ne aştepta un vehicul nou-nouţ.

Din fericire, maşina era echipată cu GPS. În China, nu se circulă uşor; pentru occidentali, numele străzilor sunt de neînţeles. Introdusei coordonatele hotelului şi nu ne mai rămase altceva de făcut decât să urmăm mica săgeată care avea să ne ghideze spre centrul oraşului.

Circulaţia era densă. Deodată, în dreapta noastră, apăru incinta Oraşului Interzis. Puţin mai departe, în stânga, se înălţa monumentul Conducătorului Poporului, încă şi mai departe, piaţa Tienanmen ne deşteptă amintiri triste. Tocmai trecusem de domul Teatrului Naţional, a cărui modernitate arhitecturală se

detaşa de peisajul urban.

– Eşti obosit? mă întrebă Keira.

– Nu cine ştie ce.

– Dacă am mergem direct la Xian?

Îi împărtăşeam nerăbdarea, însă, până la destinaţie, mai aveam o mie de kilometri. O noapte la Pekin ne-ar fi prins numai bine.

Era imposibil să ne aflăm atât de aproape de Oraşul Interzis şi să nu-l vizităm. Făcurăm o scurtă oprire la hotel, ca să ne schimbăm hainele. Din cameră, o auzeam pe Keira, care îşi făcea duş. Şi, deodată, sunetul apei şiroind în baie mă umplu de fericire, risipindu-mi neliniştile care aproape că mă făcuseră să renunţ la călătoria împreună cu ea.

– Eşti acolo? mă întrebă prin uşă.

– Da, de ce?

– De-aia…

Mie mi-era teamă să nu ne pierdem prin labirintul străzilor care semănau toate între ele. Un taxi ne duse în parcul Jigshan.

Nu mai văzusem niciodată o grădină de trandafiri atât de frumoasă. În faţa noastră, un pod de piatră se arcuia peste un bazin. Aidoma altor sute de turişti care trecuseră pe acolo în ziua aceea, am păşit şi noi pe el; aidoma altor sute de turişti, ne-am plimbat şi noi pe aleile parcului. Keira mă luă de braţ.

– Sunt fericită că mă aflu aici, îmi spuse.

Dacă aş fi putut opri timpul în loc, l-aş fi oprit exact în clipa aceea. Dacă m-aş fi putut întoarce în urmă, acolo m-aş fi întors, în faţa unei tufe de trandafiri albi de pe o alee a parcului Jigshan.

Intrarăm în Oraş pe poarta de nord. Ar trebui să înnegresc sute de pagini din acest caiet, ca să pot descrie toate frumuseţile ce li se ofereau ochilor noştri: pavilioanele antice, unde se succedaseră atâtea dinastii; grădina imperială, unde, odinioară, se plimbau curtezanele; templul roşu al miriadelor de primăveri; acoperişurile cu ondulări extravagante, pe care câţiva dragoni de aur păreau să stea la pândă; bâtlanii de bronz, care fixau cerul, încremeniţi întru eternitate; scările de marmură cizelată ca o dantelă… Stând pe o bancă de lângă un copac înalt, o pereche de chinezi foarte bătrâni pufnise, nu ştim din ce cauză, într-un râs nebun, de nestăpânit. Noi nu înţelegeam niciuna din vorbele pe care şi le spuneau, şi cu atât mai puţin ce îi făcea să râdă cu atâta poftă; doar privirile pe care şi le aruncau ne lăsau să ghicim complicitatea care îi unea.

Vreau să cred că se întorc chiar şi azi pe banca din Oraşul Interzis şi râd, mereu împreună.

De data asta, oboseala ne doborâse. Keira nu se mai ţinea pe picioare, şi nici eu nu eram mai fudul. Ne întoarserăm la hotel.

Dormirăm în neştire. După un mic dejun înghiţit în grabă, părăsirăm Pekinul. Ne aştepta un drum lung şi mă îndoiam că l-am fi putut face într-o singură zi.

După oraş, urmă câmpia, care părea fără sfârşit, şi munţii zăriţi la orizont, dar care nu se apropiau deloc. Parcurseserăm trei sute de kilometri; din când în când, traversam oraşe industriale răsărite de nicăieri, şi care mai atenuau monotonia reliefului. Ne oprirăm la Shijiazhuang, ca să ne facem din nou plinul de benzină. La benzinărie, Keira se hotărî să cumpere un sandvici ce semăna vag a hot dog, cu diferenţa că îţi era cu neputinţă să identifici genul de cârnat pe care îl conţinea. Eu refuzasem să gust din el. Keira înghiţea fiecare îmbucătură cu o delectare pe care o bănuiam exagerată.

După cincizeci de kilometri, pasagera mea se schimbă la faţă; oprii urgent pe marginea drumului. Frântă în două, Keira se repezi în spatele unui taluz; după zece minute, se urcă din nou în maşină, interzicându-mi orice comentariu.

Pentru a lupta împotriva greţurilor – a căror cauză promisesem s-o trec sub tăcere – se aşeză la volan. Sosind la Yangquan (eram la kilometrul 400), Keira reperă, pe un vârf de colină, un sătuc cu case de piatră, ce părea părăsit. Mă imploră să ieşim de pe şosea şi s-o luăm pe drumul de pământ ce ducea într-acolo. Mă săturasem de asfalt; sosise timpul să folosească şi cele patru roţi motrice ale vehiculului nostru la ceva.

Drumul desfundat se oprea la intrarea în cătun. Keira avea dreptate: aici nu mai locuia nimeni, majoritatea caselor erau în ruină, chiar dacă unele mai aveau acoperiş. Atmosfera lugubră din acel loc nu te îmbia să-l vizitezi, dar Keira se strecura deja pe ulicioarele vechi, iar mie nu-mi mai rămânea altceva de făcut decât s-o urmez în satul fantomă. În mijlocul a ceea ce trebuie să fi fost cândva piaţa principală, se găseau o adăpătoare şi o clădire de lemn ce păreau să fi rezistat mai bine la asaltul timpului. Keira se aşeză pe trepte.

– Ce e asta? o întrebai.

– Un fost templu confucian. În China antică, adepţii lui Confucius erau numeroşi; înţelepciunea Maestrului a călăuzit

multe generaţii.

– Intrăm? îi propusei.

Keira se ridică şi se apropie de uşă. Nici nu o atinse bine, şi aceasta se deschise.

– Intrăm! îmi răspunse Keira.

Înăuntru, nu era nimic; doar câteva pietre răspândite printre bălării.

– Ce s-o fi putut întâmpla pentru ca satul să fie pustiu?

– Poate că sursa de apă o fi secat ori locuitorii or fi fost decimaţi de vreo molimă, cine ştie? Situl trebuie să aibă cel puţin o mie de ani, ce păcat că a fost lăsat în starea asta!

Privirea Keirei fu atrasă de un pătrăţel de pământ din fundul templului. Ea îngenunche şi începu să sape delicat, cu mâinile goale. Cu dreapta, scotea, meticuloasă, pietricelele şi, cu stânga, le împingea deoparte. Aş fi putut să-i recit toate preceptele lui Confucius, în ordinea în care fuseseră enunţate, că tot nu mi-ar fi acordat vreo fărâmă de atenţie.

– Pot să ştiu şi eu ce faci?

– Poate ai să descoperi în câteva clipe.

Şi, deodată, din pământul răscolit, apăru curba fină a unei cupe de bronz. Keira îşi schimbă poziţia; se aşeză turceşte şi, preţ de vreo oră, eliberă vasul de mâlul care se uscase în interiorul lui. Apoi, ca prin farmec, îi săltă capacul şi mi-l prezentă.

– Iată! îmi spuse radioasă şi încântată.

Eram uluit nu numai de frumuseţea deja vizibilă a acestui obiect încă plin de ţărână, ci şi de magia care îl făcuse să iasă din uitare.

– Cum ai făcut, cum de ai ştiut că era acolo?

– Am eu un talent foarte special să găsesc acele din carele cu fân, chiar dacă respectivele care cu fân sunt în China, îmi spuse, ridicându-se.

A trebuit să mă rog mult de Keira până când a acceptat să-mi dezvăluie secretul: în locul unde începuse să sape, bălăriile erau mai scurte, vegetaţia mai rară şi mult mai puţin verde decât în alte părţi.

– În general, aşa stau lucrurile, când un obiect este îngropat în pământ, îmi explică ea.

Începu să şteargă de praf cupa.

– Nu datează de ieri – de alaltăieri, îmi spuse, punând-o uşurel pe o piatră.

– O laşi aici?

– Nu este a noastră. Aici, stă scrisă istoria oamenilor din satul acesta. Cineva o va găsi şi va face cu ea ceea ce va găsi de cuviinţă. Hai, vino, mai avem de scotocit şi prin alte care cu fân!

La Linfen, peisajul se schimbă; oraşul era unul dintre cele mai poluate din lume. Brusc, lumina căpătă o culoare chihlimbarie: un nor puturos şi toxic întunecase cerul. În minte, îmi veni din nou imaginea nopţilor limpezi de pe platoul Atacama. Era posibil ca aceste două locuri să aparţină aceleiaşi planete? Ce nebunie îl cuprinsese pe om, de atenta în asemenea hal asupra propriului mediu? Dintre cele două ambianţe, care avea să domnească într-o zi? Cea din Atacama, sau cea din Linfen? Închiserăm geamurile. Keira tuşea din cinci în cinci minute, iar ochii mei erau atât de iritaţi, încât vedeam drumul ca prin ceaţă.

– Mirosul ăsta e infernal, se plânse Keira, pe care o apucase un nou acces de tuse.

Se întorsese spre bancheta din spate şi îşi scotocea prin bagaje, căutând puţină vată din care să facă un fel de măşti pentru noi. Deodată, scoase un ţipăt.

– Ce e? o întrebai.

– Nimic, m-am înţepat într-o chestie din căptuşeala sacului. Precis e vreun ac sau vreo agrafă.

– Îţi curge sânge?

– Puţin, îmi răspunse, aplecată peste sac. Vizibilitatea era prea scăzută ca să nu conduc cu ambele mâini puse pe volan.

– Uită-te în torpedou, e o trusă de prim-ajutor acolo; ai să găseşti nişte pansamente.

Keira îl deschise, luă trusa de prim-ajutor şi scoase din ea o forfecuţă.

– Chiar te-ai rănit?

– Nu, n-am absolut nimic, dar vreau să ştiu ce porcărie m-a înţepat. Am dat pe sacul ăsta o avere!

Şi iat-o făcând o întreagă gimnastică, pentru a scotoci în bagaj.

– Pot să ştiu ce faci acolo? o întrebai când încasai un genunchi în coaste.

– Descos.

– Ce descoşi?

– Porcăria asta de căptuşeală. Taci şi condu. Apoi, o auzii mormăind.

– Dar ce bazaconie mai e şi asta?

Trebui să gesticuleze în fel şi chip, ca să se poată aşeza din nou pe locul ei. După ce reuşi, în sfârşit, îmi arătă, triumfătoare, o mică broşa metalică pe care o ţinea între degete.

– Al naibii ac! îmi spuse.

Obiectul semăna ca două picături de apă cu o broşă publicitară, un soi de insignă, numai că asta era de un cenuşiu tern şi n-avea nicio inscripţie.

Keira se uită mai de aproape şi o văzui că păleşte.

– Ce e?

– Nimic, îmi răspunse, deşi expresia ei dovedea contrariul. Probabil vreo sculă de cusut, uitată în căptuşeala sacului.

Îmi făcu semn să tac şi să mă opresc, imediat ce voi putea, pe marginea drumului.

Ne îndepărtam de periferia Linfenului. Şoseaua începea să facă serpentine, pe măsură ce urcam pe munte.

La înălţimea de trei sute de metri, lăsarăm în urma noastră pâcla poluantă şi, deodată, ca şi cum am fi străpuns un nor, regăsirăm un cer oarecum albastru.

La ieşirea dintr-un viraj, o mică arie de staţionare îmi îngădui să opresc. Keira lăsă broşa pe bord, ieşi din maşină şi îmi făcu semne s-o urmez.

– Arăţi de-a dreptul bizar, îi spusei, când ajunsei lângă ea.

– Mai bizar e că am găsit o porcărie de emiţător în sacul meu.

– Un ce?

– Nu e nicio andrea de tricotat. Ştiu eu ce spun. E un emiţător.

N-aveam cine ştie ce experienţă în materie de spionaj şi-mi venea greu să cred ce-mi spunea.

– Ne întoarcem în maşină, te uiţi mai de aproape la el şi ai să constaţi tu însuţi.

Zis şi făcut. Keira avea dreptate. Era vorba, într-adevăr, de un mic emiţător. Ieşirăm din maşină, ca să vorbim la adăpost de urechi indiscrete:

– Ai vreo idee în privinţa motivelor pentru care a fost ascuns un microfon în sacul meu?

– Autorităţile chineze sunt avide de orice fel de informaţii legate de străinii care circulă pe teritoriul lor. O fi vreo procedură obişnuită în cazul turiştilor, sugerai eu.

– Trebuie să fie vreo douăzeci de milioane de vizitatori care vin anual în China. Crezi că autorităţile se distrează punând atâtea microfoane în bagajele lor?

– Habar n-am, poate că fac asta la întâmplare.

– Sau nu! Dacă lucrurile ar sta cum spui tu, n-am fi tocmai noi primii care descoperă aşa ceva. Presa occidentală ar fi făcut cunoscute practicile astea.

– Poate că e ceva de ultimă oră!

Spuneam asta ca s-o linişteşc, dar, în sinea mea, consideram că situaţia era pe cât de ciudată, pe atât de supărătoare. Încercai să-mi amintesc ce discutasem în maşină, dar nu era nimic care să ne fi pus într-o postură neplăcută, poate doar cu excepţia consideraţiilor Keirei asupra duhorii ce domnea în oraşele industriale prin care trecusem şi a mâncării dubioase consumate la prânz.

– Ei bine, acum, că am găsit chestia asta, o s-o lăsăm aici şi o să ne vedem liniştiţi de drum, îi propusei.

– Nu, s-o ţinem cu noi. E de-ajuns să spunem contrarul a ceea ce credem şi să minţim în privinţa direcţiei înspre care ne îndreptăm; în felul ăsta, noi îi vom manipula pe cei ce ne spionează.

– Şi cu intimitatea noastră ce facem?

– Adrian, nu e momentul să fii mai englez decât eşti. În seara asta, o să inspectăm şi sacul tău. Dacă l-au aranjat pe al meu, nu văd de ce te-ar fi scutit pe tine.

Mă întorsei zorit spre maşină şi răsturnai direct în portbagaj conţinutul sărăcăcios al sacului meu, pe care îl azvârlii cât acolo. Cu siguranţă că avea să-l fericească pe primul trecător. Apoi, mă aşezai din nou la volan şi aruncai emiţătorul pe geam.

– Dacă o să-mi vină cheful să-ţi spun că îmi pac sânii tăi, nu vreau să profite de asta vreun funcţionar libidinos de la STASI-ul chinezesc!

Şi demarai fără să-i las Keirei răgazul de a-mi răspunde ceva.

– Aveai intenţia să-mi spui că-ţi plac sânii mei?

– Categoric!

Următorii cincizeci de kilometri îi făcurăm în cea mai deplină tăcere.

– Şi dacă, într-o zi, ar trebui să mi-l scoată pe unul dintre ei? Sau chiar pe amândoi?

– Ei bine, atunci mi-aş crea fantezii despre buricul tău. N-am spus că îmi plac doar sânii tăi!

Ceilalţi cincizeci de kilometri îi parcurserăm în aceeaşi tăcere.

– Poţi să-mi faci o listă cu ceea ce îţi place la mine? întrebă Keira.

– Da, dar nu acum.
– Atunci, când?
– Când o să vină timpul.
– Şi când o să vină timpul?
– Când o să-ţi fac lista cu ceea ce îmi place la tine!

Noaptea începea să se lase. Simţeam că mă cuprinde oboseala. Aparatul de navigaţie arăta că, până la Xian, ne mai rămăseseră de făcut vreo sută cincizeci de kilometri. Pleoapele îmi erau grele, abia reuşeam să-mi mai ţin ochii deschişi. Nici Keira nu era mai vioaie: dormea adânc, cu capul lipit de geam. La un viraj, maşina devie uşor. Era de-ajuns o fracţiune de secundă ca să dai în primire, dar ţineam destul la viaţa pasagerei mele, pentru a nu-mi asuma niciun risc. Orice am fi căutat, putea foarte bine să mai aştepte o noapte. Trăsei maşina la marginea unui drumeag care se intersecta cu şoseaua, oprii motorul şi adormii pe loc.

Londra

Jaguarul bleumarin traversă podul Westminster, ocoli Piaţa Parlamentului, merse de-a lungul clădirii Tezaurului public şi coti spre Saint James Park. Şoferul opri la marginea aleii călăreţilor. Pasagerul coborî şi se duse spre parc.

Sir Ashton se aşază pe o bancă de la marginea unui lac de unde bea apă un pelican. Un tânăr se îndreaptă spre el şi luă loc alături.

– Care sunt noutăţile? întrebă Sir Ashton.

– Au petrecut prima noapte la Pekin, iar acum se află la o sută cincizeci de kilometri de Xian, unde par să se ducă. Când am plecat de la birou ca să vin încoace, pesemne că dormeau, fiindcă maşina nu s-a mai mişcat din loc de două ore.

– La noi e ora 17; probabil că la ei este 22. Aţi aflat ce vor face la Xian?

– Pentru moment, nu ştim nimic. Au vorbit de vreo două ori despre o piramidă albă.

– Asta explică de ce sunt în acea provincie, dar mă îndoiesc că o vor descoperi.

– Despre ce este vorba?

– O parascovenie scornită de un pilot american. Sateliţii noştri n-au reperat niciodată piramida în chestiune. Mai ai ceva de

spus?

– Chinezii au pierdut două emiţătoare.

– Cum adică le-au pierdut?

– N-au mai funcţionat.

– Crezi că le-au descoperit?

– E posibil, domnule, dar omul nostru de legătură de acolo crede că este vorba mai degrabă de o pană. Sper ca mâine să am mai multe informaţii.

– Te întorci la birou?

– Întocmai, domnule.

– Trimite-i un mesaj din partea mea lui Pekin. Mulţumeşte-i şi spune-i că trebuie să păstreze, în continuare, tăcerea. O să priceapă el. În sfârşit, ocupă-te de demersurile pentru o plecare iminentă în China. Dacă voi socoti necesar, prefer să fim pregătiţi.

– Trebuie să vă anulez întâlnirile din cursul săptămânii?

– Categoric nu!

Tânărul îl salută pe Sir Ashton şi se îndepărtă pe alee.

Sir Ashton îşi sună majordomul şi-i ordonă să-i pregătească valiza, în care să-i pună lucrurile necesare pentru o călătorie de două-trei zile.

Provincia Shaanxi

Cineva ciocănea în geam. Tresării, descoperind, în întuneric, faţa unui bătrân. Acesta avea o bocceluţă pe umăr şi îmi zâmbea. Lăsai geamul în jos. Bărbatul îşi puse obrazul pe mâinile unite a rugă şi îmi dădu de înţeles că voia să-l las în maşină. Era frig, drumeţul tremura, şi m-am gândit la acel etiopian care mă adunase cândva de pe drum. Deschisei portiera şi pusei sacii pe jos. Bătrânul îmi mulţumi şi se instala pe bancheta din spate. Îşi desfăcu bocceaua şi îmi oferi câţiva din pesmeţii care erau toată cina lui. Luai unul, fiindcă asta părea să-i facă, într-adevăr, plăcere. Nu puteam schimba între noi nicio vorbă însă privirile erau de-ajuns. Îmi dădu un pesmecior şi pentru Keira, care dormea adânc. Îl pusei pe bord, în faţa ei. Omul părea fericit. După ce ne ospătarăm din puţinele lui merinde, se lungi şi închise ochii, iar eu făcui la fel.

Lumina palidă a zorilor mă trezi cel dintâi. După mine, Keira

se întinse, dar îi făcui semn să tacă, fiindcă aveam un oaspete care se odihnea pe bancheta din spate.

– Cine e? şopti ea.

– N-am nici cea mai mică idee. Probabil vreun cerşetor. Mergea singur pe drum, noaptea era friguroasă...

– Ai făcut bine că i-ai dat camera pentru musafiri. Unde suntem?

– Nicăieri şi la o sută cincizeci de kilometri de Xian.

– Mi-e foame, îmi spuse Keira.

Îi arătai pesmeciorul. Îl luă, îl mirosi, şovăi o clipă şi-l înfulecă dintr-o îmbucătură.

– Tot mi-e foame. Rău. Am chef de un duş şi de un mic dejun adevărat.

– E încă prea devreme, dar, în drum, o să găsim noi un loc unde să mâncăm ceva.

Bărbatul se trezi. Îşi aranja puţin ţinuta şi o salută pe Keira, unindu-şi palmele. Ea îl salută în acelaşi fel.

– Prostovane, acesta-i un călugăr budist, îmi spuse. Pesemne că face un pelerinaj.

Keira îşi dădu silinţa să comunice cu pasagerul nostru, făcând o mulţime de semne; acesta îi răspunse în acelaşi fel. Apoi, ea se întoarse spre mine mulţumită, fără să pot înţelege de ce.

– Porneşte. O să-l ducem unde are nevoie.

– Vrei să-mi spui că ţi-a dat adresa locului unde merge şi că tu l-ai înţeles imediat?

– Ia-o pe drumul ăsta care urcă şi ai încredere în mine.

O luarăm spre vârful unui deal, maşina se apleca în toate părţile. Peisajul era frumos; Keira părea să pândească ceva. În vârf, drumul o cotea, coborând din nou spre marginea unei păduri de pin şi zadă. La ieşirea din pădure, drumul dispărea. Bărbatul care stătea în spatele meu îmi făcu semn să mă opresc şi să opresc şi motorul. Mai departe, trebuia să mergem pe jos. La capătul unei poteci, descoperirăm un pârâu. Bărbatul ne făcu semn să mergem de-a lungul lui, până la un vad aflat la vreo sută de metri mai departe. Urcarăm pe un alt deal şi, deodată, în faţa noastră apăru acoperişul unei mânăstiri.

Şase călugări ne ieşiră în întâmpinare. Se înclinară în faţa călăuzei noastre şi ne rugară să-i urmăm.

Ne conduseră într-o sală mare, cu pereţii albi, lipsită de orice mobilier, în afară de câteva covoraşe, care acopereau pardoseala de pământ. Ne aduseră ceai, orez şi mantu, nişte pâinişoare din

făină de grâu.

După ce puseră în faţa noastră mâncarea, călugării se retraseră, lăsându-ne pe Keira şi pe mine singuri.

– Poţi să-mi spui ce căutăm aici? o întrebai.

– Voiam să luăm micul dejun, nu?

– Eu mă gândeam la un restaurant, nu la o mănăstire, îi şoptii.

Ghidul nostru intră în încăpere. Îşi lepădase zdrenţele şi purta o togă lungă, roşie, încinsă cu o eşarfă de mătase fin brodată. Era urmat de cei şase călugări care ne întâmpinaseră şi care, acum, se aşezară turceşte în spatele lui.

– Mulţumesc că m-aţi condus, ne spuse el, înclinându-se.

– Nu ne-aţi spus că vorbiţi o franceză atât de perfectă, se miră Keira.

– Nu ţin minte să fi spus ceva noaptea trecută şi nici în dimineaţa asta. Am făcut înconjurul lumii şi am studiat limba dumneavoastră, îi spuse Keirei. Ce vă aduce pe aici? întrebă bărbatul.

– Suntem turişti, vizităm regiunea, îi răspunsei.

– Adevărat? Trebuie să vă spun că provincia Shaanxi este plină de minuni care aşteaptă să fie descoperite. În zonă, sunt peste o mie de temple, iar anotimpul este favorabil turismului. Iernile de aici sunt deosebit de aspre. Zăpada e frumoasă, dar, când cad ninsorile, totul devine mai dificil. Sunteţi bine-veniţi la noi. Spălătorul vă stă la dispoziţie, vă puteţi face toaleta. Discipolii mei v-au aşternut rogojini în încăperea învecinată, odihniţi-vă şi bucuraţi-vă de această zi. La prânz, vi se va servi masa; mai târziu, voi veni şi eu la dumneavoastră. Acum, vă las, trebuie să prezint rezultatele călătoriei şi să meditez.

Bărbatul se retrase. Cei şase călugări se ridicară şi ieşiră odată cu el.

– Crezi că e şeful lor? o întrebai pe Keira.

– Nu cred că ăsta e cel mai potrivit termen. La budişti, ierarhia este mai mult a spiritului decât a funcţiilor.

– Pe drum, părea un simplu cerşetor.

– Trăsătura definitorie a acestor călugări este lipsa avuţiei; ei nu posedă nimic altceva decât gândirea.

După ce ne răcorirăm, făcurăm o plimbare prin împrejurimi. La rădăcina unei sălcii, ne lăsarăm învăluiţi de blândeţea acestor locuri aflate în afara timpului, departe de civilizaţie.

Ziua se sfârşea. Când se lăsă întunericul, îi arătai Keirei stelele care apăreau pe cer. Călugărul veni şi se aşeză lângă noi.

– Prin urmare, sunteţi îndrăgostit de astronomie, îmi spuse el.

– De unde ştiţi?

– Simplă chestiune de observaţie. La asfinţit, oamenii se uită, de obicei, la soarele care apune după linia orizontului. Dumneavoastră consultaţi cerul. Şi pe mine mă pasionează această disciplină. E greu să păşeşti pe calea spre înţelepciune, fără să te gândeşti la măreţia Universului, fără să-ţi pui întrebări despre infinit.

– Eu nu sunt ceea ce se cheamă un om înţelept, dar îmi pun aceste întrebări încă din copilărie.

– În copilărie, nu eraţi altceva decât înţelepciune, spuse călugărul. Chiar şi la vârsta adultă, tot glasul copilului vă călăuzeşte, sunt fericit că încă îl auziţi.

– Unde ne aflăm? întrebă Keira.

– Într-o sihăstrie; un lăcaş privat, unde sunteţi protejaţi.

– Dar nu eram în pericol, răspunse Keira.

– N-am spus asta, replică gazda noastră. Dar, în caz contrar, aici aţi fi în siguranţă, cu condiţia să ne respectaţi regulile.

– Care sunt acelea?

– N-avem decât câteva, fiţi pe pace; printre altele, să ne sculăm înainte de răsăritul soarelui, să lucrăm pământul, pentru a merita hrana pe care ne-o dăruieşte, să nu atentăm la nicio formă de viaţă umană sau animală, dar sunt sigur că nici nu aveaţi asemenea intenţii, ah, şi era să uit, să nu minţim.

Călugărul se întoarse spre Keira.

– Aşadar, companionul dumneavoastră este astronom, dar dumneavoastră cu ce vă ocupaţi?

– Sunt arheolog.

– Un arheolog şi un astronom, frumoasă uniune.

Mă uitai la Keira. Părea să soarbă cuvintele călugărului.

– Şi această călătorie turistică v-a oferit posibilitatea să descoperiţi lucruri noi?

– Nu suntem turişti, mărturisi Keira.

Îi aruncai o privire dezaprobatoare.

– Ni s-a spus că, aici, nu încape minciuna! Suntem mai degrabă…

– Exploratori? întrebă călugărul.

– Da, oarecum.

– Ce căutaţi?

– O piramidă albă.

Călugărul începu să râdă.

– Ce e aşa de hazliu? întrebă Keira.

– Şi v-aţi găsit piramida albă? se interesă călugărul, cu ochii sclipind de o veselie crescândă.

– Nu, trebuie să mergem până la Xian. Credem că este înainte, în drumul nostru.

Călugărul râse şi mai tare.

– Dar, la urma urmei, ce e aşa de hazliu în tot ce am spus?

– Mă îndoiesc că veţi găsi această piramidă la Xian, dar nu vă înşelaţi chiar atât de tare, ea se găseşte totuşi înainte, în drumul vostru, adăugă călugărul, şi mai înveselit.

– Cred că-şi bate joc de noi, îmi spuse Keira, care începea să fie agasată de această situaţie.

– Câtuşi de puţin, vă asigur, îi spuse călugărul.

– Atunci, explicaţi-mi de ce râdeţi cum deschid gura.

– Vă rog să nu le spuneţi discipolilor mei că m-am amuzat atât de tare în compania dumneavoastră. În ceea ce priveşte restul, vă jur că vă voi da explicaţii mâine. E timpul să mă retrag pentru meditaţie. Ne vedem în zori. Să nu întârziaţi.

Călugărul se ridică şi ne salută. În urma lui, ghiceam că râdea întruna, în timp ce se ducea spre mânăstire.

Dormirăm amândoi neîntorşi. Keira mă deşteptă în toiul unui vis.

– Vino, îmi spuse, e timpul, îi aud pe călugări în curte, nu mai e mult până la răsăritul soarelui.

La intrarea încăperii care ne folosise ca dormitor, ni se lăsaseră de-ale gurii. Un ucenic ne conduse la spălător, arătându-ne prin semne că, înainte să ne atingem de mâncarea oferită, trebuia să ne spălăm pe mâini şi pe faţă. După ce ne făcurăm toaleta, ne îndemnă să luăm loc şi să ne bucurăm, în reculegere, de mâncarea ce ne aştepta.

Părăsirăm incinta sihăstriei şi o luarăm peste câmp, îndreptându-ne spre salcia unde aveam întâlnire. Călugărul era deja acolo şi ne aştepta.

– Sper că v-aţi odihnit bine.

– Am dormit ca un prunc, răspunse Keira.

– Prin urmare, căutaţi o piramidă albă! Ce ştiţi despre ea?

– După informaţiile mele, spuse Keira, ar avea o înălţime de

peste trei sute de metri, ceea ce ar însemna că e cea mai mare piramidă din lume.

– E chiar şi mai înaltă, spuse călugărul.

– Atunci, există cu adevărat? întrebă Keira. Călugărul zâmbi.

– Da, într-un anume fel, există.

– Unde se găseşte?

– După cum aţi spus chiar dumneavoastră ieri, o aveţi în faţă.

– Scuzaţi-mă, dar nu sunt prea pricepută la ghicitori, aşa că, dacă ne mai puteţi da încă un mic indiciu, v-aş fi nespus de recunoscătoare.

– Ce vedeţi la orizont? întrebă călugărul.

– Nişte munţi.

– Este lanţul munţilor Qinling. Ştiţi cum se numeşte cel mai înalt, cel pe care îl vedeţi acolo, în faţa noastră?

– Nu ştiu, răspunse Keira.

– Hua Shan. E frumos, nu-i aşa? Este unul dintre cei cinci munţi sacri ai noştri. Istoria lui este plină de învăţăminte. Cu mai bine de două mii de ani în urmă, la poalele versantului vestic, a fost construit un templu taoist. În el trăiau nişte înţelepţi care credeau că, pe vârf, locuia zeul lumilor ascunse. Kou Quianzhi, un călugăr din secolul al cincilea, întemeietorul ordinului celest de nord, a jurat că a făcut o descoperire de cea mai mare importanţă, o adevărată revelaţie. Muntele Hua are cinci vârfuri: la est, la vest, la nord, la sud şi în centru. Cum aţi descrie forma lui generală?

– Ascuţită, răspunse Keira.

– Vă invit să deschideţi ochii. Uitaţi-vă bine la Hua Shan şi mai gândiţi-vă.

– Este triunghiulară, îi spusei călugărului.

– Într-adevăr, aşa este, iar, la începutul lui decembrie, cea mai înaltă culme se împodobeşte cu o magnifică mantie de zăpadă. Pe timpuri, zăpezile acestea erau eterne, dar, în zilele noastre, se topesc la începutul primăverii, pentru a mai reapărea doar odată cu iarna. Regret că nu mai puteţi rămâne până în acest anotimp, ca să descoperiţi muntele Hua şi peisajul de o neasemuită frumuseţe, pe care ni-l oferă. Acum, o ultimă întrebare: care este culoarea zăpezii?

– Albă…, murmură Keira, care începea să înţeleagă ceea ce călugărul ţinea atât de mult să ne facă să descoperim prin propriile mijloace.

– Piramida albă pe care o căutaţi se află în faţa

dumneavoastră; acum aţi înţeles de ce am râs atâta ieri, când v-am ascultat.

– Trebuie neapărat să mergem acolo! spuse Keira.

– Muntele acesta este deosebit de primejdios, continuă călugărul. Ce-i drept, există un drum săpat în piatră de-a lungul fiecărui versant: este drumul sacru, care duce la cel mai înalt vârf, nu numai al muntelui Hua, ci şi al celor cinci munţi sacri din China. Se numeşte Stâlpul Norilor.

– Aţi spus stâlp? întrebă Keira.

– Da, aşa i se spunea, în vremuri de demult, acestui vârf. Sunteţi, cu adevărat, siguri că vreţi să mergeţi acolo? Când porneşti pe drumul sacru, te aşteaptă multe primejdii.

Mi-era de-ajuns să mă uit la Keira ca să înţeleg că, indiferent de riscuri, vom urca pe culmile muntelui Hua. Era mai hotărâtă ca niciodată. Călugărul ne descrise, cu mii de amănunte, ceea ce aveam de înfruntat. Cincisprezece kilometri de trepte săpate în munte duceau la prima creastă; de acolo, pasarele fixate cu pitoane de peretele stâncos ne înlesneau traversarea prăpăstiilor şi ocoleau diferiţi versanţi. Drumul sacru le permitea celor mai temerari, celor mai hotărâţi, celor care, călăuziţi de o credinţă de nestrămutat, porneau pe el, să ajungă la templul lui Dumnezeu, construit la altitudinea de două mii şase sute de metri, în vârful crestei de nord.

– Cel mai mic pas greşit, cea mai mică abatere, şi totul s-a terminat. Fiţi atenţi la gheaţa care acoperă, deseori, chiar şi în acest anotimp, cele mai de sus trepte de piatră. Aveţi grijă să nu alunecaţi, pentru că rareori veţi găsi de ce să vă agăţaţi. Dacă unul dintre voi cade, celălalt să nu se aventureze cumva să-l salveze, fiindcă vă veţi prăvăli amândoi în hău.

Aşadar, călugărul ne prevenise, dar nu încercase să ne descurajeze. Ne sfătui să ne schimbăm îmbrăcămintea; ne puteam lăsa lucrurile aici. Maşina nu era ameninţată de nimic, acolo, la marginea pădurii, unde rămăsese.

Pe la mijlocul dimineţii, furăm conduşi până la şosea într-o şaretă trasă de un măgar ale cărui frâie erau ţinute de un discipol. Acesta opri o camionetă care trecea chiar atunci, vorbi ceva cu şoferul şi ne instală în spatele cabinei. O oră mai târziu, camioneta se opri la jumătatea versantului. Şoferul ne arătă o trecere printr-o pădure de pin.

Ne avântarăm în pădure. Keira văzu în depărtare treptele de care ne vorbise călugărul. Următoarele trei ore fură mult mai

dificile decât ne închipuiserăm. Cu cât ne căţăram mai sus, cu atât păreau mai înalte treptele, dar asta nu era doar o impresie: panta devenea tot mai abruptă. De acum, nu mai urcam pe o scară în adevăratul sens al cuvântului, ci, mai degrabă, pe nişte scobituri în piatra peretelui care devenise aproape vertical. Să priveşte în jos ar fi fost pur şi simplu o nebunie; singura posibilitate de a înainta era să priveşti ţintă spre vârf.

Prima parte a ascensiunii ne conduse la Treptele Raiului. De-a lungul crestei, acestea redeveniseră aproape orizontale, iar eu pricepui pe dată de ce fuseseră botezate aşa: cine aluneca aici, se ducea direct în rai.

Puţin mai departe, urcuşul începu din nou.

– N-ar fi trebuit s-o fac niciodată, spuse Keira, agăţându-se de perete.

– Ce n-ar fi trebuit să faci niciodată?

– Să te târăsc aici. Mai bine l-aş fi ascultat pe călugăr; totuşi, ne prevenise că este periculos.

– După câte ştiu, nici eu nu l-am ascultat; şi, apoi, nu e momentul să discutăm. Aminteşte-ţi ce ne-a spus: cea mai mică neatenţie este fatală; prin urmare, concentrează-te.

Acum, ajunseserăm pe platoul Canglong. În acest loc, se vedeau ici-colo câţiva pini parasol, risipiţi pe munte, dar, după ce intrarăm în pasul Jinsud, dispărură cu desăvârşire.

– De fapt, ce căutăm? Ai măcar vreo idee? o întrebai pe Keira.

– Nici cea mai vagă. Dar am să ştiu când o să vină momentul.

Ne dureau toţi muşchii; nici nu-mi mai simţeam picioarele. De trei ori fuseserăm pe punctul de-a aluneca, de trei ori ne regăsiserăm echilibrul în ultima clipă. Soarele era le zenit; la capătul trecătorii, ni se înfăţişau două drumuri. Unul ducea spre piscul vestic, celălalt spre nord. Nişte scânduri sprijinite pe corzile prinse cu ajutorul pitoanelor fixate în peretele muntelui ne îngăduiau să continuăm ascensiunea. După cum ne spusese călugărul, n-aveam nimic altceva de care să ne agăţăm.

– Peisajul este grandios, dar nu te uita în jos, mă imploră Keira.

– Nici n-aveam intenţia.

În acest moment al urcuşului, simţeam primejdia mai prezentă ca niciodată. Vântul începuse să bată, silindu-ne să ne ghemuim ca să nu ne azvârle în gol. Cât timp urma să stăm aşa? Nu ştiam, dar, dacă vremea se strica, n-am fi avut nicio şansă să scăpăm cu viaţă, după căderea nopţii.

– Vrei să ne întoarcem? mă întrebă Keira.

– Nu, nu acum. Şi, pe urmă, te ştiu eu: mâine ai lua-o de la capăt, iar eu n-aş mai face nici în ruptul capului drumul încă o dată până aici.

– Atunci, să aşteptăm până ce se linişteşte vântul.

Stăteam strânşi unul în altul. O scobitură a stâncii ne oferea un adăpost nesigur. Vântul sufla în rafale; în depărtare, puteam vedea vârfurile pinilor, îndoindu-se de fiecare dată când o pală izbea muntele.

– Sunt sigură că, până la urmă, porcăria asta de vânt o să se potolească, îmi spuse Keira.

Nu-mi puteam imagina că o să sfârşim aici, că vreun cotidian din Londra sau din Paris avea să relateze, în câteva rânduri, despre moartea a doi turişti imprudenţi, plecaţi să dea o raită pe muntele Hua. Mai auzeam şi acum glasul lui Walter, spunându-mi cât sunt de împiedicat, şi, în clipa asta, nu m-aş fi supărat deloc dacă şi-ar fi repetat criticile. Keira avea crampe la picioare, iar durerea devenea tot mai insuportabilă.

– Nu mai pot, trebuie să mă ridic, spuse şi, până să-mi dau seama ce se petrece, piciorul îi alunecă. Ea scoase un ţipăt scurt şi se desprinse de mine, gata să cadă în hău. Sării şi nu ştiu nici în ziua de azi prin ce minune nu mă dezechilibrai. O prinsei de gulerul hainei şi-i apucai, la ţanc, braţul. Ea se balansa în gol; vântul se înteţise, plesnindu-se cu violenţă. O aud, şi acum, urlând.

– Adrian, nu mă lăsa!

Degeaba tot încercam din răsputeri s-o ridic, pentru că vântul o împingea în jos. Ea se agăţa de perete. Lungit pe marginea stâncii, o trăsei de haine.

– Trebuie să mă ajuţi şi tu puţin, îi strigai. Opinteşte-te cu picioarele, pentru Dumnezeu!

Mişcarea era primejdioasă. Pentru a avea şansa de a scăpa, Keira trebuia să-şi ia inima în dinţi, să-şi desprindă o mână de pe stâncă şi să se agațe de mine.

Dacă Dumnezeul lumilor ascunse există, atunci a auzit ruga Keirei. Vântul s-a oprit.

Ea îşi descleştă degetele mâinii drepte, se balansă în gol şi reuşi să se agațe de mine. De data asta, izbutii s-o urc înapoi, pe pasarelă.

Ne trebui cel puţin o jumătate de oră ca să ne liniştim oarecum. Frica nu ne dispăruse, dar, în clipa asta, coborâşul era

la fel de înfricoşător ca urcuşul. Keira se ridică încet şi mă ajută şi pe mine să fac la fel. Descoperind peretele abrupt care ne aştepta, frica ne cuprinse din nou, şi mai şi. Cum de fusesem atât de idiot adineauri, de nu-i spusesem „da” Keirei, atunci când îmi propusese să facem cale-ntoarsă? Trebuie că fusesem complet inconştient când o vârâsem şi pe ea, şi pe mine într-o aventură atât de nebunească! Pesemne că şi Keira se gândea la fel, fiindcă îşi ridică ochii şi evaluă distanţa care ne mai despărţea de vârf. Templul despre care ni se spusese că se află pe culme era încă foarte departe. O scară metalică urca vertical. Dacă barele nu i-ar fi fost aşa de lunecoase, dacă valea nu s-ar fi întins la două mii de metri sub picioarele noastre, aceasta n-ar fi fost decât o simplă scară, având totuşi cinci sute de bare. Scăparea aveam să ne-o găsim la cinci sute de metri deasupra capetelor noastre. Important era să ne păstrăm sângele rece. Keira mă întrebă dacă, acum, îi puteam spune lista lucrurilor care îmi plăceau la ea.

– Ar fi chiar momentul potrivit, îmi spuse. N-aş avea nimic împotrivă să-mi mai schimb ideile.

Aş fi vrut să fiu în stare – lista era suficient de lungă pentru a-i ţine mintea ocupată până am fi ajuns la pacostea aia de templu –, dar singurul lucru pe care îl puteam face era să mă uit unde îmi puneam mâinile. Continuarăm escaladarea în cea mai deplină tăcere.

Încă nu ajunseserăm la capătul chinurilor noastre. Ne mai rămânea de trecut o pasarelă lungă, care nu cred să fi avut o lăţime mai mare de un picior.

Era aproape patru, se apropia seara. Îi spusei Keirei că, dacă mănăstirea nu se ivea într-o jumătate de oră, trebuia să ne căutăm, cu toată seriozitatea, un adăpost pentru la noapte. Vorbele mele erau absurde, de vreme ce mergeam de-a lungul unui perete care nu ne putea oferi niciun adăpost, nici înaintea, nici înapoia noastră.

Keira începea să-şi stăpânească mai bine ameţeala. Gesturile îi deveneau mai sprintene, câştigând în agilitate. Poate că izbutea să-şi reducă frica la tăcere cu mai mult succes decât mine.

Şi, apoi, în spatele versantului pe care ne urcam, apăru, în sfârşit, creasta lungă, care se întindea spre vârful extrem al muntelui. Un platou ce domina valea, pe care apăru, ca într-un

vis, o mânăstire cu acoperişul roşu.

Sfârşită, Keira îngenunche pe panta lină, la umbra unor pini înalţi. Aerul era atât de pur, încât ne ardea gâtlejul.

Templul arăta impresionant. Temelia îi era săpată în stâncă. Faţada se înălţa pe două etaje şi avea şase ferestre mari. O scară ducea spre intrare. În faţa unei curţi înguste, era clădită o pagodă a cărei streaşină dădea puţină umbră. Mă gândii din nou la dificultăţile drumului care ne adusese până aici şi mă întrebai prin ce miracol izbutise omul să construiască un asemenea edificiu în acest loc. Brâiele de lemn care înconjurau ferestrele şi uşile să fi fost oare sculptate chiar aici, înainte de-a fi asamblate?

– Am ajuns, spuse Keira, cu ochii plini de lacrimi.

– Da, am ajuns.

– Uită-te în spatele tău, mă îndemnă ea.

Mă întorsei şi văzui o sculptură în piatră, un dragon ciudat, împodobit cu o coamă deasă.

– Este un leu, spuse ea. Un leu solitar şi, sub laba lui… globul ăsta!

Keira plângea. O luai în braţe.

– Ce tot spui?

Ea scoase din buzunar o scrisoare, o desfăcu şi îmi citi: *Leul doarme peste piatra cunoaşterii.*

Ne apropiarăm de statuie. Keira se aplecă pentru a o studia mai bine. Examină sfera pe care îşi ţinea laba leul, ca un paznic mândru.

– Vezi ceva?

– Nişte striuri fine pe glob, nimic altceva. Dar cred că îmi scapă un lucru esenţial. Piatra este erodată.

Mă uitai la soare, care cobora spre orizont; era prea târziu ca să mai putem coborî. Trebuia să ne petrecem noaptea aici. Templul ar fi putut să ne apere de frig, dar era deschis vraişte şi mă temeam că vântul nopţii avea să ne îngheţe. O lăsai pe Keira aplecată asupra globului care îi reţinea toată atenţia şi mă aventurai spre pinii ce se înălţau pe creastă. Adunai de la rădăcina lor toate crengile uscate pe care le puteam căra şi câteva conuri ce împrăştiau o mireasmă de răşină. Întors în curte, începui să fac focul.

– Sunt prea obosită, îmi spuse Keira, venind lângă mine. Şi mi-e şi frig, adăugă, frecându-şi mâinile întinse spre primele flăcări. Iar dacă-mi spui că ai ceva de mâncare, te iau de bărbat!

Păstrasem cu sfinţenie câţiva pesmeţi uscaţi, pe care mi-i strecurase în buzunar călugărul, înainte de-a ne despărţi. Aşteptai puţin, după care îi oferii unul.

Ne adăpostirăm într-o încăpere mai bine apărată de vânt. Eram istoviţi de călătorie şi nu ne trebui mult până să ne fure somnul.

Ţipătul unui vultur ne trezi la primele ore ale dimineţii. Eram îngheţaţi bocnă. Buzunarele îmi erau goale, aşa cum ne erau şi stomacurile, iar setea începea să se facă şi ea simţită. La întoarcere, drumul avea să fie la fel de primejdios ca le venire, dar de data asta, aveam gravitaţia de partea noastră. Keira ar fi vrut să ridice laba leului şi să-i ia globul ca să-l poată studia pe îndelete. Dar fiara de piatră nici că se clintea, păzindu-l ca pe o comoară.

Nu mai rămăsese mare lucru din focul de aseară; nu mai aveam crengi ca să-l aprindem din nou, totuşi, armonia acestor locuri era atât de perfectă, încât nu voiam să mă ating de nicio rămurică din copaci. Keira privea jarul. Deodată, se repezi şi îngenunche, pentru a da deoparte cărbunii încă incandescenţi.

– Ajută-mă să iau nişte cărbuni care nu ard; mi-ar trebui doi-trei.

Apucă unul, cam cât un creion gros, de desen, şi o luă la fugă spre leu. Apoi, începu să înnegrească piatra rotundă, pe care leul o păzea cu străşnicie. O privii, întrebător. Vandalismul nu-i stătea în obicei, dimpotrivă. Ce-o apucase acum, de murdărea în felul ăsta piatra atât de veche?

– Tu n-ai făcut niciodată fiţuici la şcoală? mă întrebă, uitându-se la mine.

Doar n-aveam să fiu chiar eu cel dintâi care face destăinuiri. Ar fi fost culmea, ţinând cont de circumstanţele primei noastre întâlniri!

– Trebuie să înţeleg că treci, în sfârşit, la mărturisiri? întrebai, reluându-mi aerul de pedagog.

– Câtuşi de puţin. Eu îţi vorbeam despre tine.

– Nu, nu-mi amintesc să mă fi ţinut de înşelătorii. Şi, chiar dacă aş fi făcut aşa ceva, dacă-ţi închipui c-o să-ţi spun, poţi să-ţi pui pofta-n cui.

– Bun, într-o zi o să-ţi fac această mărturisire, în schimbul

listei de lucruri care îţi plac la mine. Dar, până atunci, ia un cărbune şi ajută-mă să înnegresc piatra asta.

– De-a ce te joci?

Şi, în timp ce Keira aplica funinginea, cu meticulozitate, pe piatră, văzui apărând brusc o serie de linii. Era ca în jocul acela pe care îl făceam la şcoală: pe o foaie trebuia să conturezi nişte litere, cu ajutorul unui ac de compas, şi, apoi, să treci peste ele cu un creion moale, ca să apară cuvintele imprimate pe hârtie.

– Uite, îmi spuse Keira, mai agitată ca niciodată. Pe fondul negru, apăruse o serie de cifre, întretăiate de linii şi puncte. Piatra atât de straşnic păzită de leu era un fel de sferă cerească; aceasta stătea drept mărturie a extraordinarelor cunoştinţe astronomice pe care le stăpâneau cei ce o realizaseră cu sute şi sute de ani înainte de era noastră.

– Ce-i asta? întrebă Keira.

– Un fel de mapamond. Însă, în loc să reprezinte Pământul, înfăţişează sfera cerească sau, cu alte cuvinte, aceasta e o reprezentare a celor două ceruri de deasupra capetelor noastre: cerul văzut din emisfera nordică, precum şi cel care se vede din emisfera sudică.

Descoperirea abia făcută de Keira era magnifică, iar eu trebuia să-i explic fiecare detaliu.

– În jurul acestei linii mediane pe care o vezi, cercul acesta mare este intersecţia planului ecuatorial cu sfera; este numit ecuator ceresc şi împarte sfera în două părţi: nord şi sud. Pe sfera cerească, se poate proiecta orice punct de pe Pământ; aici, pot fi reprezentate toate astrele, inclusiv Soarele.

Îi arătai, ici, cele două cercuri polare, tropicele, ecliptica – adică traiectoria parcursă de soare – jalonată de constelaţiile zodiacale; colo, cercurile mari ale sferei cereşti, care trec prin polii universului şi prin punctele de echinocţiu şi solstiţiu.

– Când soarele întâlneşte planul ecuatorial, adică în momentul echinocţiului, durata zilei este egală cu durata nopţii. Celălalt cerc pe care îl vezi aici este proiecţia traiectoriei Soarelui pe sferă. Aici, este *Ursae minoris,* steaua alfa, mai cunoscută sub numele de Steaua Polară; ea este atât de aproape de Polul Nord ceresc, încât pare că stă nemişcată pe cer. Celălalt cerc mare este un meridian ceresc.

Această reprezentare era atât de completă, încât îi mărturisii Keirei că nu mai văzusem în viaţa mea ceva asemănător. Primele sfere cereşti fuseseră făcute de greci, în secolul trei înainte de

Hristos, dar incrustaţiile gravate pe această piatră erau mult mai vechi.

Keira întorsese pe dos scrisoarea păstrată în buzunar; nota pe ea inscripţiile de pe sferă şi desena, mânuindu-şi creionul cu o dexteritate nebună.

– Ce faci? mă întrebă, ridicându-şi nasul din desen.

Îi arătai un mic aparat de fotografiat, pe care îl ascunsesem în buzunar, de când sosisem în China; nu ştiu de ce nu îndrăznisem să-i spun mai de mult că visam să imortalizez unele momente din călătoria noastră.

– Ce-i aia? mă întrebă, deşi ştia foarte bine ce este.

– O idee de-a maică-mii... un aparat foto de unică folosinţă.

– Ce amestec are mama ta, aici? Îl ai de mult?

– L-am cumpărat de la Londra, înainte de plecare. Consideră-l drept un accesoriu de camuflaj. Cine a mai văzut turişti fără aparat foto?

– Te-ai folosit de el până acum?

Nu ştiam deloc să mint, aşa că mai bine îi mărturiseam cât mai iute.

– Te-am fotografiat de vreo două ori, când dormeai, şi, după aia, când ţi s-a făcut rău pe marginea autostrăzii, şi de fiecare dată când nu erai atentă. Nu face mutra asta, voiam doar să avem câteva amintiri.

– Câte clişee au rămas în aparat?

– De fapt, e al doilea aparat. Pe unul, l-am terminat deja. În ăsta, filmul este virgin.

– Câte chestii de-astea, de unică folosinţă, ai cumpărat?

– Patru... sau poate cinci.

Eram destul de încurcat şi voiam să-i pun capăt cât mai repede acestei discuţii. Mă apropiai de leu şi începui să fotografiez piatra rotundă, luând mai multe prim-planuri pentru fiecare detaliu.

Adunasem destul material pentru a reconstitui toate informaţiile gravate pe piatră. Măsurasem dimensiunile cu ajutorul curelei de la pantaloni, pentru ca, la întoarcere, să pot stabili scara imaginilor. Reunind imaginile pe care le fotografiasem, precum şi desenele Keirei, am fi obţinut – în lipsa originalului – o copie fidelă. Sosise momentul să părăsim muntele sacru. Privind poziţia soarelui, estimai că trebuia să fi fost ora zece dimineaţa. Dacă nu întâlneam nicio piedică la coborâre, aveam să ajungem la mânăstire înainte de sfârşitul zilei.

*

Sosirăm epuizaţi. Discipolii ne pregătiseră tot ce ne trebuia. Apă caldă, ca să ne spălăm, o supă, ca să ne hidratăm din nou, şi o cantitate apreciabilă de orez, ca să ne recăpătăm puterile. Călugărul nu veni la noi în seara aceea. Discipolii ne explicară că medita şi nu putea fi deranjat.

Îl reîntâlnirăm în dimineaţa următoare. Cu excepţia câtorva julituri şi a băşicilor din palme şi din tălpi, eram într-o formă mai mult decât onorabilă.

– Sunteţi mulţumiţi de călătoria la piramida albă? întrebă călugărul, apropiindu-se de noi. Aţi găsit ceea ce căutaţi?

Keira mă întrebă din ochi: trebuia oare să-i facem destăinuiri? În ajunul plecării noastre, îmi arătase interesul pe care îl purta astronomiei. Cum să-l ţinem departe de această fascinantă descoperire? Cine ştie dacă nu ne-ar fi putut da mai multe lămuriri! Îi spusei că găsisem ceva mai incredibil decât ne-am fi putut închipui. Îi aţâţasem curiozitatea, dar, pentru a-i explica despre ce era vorba, aveam nevoie să developez fotografiile. Ceea ce ar fi dezvăluit ele ar fi fost mult mai grăitor decât orice altă prezentare.

– Mă intrigaţi, îmi spuse el. Dar voi avea răbdare; voi aştepta până veţi obţine imaginile pe care vreţi să mi le arătaţi. Discipolii mei vă vor conduce până la maşină. Porniţi din nou spre est; după şaptezeci de kilometri, veţi ajunge la Lingbao. Este unul dintre acele oraşe moderne care au apărut ca bălăriile, în ultimii ani; acolo, veţi găsi tot ceea ce aveţi nevoie.

Trăsurica ne duse până la maşină. După două ore de la despărţirea de călugăr, eram în centrul oraşului Lingbao. Pe marea arteră comercială, magazinele cu articole electrocasnice, destinate atât chinezilor, cât şi turiştilor, se înşirau ca pe aţă. Aleserăm unul, la întâmplare. Îi încredinţai aparatul angajatului de la raionul care ne interesa şi, un sfert de oră mai târziu, acesta ne înmâna, în schimbul sumei de o sută de yuani, un set de optzeci şi patru de fotografii realizate pe muntele Hua, precum şi un mic card electronic, pe care fuseseră trecute toate.

– Ai fi putut profita de ocazie, ca să le developezi şi pe cele făcute în timp ce dormeam sau vomitam la marginea drumului… pentru albumul tău.

– Închipuie-ţi că nu mi-a dat prin minte, îi răspunsei pe un ton la fel de ironic.

Atenţia îmi fu atrasă de o maşinărie ciudată. Aparatul era

format dintr-un ecran prevăzut cu o tastatură şi un locaş având mai multe fante de diverse mărimi, unde se puteau insera carduri de felul celui pe care mi-l dăduse vânzătorul. Introducând câteva monede, puteai trimite fotografiile, prin internet, în orice loc din lume. Hotărât lucru, Asia debordează de ingeniozitate în domeniul tehnologiei.

O chemai pe Keira să vină cu mine şi le trimisei câte un mail celor doi prieteni ai mei: Erwan, din Atacama, şi Martyn, din Anglia. Îl rugai pe fiecare să studieze imaginile cu cea mai mare atenţie şi să aibă amabilitatea să-mi spună ce anume le sugerau, precum şi eventualele lor concluzii. Keira nu avea poze pe care să i le trimită lui Jeanne; ea se mulţumi doar cu un mic mesaj, în care pretindea că se află în valea Omo, asigurând-o că totul merge bine şi că îi este dor de ea.

Profitarăm de trecerea prin oraş pentru a cumpăra câteva produse de primă necesitate. Keira voia neapărat şampon; pierdurăm aproape o oră căutând marca de care avea nevoie, până când făcui observaţia că poate era cam mult să pierdem o oră numai pentru un şampon. La care îmi ripostă că, dacă nu m-ar fi tras ea de braţ, am fi fost şi acum în magazinul de articole electronice!

Ni se luase de orez, supă şi turte, aşa că nu puturăm rezista în faţa unui fast-food unde se serveau hamburgeri cu cartofi prăjiţi şi brânză topită. Cinci sute de calorii unul, îmi spuse ea, adăugând imediat că asta însemna cinci sute de calorii de reală plăcere.

După masă, plecarăm direct la mânăstire. De data asta, călugărul nu mai era la şedinţa de meditaţie; ba chiar se pare că ne pândise cu nerăbdare întoarcerea.

– Cum stăm cu pozele? ne întrebă.

Îi arătai clişeele şi-i explicai cum făcuserăm să apară sfera cerească încrustată în piatră.

– Într-adevăr, aţi făcut o descoperire impresionantă. V-aţi gândit să lăsaţi piatra aşa cum aţi găsit-o?

– Da, îi spuse Keira. Am curăţat-o cu frunzele care erau ude, la fel ca noi, de roua dimineţii.

– Înţeleaptă hotărâre! Cum aţi ajuns până la leul acela? întrebă călugărul.

– E o poveste lungă, la fel de lungă ca această călătorie.

– Care va fi următoarea etapă?

– Vom merge acolo unde se află bucata care se îngemănează

cu asta, spuse Keira, arătându-i pandantivul. Şi credem că sfera cerească de pe muntele Hua ar trebui să ne ajute s-o localizăm. În ce fel? Încă nu ştim, dar, în scurtă vreme, poate că vom ajunge să vedem mai clar.

– Este un fragment dintr-o hartă a cerului făcută cu mult mai multă vreme înainte de sfera cerească pe care am găsit-o sub laba leului.

Călugărul ne privi, drept în luminile ochilor, pe amândoi.

– Urmaţi-mă, ne spuse, îndepărtându-se de mânăstire.

Ne conduse până la salcia lângă care mai discutaserăm cu el şi ne pofti să ne aşezăm. Am accepta, în schimbul, ospitalităţii pe care ne-o oferise, să-i spunem povestea aceea lungă, care îl pasiona? Simţindu-ne datori, am primit cu bucurie.

– Dacă înţeleg bine, conchise el, obiectul pe care îl purtaţi la gât ar fi o hartă a cerului, aşa cum se vedea acum patru sute de milioane de ani. Ceea ce, trebuie să fiţi de acord, pare imposibil. Îmi spuneţi că ar mai exista şi alte fragmente din această hartă – care, astăzi, e incompletă – şi că, reunindu-le, i s-ar dovedi autenticitatea?

– Întocmai.

– Sunteţi siguri că este singurul lucru pe care l-ar dovedi? V-aţi gândit la implicaţiile descoperirii voastre, la toate adevărurile pe care se bazează această lume şi care ar fi puse imediat sub semnul întrebării?

Îi mărturisii că n-aveam prea mult timp ca să le facem inventarul, dar, dacă reunirea fragmentelor ne-ar îngădui să aflăm mai multe despre originea omului şi, cine ştie, poate chiar despre naşterea Universului, atunci, descoperirea ar fi inestimabilă.

– Sunteţi siguri de asta? ne întrebă călugărul. V-aţi întrebat oare de ce natura a ales să şteargă din memoria noastră toate amintirile din prima copilărie? De ce nu ştim nimic despre primele clipe trăite de noi pe Pământ?

Nu eram câtuşi de puţin capabili să răspundem la întrebarea pe care ne-o pusese călugărul.

– Aveţi oare ceea mai vagă idee despre greutăţile pe care trebuie să le înfrunte un suflet pentru a se uni cu un trup, dând astfel naştere vieţii sub forma pe care o cunoaştem? Dumneavoastră, care sunteţi astronom, îmi închipui cât sunteţi de pasionat de crearea Universului, de acele prime momente, de faimosul Big Bang, de acea fenomenală explozie de energie care

a dat naştere materiei. Credeţi că primele momente ale unei vieţi sunt chiar atât de diferite? Nu cumva este vorba doar de o diferenţă de scară între Univers, care e infinit de mare, şi noi, care suntem infinit de mici? Şi dacă aceste două naşteri ar fi, pe undeva, similare? Oare de ce merge omul întotdeauna să caute atât de departe ceea ce este atât de aproape de el?

Poate că natura a hotărât pur şi simplu să ne protejeze, ştergându-ne din amintire primele momente trăite şi interzicându-ne astfel să ştim ce suferinţe am îndurat pentru a ne lua viaţa în stăpânire. Şi – cine ştie? – împiedicându-ne pentru totdeauna să trădăm secretul acestor prime momente. De multe ori, mă întreb ce s-ar întâmpla cu omenirea dacă ar înţelege, cu adevărat, acest proces? Oare omul s-ar considera, atunci, un Dumnezeu? Ce l-ar mai opri să distrugă tot, dacă ar şti să creeze viaţa după cum ar avea chef? Ce respect i-ar mai acorda vieţii, dacă ar pătrunde taina creaţiei?

Nu am căderea de a vă cere să puneţi capăt acestei călătorii, după cum n-o am nici pe aceea de a vă judeca demersul. Poate că întâlnirea noastră nu a fost întâmplătoare. Acest Univers, care vă inspiră atât de mult, are nişte calităţi nebănuite, iar noi suntem departe de-a avea chiar şi cea mai vagă idee despre ceea ce este, cu adevărat, hazardul. Vă cer doar să vă gândiţi, pe toată durata drumului vostru, la ceea ce întreprindeţi în realitate. Dacă această călătorie v-a îngăduit deja să vă întâlniţi, atunci ăsta i-o fi fost chiar principalul scop şi poate că înţelept ar fi să vă opriţi aici.

Călugărul ne înapoie fotografiile. Apoi, se ridică, ne salută şi plecă spre mănăstire.

A doua zi, ne întoarserăm la Lingbao. Reperasem un cybercafé, unde ne conectarăm la internet şi ne citirăm mesajele. Keira primise veşti de la sora ei, iar eu de la amicii mei astrofizicieni, care mă rugau să-i contactez cât mai repede.

Intrai în legătură mai întâi cu Erwan.

– Eu nu ştiu ce lovitură ai mai dat acum, dar începi să mă intrigi cât se poate de serios, îmi spuse el. Şi nu ştiu nici de ce mă spetesc atâtea ore pentru tine, care nu-mi spui nimic. Bănuiesc că o fac doar pentru că-ţi sunt prieten. Acestea fiind zise, te aştept negreşit cu nişte explicaţii. Şi o să-mi faci cinste cu o masă bună pentru că mă sileşti să petrec o a doua noapte albă, consecutiv!

– Ce ai descoperit, Erwan?

– Sfera ta cerească este reglată pe un ax precis. Am făcut o triangulaţie, am încrucişat coordonatele ecuatoriale, ecuatorul şi meridianul sferei tale cereşti, pentru a determina ascensiunea dreaptă şi declinaţia. Am căutat ore în şir ce stea era la verticală, da' n-am găsit nimic, moşule. Am văzut că i-ai cerut şi amicului tău Martyn să se ocupe de problemă, vezi dacă a descoperit el ceva. În ceea ce mă priveşte, sunt *oui.*

După Erwan, îl căutai pe Martyn. De-abia se trezise, îmi cerui scuze că-l deranjez cu noaptea-n cap.

– Moşule, chestia aia pe care mi-ai trimis-o e o adevărată şaradă. Dar, dacă ţi-ai închipuit că o să mă bagi în cofă, ţi-am dejucat planul.

Îl lăsam să vorbească, simţind că inima îmi bătea tot mai tare, pe măsură ce treceau clipele.

– Bineînţeles că, neavând coordonatele orare, ca să măsor unghiurile, m-am întrebat ce joc o mai fi şi ăsta, continuă Martyn. Este un model sublim de sferă cerească. Cea mai completă pe care am văzut-o vreodată, şi unde mai pui că este exactă. Incredibil de precisă. Bun, să revenim la fapte. M-am întrebat ce stea o fi fost la verticală; apoi, mi-am dat seama despre ce este vorba. Sfera asta nu indică un punct de pe cer; dimpotrivă, din cer este desemnat un punct de pe pământ. Singurul necaz e că am intrat pe coordonatele orare actuale şi, după calculele mele, acest punct nu se află undeva pe uscat, ci în mijlocul mării Andaman, la sud de Birmania.

– Ai putea să-ţi refaci calculele, modificând coordonatele orare astfel încât să fie ca acum vreo trei mii cinci sute de ani?

– De ce vrei tocmai această dată? mă întrebă Martyn.

– Pentru că aceste coordonate îi corespund epocii de piatră.

– Trebuie să recalculez mulţi parametri. O să încerc să eliberez un computer, dar nu-ţi promit nimic. Lasă-mă până mâine.

Îi mulţumii prietenului meu pentru efortul pe care-l făcea şi-l căutai din nou pe Erwan, ca să-l pun la curent şi să-i dau aceeaşi temă pe care i-o impusesem lui Martyn. Erwan bodogăni puţin, dar aşa îi stătea în caracter: să bodogănească puţin întotdeauna. Apoi, îmi promise şi el că-mi va da de veste, a doua zi, ce rezultate obţinuse.

O informai pe Keira ce progrese făcuserăm într-un timp atât de scurt. Îmi amintesc ce fericiţi, ce entuziasmaţi eram amândoi

de descoperirea care ne aştepta. Nu ascultaserăm niciunul dintre avertismentele călugărului. Doar ştiinţa conta; iar pofta noastră de a face descoperiri era mai puternică decât orice.

– N-am chef să ne întoarcem în Bed and Breakfast-ul nostru monahal, îmi spuse Keira. Nu că gazda ar fi o persoană dezagreabilă, dimpotrivă, dar lecţiile alea de morală sunt, până la urmă, cam penibile. Dacă tot trebuie să aşteptăm până mâine, de ce n-am face, cu adevărat, pe turiştii? Fluviul Galben este pe aproape, hai să-l vedem. Ai să poţi face poze chiar şi atunci când sunt atentă, fiindcă, dacă găseşti un colţişor liniştit unde să ne scăldăm, intenţionez să-ţi acord mai multă atenţie decât îţi poţi imagina.

În acea după-amiază, ne scăldarăm goi, în fluviu. Keira era fericită, iar eu la fel ca ea. Uitasem de platoul Atacama, de Londra şi de pacea care se aşternea odată cu ploaia ce cădea peste acoperişurile cartierului meu din Primrose Hill; uitasem de Hydra, de mama, de mătuşa Elena, de Kalibanos şi de măgarii lui cu două viteze. Uitasem că pierdusem, probabil, orice şansă de a preda anul viitor la Academie, dar mi-era egal. Keira era în braţele mele, făceam dragoste în apele limpezi ale Fluviului Galben şi nimic altceva nu mai conta.

*

Nu ne-am mai întors la mânăstire. Hotărâserăm să căutăm o cameră de hotel la Lingbao. Keira visa la o baie bună, iar eu la o cină bună.

O seară, ca îndrăgostiţi, la Lingbao. Când scriu asta, zâmbesc din nou. Mergeam pe străzile acestui oraş nedesluşit. Keira prinsese gustul fotografiilor. Pe malul fluviului, aproape că terminaserăm filmul dintr-un aparat; Keira cumpărase altul, ca să ne fotografiem, de data asta, pe străzile oraşului. Prefera să nu le developăm acum; asta ne-ar fi stricat toată plăcerea de a retrăi, la Londra, momentele petrecute aici, îmi spusese ea.

Pe terasa unui restaurant, Keira mă întrebase dacă aveam să-i spun, în cele din urmă, lista lucrurilor care îmi plăceau la ea. La rândul meu, o întrebasem dacă era dispusă să-mi spună adevărul în privinţa examenului: trişase sau nu trişase în sala unde ne întâlniserăm prima oară? Ea refuzase, iar eu îi răspunsesem că, în acest caz, faimoasa listă va rămâne, în continuare, secretă.

Confortul patului din camera de hotel ne-a făcut să uităm de asprimea rogojinilor de la mânăstire. Deşi n-am prea dormit în noaptea aia.

Diferenţa dintre China şi Chile era de douăsprezece ore. La Lingbao era zece dimineaţa, la Atacama, zece seara. Îl sunai pe Erwan.

Apăruse o nouă problemă la un telescop şi înţelesei că-l deranjam în toiul unei operaţii de întreţinere. Totuşi, îmi răspunse şi mă lămuri că, în timp ce eu mă lăfăiam în China, el stătea lungit pe o pasarelă metalică, luptându-se cu o piuliţă încăpăţânată. Îl auzii ţipând şi rostind o ploaie de înjurături: se tăiase la un deget şi era furios.

– Am făcut calculele pentru tine, îmi spuse. Nu ştiu de ce îmi bat capul atâta; te previn că e pentru ultima oară! Coordonatele sunt tot în Marea Andaman, dar, cu corecţiile pe care le-am făcut de data asta, eşti pe uscat. Ai cu ce să notezi?

Luai o foaie de hârtie şi controlai, cu febrilitate, dacă pixul îmi funcţiona.

– 13°26'50" latitudine nordică şi 94°15'52" longitudine estică. Am verificat eu, pentru tine: este Insula Narcondam, cu suprafaţa de patru kilometri pe trei; nu-i nici ţipenie pe ea. Cât despre poziţia exactă indicată de coordonate, iat-o: în curul unui vulcan! Ţi-am păstrat vestea bună pentru la urmă: este stins! Acum, eu am treabă; te las cu orezul şi cu beţişoarele tale.

Erwan închise, fără să-mi lase răgazul de a-i mulţumi. Mă uitai la ceas. Martyn lucra întotdeauna noaptea, dar eram atât de nerăbdător, încât îmi asumai riscul de a-l trezi.

El îmi comunică aceleaşi coordonate.

Keira mă aştepta în maşină. Îi povestii ambele convorbiri telefonice. Şi, când mă întrebă unde mergem, îi răspunsei în joacă, introducând în aparatul de navigaţie de pe tabloul de bord cifrele comunicate de Erwan şi de Martyn: 13°26'50" N şi 94°15'52" E. După care, îi făcui cunoscut că viitoarea noastră escală era în sudul Birmaniei, pe o insulă numită Puţul Infernului.

Insula Narcondam se afla la zece ore de mers cu vaporul, pornind din extremitatea sudică a Birmaniei. Studiasem pe hartă diversele moduri în care puteam ajunge acolo, dar nu toate drumurile duceau la Rangoon. Intrarăm într-o agenţie de voiaj, ca să-i cerem un sfat funcţionarului care vorbea o engleză relativ corectă.

În două ore de drum, ajungeam la Xian, ca să luăm avionul de seară spre Hanoi, unde aveam de aşteptat, până a treia zi,

avionul care zbura cu regularitate, de două ori pe săptămână, la Rangoon. Odată ajunşi în sudul Birmaniei, trebuia să facem rost de un vas. În cel mai bun caz, aveam să ajungem în insulă după trei-patru zile.

– Trebuie să mai fie vreo cale, una mai simplă şi mai rapidă. Dacă ne-am întoarce la Pekin?

Funcţionarul de la agenţie nu scăpa o vorbă din conversaţia noastră. Se aplecă peste tejghea şi ne întrebă dacă avem valută. Învăţasem de mult să călătoresc întotdeauna cu dolari în buzunar. Câteva hârtii cu efigia lui Benjamin Franklin pe ele rezolvă, în numeroase ţări ale lumii, o grămadă de probleme. Funcţionarul ne vorbi despre un vechi prieten de-al lui, fost pilot de vânătoare în aviaţia chineză, care cumpărase de la fostul său angajator un vechi aparat Lisunov.

Acesta îşi oferea serviciile turiştilor amatori de senzaţii. Botezul aerului, pe care li-l propunea pe această copie rusească după avionul DC3, îi folosea, de fapt, ca să-şi acopere traficul cu mărfuri de toate soiurile.

În Asia de Sud, existau multe companii clandestine ce foloseau foşti aviatori ieşiţi la pensie, care considerau că pensia le era cam slăbuţă. Droguri, alcool, arme, valută, totul tranzita pe sub nasul vameşilor, între Thailanda, China, Malaysia şi Birmania. Aparatele ce efectuau aceste zboruri nu corespundeau niciunei norme în vigoare, dar cui îi păsa? Funcţionarul ne asigură că putea aranja torul. În loc să aterizeze la Rangoon, de unde ar mai fi trebuit să facem şi pe mare zece ore în cap, atât la dus, cât şi la întors, prietenul lui, pilotul, ne putea lăsa la Port Blair, capitala insulelor Andaman şi Nicobar. De la Port Blair, insuliţa unde voiam să mergem se afla la o distanţă de numai şaptezeci de mile marine. În agenţie intră un client, ceea ce ne îngădui câteva minute de gândire.

– A fost cât pe-aici să ne lăsăm oasele în munţi. Acum, vrei să ne încercăm norocul cu rabla asta veche şi ruginită? o întrebai pe Keira.

– Putem, de asemenea, să fim optimişti şi să privim partea bună a lucrurilor. Dacă nu ne-am rupt gâtul când atârnam ca doi tâmpiţi, la două mii cinci sute de metri deasupra abisului, ce putem risca la bordul unui avion, oricât ar fi el de bulit?

Punctul de vedere al Keirei denota, într-adevăr, un anumit optimism, dar nu era cu totul lipsit de sens. O astfel de călătorie putea fi plină de primejdii – n-aveam deloc idee ce fel de

încărcătură ar fi zburat împreună cu noi şi nici măcar ce am fi riscat dacă aparatul ar fi fost interceptat de paza indiană de coastă – dar, în ipoteza că totul s-ar fi terminat cu bine, am fi acostat chiar a doua zi, seara, pe insula Narcondam.

Clientul ieşise din agenţie; eram din nou singuri cu omul nostru. Îi dădui, ca arvună, două sute de dolari; el se uita întruna la ceasul meu, ceea ce mă făcu să deduc că aşa îi voi plăti comisionul. Mi-l desfăcui de la mână; el şi-l puse imediat, nebun de bucurie. I-am promis că îi voi da prietenului său, pilotul, tot ce aveam în buzunar, dacă ne duce la destinaţie. Jumătate din bani plătiţi la dus, cealaltă la întors.

Afacerea era încheiată. El încuie uşa agenţiei şi ieşi, împreună cu noi, pe portiţa din dos.

În curte, îl aştepta o motocicletă. Se urcă pe ea şi o instala pe Keira în spatele lui; mie îmi mai rămânea o bucăţică de şa şi portbagajul, ca să mă ţin de el. Motocicleta începu să pârâie în curticică; curând după aceea, părăseam oraşul, pentru a ne pomeni, un sfert de oră mai târziu, pe un drum de ţară, unde goneam ca apucaţii. Mica pistă de pe care trebuia să decolăm nu era decât o suprafaţă de pământ bătătorit, în mijlocul unui câmp, cu un hangar vechi şi ruginit, unde dormeau două zburătoare de tablă. Cea mai mare era a noastră.

Pilotul avea o mutră de pirat. L-aş fi văzut foarte bine jucând într-un rol din *Canoniera de pe Yang-Tse.* Cu chipul ars de soare şi bătut de vânt, cu o cicatrice mare pe obraz, chiar că arăta ca un pirat din mările Sudului. Agentul nostru, care se ocupa de călătorii atât de speciale, stătu de vorbă cu el. Bărbatul îl ascultă fără să clipească; apoi, veni spre mine, întinzând mâna ca să-i plătesc ceea ce i se cuvenea. Mulţumit, îmi arătă vreo duzină de lăzi din fundul hangarului, dându-mi de înţeles că, dacă voiam să decolăm, aveam tot interesul să-i dau o mână de ajutor. De fiecare dată când îi pasam câte un colet pe care îl vedeam dispărând în spatele carlingii, încercam să nu mă gândesc la ce soi de mărfuri aveau să călătorească împreună cu noi.

Keira se aşezase pe locul copilotului, iar eu pe fotoliul navigatorului. Destul de afabil, pilotul nostru pirat se plecă spre Keira şi-i spuse, într-o engleză rudimentară, că avionul cu care zburam data din anii de după război. Nici Keira, nici eu nu avurăm curajul să-l întrebăm despre care război vorbea.

El ne ordonă să ne punem centurile; îmi cerui scuze că nu puteam respecta această regulă privind siguranţa, însă centura care ar fi trebuit să-mi echipeze fotoliul dispăruse. Tabloul de bord – sau, mai degrabă, o serie de cadrane – se lumină, în timp ce, pe altele, indicatoarele rămaseră neclintite. Pilotul trase două manete, împinse o serie de butoane – părea să-şi cunoască bine meseria – şi cele două motoare Pratt & Whitney (marca înscrisă pe capotele lor) scuipară un fum gros. O jerbă de flăcări ţâşni şi elicele începură să se învârtească. Coada aparatului se mişcă; alunecând de parcă ar fi fost pe gheaţă, avionul se alinie pe pistă. Zgomotul din cockpit devenise asurzitor; totul se zgâlţâia. Mă uitai pe hublou la agentul nostru, care ne făcea semne largi, şi mă gândii că nu mai urâsem niciodată pe cineva, aşa cum îl uram pe tipul ăsta. Scuturaţi ca nişte nuci, luarăm viteză. Sfârşitul pistei se apropia îngrijorător. Deodată, simţii coada avionului ridicându-se şi, în sfârşit, ne pomenirăm în aer. Sunt sigur că retezasem câţiva centimetri din crengile aflate în vârful copacilor pe care îi lăsaserăm în urma noastră, dar, clipă de clipă, câştigam altitudine.

Pilotul ne informă că nu zburam prea sus, ca să nu intrăm în raza radarelor. Spusese asta zâmbind, iar eu înţelesei că n-aveam de ce să fiu îngrijorat din cale-afară.

În timpul primei ore de zbor, trecurăm pe deasupra unei câmpii; pilotul se ridică puţin mai sus, în vreme ce, în faţa noastră, începea să se profileze un uşor relief. După două ore, ne aflam la nord-est de Yunnan. El schimbă direcţia, virând mai spre sud. Drumul avea să fie mai lung, dar, pentru a ieşi din China, era mai bine s-o luăm de-a lungul frontierei cu Laosul, unde supravegherea aeriană era aproape inexistentă. N-aş putea spune că, până atunci, zborul fusese chiar confortabil, dar asta nu era nimic în comparaţie cu ceea ce se întâmplă când intrarăm într-o zonă de turbulenţe, în timp ce survolam Mekongul. În apropierea fluviului, pilotul intră în picaj, pentru a zbura la nivelul apei. Keirei i se părea minunat. Poate că peisajul o fi fost, ce ştiu eu, dar mie mi se lipiseră ochii de altimetru. Mă tot întrebam de ce, de fiecare dată când pilotul îl izbea, acul acestuia se bâţâia şi cădea imediat la loc. Survolarăm Laosul vreo cincisprezece minute, după care intrarăm pe teritoriul birman. Acum, alte două cadrane îmi captau atenţia: cele care indicau nivelul carburantului. După câte vedeam, rezervoarele rămăseseră pe sfert. Îl întrebai pe pilot în cât timp credea că vom ajunge. El îşi

ridică, mândru, două degete şi îl îndoi pe al treilea. Ţinând cont de carburantul consumat de când plecaserăm, dacă mai aveam, cu adevărat, două ore şi jumătate de zbor, în mod cu totul logic urma să rămânem în pană, înainte de-a ajunge la destinaţie. Îi împărtăşii deducţiile mele aritmetice Keirei, care se mărgini să dea din umeri. În faţa ochilor, nu vedeam decât munţi şi niciun loc unde am fi putut ateriza pentru o eventuală alimentare. Uitasem de agentul turistic, care îmi precizase că amicul lui era un fost pilot de vânătoare. Astfel că, trecând printre două piscuri, avionul se înclină şi efectua o coborâre pe o aripă, de-mi coborî şi mie inima în stomac. Motoarele urlau, carlinga tremura din toate încheieturile, dar avionul îşi reluă zborul într-o poziţie aproape normală; apoi, văzurăm apărând în faţa cockpitului o părere de drum, de-a lungul unei orezarii. Keira închise ochii; avionul atinse pământul, uşor ca o floare, şi rămase nemişcat. Pilotul tăie contactul, îşi desfăcu centura şi-mi ceru să-l urmez. Mă conduse în spatele carlingii, desprinse chingile care fixau două butoaie mari şi-mi dădu de înţeles că trebuia să-l ajut să le rostogolească până sub aripi. Nimic de zis, serviciul la bord deborda de inventivitate! Îmi împingeam butoiul spre aripa dreaptă, când văzui un nor de praf ridicându-se la capătul drumului. Două jeepuri veneau spre avion. Când ajunseră în dreptul nostru, din ele coborâră patru oameni. Aceştia schimbară câteva cuvinte cu pilotul şi îi dădură un teanc de bancnote pe care nu avui timp să le identific. Apoi, descărcară în câteva minute lăzile la care noi ne munciserăm mult mai mult până să le încărcăm în avion. Plecară aşa cum veniseră, fără să ne salute şi fără să ne ajute să facem din nou plinul.

Operaţia de umplere a rezervoarelor fu făcută cu ajutorul unei mici pompe electrice şi dură o jumătate de oră. Keira profită de ocazie ca să-şi dezmorţească picioarele. Urcarăm în spatele avionului butoaiele goale, care aveau să ne folosească la întoarcere, şi fiecare îşi ocupă din nou locul la bord. Acelaşi nor de fum negru, aceleaşi flăcări, elicele care se învârtiră din nou, şi avionul se ridică în aer, trecând la ţanc printre cele două vârfuri unde intraserăm în picaj ceva mai devreme.

Survolarăm Birmania fără nicio dificultate, la o altitudine şi mai joasă, ca să nu fim reperaţi. Pilotul ne arătă că, în curând, aveam să atingem coasta şi, peste puţin, descoperirăm imensitatea albastră a Mării Andaman. Avionul se îndreptă mai spre sud. Zburam la nivelul valurilor. Paza indiană de coastă era

mult mai vigilentă decât vecina ei birmană. Keira îmi arătă un punct la orizont. Pilotul privi la GPS-ul portabil, agăţat cu o curea de tabloul de bord, un model mai robust şi mai precis decât cele care se puteau achiziţiona pentru echiparea unui automobil.

– Pământ, strigă pilotul, în habitaclu.

Schimbarăm din nou direcţia, pentru a ocoli coasta de est a insulei, şi, după ce făcurăm o primă trecere în razmot, avionul se aşeză, docil, în mijlocul unui câmp.

Port Blair era la zece minute de mers peste câmp. Pilotul îşi luă lucrurile şi ne însoţi. Cunoştea un mic han care închiria camere. Aveam tot restul zilei pentru mica noastră excursie pe mare; zborul de întoarcere era fixat pentru a doua zi de dimineaţă. Pilotul voia neapărat să treacă frontiera chineză la prânz, când radariştii îşi luau masa şi nu mai supravegheau ecranele de control.

Port Blair

După călătorie, ne instalarăm pe terasa unui vânzător de îngheţată, ca să ne tragem sufletul, alături de pilot, invitatul nostru. La începutul secolului al XIX-lea, Port Blair devenise locul de ancorare al vaselor de război din Royal Navy, care îşi trimiteau soldaţii pe frontul primului război anglo-birman. Echipajele vaselor care acostau erau atacate cu regularitate de către băştinaşii insulei, răsculaţi împotriva invadatorilor. Când imperiul colonial englez începuse să se clatine, rebeliunile indiene îi furnizau guvernului Majestăţii Sale mai mulţi prizonieri decât încăpeau în temniţe. Astfel că, în portul unde ne aflam, fusese construit un penitenciar. Oare câte maltratări suferiseră locuitorii acestei insule din partea concetăţenilor mei şi câte violenţe înduraseră cei pe care îi întemniţaseră? Tortură, cruzime şi spânzurătoare: de asta aveau parte zilnic prizonierii penitenciarului; prizonieri, dintre care, majoritatea erau închişi din motive politice. Independenţa Indiei a pus capăt acestor grozăvii. Aflat în mijlocul Mării Andaman, Port Blair a devenit un punct de vilegiatură pentru turiştii indieni.

În faţa noastră, doi copii se delectau cu câte un cornet de îngheţată, în timp ce mamele lor băteau magazinele, în căutarea unei pălării sau a unui prosop de plajă. Aruncând o privire spre penitenciar, ale cărui ziduri se înălţau, şi acum, mai sus de port,

mă întrebam cine îşi mai amintea oare de cei ce muriseră aici în numele libertăţii.

La sfârşitul mesei, pilotul ne ajută să găsim o ambarcaţiune care să ne ducă până la Narcondam. Un tip care închiria vase acceptă să ne lase pe mână o vedetă rapidă. Norocul nostru că accepta şi cărţi de credit. Keira făcu observaţia că, în ritmul ăsta, călătoria o să mă ducă, până la urmă, în sapă de lemn. Şi avea dreptate.

Înainte de a pleca în larg, îl rugai pe pilot să-mi încredinţeze aparatul lui de navigaţie, sub pretext că nu cunoşteam zona şi nu mă încumetam să plec bizuindu-mă doar pe busola de la bord. Ideea de a-mi împrumuta GPS-ul nu-l încânta. Îmi spuse că, dacă l-aş pierde, nu ne-am mai putea întoarce în China, dar îi promisei că am să fiu foarte atent.

Prognoza meteo era ideală, iar marea ca oglinda; mulţumită celor două motoare de trei sute de cai, cu care era echipat papucul nostru zburător, în cel mult două ore, aveam să acostăm pe insula care ascundea Puţul Infernului.

Keira se aşezase la prora vasului. Cu picioarele atârnând peste bastingaj, se bucura de soare şi de vântul ce sufla cu blândeţe. La câteva mile de coastă, marea începu să fie agitată, ceea ce o făcu pe Keira să vină lângă mine, la postul de pilotaj. Vasul gonea, sărind pe deasupra crestei valurilor. Când zărirăm coastele insulei Narcondam, după soare, era ora 18. Ocolii minuscula insuliţă şi reperai o plajă dintr-un golfuleţ, unde puteam să pun vasul pe nisip.

La poalele vulcanului, Keira deschise marşul. Trebuia să mai urcăm şapte sute de metri prin hăţişuri, până să ajungem în vârf. Nu era treabă uşoară. Deschisei GPS-ul şi introdusei coordonatele date de Erwan şi Martyn.

Londra

13°26'50" N, 94°15'52" E.

Sir Ashton îndoi foaia de hârtie pe care i-o dăduse asistentul.

– Ce înseamnă?

– Nu ştiu, domnule. Şi trebuie să vă spun că e de neînţeles. Maşina lor e parcată pe o stradă din Lingbao, în nordul Chinei, şi, de ieri dimineaţă, nu s-a clintit din loc. Pur şi simplu, au introdus

coordonatele astea în GPS-ul de la bord, dar mă îndoiesc că ar putea ajunge la această destinaţie, circulând pe vreo şosea.

– Şi de ce, mă rog?

– Pentru că datele astea i-ar conduce pe o insuliţă din mijlocul Mării Andaman. Or acolo nu poţi ajunge cu maşina, fie ea chiar şi un 4x4.

– Şi ce are aşa de special insula asta?

– Tocmai, că n-are nimic, domnule. E vorba de o minusculă insuliţă vulcanică. Este total nelocuită. Cu excepţia câtorva păsări.

– Şi vulcanul este activ?

– Nu, domnule; n-a mai erupt de peste patru mii de ani.

– Au plecat din China şi s-au dus pe insuliţa asta nenorocită?

– Nu, domnule, nu încă. Am verificat la toate companiile aeriene, nici urmă de ei. Ba, mai mult, dacă ne luăm după emiţătorul pe care l-am plasat în ceasul astrofizicianului, sunt tot în centrul oraşului Lingbao.

Sir Ashton îşi împinse fotoliul şi se ridică.

– Gata cu gluma! Fă-mi o rezervare pentru primul zbor spre Pekin. La sosire, să fiu aşteptat de o maşină cu doi oameni. A sosit vremea să pun capăt poveştii ăsteia, până nu e prea târziu.

Sir Ashton îşi luă carnetul de cecuri din sertar şi îşi scoase stiloul din buzunarul vestonului.

– Îmi plăteşti biletul cu cardul tău de credit. Îţi las cecul ăsta, ca să scrii suma pe care trebuie să ţi-o restitui. Prefer să nu ştie nimeni unde mă duc. Dacă încearcă cineva să dea de mine, notezi mesajul şi spui că nu mă simt bine şi că mă odihnesc la ţară, în casa unor prieteni.

Insula Puţul Infernului

Calculasem că avea să se facă întuneric peste patru ore. Preferam să nu mă avânt pe mare după căderea nopţii. Asta însemna că nu prea ne mai rămânea mult timp. Keira ajunse prima în vârf.

– Dă-i zor. E ceva magnific, îmi spuse.

Mă grăbii s-o ajung din urmă. Nu exagerase: craterul era acoperit de o vegetaţie luxuriantă. Un tucan deranjat de noi se ridică în aer. Îmi verificai aparatul de navigaţie; precizia era de ordinul a cinci metri. Punctuleţul care clipea se apropia de

centrul ecranului, nu mai aveam mult până la ţintă.

Privii peisajul de la picioarele noastre şi descoperii că mă puteam lipsi de GPS-ul împrumutat de pilot. Chiar în mijlocul craterului, se distingea un petic de pământ pe care nu crescuseră defel ierburile.

Keira se repezi într-acolo. Eu n-aveam voie să mă apropii.

Îngenuncheată, râcâia pământul. Luă o piatră ieşită în afară, trasă un pătrat şi începu să sape. Degetele ei îndepărtară praful iar şi iar.

Trecuse o oră, timp în care Keira nu se oprise din săpat. Lângă ea, se formase o grămăjoară de pământ. Era epuizată, pe frunte îi şiroia transpiraţia. Aş fi vrut să continui în locul ei, dar îmi ordonă să rămân la distanţă. Apoi, deodată, mă strigă din răsputeri.

În mâinile ei, strălucea un fragment dintr-o materie la fel de netedă, de dură şi de neagră ca abanosul, cu o formă aproape triunghiulară. Keira şi scoase colierul de la gât, îşi apropie pandantivul, iar cele două bucăţi se atraseră şi se uniră, formând un tot.

De îndată ce se lipiră, îşi schimbară culoarea. Negrul abanosului deveni un albastru noptatic. Brusc, la suprafaţa fragmentelor reunite, începură să sclipească milioane de puncte, milioane de stele, aşa cum puteau fi văzute pe cer, în urmă cu patru sute de milioane de ani.

Degetele mele simţeau căldura obiectului. Punctele sclipeau tot mai intens şi, printre ele, unul era mai strălucitor decât celelalte. Să fi fost oare steaua primei zile, cea pe care o pândeam încă din copilărie, cea pe care pornisem s-o caut, exilându-mă pe înaltele platouri chiliene?

Keira puse obiectul, cu multă grijă, pe pământ. Mă strânse în braţe şi mă sărută. Eram încă în plină zi, şi totuşi, la picioarele noastre, strălucea noaptea cea mai frumoasă pe care o văzuserăm vreodată.

Nu ne-a fost uşor să despărţim din nou fragmentele. Degeaba trăgeam din răsputeri de fiecare bucată, că nu reuşeam cu niciun chip.

Apoi, sclipirea scăzu în intensitate şi dispăru. De data asta, separarăm fragmentele aproape fără efort. Keira îşi puse iar colierul la gât, iar eu îmi îndesai celălalt fragment în fundul

buzunarului.

Ne priveam şi ne întrebam în sinea noastră ce s-ar întâmpla dacă, într-o zi, am reuşi să reunim cele cinci fragmente.

Lingbao, China

Avionul Lisunov se aşeză pe pistă şi rulă până la hangar. Pilotul o ajută pe Keira să coboare. Îi dădui ultimii mei dolari şi-i mulţumii că ne adusese înapoi teferi şi nevătămaţi. Funcţionarul de la agenţia turistică ne aştepta cu motocicleta. Ne lăsă lângă maşina noastră şi mă întrebă dacă eram mulţumiţi de călătorie. Îi promisei că am să le recomand şi altora agenţia lui. Încântat, ne salută cu o plecăciune graţioasă şi se întoarse la prăvălie.

– Mai eşti încă în stare de conduci? mă întrebă Keira, căscând.

Nu îndrăznii să-i mărturisesc că, în timp ce survolam Laosul, aţipisem.

Întorsei cheia de contat şi motorul maşinii porni.

Trebuia să mergem după lucrurile pe care ni le lăsaserăm la mânăstire. Cu ocazia asta, îi mulţumeam şi călugărului pentru primire. După o noapte petrecută acolo, a doua zi aveam să pornim spre Pekin. Voiam să ne întoarcem cât mai iute la Londra, grăbiţi să aflăm ce imagine avea să proiecteze noul fragment, expus la lumina unui laser. Ce constelaţii aveam să descoperim?

În timp ce mergeam de-a lungul Fluviului Galben, mă gândeam la toate adevărurile pe care avea să ni le dezvăluie acel straniu obiect. Îmi umblau mie nişte idei prin cap, dar, înainte să i le împărtăşesc Keirei, preferam să ajung la Londra şi să constat fenomenul cu ochii mei.

– Chiar mâine îl sun pe Walter, îi spusei Keirei. Va fi la fel de emoţionat ca şi noi.

– Trebuie s-o sun pe Jeanne, îmi răspunse.

– Care e cea mai lungă perioadă în care nu i-ai dat nicio veste despre tine?

– Trei luni! mărturisi Keira.

O berlină barosană se ţinea după coada noastră. Degeaba îmi tot făcea şoferul ei semne cu farurile ca să-l las să mă depăşească, drumul în serpentine era prea îngust. De o parte, aveam peretele muntelui, iar de cealaltă albia Fluviului Galben. Îi făcui semn cu mâna că, de îndată ce voi putea, voi trage mai spre dreapta, ca să-l las să treacă.

– Dacă nu suni o persoană, nu înseamnă că nu te gândeşti la ea, continuă Keira.

– Uneori, distanţa te împiedică să găseşti cuvintele potrivite.

Paris

Lui Ivory îi plăcea acest moment al săptămânii, când se ducea la piaţa Aligre. Aici, îl cunoştea pe fiecare negustor: pe Armie, brutăreasa, pe Marcel, care vindea brânzeturi, pe Etienne, măcelarul, pe domnul Gérard, care, de douăzeci de ani încoace, avea mereu, pe taraba lui cu fierătanii, câte o noutate senzaţională. Ivory iubea Parisul, insula din mijlocul Senei, unde trăia, şi piaţa Aligre, cu forma ei de cocă de vas întoarsă pe dos.

Întors acasă, îşi puse sacoşa pe masa din bucătărie, aranja cu meticulozitate cele câteva cumpărături şi se duse în salon, ronţăind un morcov. Telefonul începu să sune.

– Voiam să-ţi împărtăşesc o informaţie care mă nedumereşte, îi spuse Vackeers.

Ivory puse morcovul pe măsuţa joasă şi îşi ascultă partenerul de şah.

– În dimineaţa asta, am avut o reuniune. Oamenii noştri de ştiinţă intrigă mult comunitatea. Sunt la Lingbao, un orăşel din China, şi nu s-au clintit de acolo de vreo câteva zile. Nimeni nu pricepe ce-or căuta acolo, dar şi-au introdus în GPS nişte coordonate cel puţin ciudate.

– Ce coordonate? întrebă Ivory.

– Dintr-o insuliţă care nu prezintă mare interes, din mijlocul Mării Andaman.

– E vreun vulcan pe insula aia?

– Da, într-adevăr. De unde ştii?

Ivory nu-i răspunse.

– Şi ce anume te nedumereşte, Vackeers?

– Sir Ashton face pe bolnavul, nu a participat la întrunire. Nu sunt singurul pe care îl îngrijorează chestia asta şi nu e un secret pentru nimeni ostilitatea cu care a primit moţiunea votată în adunarea noastră.

– Ai vreun motiv care te face să crezi că el ar fi mai informat decât noi?

– Sir Ashton are mulţi prieteni în China, răspunse Vackeers.

– Lingbao, zici?

Ivory îi mulţumi lui Vackeers pentru telefon. Se întoarse pe balcon şi, sprijinit de balustrada acestuia, rămase pe gânduri câteva clipe. Masa pe care voia să şi-o pregătească mai putea aştepta. Se întoarse în camera lui şi se aşeză în faţa computerului. Îşi rezervă un bilet la bordul unui avion, care decola la ora 19 spre Pekin, şi o corespondenţă pentru Xian. Apoi îşi pregăti un sac de voiaj şi chemă un taxi.

Drumul spre Xian

– Ar trebui să-i dai voie să ne depăşească.

Asta era şi părerea mea, dar maşina care ne urmărea rula prea repede ca să pot frâna, iar drumul era, în continuare, prea îngust pentru ca celălalt vehicul să poată trece. Şoferul nerăbdător trebuia să mai aştepte puţin. Hotărâi să nu-i bag în seamă claxonul. La ieşirea dintr-o curbă, în timp ce drumul urca, el se apropie ameninţător. În retrovizorul meu, radiatorul berlinei devenea tot mai mare.

– Pune-ţi centura, îi spusei Keirei. Până la urmă, boul acesta ne trimite într-o râpă.

– Încetineşte, Adrian, te implor.

– Nu pot încetini, ăsta s-a lipit de noi ca scaiul.

Keira se întoarse şi privi prin geamul din spate.

– Ăştia-s demenţi, de conduc aşa!

Pneurile scrâşniră, iar maşina devie uşor, într-o parte. Reuşii să controlez direcţia şi apăsai pe acceleraţie, ca să scap de ticniţii ăia.

– Nu e posibil, au ce au cu noi, spuse Keira. Tipul de la volan tocmai mi-a făcut un gest destul de urât.

– Nu te mai uita la ei şi ţine-te bine. Ţi-ai pus centura?

– Da.

Eu nu mi-o pusesem, dar îmi era imposibil să las volanul.

Deodată, simţirăm o izbitură violentă, care ne proiectă înainte. Urmăritorii noştri se jucau, de parcă ar fi fost în nişte maşinuţe de bâlci. Roţile din spate ale maşinii noastre fugiră într-o parte, şi peretele muntelui zgârie portiera din dreptul Keirei. Ea strângea atât de tare mânerul de sprijin, încât degetele i se albiseră. Ne agăţam de drum cât puteam de bine, dar, la fiecare viraj, maşina se clătina dintr-o parte în alta. O nouă lovitură de berbec ne împinse de-a curmezişul. Maşina care ne urmărea se

îndepărtă, în sfârşit, în retrovizor, dar de-abia reuşisem să ne aşezăm, ca prin minune, pe axa drumului, că berlina începu din nou să se apropie. Scârbele alea recâştigau teren. Acul vitezometrului se apropia de şaptezeci de mile, o viteză imposibilă pe un drum de munte atât de sinuos. Nu puteam lua cu niciun chip virajul următor.

– Frânează, Adrian, te implor.

A treia izbitură fu şi mai violentă. Aripa noastră dreaptă muşcă stânca, iar farul se transformă în ţăndări, sub impact. Keira se făcuse una cu spătarul. Ne pomenirăm de-a latul drumului şi începurăm să ne răsucim pe loc. Văzui parapetul explodând, în timp ce-l loveam; o clipă, avui impresia că ne ridicăm de la pământ şi rămânem suspendaţi în aer, apoi, roţile din faţă ne alunecară în prăpastie. Ne dădurăm peste cap şi, cu roţile în sus, maşina alunecă patinând pe acoperiş, de-a lungul pantei, spre râu. Ne izbirăm de o stâncă şi ne dădurăm iar peste cap, revenind cu roţile în jos. Acoperişul ni se înfundase, iar alunecarea către abis continua fără să pot face ceva ca s-o opresc. Un trunchi de pin se apropia cu toată viteza: maşina se întoarse într-o parte, evitând copacul în ultima clipă; părea că nimic nu ne putea opri. Acum, goneam spre un taluz; radiatorul se ridică spre cer, maşina făcu un zbor planat şi auzii un enorm plescăit, urmat de o scuturătură cumplită. Maşina intrase în apele Fluviului Galben.

Mă întorsei imediat spre Keira. Avea o tăietură pe frunte, sângera, dar era conştientă. Maşina plutea, însă asta n-avea să mai dureze mult: apa intra deja pe sub capotă.

– Trebuie să ieşim de aici, îi strigai Keirei.

– Sunt blocată, Adrian.

Din cauza şocului, scaunul pasagerului ieşise de pe şine, astfel încât centura ei nu putea fi desfăcută. Trăgeam de ea cu toate puterile, dar fără niciun rezultat. Pesemne că-mi rupsesem coastele, pentru că, de fiecare dată când respiram, o durere violentă îmi ardea pieptul. Sufeream ca un câine, dar apa urca întruna şi trebuia s-o eliberez pe Keira din acea strânsoare.

Nivelul apei din maşină creştea necontenit, o simţeam deja la picioare. Parbrizul începea să dispară.

– Întinde-o, Adrian, întinde-o cât mai ai timp.

Mă răsucii, căutând ceva cu care să tai centura aia blestemată. Durerea mă străfulgera, răsuflarea mi se tăie, dar nu mă dădui bătut. Mă aplecai peste genunchii Keirei, încercând să

deschid torpedoul. Ea îşi puse mâna pe ceafa mea şi îmi mângâie părul.

– Nu-mi mai simt picioarele, n-ai să mă poţi scoate de aici, murmură ea. Acum, trebuie să pleci.

Îi luai capul între mâini şi ne sărutarăm. N-am să uit niciodată gustul acelui sărut.

Keira îşi privi pandantivul şi zâmbi.

– Ia-l, îmi spuse. Doar nu ne-am căznit atâta degeaba.

N-o lăsai să şi-l scoată de la gât. N-aveam să plec, rămâneam aici, cu ea.

– Aş fi vrut să-l mai văd o dată pe Harry, îmi spuse.

Apa continua să umple habitaclul, curentul ne târa încet.

– Atunci, în sala de examen, n-am trişat, îmi spuse ea. Voiam doar să-ţi atrag atenţia, fiindcă îmi plăcea deja de tine. La Londra, m-am întors din capătul străzii; dacă n-ar fi trecut chiar atunci un taxi, m-aş fi băgat înapoi în pat, lângă tine. Dar mi-a fost frică, frică să nu fiu deja prea îndrăgostită, pentru că, ştii, eram deja mult prea îndrăgostită de tine.

Ne luarăm în braţe. Maşina continua să se scufunde, în cele din urmă, lumina zilei dispăru. Apa ne ajunsese, acum, până la umeri. Keira avea frisoane; frica făcuse loc tristeţii.

– Mi-ai promis o listă, trebuie să-i dai zor, să mi-o spui acum.

– Te iubesc.

– Atunci, e o listă frumoasă; nici nu puteai găsi o alta mai frumoasă.

Voi rămâne cu tine, iubirea mea. Am rămas cu tine până la capăt, şi chiar după aceea. Nu te-am părăsit niciodată, în timp ce apele Fluviului Galben ne înghiţeau, te-am sărutat, ţi-am dat ultima mea suflare. Aerul din plămânii mei era aerul tău. Când apa ne-a acoperit feţele, ai închis ochii. Eu mi i-am ţinut deschişi până în clipa cea din urmă. Plecasem către stelele cele mai îndepărtate, din străfundurile Universului, ca să caut răspunsuri la întrebările mele de copil, iar tu erai aici, chiar alături de mine. Ai zâmbit, braţele tale s-au prins de umerii mei, şi n-am mai simţit nicio durere, iubirea mea. Apoi, braţele tale mi-au dat drumul din strânsoare, şi acestea au fost ultimele clipe cu tine, ultimele amintiri, iubirea mea. Mi-am pierdut cunoştinţa, pierzându-te pe tine.

Hydra

Stau pe terasa din Hydra, unde înnegresc paginile acestui caiet şi privesc adesea spre mare.

Mi-am recăpătat cunoştinţa într-un spital din Xian, după cinci zile de la accident. Mi s-a spus că am fost salvat de nişte pescari; ei m-au scos în ultima clipă din maşina pe care o văzuseră căzând în fluviu. Maşina a fost luată de ape. Corpul Keirei nu a mai fost găsit. Asta s-a întâmplat acum trei luni. Nu trece o zi fără să mă gândesc la ea. Nu e noapte în care să închid ochii fără s-o am pe ea alături de mine. N-am cunoscut niciodată durere mai mare decât aceea pe care mi-o pricinuieşte absenţa ei. Mama nu se mai arată îngrijorată de nimic, de parcă ar ghici că nu mai e nevoie să adauge încă ceva la suferinţa care ne-a cuprins casa. Seara, luăm cina pe această terasă, unde scriu. Scriu, pentru că este singurul mijloc prin care o pot face pe Keira să retrăiască. Scriu, pentru că, de fiecare dată când vorbesc despre ea, este aici, ca o umbră fidelă. N-am să-i mai simt niciodată mirosul pielii, ca atunci când dormea lângă mine, n-am să-i mai aud niciodată hohotele, ca atunci când râdea de stângăciile mele, n-am s-o mai văd niciodată scormonind pământul, în căutarea unei comori, şi nici delectându-se cu bunătăţile pe care le înfuleca de parcă i le-ar fi luat cineva, dar am mii de amintiri despre ea şi mii de amintiri despre noi. E de-ajuns să închid ochii, pentru ca ea să reapară.

Din când în când, vine să ne vadă mătuşa Elena. Casa ne e mai tot timpul goală, vecinii sunt discreţi. Uneori, Kalibanos trece pe drumul ce ne mărgineşte proprietatea, ca să-şi vadă măgarul, zice el, dar eu ştiu că nu e adevărat. Ne aşezăm pe o bancă şi privim amândoi marea. Şi el a iubit, e multă vreme de atunci. Pe nevasta lui n-au luat-o apele unui râu din China, ci boala, dar durerea pe care o împărtăşim este aceeaşi şi, din tăcerile lui, înţeleg că o iubeşte şi acum.

Mâine, vine Walter, de la Londra. De când sunt aici, mă sună în fiecare săptămână. N-am putut să mă întorc la Londra, să merg pe străduţa mea, unde mai răsună încă paşii Keirei, să deschid uşa casei şi pe cea a camerei în care am dormit amândoi; e peste puterile mele. Keira avea dreptate, chiar şi cel mai mic amănunt poate deştepta durerea.

Keira era o femeie uluitoare, hotărâtă, uneori încăpăţânată,

devora viaţa cu o poftă fără egal. Îşi iubea meseria şi îi respecta pe cei care munceau alături de ea. Avea un instinct infailibil şi o foarte mare smerenie. Mi-a fost prietenă, amantă; a fost femeia pe care am iubit-o. Am numărat zilele petrecute împreună; chiar dacă sunt puţine, ştiu că sunt de-ajuns pentru a-mi umple restul vieţii. Acum, nu mai vreau decât ca timpul să treacă mai repede.

Când cade noaptea, privesc cerul şi îl văd în alt fel. Poate că o nouă stea s-a născut într-o constelaţie îndepărtată. Într-o zi, voi pleca din nou la Atacama şi o voi găsi în lentila acelui mare telescop. Oriunde s-ar afla în imensitatea cerului, o voi găsi şi-i voi da numele ei.

Îţi voi scrie lista, iubirea mea, dar mai târziu, fiindcă, pentru a face asta, îmi va trebui întreaga viaţă.

Walter a sosit cu naveta de prânz. M-am dus să-l iau din port. Am căzut unul în braţele celuilalt şi am plâns ca doi ţânci. Mătuşa Elena stătea în pragul prăvăliei şi, când cafegiul de alături a întrebat-o ce ne apucase, i-a spus să-şi vadă de clienţii lui, chiar dacă terasa cafenelei era pustie.

Walter nu uitase deloc cum să urce pe măgar. A căzut el de două ori, pe drum, dar prima oară n-a fost chiar greşeala lui; când am ajuns acasă, mama l-a primit de parcă i s-ar fi întors un al doilea fiu şi i-a şoptit la ureche, închipuindu-şi că n-o aud, că i-ar fi putut spune totuşi mai de mult. Walter a întrebat-o despre ce era vorba. Ea a ridicat din umeri şi a murmurat numele Keirei.

Walter e un tip haios. În timpul cinei, la care venise şi Elena, a făcut-o pe mătuşă-mea să râdă în asemenea hal, încât, până la urmă, am zâmbit şi eu. Acel zâmbet a adus din nou culorile vieţii pe chipul mamei. Ea s-a ridicat, pretextând că strânge masa şi, când a ajuns lângă mine, m-a dezmierdat pe obraz.

A doua zi, de dimineaţă, şi pentru prima oară de la moartea tatei, mi-a vorbit despre suferinţa ei. Nici ea nu izbutise să-şi scrie lista, până la urmă. Apoi, mi-a spus această frază, pe care n-o s-o uit niciodată: e îngrozitor să pierzi un om pe care l-ai iubit; însă ar fi şi mai cumplit dacă nu l-ai fi întâlnit niciodată.

*

Peste Hydra, s-a lăsat noaptea. Mătuşa Elena doarme în camera pentru musafiri, mama s-a retras în dormitorul ei. I-am pregătit lui Walter canapeaua din salon. Acum, bem un uzo pe terasă.

Mă întreabă cum mă simt, iar eu îi spun că mi-e bine atât cât se poate. Sunt în viaţă. Walter îmi mărturiseşte cât e de fericit să mă vadă. Îmi spune şi că are ceva pentru mine, un pachet trimis la Academie, pe numele meu. Vine din China.

Este o cutie mare, de carton, expediată din Lingbao. Conţine lucrurile pe care le lăsaserăm la mânăstire. Un pulover pe care îl purta Keira, o perie de cap, câteva mărunţişuri şi două plicuri cu fotografii.

– Mai erau şi două aparate foto de unică folosinţă, îmi spuse Walter, cu glasul şovăitor. Mi-am permis să developez filmele din ele. Nu ştiu dacă ar trebui să-ţi dau toate astea acum. Poate că e prea devreme.

Am deschis primul plic. Keira mă prevenise: chiar şi cel mai neînsemnat amănunt poarte redeştepta durerea. Walter avusese delicateţea de a mă lăsa singur. Se dusese la culcare. Mi-am petrecut o bună parte din noapte uitându-mă la aceste amintiri, pe care Keira ar fi trebuit să le descopere alături de mine, la întoarcerea în Londra. Printre poze, erau şi cele din ziua în care ne scăldaserăm goi în Fluviul Galben.

A doua zi, l-am condus pe Walter în port. Luasem fotografiile cu mine. Pe terasa cafenelei, i le-am arătat: trebuia să-i spun povestea fiecăreia dintre ele. Povestea pe care Keira şi cu mine o trăiserăm, de la Pekin, până în insula Narcondam.

– Va să zică, până la urmă aţi găsit al doilea fragment.

– Al treilea, i-am răspuns eu. Şi cei care au asasinat-o pe Keira au unul.

– Poate că n-or fi provocat ei accidentul ăla!

Am scos obiectul din buzunarul meu şi i l-am arătat.

– Ce lucru incredibil, a murmurat el. Când o să-ţi iei inima în dinţi şi o să te întorci la Londra, o să trebuiască să-l studiezi.

– Nu, asta n-ar folosi la nimic, va lipsi întotdeauna un fragment care se odihneşte pe fundul unui fluviu.

Walter luă din nou plicul cu poze şi le privi una câte una, cu cea mai mare atenţie. Puse două dintre ele alături, pe masă, şi mă întrebă ceva ciudat.

Pe ambele fotografii, Keira se scălda, recunoşteam locul. Într-una, după cum observă el, umbra copacilor de pe marginea fluviului era orientată spre dreapta; în cealaltă, era spre stânga. În prima, chipul Keirei era neatins; în a doua, purta o cicatrice

mare pe frunte. Inima mi s-a oprit în loc.

– Tu mi-ai spus că maşina a fost luată de ape şi că trupul ei nu a mai fost găsit, nu-i aşa? Atunci, nu vreau să-ţi trezesc nişte speranţe care, până la urmă s-ar dovedi doar o crudă deziluzie, însă cred totuşi că ar trebui să te întorci cât mai repede în China, îmi şopti Walter.

Mi-am făcut valiza în aceeaşi dimineaţă. Naveta de Atena pleca la prânz; reuşirăm s-o prindem la ţanc. Găsisem un avion care pleca spre Pekin chiar la sfârşitul zilei. Eu plecam în China, Walter se întorcea la Londra, decolam amândoi aproape la aceeaşi oră.

La aeroport, m-a pus să-i promit că-l sun imediat ce aflu mai multe.

În timp ce ne luam rămas bun pe culoar, începu să-şi caute talonul de îmbarcare. Îşi scotocea buzunarele şi mă privea cu un aer ciudat.

– Ah, era să uit, îmi spuse el. Un curier a lăsat asta, pentru tine, la Academie. Zău aşa, mi-am îndeplinit rolul de poştaş până la capăt. O să ai ce citi în timpul zborului.

Îmi dădu un plic sigilat, pe care era scris numele meu, şi mă sfătui s-o iau la picior, dacă nu vreau să pierd avionul.

AL DOILEA CAIET

Comandantul de bord ne autorizase să desfacem centurile de siguranţă. Stewardesa îşi împingea căruciorul pe intervalul dintre fotolii, servindu-i cu răcoritoare pe pasagerii din primele rânduri.

Scosei din buzunar scrisoarea pe care mi-o dăduse Walter şi o deschisei.

Dragă Adrian,

Nu am avut ocazia să ne cunoaştem cu adevărat, lucru pe care îl deplâng, aşa cum deplâng şi tragicele evenimente pe care le-ai trăit în China. Am avut şansa de-a mă fi aflat aproape de Keira. Era o femeie formidabilă şi îmi închipui cât de mare trebuie să-ţi fie suferinţa. Cei care te-au salvat nu erau pescari, ci călugări, care se scăldau în fluviu, atunci când maşina voastră a căzut în el. Te întrebi cum de ştiu asta? Nu-ţi aminteşti, erai încă inconştient, dar am fost să te văd la spital. Eu am făcut toate demersurile necesare repatrierii tale din China, de îndată ce ţi-ar fi permis sănătatea. De ce? Fiindcă mă simt oarecum responsabil pentru ceea ce vi s-a întâmplat. Sunt un om bătrân, care, ca şi dumneata, eram pasionat, odinioară, de cercetări de felul celor pe care le-aţi făcut şi voi doi. Mi s-a întâmplat s-o ajut pe Keira, atunci când am putut, s-o conving să nu renunţe şi ghicesc că, fără ea, vei voi să te opreşti. Ştiu că ea ar fi dorit să continui. Trebuie, Adrian. Ar fi atât de nedrept ca ea să-şi fi sacrificat viaţa în zadar! Ceea ce vei descoperi poate că depăşeşte de departe cadrul existenţei dumitale, dar sunt sigur că va răspunde, în cele din urmă, la întrebările pe care ţi le-ai pus dintotdeauna.

În cursul numeroşilor ani de cercetări, am descoperit un alt text care poate că are legătură cu ceea ce cauţi dumneata. Este vorba de o scriere pe care puţini oameni au putut-o consulta.

Dacă n-am reuşit să te fac să-ţi schimbi părerea, atunci te rog să nu citeşti foaia pe care o ataşez la scrisoarea mea. Nu e chiar lipsit de riscuri să-i afli conţinutul. Contez pe simţul onoarei, pe care ţi-l ştiu neştirbit. În caz contrar, citeşte, şi sunt sigur că vei înţelege.

Viaţa are mai multă imaginaţie decât a noastră, a tuturor oamenilor, la un loc; uneori, poartă în sânul ei mici miracole. Totul este posibil, trebuie doar să credem în asta, cu toate puterile noastre.

Drum bun, Adrian,

Al dumitale devotat
Ivory

Deschisei din nou plicul cu fotografii, ca să mă mai uit încă o dată la aceea care trezise în mine speranţa nebună că ea, Keira, ar putea fi, în continuare, în viaţă.

Desfăcui a doua foaie trimisă de Ivory…

„Există o legendă care spune că un copil aflat în pântecele mamei cunoaşte totul despre misterul Creaţiei, de la începutul lumii, până la sfârşitul timpului. La naştere, un mesager trece pe deasupra leagănului său şi-i pune un deget pe buze, ca să nu dezvăluie niciodată taina care i-a fost încredinţată: taina vieţii. În urma degetului care şterge pe vecie amintirile copilului rămâne un semn. Acest semn îl au toţi oamenii, deasupra buzei superioare; toţi, în afară de mine.

În ziua în care m-am născut, mesagerul a uitat să mă viziteze, de aceea, eu îmi amintesc totul.”

După ce am împăturit scrisoarea de la Ivory, mi-am amintit de conversaţia cu Keira, într-o noapte petrecută sub cerul liber, în timp ce ne îndreptam spre Cornwall.

– Adrian, tu nu te-ai întrebat niciodată de unde venim? N-ai visat niciodată să descoperi dacă viaţa este doar un fruct al hazardului sau, cu adevărat, lucrarea lui Dumnezeu? N-ai dorit să afli ce sens să-i dăm evoluţiei noastre? Oare suntem cumva doar o etapă spre o altă civilizaţie?

– Dar tu, Keira, n-ai visat niciodată să ştii unde încep zorii?

Zborul care decola de la Atena spre Londra avea o oră întârziere. În sfârşit, pasarela fu retrasă. Un telefon începu să sune. Stewardesa îl mustră pe pasagerul de la clasa întâi care răspunsese, dar acesta îi promise să fie scurt.

– Cum a reacţionat când a văzut pozele?

– Cum aţi fi reacţionat în locul lui?

– I-ai dat scrisoarea?

– Da; la ora asta, probabil că o citeşte.

– Înţeleg, prin urmare, că a plecat. Îţi mulţumesc, Walter, ai făcut treabă bună.

– Pentru nimic, Ivory, este o onoare să lucrez împreună cu dumneavoastră.

Marea Egee dispărea sub aripile avionului meu. Peste zece ore, aveam să fiu în China…

Mulţumirile mele următorilor:

Pauline. Louis.

Susanna Lea şi Antoine Audouard

Emmanuelle Hardouin

Raymond, Daniele şi Lorraine Levy.

Nicole Lattes, Leonello Brandolini, Antoine Caro, Elisabeth Villeneuve, Elisabeth Franck, Arié Sberro, Sylvie Bardeau, Tine Gerber, Lydie Leroy, Joël Renaudat, precum şi tuturor echipelor Editurii Robert Laffont.

Pauline Normand, Marie-Éve Provost

Léonard Anthony, Romain Ruetsch, Danielle Melaconian, Katrin Hodapp, Marion Millet, Marie Garnero, Mark Kessler, Laura Mamelok, Lauren Wendelken, Kerry Glencorse.

Brigitte şi Sarah Forissier

Kamel, Carmen Varela

Frédéric Lenoir, al cărui *Mic tratat de istorie a religiilor* (Plon) a inspirat cuvintele lui Ivory din pagina 107 şi 108.

«De-a lungul anilor, Marc Levy a sedus milioane de cititori. Care este secretul lui? Scrie într-un mod accesibil despre problemele esențiale ale oamenilor: dragoste, prietenie, viață și misterele acesteia.» Paris Match

Un obiect straniu a fost găsit într-un vulcan. Descoperirea și analiza lui vor revoluționa tot ceea ce se știe până acum despre nașterea Pământului.
El este astrofizician, specialist în stele extrasolare și vrea să afle cum s-a născut Universul. Ea – arheolog și caută urmele primului om pe Terra. Împreună vor călători din fundul deșertului Atacama până în mijlocul Chinei, trecând prin Africa de Est, Marea Egee, Amsterdam, Paris și Londra și vor trăi o aventură ce va schimba atât cursul vieții lor, cât și pe cel al istoriei.

«O lectură minunată.» Le Parisien

Marc Levy este cel mai citit autor francez din lumea întreagă. Cărțile lui sunt traduse în 41 de limbi, regăsindu-se pe majoritatea listelor de bestseller din țările în care este publicat. În prezent trăiește la New York.
Editura Trei a publicat până acum toate romanele lui Marc Levy: «Și dacă e adevărat...», «În altă viață», «Te voi revedea», «Unde ești?», «Șapte zile pentru o eternitate», «Prietenii mei, iubirile mele», «Toate acele lucruri pe care nu ni le-am spus», «Copiii libertății».

ISBN 978-973-707-331-0
www.edituratrei.ro

